DZIENNIK BAŁTYCKI
BIZNES FORUM
GAZETA BEZPARTYJNA
GDAŃSK – ELBLĄG, CZWARTEK 19 GRUDNIA 1991 R. Nr ind. 350023 ROK XLVII 295 (14329) 1 2 CENA 700 ZŁ

Euforia... i do góry brzuchem?

• Europa nie stanie się sama - ostrzega MSZ

MSZ obawia się, że „po okresie euforii z powodu powodzenia naszych starań o wejście do Europy, nastąpi czas nicnierobienia i oczekiwania, że samo się zrobi lub załatwią sprawę za nas partnerzy z Zachodu".

„Temat Polska" traci na forum Europy priorytet, uzyskany z racji pierwszeństwa w dokonywaniu przemian. Są inne kraje naszego dawnego bloku, z którymi wspólnoty europejskie zaczęły rozmowy, chociażby Bułgaria i Rumunia. Teraz Europa oczekuje od Polski działania. W MSZ panuje pesymizm gdy chodzi o prawidłowy przebieg procesu jednoczenia się Polski ze strukturami europejskimi. Brakuje nam kadry i wciąż w niewielkim stopniu kształci się ją w tym kierunku. Społeczeństwo jest w dużej części niechętne zespoleniu z Europą, ponieważ nie ma odpowiedniej informacji, a środki przekazu gonią za sensacją, zamiast rzetelnie informować o korzyściach, które odniesiemy. Pilnie potrzebna jest instytucja która będzie zawiadywać kontaktami z komórkami EWG i koordynować te działania. Przy obecnym pluralizmie politycznym jest to sprawa nagląca, ponieważ niemal każda partia aspiruje do własnej polityki zagranicznej. Wprowadza to zamieszanie w kontaktach z zagranicą. (PAP)

Jelcyn-Balcerowicz

„U GORBIEGO"

Wicepremier Leszek Balcerowicz, przebywający w Moskwie został przyjęty przez prezydenta Rosji Borisa Jelcyna.

Rozmowa dotycząca m.in. doświadczeń Polski w dziedzinie reformowania gospodarki, odbyła się w gabinecie, który do niedawna, jako sekretarz generalny KC KPZR zajmował Michaił Gorbaczow. Balcerowicz wręczył Jelcynowi list od L. Wałęsy a także ponowił zaproszenie do złożenia wizyty w Polsce. Dojdzie ona do skutku prawdopodobnie w pierwszym kwartale 1992 roku.

*Z rąk księżnej szwedzkiej **Marianne Bernadotte**, 5 pań i 5 panów odebrało wczoraj w Warszawie nagrody dla najbardziej eleganckich Polaków w 1991 r.*

„Dziesiątka" na „topie"

Na liście laureatów znaleźli się: **Monika Dzienisiewicz-Olbrychska, Elżbieta Penderecka, Ewa Starowieyska, Małgorzata Szelewicka, Bożena Walter, Tomasz Białoszewski, Grzegorz Ciechowski, Waldemar Dziki, Aleksander Gieysztor i Krzysztof Skubiszewski.**

Dwa do jednego!

Na targowisku w Bielsku-Białej handlarze sprzedają z ogromnym powodzeniem karnawałowe papierowe maski z twarzą Gorbaczowa i Jaruzelskiego. „Gorbi" jest dwa razy tańszy od Jaruzelskiego i kosztuje 5000 zł.

I NADAL OLSZEWSKI

Rząd do świąt?

* Szerszy horyzont * Jakie osobistości? Ostrożne „nie"

4 głosy zadecydowały, że Sejm nie przyjął dymisji z funkcji premiera, złożonej przez JANA OLSZEWSKIEGO. Zgodnie z konstytucją – za odwołaniem musi się opowiedzieć bezwzględna większość, która w tym wypadku wynosiła 210. Tymczasem za przyjęciem dymisji głosowało 132 posłów (głównie z SLD, KLD i UD), przeciw było 214 (przeważał ZChN, PC i PSL oraz PL), wstrzymało się 73 posłów (m. in. z KPN i SLD).

TAKIEGO wyniku głosowania można było się spodziewać po dyskusji, która je poprzedziła. Przeważały w niej bowiem głosy, że Jan Olszewski nie wyczerpał jeszcze wszystkich możliwości podczas konstruowania rządu, a przyjęcie tej dymisji mogłoby grozić poważnym kryzysem polskiej demokracji.

Po debacie Jan Olszewski uznał konieczność oparcia każdego przyszłego rządu na dwóch czynnikach: aprobacie prezydenta oraz przyjęciu nowej formuły tworzenia gabinetu obejmującego „nie tylko demokratyczne, ale i poważne siły polityczne w Sejmie". Jeżeli te dwie przesłanki uda się spełnić, to wówczas może powstać rząd, którego społeczeństwo oczekuje. „Konflikt prezydenta z parlamentem na tle powołania rządu byłby klęską dla kraju.

Po spotkaniu w Belwederze z **Lechem Wałęsą** Jan

● Dokończenie na str. 2

Władza dla Tymińskiego?!

Z prośbą o danie jej możliwości przedstawienia rządu, na którego czele stanąłby STANISŁAW TYMIŃSKI, zwróciła się w liście do prezydenta Partia „X".

Jak widać niskie temperatury i śnieg nie stoją na przeszkodzie by przypadkowo zaprószony ogień stał się przyczyną tragedii. Strażacy ostrzegają i twierdzą, że zimowa aura wcale nie wpłynęła na zmniejszenie liczby pożarów.

Nasz fotoreporter, po tym co zaobserwował ostatnio na gdańskiej Zaspie — skłonny jest podzielać to zdanie...

Fot. T. Zając

Świat

ROSJA

● Wiceprezydent Rosji **Aleksandr Ruckoj** potępił rząd **Borisa Jelcyna** twierdząc, że wprowadził on kraj w stan anarchii i chaosu. Stwierdził: „Obecnie w Rosji nie ma władzy i nie ma demokracji... Ci sami ludzie, którzy całe życie poświęcili głoszeniu „naukowego komunizmu", dziś rozpętują „polowanie na czarownice".

ESTONIA

● Po formalnych protestach rządu estońskiego wycofano w nocy tysiące żołnierzy radzieckich z tego państwa. Przybyli oni uprzednio specjalnym pociągiem jako wzmocnienie stacjonujących w Tallinie jednostek radzieckiej straży granicznej.

USA

● Negocjatorzy arabscy i izraelscy jeśli nie nastąpi cud, rozjadą się do domów nie zdoławszy ustalić ani miejsca, ani terminu kolejnej rundy tych pertraktacji.

Sport

NAPRAWDĘ!

Spójnia - AZS 74:81

KOMPROMITACJA!!!

Koszykarki Spójni Gdańsk przegrały wczoraj z AZS Poznań 74:81 (41:41). Tej porażki sympatycy gdańskiej drużyny nie przewidywali pewnie nawet w najczarniejszych snach. A ci którzy przyszli do hali przy ul. Słowackiego nie mogli uwierzyć własnym oczom. Spójnia się po prostu skompromitowała!

● Dokończenie na str. 2

Grzegorz N. okłamał matkę?

3 centymetry od kolejnej zbrodni

• WERDYKT NIEPRĘDKO

SPODZIEWALIŚMY się, że dzisiaj będziemy mogli poinformować o wyroku wydanym przez Sąd Wojewódzki w Gdańsku w sprawie Grzegorza N. oskarżonego o zabójstwo kasjerki z kantoru „Monte" i próbę wymuszenia 200 mln zł od dr Jerzego W. z Sopotu. Niestety głównie z powodu braku kilku świadków na

„Monte"!

werdykt sądu trzeba będzie poczekać co najmniej do 13 stycznia przyszłego roku. Na ten dzień zaplanowano dalszy ciąg rozprawy i składanie zeznań m. in. przez przyjaciółkę oskarżonego Jolantę K., która jest matką jego rocznego dziecka.

Usiłowaliśmy skontaktować się z „dziewczyną" Grzegorza N. w Przemyślu, lecz efekt był taki sam jak w przypadku zabiegów polskiej poczty. Pracownicy tej instytucji zachowali się niefrasobliwie wrzucając część wezwań sądowych po prostu do skrzynek pocztowych. W paru przypadkach okazało się, że osoba zameldowana pod wskazanym adresem przebywa od dłuższego czasu za granicą albo nie wiadomo, gdzie aktualnie się znajduje.

Sędziowie obejrzeli wczoraj zapisy magnetowidowe z wizji lokalnych w kantorze „Monte" w domu i na terenie posesji dr W., oraz z konfrontacji z osobą pośredniczącą przekazaniu okupu oraz z ekspertyzy balistycznej dotyczącej zamachu na sopockiego lekarza.

Oskarżony Grzegorz N. w trakcie projekcji opuścił głowę i nie patrzył w ekran gdy prezentowano przebieg wypadków w kantorze „Monte". Zeznający wczoraj policjant potwierdził, iż w jego obecności oskarżony powiedział swojej matce, że to nie on zabił kasjerkę. Indagowany przez sędziego w tej sprawie zaprzeczył tamtemu oświadczeniu. Stwierdził, że wtydził się swojego czynu i obawiał się szyfran jak'e mogą w rodzinnej miejscowości spotkać matkę.

Ekspertyza balistyczna wykazała, że żonę dr Jerzego W. tylko 3 cm dzieliły od tragedii. O tyle bowiem strzał oddany w kierunku domu sopockiego lekarza minął głowę Zofii W. O dalszym przebiegu sprawy poinformujemy Czytelników po jej wznowieniu. (tt, adun)

Trochę kapnie służbie zdrowia

2 miliardy i coś jeszcze

Prezydent Lech Wałęsa obiecał służbie zdrowia 2 mld zł ze swojego funduszu – poinformował minister zdrowia i opieki społecznej Władysław Sidorowicz podczas spotkania w Gdańsku z okazji przekazania polskim szpitalom 5 mammografów od firmy General Electric.

Mammografy (aparaty do wczesnego wykrywania raka piersi u kobiet) przekazane zostały Polsce na ręce Danuty Wałęsowej, która rozdzieliła je pomiędzy szpitale w Bydgoszczy, Gdańsku, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie. Jeden z nich przekazała gdańskiemu szpitalowi na Zaspie. (PAP)

Kraj

KRAKÓW

● Coraz szersze kręgi zatacza afera związana z osobą poszukiwanego przez policję listem gończym Jerzego Drożdża — właściciela bądź współwłaściciela krakowskich spółek, któremu zarzuca się przestępcze wyłudzenie 15 mln kredytów.

Decyzją prokuratora (niemal 30 mld zł) aresztowano dyrektora krakowskiego oddziału Banku Handlowego SA — Ryszarda S. Aresztowano także kierownika działu kredytów tegoż banku — Jana P., któremu zarzuca się dopuszczenie do powstania szkody w mieniu społecznym w wysokości prawie 14,5 mld zł.

WARSZAWA

● Listopadowe wyniki w gospodarce wskazują na zahamowanie tendencji spadkowej. Tak oceniając miniony miesiąc GUS przypomniał, że podobne zjawisko wystąpiło w III kwartale ub. roku, niestety miało charakter przejściowy.

Hipoteza o zahamowaniu tendencji spadkowej wynika z kilku wskaźników. Wśród nich wielkość średniej dziennej produkcji przemysłowej, która wzrasta już czwarty miesiąc z rzędu. Inną przesłanką są wyniki finansowe przedsiębiorstw. Po 10 miesiącach „poprawa o 0,1 proc. uzyskana tylko dzięki październikowi może wskazywać, że po szoku podatkowo-cenowym z początku br. przemysł uchwycił pewną równowagę między popytem i podażą".

● 640 tys. akcji spółki „Elektrim" sprzedano w ciągu dwóch dni. Mniejsza sprzedaż w drugim dniu nie świadczy o spadku zainteresowania. „Tak kształtują się proporcje w przypadku sprzedaży każdej spółki".

● Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP przekazało następujące oświadczenie w sprawie stosunków dyplomatycznych z Federacją Rosyjską i Republiką Białoruś:

„Od czasu oficjalnej wizyty złożonej w październiku 1990 roku przez ministra spraw zagranicznych RP w Federacji Rosyjskiej i w Republice Białoruś Polska utrzymuje stosunki z tymi dwoma państwami w różnych dziedzinach. Polska deklarowała już swą gotowość do nawiązania stosunków dyplomatycznych z

● Dokończenie na str. 2

Wypchane kolanka...

– „Na Wiejskiej wiocha" – czytamy w świątecznym numerze „Tygodnika Solidarność".

„DOBRY garnitur kosztuje od pięciu milionów w górę... Wśród naszych parlamentarzystów dominuje wyraźnie jeden typ, z Juniora czy Warsa – granatowa dwurzędówka w lekkie paseczki. Taki też kupiła żona posłowi Łopuszańskiemu, bo stary już był wytarty. Garnitur dość przyzwoity, ale nie klasy europejskiej. Wielu natomiast ma na sobie coś, co można by nazwać garniturkiem od pierwszej komunii: niemodny, nieświeży, jakby przyciasny. Z reguły nie wyprasowane spodnie, z wypchanymi kolanami".

„O butach polityków można by napisać książkę. Bo kto wkłada do garnituru mokasyny, buty sportowe do kostki? W brudnych butach wielu. W Sejmie na dole stoi maszyna do ich czyszczenia, ale niewielu posłów wie, jak ją uruchomić. Jeden wiedział, ale gdy ta zrobiła swoje, chciał ją wyłączyć. Nacisnął przycisk. Nic. Rąbnął pięścią, kopnął. Nic. rozejrzał się dokoła i prędko uciekł...".

„WIOCHA" PRZY WIEJSKIEJ?

...i szał namiętności

O godz. trzeciej nad ranem członków naszego parlamentu, mieszkających w domu poselskim obudził krzyk kobiety. Krzyczała leżąca na dachu trzeciego piętra pani Danuta.

Przyszła ona do hotelu, aby załatwić jakieś sprawy. Potem zaprosił ją do swego pokoju na 6 piętrze poseł X kadencji z ramienia PSL (okręg wyborczy Suwałki) pan Michał. Po zjedzeniu kolacji i wypiciu pewnej ilości alkoholu, były poseł zaczął napastować panią Danutę. Nie widząc innego wyjścia, wyskoczyła ona przez okno. W szpitalu okazało się, że niedoszła ofiara gwałtu ma złamane obie kości piętowe i dwa kręgi lędźwiowe. Świadkowie mówią, że widzieli jak policja odprowadziła eks-posła do radiowozu. Pan Michał w czasie, kiedy zasiadał w Sejmie, brał udział w pracach sejmowej Komisji Spraw Wewnętrznych.

(PAP), (AI)

W okresie świątecznym
ZBROJOWNIA
serdecznie zaprasza Szanownych Państwa
21.XII od godz.10°° do 16°°
22.XII od godz. 9°° do 15°°
24.XII od godz. 9°° do 15°°
27.XII od godz.10°° do 18°°
28.XII od godz. 9°° do 15°°
30.XII od godz. 9°° do 19°°
31.XII od godz. 9°° do 16°°
Życzymy udanych zakupów !

Bandzior z wszytym sercem!

• Piątka dla Religi...

18-letni Tomasz G. latem tego roku stał się sławny w całym kraju dzięki „Teleexpressowi", który w wielkiej kampanii poszukiwał dla chłopca dawcy serca. Po udanym zabiegu w klinice prof. Religi wokół Tomka zapadła cisza... Do końca listopada. Wtedy to wraz z kolegą dokonał on napadu na prawie nie widomą, 56-letnią kobietę. Doskoczyli do idącej ulicą niewiasty, oszołomili ją gazem, i wyrwali jej torebkę.

Kondycja wykazana przez Tomka podczas napadu i późniejszej ucieczki jest najlepszą weryfikacją poziomu chirurgicznego profesora Religi... (AI)

Likwidacja „pomnika komunizmu"?

No to strajk!

- grozi „Solidarność '80"

Strajk w hucie im. Tadeusza Sendzimira w Nowej Hucie trwa na biegu jałowym. Komitety strajkowe pełnią całodobowe dyżury. Hutnicy do piątku 20 grudnia czekają odpowiedzi rządu na postulaty. W Gdańsku był ostatnio członek komitetu strajkowego Marek Kucia z „Solidarności '80", z którym rozmawiała reporterka „DB".

– O co strajkujecie?

– O biologiczny byt nasz i naszych rodzin. Gdy pani minister Bochniarz oznajmiła w TV, że zlikwidowana zostanie część surowcowa huty – a to oznacza zwolnienie 15 tysięcy ludzi – spontanicznie wybuchł strajk. Oczywiście my, „Solidarność '80" jako legalna centrala związkowa wzięliśmy załogę w obronę, żeby to nie był strajk dziki i żeby nie powtórzył się Białystok, gdzie jak wiadomo, strajkujące MPK zostało rozwiezione przez siły policyjne.

Strajk wybuchł 7 grudnia. Wyłoniono czteroosobowe komitety następne zmiany wchodziły do strajku na zasadzie uchwalenia większością głosów. Tendencja rządowa jest taka, że Huta Katowice ma przejąć część surowcową po nas, a my ograniczeni byliśmy do kilku sekcji hutniczych.

• RZĄD CHCE ROZBIĆ NOWĄ HUTĘ?

● Dokończenie na str. 2

SYNOPTYCY PRZEWIDUJĄ

... na dziś dla Gdańska i Elbląga zachmurzenie o charakterze zmiennym z przelotnymi opadami deszczu. Temp. rano +2 do +4 st. C. W ciągu dnia około +5 st. C. Wiatr zachodni, dość silny i silny porywisty.

Je

Fot. M. Kostun

Śnieżnie i ślisko

PIASKARKI suną przez mokre ulice, dozorcy z łopatami snują się po zasypanych śniegiem chodnikach. Przyzwyczailiśmy się. Również do tego, że drogowcy nie mają czasu na tak uciążliwe zajęcie jak odśnieżanie. Trzeba jednak przyznać, że tym razem drogowcy gdańscy zaskoczyli nie tylko nas ale i zimę. Szesnaście wozów kręci się po mieście i odśnieża najważniejsze trasy komunikacyjne (te przede wszystkim, po których jeżdżą autobusy). Za to drogi osiedlowe i wszystkie te po których czerwone przegubowce nie jeżdżą pozbawione są opieki. Dlatego strzeż się przechodniu, jeśli nie chcesz złamać nogi lub ręki, sam chwyć za łopatę i wyręcz dozorcę.

A swoją drogą może już czas by zarządy osiedli mieszkaniowych i dozorcy z domów komunalnych przebudzili się z dopiero co rozpoczętego zimowego snu! T.Z.

A jak dzisiaj?

DZIŚ IMIENINY GABRIELI

z hebrajskiego Gabriel — mąż Boży. Przekształcenia: Gabryś, Gawryś, Gabrysia. Imię dało początek nazwiskom: Gabrylewicz, Gabrysiak, Gawryszewski, Gabrysiewicz.

Solenizantem jest także DARIUSZ.

AB

Serdeczności? Od wierzycieli...

Coraz trudniej okazywać serdeczność bliźnim, nawet na piśmie. Jak oceniają listonosze: w skrzynkach pocztowych jest w tym roku o połowę mniej świątecznych kartek niż przed rokiem, kiedy usługi pocztowe były tańsze. Częściej natomiast adresaci w domowych skrytkach na korespondencję znajdują różne wezwania płatnicze.

(PAP)

Panie BAŁTYCKI!

POCZĄTKOWO nie mogłem się zorientować, z czego się biorą te poranne wyprawy całych grup dziecięcych pod opieką wychowawczyń gdzieś „w miasto". Potem jednak stało się dla mnie jasne, że są to wycieczki do Opery Bałtyckiej na eksponowaną tam, z dużym zresztą powodzeniem ogólnym, wystawę LEGO. Nie wiem do dziś czy motywem tych wycieczek bardziej był moment wychowawczy czy rozrywkowy, ale — Panie Bałtycki! — gdyby Pan widział te rozradowane, z płonącymi twarzami, dzieciaki wśród tego całego czarodziejstwa! Wśród tych Basic, Pirates, Castle, Town, Boats, Train, Space, Technic, wszystkich tych klockowych domów, zwodzonych mostów, świecących duchów, dźwigów — wyglądających jak prawdziwe i pracujących jak prawdziwe! Jak to wszystko rozwija dziecięcą wyobraźnię i jak pobudza własną inwencję! Bo jeśli u starszych taki jest efekt, to co dopiero u maluchów, zresztą od prawie niemowlęctwa do „szesnastki" — jak to określają prospekty. Ale ja nie o tym chciałem, a o LEGO jako takim, owym przedsięwzięciem, które ma w Danii swoje własne królestwo, a na krótko — za krótko? — opanowało również Gdańsk. Jak to wszystko polega na pomyśle!

I jaki to genialny, a prosty pomysł? Czy u nas się takie nie rodzą? Można by zawojować świat, bawiąc się przy tym nie najgorzej. A i pomysł Opery Bałtyckiej jest nie najgorszy. Przez taką wystawę chyba nie źle podreperowała sobie finanse. A więc — pomysł! Czego i Panu życzę.

STEFAN CHOJECKI

Rząd do świąt?

● Dokończenie ze str. 1

Olszewski powiedział, że prezydent zadeklarował pełną współpracę, przy tworzeniu nowego rządu, jak i w jego dalszym funkcjonowaniu.

Zdaniem L. Wałęsy wnioski wyciągnięte z poprzedniej rozmowy, które znalazły się w liście premiera do marszałka Sejmu, były „nadinterpretacją, a intencje prezydenta nie sięgały tak daleko, by odmówić rządowi współpracy". Premier ustalił z prezydentem procedurę bieżących kontaktów, aby jak najbardziej skrócić czas formowania rządu. Zwiększa się szansa na to, że na najbliższym posiedzeniu Sejmu przedstawi skład i program rządu. Nadal ma obowiązywać koncepcja rządu osobistości i autorytetów moralnych. Jan Olszewski oświadczył, iż dołoży starań, by w sobotę przedstawić exposé rządowe.

Zdaniem **Bronisława Geremka**, oświadczenie premiera, w którym stwierdził, że w tworzeniu nowej formuły rządu powinny uczestniczyć wszystkie reprezentowane w Sejmie, nie tylko dmokratyczne, ale i poważne siły polityczne, „jest wyrazem realizmu politycznego premiera. Unia gotowa jest poprzeć rozsądny program, natomiast udziału w rządzie budowanym przez tę koalicję nie weźmie".

Przewodniczący Klubu Parlamentarnego SLD **Aleksander Kwaśniewski** na pytanie czy traktuje jako ofertę pod adresem jego klubu zdanie premiera o nowej formule tworzenia gabinetu: „Traktujemy to w sposób otwarty".

Jest potrzeba rozmowy o programie. Niezależnie od tego czy będziemy rząd popierać, czy też będziemy w opozycji, co bardziej realne — to poważna rozmowa na temat programu jest potrzebna wszystkim siłom politycznym. Dość zajmowania się jedynie arytmetyka parlamentarna. Pora przejść do programów i do rozwiązywania problemów".

• • •

Posłowie nie przychylili się także do wniosku prezydenta o powołaniu **Hanny Gronkiewicz-Waltz** na prezesa Narodowego Banku Polskiego.

Po drugim czytaniu Sejm przyjął nowelizacje ustawy budżetowej na 1991 rok. Tym samym zatwierdził wzrost deficytu budżetowego do 31,5 biliona złotych i zgodził się na częściowe jego pokrycie poprzez zaciągnięcie kredytu bankowego. (PAP)

KRAJ

● Dokończenie ze str. 1

Federacją Rosyjską i Republiką Białoruś.

NOWY SĄCZ

● Dopiero wczoraj w południe strażacy zakończyli gaszenie szczątków schroniska PTTK na Przehybie w Beskidzie Sądeckim, które spłonęło we wtorek.

Straty są znaczne. Szacuje się, że ogień strawił PPTK-owski majątek o wartości ok. 2 mld zł. Uratowano jednak nowo budowany murowany budynek w odległości ok. 20 metrów od schroniska.

Schronisko na Przehybie zbudowano w latach 1954—1958 na miejscu spalonego w czasie okupacji niemieckiej starszego obiektu. W ub. roku zakończono kapitalny remont budynku. Po schronisku w którym było 86 miejsc noclegowych pozostały już tylko betonowe fundamenty i murowany parter. Nie są znane przyczyny pożaru. bp

No to strajk!

● Dokończenie ze str. 1

Zatrudnienie spadłoby do poziomu może 8 tysięcy, podczas gdy w tej chwili huta liczy 26 tysięcy ludzi.

— Jednakże bezpośrednią przyczyną, dla której rząd podejmuje kroki likwidacyjne, jest niewypłacalność. huty, prawda?

— Mamy najlepszy standing finansowy z wszystkich hut w Polsce, a nasze zarobki (średnio półtora miliona) są najniższe z wszystkich hut. Moim zdaniem tu nie ma mowy o rachunku ekonomicznym, przyczyny dla których rząd zmusza nas do upadłości, są polityczne. Kilka miesięcy temu ówczesny premier Jan Krzysztof Bielecki zapowiedział, że Huta Lenina, ten pomnik komunizmu, musi zostać zlikwidowana — mamy to na taśmie magnetofonowej. Rząd ma świadomość, że największy zakład pracy w Polsce, jakim jest Huta Sendzimira, musi zostać rozbity. Dlatego chcą robić to etapami. Rada Pracownicza wyjaśniła nam, jak rząd manewrował polityką podatkową, aż doprowadził do takiego rachunku, że podatki płacowe przez hutę wielokrotnie przekraczają fundusz płac. Jedno z czterech żądań strajkowych brzmi „aby podatki płacone przez HTS nie przekraczały funduszu płac".

— A co na to wasz lider, poseł Mieczysław Gil?

— Po wyborach z lidera OKP zmienił się w lidera jednoosobowego klubu parlamentarnego „Solidarny z prezydentem". Przez cały czas usiłuje gasić działania strajkowe. Zakład mechaniczny np. poddał strajk o północy, a o siódmej rano był już Gil. Usiłował podzielić i zastraszyć załogę: „Kto należy do „Solidarności" niech przejdzie na lewą stronę" — rozkazał. Wybuchła awantura. Nagle pojawiła się ogromna liczba ciężarówek prywatnych, a jest to wydział, którego rola polega na ładowaniu stali na samochody i natychmiast pojawił się dyrektor. Koledzy — mówi — trzeba załadować bo wszyscy stracimy finansowo. I tak zduszono strajk, ale nie zduszono komitetu strajkowego. Istotnie, uznano nas za zwierzchnictwo strajkowe. Przewodniczącym strajku jest, co ciekawe, członek „Solidarności" Mietka Gila — Jacłu Sałka.

Kiedy my, komitet założycielski „Solidarność '80" przekształciliśmy się w komitet strajkowy przy bramie głównej huty pojawiły się ciężarówki z zomowcami, polonezy z antenami na środku dachu, gaziki i nysy. Zaczęły krążyć — typowe metody wojny psychologicznej mające złamać moralnie załogę.

— Co będzie, jeśli odpowiedź rządu będzie nie po waszej myśli? Jeśli zapadnie decyzja likwidacji wydziału surowcowego i wprowadzenia zarządu komisarycznego?

— Huta zapłonie ogniem strajkowym. W skrajnym przypadku desperacji nie będzie innego wyboru, tylko zamkniemy hutę. Wydział kolejowy porozpina wagony, wygasimy piece. Jesteśmy w kontakcie z wieloma zakładami o dużym znaczeniu: Ursus, FSO, stocznie szczecińskie, śląskie kopalnie, również MZK w Gdańsku. Więc w sytuacji bez wyjścia damy ogólnopolską odpowiedź.

Rozmawiała:
WIESŁAWA KWIATKOWSKA

Edward Raczyński 100!

EDWARD RACZYŃSKI, doktor prawa, publicysta, polityk. W latach 1979—1986 prezydent Rzeczypospolitej na uchodźstwie. Jutro, 19 grudnia ukończy 100 lat.

Był delegatem Polski przy Lidze Narodów w Genewie. Od 1919 roku w służbie dyplomatycznej. W 1934 roku mianowany ambasadorem w Londynie. Podczas wojny kierował MSZ,

a od 1942 był ministrem stanu w rządzie generała Sikorskiego.

Po wojnie aktywny działacz emigracyjny. Autor wspomnień: „Rogalin i jego mieszkańcy" i „W sojuszniczym Londynie. Dziennik ambasadora Edwarda Raczyńskiego 1939—45".

Z okazji setnej rocznicy urodzin — w „Dwójce" dokumentalny film Tadeusza Litowczenki „Ambasador Edward Raczyński" (g. 18.30) oraz reportaż Zbigniewa Wawra „Edward Raczyński" (g. 23.40) nagrany dla celów historycznych w 1990 roku.

SPORT

Kompromitacja!!!

● Dokończenie ze str. 1

Wieloletni kierownik poznańskich akademiczek tak skomentował ten rezultat: — Nasze zwycięstwo to więcej niż sensacja. Szczególnie w tym składzie. Ale niestety świadczy też o tym jak słaba jest polska koszykówka.

Punkty dla Spójni zdobyły: **Czerlonko 23, Ciącka 13, Fraszczak 10, Bańka 9, Gromowa 8, Mechlińska 5, Rożek 4, Kiełbowicz 2.**

AZS Poznań: **Fomina 26, Kaszuba 25, Słabęcka 17, Miszczenko 11, Pawłowska 2.**

Oglądając wczorajszy mecz można było zrozumieć dlaczego kilka dni temu gdańszczanki przegrały z Ślęzą Wocław zdobywając po przerwie tylko 16 punktów. **Po prostu koszykarki Spójni popełniają aktualnie wszystkie grzechy główne, które można przypisać tej grze. Są ślamazarne, nieporadne, fatalnie bronią i rzucają.** Co się dzieje z drużyną która miała ponoć medalowe aspiracje!

AZS zaczął ostrożnie i prowadził 7:2. Później jednak Spójni udało się na krótko wyrównać grę. Remisem skończyła się pierwsza połowa. Ponieważ poznanianki grały przez cały mecz jedną „piątką" wydawało się, że gospodynie zamęczą w końcu swoje rywalki. **Aby tak się stało potrzebna była jednak odpowiednia taktyka i dyspozycje od trenera. Nic takiego jednak do końca meczu nie nastąpiło. Akademiczki były konsekwentne, a wyróżniała się w ich szeregach Swietłana Fomina i Agata Kaszuba. W gdańskim zespole trudno kogokolwiek wyróżnić. Gdańszczanki straciły więc ważne punkty ale i w dużej części sympatię publiczności. Po prostu — wstyd!**

(jaw)

Oto pozostałe wyniki:
Miejsca 1—6: Wisła — Lech 85:83, Olimpia — Włókniarz 72:65, ŁKS — Stilon 79:63.
Miejsca 7—12: Start — Ślęza 101:77, Glinik — Stal 84:65.

1.	Włókniarz	19	6	44
2.	Wisła	18	6	44
3.	Olimpia	16	7	42
4.	ŁKS	15	10	40
5.	Lech	13	18	37
6.	Stilon	12	13	37
7.	Ślęza	13	12	88
8.	Spójnia	11	14	36
9.	Start	11	14	36
10.	Stal	7	18	32
11.	AZS	7	18	32
12.	Glinik	6	18	31

(krj)

TELEGRAMY

● W Genewie dokonano losowania mistrzostw Europy juniorów. Juniorzy do lat 18 w ćwierćfinale ME 1992 spotkają się w Norymberdze z Anglią.

W eliminacjach ME 1993 juniorzy do lat 18 trafili na Bułgarów i Włochów. W tychże samych rozgrywkach tylko reprezentacja do lat 16 spotka się z Walią i San Marino.

● W walce o olimpijskie paszporty reprezentacja Polski w piłce nożnej spotka się z Duńczykami. Pierwszy mecz odbędzie się 10 marca w Danii, a rewanż w Polsce 25 marca.

● W Leverkusen piłkarska reprezentacja Niemiec pokonała w eliminacyjnym meczu do mistrzostw Europy Luksemburg 4:0 (2:0). Bramki zdobyli: Matthaeus (15), Buchwald (44), Riedle (51) i Haessler (62).

● Jak poinformował Wojciech Nowak z sekcji piłki nożnej KS Cracovia — nowym trenerem drugoligowej Cracovii został Lucjan Franczak. (krj)

Czarni - Gedania 3:0

W zaległym meczu I ligi rozegranym w Słupsku, siatkarki Czarnych pokonały Gedanię 3:0 (15:6, 15:7, 15:8).

Mecz trwał 60 min. i przebiegał pod wyraźne dyktando słupskiego zespołu. Gdańszczanki, które wystąpiły w składzie: **Nowosielska, Maciejak, Zdyb, Rychert, Wołkowa, Pędzisz**, całkowicie zawiodły. Miały wiele problemów z przyjęciem zagrywki zwłaszcza w dwóch pierwszych setach.

Dziś odbędzie się spotkanie rewanżowe.

(krj)

W superlidze do poprawki

Czasy sukcesów polskich tenisistów stołowych w rozgrywkach europejskiej superligi minęły już dość dawno. Teraz musimy się martwić o utrzymanie w tym towarzystwie. Jak już wczoraj informowaliśmy w grupie spadkowej Polska przegrała w Budapeszcie z Węgrami 3:4. Oto wyniki poszczególnych spotkań: Harci — Błaszczyk 21:9, 21:19; Nemeth — Grubba 14:21, 21:16, 21:11; Varga — Skierski 21:14, 15:21, 18:21; Nemeth, Varga — Błaszczyk, Skierski 17:21, 21:14, 19:21; Harci — Grubba 14:21, 17:21; Nemeth — Skierski 21:16, 21:13; Varga — Błaszczyk 21:19, 21:18.

Porażka w Budapeszcie nie jest zbyt dotkliwa. Nie wystąpił kontuzjowany **Leszek Kucharski**. Przykrą niespodziankę sprawił **Andrzej Grubba** przegrywając z mało znanym Karoly Nemethem. Dobrze wypadł natomiast **Piotr Skierski.**

W innym meczu drużyn zagrożonych spadkiem Jugosławia zwyciężyła Holandię 4:3. Mecze rewanżowe zaplanowano na 7 stycznia. Polacy zagrają z Węgrami w Białymstoku. Stać ich chyba na odrobienie strat z Budapesztu i utrzymanie się w superlidze. Jeżeli by nawet z Węgrami się nie powiodło, to pozostaną jeszcze decydujące mecze z przegraną drużyną w dwumeczu Jugosławia — Holandia.

Natomiast w czwórce zespołów walczących o prymat w superlidze — Szwecja pokonała Belgię 4:3 i w tym samym stosunku Francja zwyciężyła Niemcy. (jaw)

Monica i Stefan

Międzynarodowa Federacja Tenisowa dokonała wyboru mistrzów świata w tenisie na rok 1991. Tytuły w obecnym roku wywalczyli: 18-letnia (od dwóch tygodni) Jugosłowianka Monica Seles i 25-letni Szwed Stefan Edberg.

Opłatek u biskupa

W piątek 20 bm. o godz. 16 ks. biskup **Andrzej Śliwiński** zaprasza sportowców, trenerów działaczy tudzież inne osoby związane z wybrzeżowym ruchem sportowym do kościoła Najświętszego Serca Jezusa w Gdyni na spotkanie opłatkowe. (ke)

„Rozstaje" wyłoniły piłkarskich mistrzów

W błocie po kostki, deszczu, a czasami także i na lodzie rozegrano 36 meczy w 9 rundach sobotnio-niedzielnych I turnieju piłki nożnej osiedla mieszkaniowego „Zaspa-Rozstaje". Co ciekawe, ognisko TKKF zorganizowało go z inicjatywy samej młodzieży. To ona wykazała się dużym zaangażowaniem m. in. poprzez przygotowanie osiedlowego boiska do gry i rozreklamowanie imprezy poprzez oplakatowanie.

Ogółem w rozgrywkach uczestniczyło 83 zawodników reprezentujących 9 osiedlowych ulic. Była tak zacięta walka, że dla wyłonienia zwycięzcy trzeba było rozegrać dodatkowe spotkanie, podczas którego **najlepsza okazała się drużyna o nazwie Eintracht z ulicy Nagórskiego, pokonująca reprezentację ul. Kombatantów 8:3 (3:0).**

Kolejne miejsca, od trzeciego w dół zajęły drużyny z ulic: Ciołkowskiego, Żwirki i Wigury I i II, Burzyńskiego, Leszczyńskich, Oldboye i Drzewickiego. Do ciekawych wyników należy zaliczyć remis 6:6 ostatniej drużyny turnieju rozgrywek, jak również rekordowy wynik Oldbojów 16:0 z drużyną z Drzewickiego.

Podczas podsumowania turnieju, które odbyło się w Domu Kombatanta, trzem najlepszym zespołom wręczone zostały rzeczowe nagrody ufundowane przez tak hojnych sponsorów jak: firma komputerowa „Yes", „Sport-Service" oraz zarząd spółdzielni „Rozstaje". Do herbaty ciastka zafundowała ciastkarnia „Arkadia", a chłodne napoje sklep mięsny Norek-Firewicz.

Podczas dyskusji prezes „Rozstai" **Jerzy Rassmus** zobowiązał się do wykonania dla młodzieży nowych pełnowymiarowych bramek. Jeśli zmniejszą się też koszty powoli zanikającej na osiedlu dewastacji, niewykluczone, że boisko zostanie oświetlone i zamontowane zostaną kosze do gry w koszykówkę. Wiele zatem teraz zależy od samej młodzieży.

Z myślą o nich, tak oddani sportowi działacze jak **Stefan Buczyński** oraz prezes ogniska TKKF **Marek Moneta** zdeklarowali się przeprowadzić podobny turniej piłkarski na wiosnę. Całkiem prawdopodobne, że jesienią będzie mogło dojść do zorganizowania turnieju międzynarodowego. Ciekawe, które z trójmiejskich osiedli podejmie takie wyzwanie. Nasza redakcja gotowa jest takiemu turniejowi patronować.

W. AMERSKI

TOTO

DUŻY LOTEK
9, 26, 27, 34, 36, 46

EXPRESS LOTEK
1, 5, 13, 31, 38

SPORT na str. 7

Stół - a na nim...

Stół — zarówno w wieczór wigilijny, jak i w ciągu dwu następnych dni, jest ogromnie ważnym elementem naszych domów. Nie może być zastawiony i nakryty byle jak. Tradycja mówi, że w Wigilię musi być przykryty koniecznie białym obrusem, ale już serwetki, stroiki, bukieciki ze świerku mogą być kolorowe i wesołe.

Na pytanie, jak prawidłowo nakryć świąteczny stół i co na nim postawić, pomogą nam odpowiedzieć fachowcy.

W najbliższą niedzielę tj. 22 bm. Stowarzyszenie Restauratorów Gdańskich, zaprasza na „Pokaz sztuki kulinarnej".

Pracownicy trzydziestu pięciu zakładów gastronomicznych nie tylko pokażą umiejętnie przygotowane potrawy.

Pokaz zacznie się o godz. 11 równocześnie w trzech miejscach. **W restauracji „Alex" we Wrzeszczu, podziwiać będziemy świąteczne desery i wyroby cukiernicze.** Kilka metrów dalej, w „Newskiej" obok pierogów i uszek z grzybami, stać będzie kulebiak i ryby. W „Cristalu" prawidłowo nakryte stoły m. in.: typowo wigilijny, weselny i tradycyjny szkocki, służyć będą **jako wzór do naśladowania.** sza

REKLAMOWA AFERA

● WICEPREZYDENT MA GŁOS

Do redakcji wpłynął list od wiceprezydenta Gdańska, w którym czytamy:

Pragnę zauważyć, że nie jest to pierwszy przypadek, że pracownicy „Dziennika Bałtyckiego" zasięgają informacji od osób, które nie chcą ujawnić swojego nazwiska, natomiast nie korzystają z możliwości uzyskania od rzecznika prasowego Urzędu Miejskiego w Gdańsku.

Przykładem kolejnym jest notatka prasowa z 10 grudnia 1991 r. pt. „Chcesz ustawić reklamę — płać!" zamieszczona w nr 287. Nie jest trudno wykazać wiele błędów. Pierwszym z nich jest przypisanie Zarządowi Miasta objęcia działaniem terenu całego Trójmiasta. Kolejnym błędem jest informacja, że pięć firm działa w sprawie reklam na całym tym obszarze, gdy tymczasem z 11 dzielnic Gdańska umowy na działalność reklamową zostały podpisane w odniesieniu do pięciu dzielnic. Umowy te na obecnych warunkach podpisał poprzedni Zarząd Miasta, a obecny zarząd — po kontroli działania — wypowiedział umowę jednej z tych firm i przy braku wymaganych działań przez pozostałe firmy podejmie podobne decyzje. Kolejnym błędem autora notatki jest podanie informacji, że firmy reklamowe podzieliły między siebie strefy wpływów, gdy tymczasem mają te strefy ograniczone przez Zarząd Miasta. Jeśli zaś chodzi o motywy działania Zarządu Miasta w sprawach reklam odsyłam autora notatki do doświadczeń samorządowych miast Europy zachodniej, z których zamierzamy sukcesywnie korzystać.

Wiceprezydent miasta Gdańska
MARIAN SZAJNA

OD AUTORA

Niestety, często więcej można się dowiedzieć od naszych informatorów niż z oficjalnych relacji rzeczników prasowych. Nie cieszy nas również fakt że osoby dostarczające nam informacji nie chcą ujawniać nazwisk ale tłumaczą się obawą o własne dobro. Niewiele zmienia, że wyłącznie na Gdańsk ma tylko 5 firm, skoro analogiczne porozumienia zawarły urzędy w Gdyni i Sopocie. Poza tym wspomniane pięć dzielnic to najatrakcyjniejsze rejony miasta (z wyjątkiem Śródmieścia). Nie będziemy cytować, co o tym sądzą właściciele pozostałych firm reklamowych, bo jak na złość znowu zastrzegli sobie anonimowość.

Oprócz krytyki naszych błędów, Pan Prezydent przyznał w liście, że jedna z pięciu uprzywilejowanych firm otrzymała od Zarządu Miasta wypowiedzenie umowy po kontroli jej działalności. Jednak wbrew zasadzie unikania anonimowości, prezydent nazwy owej spółki nie podał.

Panu Prezydentowi nie podoba się też zawarte w naszej publikacji stwierdzenie, że pewne firmy podzieliły między siebie strefy wpływów, w reklamowym biznesie. Nie wdając się w dyskusje, pragniemy wyjaśnić, że tak określają zaistniałą sytuację prywatni przedsiębiorcy i zainteresowani właściciele reklam (padały mocniejsze określenia).

Pisanie o nadziei jest ostatnio dość pospolitym zakończeniem artykułów w naszej prasie, dlatego, tylko dziękujemy Panu Prezydentowi za zainteresowanie naszymi publikacjami o „reklamowej aferze". Dzięki niemu nie mamy uczucia, że pisaliśmy o tym na darmo.

TOMASZ ZAJĄC

Opłatek u dziennikarzy

Zarząd Gdańskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich zaprasza serdecznie na tradycyjne spotkanie opłatkowe, które rozpocznie się dziś, w czwartek o godz. 17 w Klubie Dziennikarza (Dom Prasy). Mile widziane będą symboliczne (i dowcipne) upominki do wspólnego gwiazdorowego worka.

Masz samochód?

Płać do 31 XII

DOBIEGA końca rok funkcjonowania ubezpieczeń komunikacyjnych według ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 28 lipca 1990 r. Dla poszkodowanych poprzednie rozwiązanie ustawowe, obowiązujące do końca 1990 r. było wygodniejsze, bo szkody były zgłaszane tylko do jednego ubezpieczyciela jakim był Państwowy Zakład Ubezpieczeń. Z mocy więc ustawy, PZU przejmował odpowiedzialność cywilną sprawcy wypadku za szkodę wyrządzoną przez pojazd podlegający rejestracji bez względu na to, czy pojazd był zarejestrowany i czy jego właściciel opłacił składkę.

Obecnie przy wielości ubezpieczycieli, poszkodowani w wypadku powinni (oprócz zabezpieczenia dowodów winy sprawcy) uzyskać niezbędne dane do zgłoszenia szkody tj.

● kto jest właścicielem pojazdu według dowodu rejestracyjnego, jego adres, rodzaj pojazdu i numer rejestracyjny,

● kto kierował pojazdem oraz rodzaj i numer prawa jazdy,

● dowód ubezpieczenia OC, kto jest ubezpieczycielem (np. Polisa, PZU, Warta, Westa...), gdzie zostało zawarte i na jaki okres.

Jak wykazała praktyka br. przy zgłoszeniu szkód na ogół brakuje danych o ubezpieczycielu. Powoduje to przedłużenie likwidacji szkody poprzez prowadzenie przez zakłady ubezpieczające korespondencji ze sprawcą wypadku; bywa też, że korespondencja ta jest bezskuteczna. A tymczasem od szkodowanie może wypłacić tylko ten ubezpieczyciel, u którego zawarto ubezpieczenie OC pojazdu, w którym szkodę wyrządzono. W przypadku braku ubezpieczenia, odszkodowania nie wypłaca ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w Warszawie.

Wszystkim użytkownikom pojazdów przypominamy, że obecnie obowiązek zawarcia ubezpieczenia spoczywa na posiadaczu pojazdu! Oczywiście niektóre zakłady ubezpieczeniowe, jak np. PZU wysyłają swoim klientom blankiety na opłacenie składki w 1992 r. bądź to kwartalnie bądź rocznie. **Termin opłaty mija z dn. 31 grudnia 1991 r.**

A co mają zrobić te osoby, które nie otrzymały blankietów płatniczych? Oczywiście powinny same zgłosić się do Inspektoratu PZU lub jego ajenta. Czasu do końca miesiąca (zwłaszcza jeśli chodzi o tzw. dni robocze) pozostało już niewiele, toteż nie zwlekajmy z uregulowaniem płatności, by nie mieć kłopotów (w razie nieszczęścia) na progu Nowego Roku. (o)

Str. I i II redagował Janusz Czerwiński

Wspomnienia dalmorowców

Jubileusz 45-lecia PPDiUR „Dalmor" był okazją do spotkania gdyńskich rybaków na zorganizowanej wczoraj w Izbie Pamięci „Dalmoru" sesji popularnonaukowej. Poświęcona była przypomnieniu sylwetki nieżyjącego już zasłużonego gdynianina: wojewody, posła i senatora II Rzeczypospolitej — twórcy gdyńskiego „Dalmoru" Zygmunta Beczkowicza.

Sesję zorganizowało Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Mazurka Dąbrowskiego. (bk)

„Halny" po rannego

Pływająca jednostka ratownicza PRO „Halny" zabrała wczoraj z zakotwiczonego w odległości 2 mil od Władysławowa radzieckiego statku handlowego „Stormovsky" kapitana, który z poważną raną ramienia przetransportowano do szpitala w Pucku. Po prześwietleniu i dokonaniu medycznego zabiegu rannego odtransportowano z powrotem na statek. (wła)

REPORTER notował...

ŚMIERĆ NA TORACH

Śmierć na miejscu poniósł 31-letni Jan S. z woj. bydgoskiego, który przechodził przez tory pomiędzy przystankami Gdańsk-Wrzeszcz i Politechnika. Potrącił go pociąg towarowy relacji Gdynia — Zajączkowo Tczewskie. Zmarły był pracownikiem MPH w Gdańsku.

WPADKA WŁAMYWACZA

Jeden z lokatorów bloku przy ul. Paderewskiego w Gdańsku-Suchaninie powiadomił telefonicznie komisariat policji w tej dzielnicy, że ktoś dobiera się do mieszkania pani Janiny Z. W pościgu funkcjonariusze z Suchanina zatrzymali Andrzeja D., 29-letniego mieszkańca Sopotu. Podejrzanego czeka rozmowa z prokuratorem.

KIESZONKOWIEC NA MANHATTANIE

Okres gorączki przedświątecznych zakupów wykorzystują zwykle kieszonkowcy. Tak było i tym razem. Na wrzeszczański Manhattan wybrała się na zakupy mieszkanka Pruszcza Gdańskiego **Barbara Ł.** Moment jej nieuwagi wykorzystał złodziej wyciągając kobiecie z torebki saszetkę i portfel z 10 milionami złotych oraz różnymi dokumentami. Zajęci zakupami — nie dawajmy się okraść cwaniakom. Uważajmy na nasze torby i portfele!

ZŁODZIEJE W POCIĄGU

Policjanci z Komisariatu Kolejowego w Gdańsku wraz z podróżnymi zatrzymali na peronie Dworca Głównego PKP mężczyzn: 21-letniego Piotra K. z Pszczółek i 23-letniego Adama O. z Miłobądza, którzy w pociągu pośpiesznym relacji Katowice — Gdynia ukradli jednemu z pasażerów pieniądze i rzeczy osobiste wartości 3 mln zł. Kradzieży tej dokonali przed stacją Gdańsk Główny. Jeszcze przed przybyciem policjantów Adam O. pobił poszkodowanego. Sprawcy osadzeni zostali w izbie zatrzymań do dyspozycji prokuratora. mt

KANTORY

Notowania wczorajsze, z godz. 15:

„BEST" (Gdynia, ul. 10 Lutego 23): USD — 11 600, 11 650; DM — 7300, 7400; korona duń. — 6300, 6400; korona szw. — 1930, 1950; funt ang. — 20 400, 20 500 (liczba pierwsza — cena skupu, kolejna — cena sprzedaży).

„MAX" (Gdańsk, ul. Jagiellońska 10): USD — 11 600, 11 650; DM — 7300, 7350; korona szw. — 1900, 1950; frank fr. — 2100; gulden hol. — 6450, 6500; funt ang. — 20 100, 20 300.

„ZBROJOWNIA" (Gdańsk Targ Węglowy): USD — 11 600, 11 650; DM — 7300, 7350; frank fr. — 2070, 2130; gulden hol. — 6300, 6400; funt ang. — 20 000, 20 200; korona szw. — 1900, 1950.

„ZBROJOWNIA" (Gdańsk-Oliwa, róg Grunwaldzkiej i Piastowskiej): USD — 11 600, 11 650; DM — 7300, 7350; korona duń. — 1760, 1850; frank szwajc. — 7850, 7950.

(mt)

Doradzą rolnikom

A kto w Gdańsku i Pucku?

Gdańscy rolnicy, zwłaszcza ci prowadzący gospodarstwa na wysokim poziomie fachowości, a także wytwórcy zdrowej żywności, potrzebują doradców o dużym zasobie wiedzy. Dyrektor Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Gdańsku Lipcach Medars Jakusz-Gostomski poinformował nas, że w celu sprostania życzeniom zainteresowanych, ODR postawił na szkolenie i doskonalenie specjalistów. 17 grudnia odbył się konkurs na stanowiska kierowników terenowych zespołów doradztwa rolniczego. Komisja, w skład której weszli również właściciele gospodarstw będący członkami prezydium Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego, wyłoniła kandydatów. Na kierowników zostali powołani: w Kartuzach — Czesław Szczygieł, w Kościerzynie — Jan Kupper, w Starogardzie — Marek Michel, w Tczewie — Teresa Szałas, w Wejherowie — Andrzej Kalinowski.

Wakaty są jeszcze w Gdańsku i w Pucku. ODR poszukuje wysokiej klasy fachowców. (ken)

AUTOKONSERWACJA — Orunia, 39-40-28. 30588

CIĘŻARÓWKĘ nową sprzedam 41-72-61. 12510

ODNAJMĘ mieszkanie, 23-19-02. 33051

SKUP skór lisów, firma „SLM", 84-207 Koleczkowo, tel. 21-93-50, wew. 34, w godz. 8—15. 39275

PHU BO-MY 39-49-09, oferuje ryż paczkowany 6800. 27947

PRZECENA obuwia zimowego hurtownia „HALAND" Gdynia-Chwarzno, Ateny 2, 24-44-05. 39384

SYLWESTER, święta, pensjonat Wodnik Zawory koło Chmielna, tel. 24-86-53. 39381

SPRZEDAM Opel Kadett kombi, diesel, 1983, Ford Sierra kombi 83, tel. 23-19-04. 39379

DOMEK letniskowy Kamień — sprzedam, 21-76-88. 39388

PEUGEOT 405 GLD 1989, Nissan 1,7 L, 1987, Gdynia, Migały 43/5. 39390

SPÓŁKA „DPJ" z siedzibą w Sopocie, przy ul. Polnej 62, zatrudni doświadczonego księgarza. 29018

SPRZEDAM BMW 315, 1981, 82-31-80. 27996

SPRZEDAM Poloneza 1986, 47-63-78. 30931

VOLKSWAGEN LT 1981 — sprzedam, 53-00-71, wew. 21. 27995

SPRZEDAM futro — norki, 20-47-34. 33097

CYKLINOWANIE, 25-23-05. 33095

ULGĘ potrzebuję, 20-57-29. 33090

SPRZEDAM Suberu 81, zespół napędowy Ascony, 22-22-30. 331100

M-2 telefon, sprzedam, 22-06-73. 33102

TOYOTA Corolla diesel 1988/89 — stan idealny, 98 mln, 23-24-78. 33101

SIERRA 1984, sprzedam, 24-38-26. 33822

TOYOTA Carina II, 1988, 20-57-29. 33099

PAWILON do wydzierżawienia, tel. 48-55-78. 23643

MALOWANIE, tapetowanie, 41-68-16. 11414

PAMPERSY, pieluszki, artykuły dziecięce — hurtownia „MAMINEK", tel. 23-67-16, godz. 8.30—16. 23857

UWAGA — wolne miejsca na niemiecki autokar do Hamburga, Bremen, Bremerhaven wyjazd 22 grudnia, niskie ceny. Sprzedaż biletów Gdańsk — TOURIST, ul. Elżbietańska 10, tel. 31-48-16. 29003

SPRZEDAM Chevrolet Van C20, 1985 r, blaszak, tel. 20-46-42. 39348

BOAZERIA od 35 000 — tel. 82-22-15. 27670

BARKASA — sprzedam, 56-54-74. 31360

ULGĘ celną, sprzedam, 41-92-02. 31391

SPRZEDAM lub wydzierżawię Zakład Medyczny (USG, EKG), tel. 47-86-70, po godz. 17. 31387

ULGĘ celną odstąpię, tel. 23-19-99. 11440

SKLEP — Wrzeszcz, magazyn, odnajmę, 52-32-40. 11434

POŚREDNICTWO sprzeda mieszkania 1, 2, 3, 4-pokojowe, domy, działki, chaty, gosp. rolne, Starogard Gd., 232-89. 11442

SPRZEDAM Kadett 1989, opłaty uregulowane, 93 mln, 190 D, 1984, 95 mln, 72-81-88. 39333

NYSĘ — sprzedam, 52-02-30. 26907

MAZDA 626 diesel 1986, tel. 56-70-36. 29030

KUPIĘ barok bursztyn, mały, tel. 82-99-46. 26919

SPRZEDAM 126p, 87 r, 32 000 km, 18,5 mln, 23-14-77, (7—15). 39346

SPRZEDAM lub zamienię Mercedesa 608 D, 2,5 t, plandeka, 1976 rok, 22-15-73, (VW Bus lub kombi). 27697

PARCELE Pogórze, Puck, nie wykończoną willę Pruszcz sprzeda pośrednictwo, 513-305. 23246

OGŁOSZENIA superekspresowe

SPRZEDAM Star 200, skrzyniowy lub zamiena na osobowy, tel. 81-17-28. 31375

KAFELKOWANIE, 39-08-51. 26904

ULGĘ celną — kupię, tel. 53-20-79, wew. 1107, tel. po 17 52-01-42. 26909

SPRZEDAM tanio Fiata 1500 FSO 1983 r, Dec, Gdańsk, ul. Beethovena 166. 26920

MERCEDES 240 D, z kierowcą do twojej dyspozycji, Tczew 069 tel. 31-03-56. 26911

POŻYCZĘ pilnie 50 mln na okres 3 miesięcy. Wysoki procent Oferty 26922, Biuro Ogłoszeń Zbrojownia w Gdańsku.

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe 56 m kw., Gdańsk-Morena z telefonem, 47-68-35. 27999

WEŁNA mineralna z dostawą — tanio sprzedam, 81-86-90. 27833

SZKOLENIE PTE — wypełnianie dokumentu celnego SAD i SAD — BIS plus pełny komentarz, 20.12.91 r, godz. 10, tel. 31-99-71, 31-54-61. 26784

SOFT-BIT przyjmujemy stałe zlecenia na 1992 rok, konserwacja, naprawa komputerów, drukarek u klienta lub w serwisie, tel. 41-12-31, wew. 20. 27813

BAR rozrywkowy „JOKER" Łazienki Północne, Sopot, zaprasza na bal sylwestrowy, ceny atrakcyjne, tel. 51-62-13. 39340

MEGATUR Heweliusza 11, tel. 31-36-30, posiada wolne miejsca na przejazdy do: Paryża 20.12 i 30-12.91, Stutgart 20-12.91, Monachium 20.12.91. Zapraszamy. 30606

GDYNIA centrum 1-pokojowe, Chylonia, 3-pokojowe z telefonem, sprzedam, 22-14-59. 12637

NIWĘ — sprzedam, 51-57-15. 12639

SPRZEDAM dom handlowy w centrum Lęborka z mieszkaniem, stan surowy, tel. 62-49-19. 16493

PH GABI oferuje po niskich cenach gumy Chabel, Chupa Chups i inne, Gdańsk-Oliwa, ul. Beniowskiego 5, tel. 52-00-71, wew. 350, pok. 536. 31385

OKRĘGOWA dyrekcja CPN Gdańsk, ul. Długi Targ 30 zatrudni natychmiast: inżyniera pożarnictwa na stanowisko specjalisty ds. ochrony ppoż. Informacji udziela Dział Kadr Gdańsk, ul. Długi Targ 30, lub tel. 31-06-89. 26921

ULGĘ celną, sprzedam, tel. 058 86-36-67. 11884

SPRZEDAM FSO 125 1984, 47-94-65, po 15. 11881

SPRZEDAM Fiata kombi 1990 r, 51-59-54. 12633

COMMODORE 64 plus stacja (gwarancja) sprzedam, 51-19-69. 12631

KUPIĘ Taunusa na części, 390-447. 11449

SPRZEDAM tanio blacharkę aluminiową, niskofalistą 1 x 2 m grubości Ø 1,2 mm, Sopot, ul. Pułaskiego 32/1 51-14-09. 12625

SPRZEDAM Ford — Transit, rok prod. 79, 2400 cm sześc. diesel, 32-54-99, 10—16. 11445

SZUKAM wspólnika z kapitałem, dochodowa działalność budowlana. Oferty 11454, Biuro Ogłoszeń, Amitall, Wały Jagiellońskie 36 Gdańsk. 11454

SPRZEDAM Toyotę Corollę 1800 D, kombi, model 1988 r, Pelplin, tel. 36-13-59. 26934

ZABUDOWĘ w szeregu — Osowa, sprzedam, 43-22-41, wew. 58, lub 41-40-08. 30934

SPRZEDAM bizon ZO-56, tanio. Wiadomość: Elbląg tel. 479-86. 15950

KUPIĘ gry losowe i bilardy żetonowe, Elbląg, tel. 240-88. 15955

ULGĘ celną — kupię, 47-91-71. 29033

„OMEGA" — oferuje hurtowo dywany. Atrakcyjne ceny! Gdynia, Kartuska 10, 23-66-12. 33131

FIRMA prywatna zatrudni w charakterze przedstawiciela — młodą, energiczną, samodzielną osobę. Zgłoszenia osobiste w dniach: 18 i 19.12, w godz. 16—18 w hotelu Gdynia, wiadomość w recepcji. 29034

SPRZEDAM Audi — 100, tel. 20-64-27. 33117

SPRZEDAM 51 m kw., Karwiny, 23-75-02. 33109

SPRZEDAM ulgę celną, 23-33-28. 33110

KAFELKOWANIE, 21-05-89. 33115

SYLWESTER — 4 dni — Kaliningrad 550 tys. zł tel. 21-92-15, 26-33-29. 33072

KUPIĘ mieszkanie z telefonem, tel. 22-06-86. 33129

KASETY wideo z licencją oddam w dzierżawę, 57-90-21. 33128

„OMEGA" poszukuje lokalu na hurtownię powyżej 100 m, 23-66-12. 33130

UWAGA użytkownicy samochodów amerykańskich, przerabiamy światła w waszych samochodach, 81-59-25. 30016

BONETĘ z termosami do lodów sprzedam. Tel. 57-14-23. G-32145

MERCEDESY: 230 E — 1986 165 mln; 190 E — 1983 — 95 mln 57-07-05. G-32131

UWAGA! Sony, JVC, Otake, Orion, Panasonic, niskie ceny, wysoka jakość polecają sklepy „SEA" Gdańsk CENTRUM BAZAR box 92 ul. Chmielna. Gdynia, 3 Maja 20. G-32093

SPRZEDAM ocieplacz i kresz tel. 52-20-23. G-32137

FORD Transit diesel 1,5 T, 1986, VW Transporter diesel 1982, IVECO DAILY 1,5 T, — 1987 sprzedam. Tel. 52-20-20. G-32138

SPRZEDAM automat do produkcji żaluzji, tel. 52-24-75. G-32139

PROTETYCY — piece do metaloceramiki sprzedam. Tel. 31-84-30. G-32140

MŁODĄ ekspedientkę zatrudnię, 41-38-04. G-32169

DZIAŁKA Osowa, M-3 sprzedam. 31-33-32. G-32189

Przed Rejsem Roku '91

Pożegnanie „Sondy"

ZASŁUŻONA i ukochana przez swego kapitana i wszystkie swoje załogi „SONDA" odbyła w tym sezonie swój pożegnalny rejs. Ma poza sobą 21 sezonów żeglugowych, w tym takie znakomite i odznaczane już nagrodami „Rejs Roku" osiągnięcia, jak afrykański rejs do Dakaru z wejściem na rzekę Senegal, jak rejs spitsbergeński z odwiedzeniem wszystkich tamtejszych portów — Longyearbyen, Barentsburga, Ny Alesund, Hornsundu z polską stacją naukową, z osiągnięciem 80 stopnia szerokości geograficznej takich jak udział w wielu wyprawach naukowych ze specjalistami z Instytutu Oceanologii Polskiej Akademii Nauk w Sopocie, jak pionierska wyprawa przez Kanał Kaledoński ze słynnym jeziorem Lochness itp.

Na całej tej świetnej drodze czasowej towarzyszył „Sondzie" jej troskliwy, opiekuńczy i zarobiegliwy jak ojciec — kapitan Konstanty Pielak. Rzadko mamy do odnotowania taki godzien wysokiego uznania fakt i niewątpliwie weźmie go pod uwagę jury nagrody „Rejs Roku 1991", rozpatrując tegoroczne kandydatury. I w tym bowiem roku rejs „Sondy" z Pielakiem nie był szablonowy.

„Sonda" wyszła 1 czerwca 1991 z Neustadt koło Lubeki, kierując się wokół Europy na Morze Śródziemne z celem końcowym — Ateny. Po drodze zawijała do wielu rzadko odwiedzanych (a może wcale dotąd?) portów. Wyliczmy je tu kolejno: Kilonia, Cuxhaven, Helgoland, Dover, Plymouth, La Coruna, Vigo, Cadiz, Ceuta, Gibraltar, Cartagena, Trapani, Palermo, Messina, Reggio di Calabria, Catania, Kilini, Patrai, Korinthos, Posejdoni, Pireus, aby pozostać już w podateńskiej marinie.

Pozostać, bo — łza się w oku kręci — „Sonda" przeszła w służbę greckiego armatora i dla historii żeglarstwa polskiego właśnie swym ostatnim rejsem zapisała ostatni rozdział swojej dla naszej bandery służby.

Rejs ostatni nie był łatwy, na Biskajach „Sonda" dostała się w uścisk sztormu, który osiągnął 9 st. w skali Beauforta i dociskając „Sondę" do brzegów, zmusił ją do wejścia do La Coruna. Drugi sztorm o podobnej sile dopadł „Sondy" na Zatoce Gibraltarskiej, pod słynnym nelsonowskim Trafalgarem.

Z żalem wspominając wszystkie polskie jachty, które zaginęły na morzach świata w nieszczęśliwych wypadkach, upuszczamy łezkę także nad „Sondą", którą — acz nie w tak tragiczny sposób — utraciliśmy już na zawsze. W kronikach polskiego żeglarstwa ten zasłużony jacht, udana konstrukcja Wyki i Rejewskiego (tak! Tego wielce dla polskiego żeglarstwa zasłużonego Edmunda Rejewskiego! WER-5, setka — 100 m kw. żagla), pozostanie zawsze związany z nazwiskiem kpt. Konstantego Pielaka, jednego z najbardziej serdecznie oddanych polskiemu jachtingowi żeglarza.

(dzian.)

Niedawno pisaliśmy o zablokowanych kontach spółki „Acumen". Jak nas poinformował LECH HAMPERA dyrektor Izby Skarbowej w Kielcach spółka „Acumen" oszukała skarb państwa na 37 mld zł. Na wniosek Izby Skarbowej Urząd Skarbowy w Kielcach zablokował wszystkie (kilkanaście) konta spółki w kraju. Zajęte zostały również nieruchomości o wartości 1,5 mld zł. Spółka handlując benzyną oszukała państwo na 34 mld zł i winem — na 3 mld zł.

Z Bułgarii czy Rotterdamu?

Jak benzyna z „Acumenu" trafiła do rafinerii?

POSŁOWIE **Edmund Krasowski i Czesław Nowak** we wrześniu na łamach „Dziennika Bałtyckiego" w artykule „Rubel transferowy zmartwychwstał" ujawnili, że spółka „Acumen" otrzymała od Ministerstwa Współpracy Gospodarczej z Zagranicą zgodę na rozliczenie kontraktu benzynowego w rublach transferowych. Umowa dotyczyła 300 tys. ton benzyny w cenie 180 rubli za tonę, czyli około 37 dolarów. Wartość kontraktu NIK wyliczyła na 1 bilion 200 mld zł. Benzyna miała pochodzić z Bułgarii. Oczywiście „Bułgaria" była fikcją, bo tam nie ma ropy i też się ją importuje.

Dlaczego MWGZ wydało taką koncesję? M.in. dlatego, że według umowy „Acumen" miał nadwyżki z importu benzyny wpłacać na Fundusz Rozwoju Eksportu, tylko że ów fundusz nie istnieje już od 1 stycznia 1991 roku, a kontrakt miał być zrealizowany w drugiej połowie br. Aferę wykryli posłowie Krasowski i Nowak i doprowadzili do zerwania tego oszukańczego kontraktu. Jednakże z planowanych 300 tys. ton benzyny spółce udało się legalnie zakupić w ten sposób i sprzedać 25 tys. ton benzyny, która przypłynęła do Polski trzema statkami; jeden do Szczecina i dwa do portu w Gdańsku, a stąd do gdańskiej rafinerii.

Jak wyglądała transakcja? Otóż „Acumen" kupował benzynę nie w Bułgarii, tylko prawdopodobnie na giełdzie w Rotterdamie za około 230 dolarów za tonę, a nie jak było w fakturach za 180 rubli, czyli około 37 dolarów za tonę. Spółka w ten sposób zaniżyła opłaty celne i uniknęła 90-procentowego podatku obrotowego. Jak się okazało „Acumenowi" to nie wystarczało i oszukiwał dalej, nie płacąc również podatku dochodowego. Jak to robił? Oto przykładowe rozliczenie. „Acumen" sprzedaje tonę benzyny za 1 450 tys. zł firmie pn. „Handel Hurtowy Artykułami Przemysłowymi i Spożywczymi Eksport-Import"; właścicielem tej firmy jest Piotr Petlicki, a jego pełnomocnikiem o uprawnieniach podobnych do właściciela jest p. Gołd współwłaściciel „Acumenu". Na fakturze sprzedanej benzyny z jednej strony widnieje podpis „Acumenu", z drugiej podpis pełnomocnika firmy Petlickiego, czyli Gołda współwłaściciela „Acumenu". Dalej ta sama benzyna zostaje sprzedana Zakładowi Handlowo-Usługowemu EDEX, ale już za 5 200 tys. za tonę. Tu właścicielem jest Edward Cichopek, a szefem „Acumenu" jest Andrzej Edward Cichopek. I na końcu benzyna trafia do gdańskiej rafinerii za 5 300 tys. zł za tonę.

Transakcja zawierana była na fakturach, podczas gdy statki spokojnie czekały w porcie, ciągle z tą samą benzyną „kupioną" za około 37 dolarów za tonę, po odliczeniu kosztów transportu (1 450 tys. zł). Według dyrektora Lecha Hampery, benzynę dlatego fikcyjnie rozprowadzano przez te dwie firmy, ponieważ są one podmiotami zwolnionymi od podatku dochodowego. W podobny sposób „Acumen" importował wina z Bułgarii.

Poseł Krasowski uważa, że jeśli policzyć niskie opłaty celne za obniżone marże na fakturach i uniknięcie 90-procentowego podatku obrotowego, to „Acumen" powinien zwrócić państwu około 80 mld zł. Ze względu na zgodę MWGZ, Izba Skarbowa uznała jednak legalność kontraktu. Kto zatem w ministerstwie ponosi odpowiedzialność za podpisanie tak niekorzystnego dla skarbu państwa kontraktu?

I jeszcze jedno pytanie? Dlaczego gdańska rafineria kupuje benzynę od prywatnych spółek, a nie kupuje jej sama na giełdzie w Rotterdamie? Po obliczeniu opłat celnych a także 90-procentowego podatku obrotowego i kosztów transportu wydaje się, iż rafineria kupując bez pośredników mogłaby zapłacić nieco mniej. Dlaczego w ogóle rafineria kupuje benzynę, a nie o wiele tańszą ropę, którą po oczyszczeniu powinna sprzedawać już jako benzynę. Z tymi pytaniami zwróciliśmy się do **Krzysztofa Naruszewicza** dyrektora ds. finansowych. Dyrektor stwierdził, że koszty zakupu benzyny przez rafinerię w Rotterdamie byłyby wyższe i wynosiłyby ponad 6 mln zł za tonę. Od spółki EDEX, a właściwie od „Acumenu" rafineria kupiła około 9,5 tys. ton po 5 200 tys. zł za tonę i 10,5 tys. ton za 5 300 tys. zł za tonę. Zdaniem dyrektora rafineria w tej transakcji zarobiła 11,5 mld zł. Rafineria dlatego kupuje benzynę z zewnątrz — dodał Krzysztof Naruszewicz — gdyż do tej benzyny dodaje gorsze komponenty własne i otrzymuje benzynę o podwyższonej jakości. Bowiem przestarzałe urządzenia zakładu nie pozwalają rafinować ropy tak, by była ona wysokiej jakości, zbliżonej do zachodnich standardów — twierdzi dyrektor.

Ta afera została wykryta i wszystko wskazuje, że przestępcy poniosą odpowiedzialność. Jednak w bardzo niekorzystnym świetle jawi się działalność Ministerstwa Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Przecież już od 1 stycznia br. w rublach transferowych rozliczano jedynie zaległe kontrakty, a ten był nowy i miał być zrealizowany w drugiej połowie br. Nadwyżki z importu miały trafić na Fundusz Rozwoju Eksportu, który też od 1 stycznia br. nie istniał. Jak nazwać taką działalność resortu? Czy to sabotaż, głupota, a może po prostu korupcja? Kiedy wreszcie zaczniemy rozliczać za nadużycia konkretne osoby, które zamiast strzec majątku państwa, sprzyjają złodziejskim biznesom lub same w nich uczestniczą?

BARBARA MADAJCZYK

Prawnik radzi

Bezpłatne mieszkanie a emerytura

LEON B. Gdańsk: Jako pracownik państwowego gospodarstwa leśnego korzystałem ze świadczenia w naturze w postaci bezpłatnego mieszkania funkcyjnego, obecnie zakładowego i związanych z nim pomieszczeń użytkowych. Czy to świadczenie wlicza się do podstawy wymiaru emerytury, a jeśli tak to w jaki sposób się je oblicza?

W wyroku z 8 kwietnia 1988 r. Sąd Najwyższy odpowiadając na analogiczne zagadnienie prawne wyjaśnił:

Wartość świadczenia w naturze w postaci bezpłatnego korzystania przez pracownika państwowego gospodarstwa leśnego z mieszkania funkcyjnego (obecnie zakładowego) i związanych z nim pomieszczeń użytkowych oblicza się w celu ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych na podstawie obowiązujących stawek czynszowych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 29 czerwca 1984 r. w sprawie czynszów najmu lokali w budynkach położonych na terenie państwowych gospodarstw rolnych, przedsiębiorstw mechanizacji rolnictwa oraz państwowego gospodarstwa leśnego (Dz. U. nr 33 z późn. zmian.). Jeśli wynajęto na koszt zakładu pracy dla pracownika uprawnionego do takiego mieszkania lokal z innych źródeł, nie wyłączając najmu od uprawnionego pracownika, za wartość tego świadczenia przyjąć należy wysokość czynszu należnego osobie wynajmującej.

Podgór.

Szczerze i szczerze

NIE CHCIANE KAŁUŻE – BIS

Po ukazaniu się notatki wyjaśniającej (na poprzedni list lokatorów) nadesłanej do redakcji i wydrukowanej w tej rubryce 5 grudnia br., otrzymaliśmy kolejną korespondencję od mieszkańców, w której czytamy m. in. nie damy się okłamać i nie pozwolimy okłamać wszystkich czytelników „DB", a zdecydował się na taki krok pan dyrektor inż. Krzysztof Nerc. Bardzo nieładnie, bez rozeznania całej tej sprawy, tak sformułować odpowiedź, że... jest brak kanalizacji burzowej i trzeba budowę nowej zacząć od podstaw.

Prawda jest taka, że dom ten posiada od początku swego istnienia kanalizację burzową, tylko brak było dobrej woli ażeby podłączyć rury odpływowe z dachu do istniejącej kanalizacji. Zadajemy więc pytanie, dlaczego tego nie wykonano i dziś próbuje się sprawę pominąć i oddalić, aby nie ponieść odpowiedzialności za stan wykonanych prac w ubiegłym, tj. 1990 roku? Pan inż. Krzysztof Nerc zastawia się finansami. W tym przypadku są one zbyteczne, gdyż w odległości 12 metrów znajduje się studzienka wody odpływowej burzowej, a w sumie są aż trzy do dyspozycji. Składając powyższe wyjaśnienia nadmieniamy, że większość lokatorów zamieszkuje ten budynek ponad czterdzieści lat i ma pełne rozeznanie w całości historii tego domu. Prosimy nie wmawiać nam bzdur. A wypowiadając się na ten temat — panie dyrektorze — trzeba było wpierw skonsultować się z lokatorami tej posesji, a nie bez rozeznania udzielić redakcji kłamliwej informacji.

Na skutki niedbalstwa PGM i naszego ROM na Stogach nie trzeba będzie długo czekać, bo woda, która gromadzi się wokół posesji przedostaje się do piwnic i cały parter domu jest zagrzybiony. Prawy narożnik domu ma dwustronne tąpnięcia od fundamentów po sam dach, tak że wytworzyła się szczelina, że można rękę włożyć, a wobec PGM — to wszystko jest w najlepszym porządku. Także wokół domu zamontowano aparaturę osuszającą wspomnianą posesję od fundamentów. Gdzie logika i sens całej sprawy, kiedy cały dom otoczony jest wodą, która spływa z sąsiadujących bloków i podwórza do naszej posesji, bo jest najniżej położona?

Dlatego też prosimy o pomoc ażeby temu złu zapobiec w początkowej fazie, bo wygląda na to, że budynek ten skazany został na zagładę.

(1533)

Tu podpisy 12 lokatorów

KIEPSKA USŁUGA

Nawiązując do notatki pt. „Kiepska usługa" z dnia 9 grudnia br. można było przeczytać uwagi na temat niewłaściwego potraktowania klientki w serwisie „Skody", w. Sopocie przy al. Niepodległości 635. Ukazanie się tak poważnych zarzutów, a nawet kłamstw, nie może pozostać bez wyjaśnienia.

Właścicielka „Skody" pani Zofia Strzegocka 2.11. 1991 r. w godz. od 18 do 21.30 nie naprawiała samochodu w Poimozbycie w Sopocie. Dzień 2.11.1991 r. to sobota po Wszystkich Świętych i stacja była zamknięta. Czytaliśmy dalej, że zleceniodawczyni zapłaciła za wymianę pompy paliwa 600 000 zł plus 130 000 zł za zużyte materiały.

Wyjaśniamy, że klientka korzystała z usługi na wymienionym obiekcie w innych terminie, a co najistotniejsze usługa polegała na uszczelnieniu wału korbowego od strony skrzyni biegów i przy okazji wymianie pompy paliwa. W celu wykonania naprawy wymontowano silnik z pojazdu, zdemontowano sprzęgło i koło zamachowe. Po usunięciu nieszczelności wmontowano silnik do nadwozia. Dodatkowo wymieniono pompę paliwa i wyczyszczono gaźnik. Z uwagi na nierówną pracę silnika zaproponowano wymianę przewodów wysokiego napięcia, jednak klientka stwierdziła, że za dużo pieniędzy włożyła w samochód i nie ma zamiaru dokładać więcej. Pragniemy zaznaczyć, że pani Strzegocka była obecna przy naprawie i dokładnie widziała, że wymiana pompy paliwa była jedynie drobiazgiem w porównaniu z przeprowadzonymi pracami. Również w rachunku, który posiada ww. Pani jest wyraźnie określony zakres przeprowadzonej naprawy. Opłata za usługę wynosiła rzeczywiście 600 000 zł z tym, że usługa była bardzo poważna i pracochłonna. Stawka za normogodzinę wynosi 50 000 zł, a nie 200 000 zł jak podaje autorka notatki — cennik umieszczony jest w biurze obsługi klienta i jest bardzo dobrze widoczny.

Następnego dnia o godz. 14.15 przed rozpoczęciem drugiej zmiany pani Strzegocka pojawiła się ponownie. Przepychając się wśród oczekujących na otwarcie zlecenia osób oświadczyła podenerwowanym głosem, że silnik w jej samochodzie pracuje nierówno i żąda natychmiastowego usunięcia usterki w ramach reklamacji. Do rozmówczyni nie docierały uwagi, że będzie musiała chwilę poczekać i, że być może zgłoszona usterka nie jest reklamacją, a kolejną naprawą — tym bardziej, że samochód ma ponad 14 lat. Następnie wprowadzono samochód na stanowisko i wymieniono wspomniane przewody wysokiego napięcia. Jednocześnie wystawiono drugi rachunek na przewody plus usługę. O godz. 14.40 sprawny pojazd opuścił serwis.

Stwierdzamy, że opis zdarzenia w wykonaniu Pani Zofii Strzegockiej to szereg kłamstw i obelg w stosunku do kierownictwa obiektu znanego w Trójmieście z solidności i fachowości.

(1740)

Agenci „A" ASO-3
Serwis „Skoda", Sopot
(podpisy nieczytelne)

WSZYSCY NA NARADACH

Odpowiadając na notatkę z dnia 28 listopada br. pt. „Wszyscy na naradach", Okręgowe Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Gdyni informuje, że nie dogrzewanie budynku przy ul. Kilińskiego 11 jest spowodowane nieprawidłową pracą węzła cieplnego i instalacji wewnętrznej, którego to właścicielem jest Administracja Budynków Komunalnych nr 2 przy ul. Reja 2A. Powyższe stwierdzono na wspólnie przeprowadzonym przeglądzie ww. budynku w dniu 9 listopada br.

Usunięcie usterek należy do właściciela budynku.

(1693)

Z-ca dyrektora ds. technicznych
inż. Marian Wojtkowski

Od redakcji:

W tej sytuacji oczekujemy na zajęcie się sprawą lokalnej administracji budynków.

ZIMNO

Odpowiadając na notatki zamieszczone w „DB" w rubryce „Telefon do reportera" pt. „Zimno", „Zimny pion" oraz „Ciepło tylko w piwnicy" — Zarząd Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przymorze" uprzejmie informuje, że:

W budynku przy ul. Chłopskiej 22 rury w piwnicy grzały, ponieważ trwały prace przy wymianie pionów c.o., które należało sprawdzić, a dopiero zaizolować. Prace izolacyjne zostały już zakończone.

W budynku przy ul. Jagiellońska 44 E — ogrzewanie zostało także naprawione.

W ramach gwarancji po wymianie poziomów, wykonawca zakończył roboty w dniu 6.12.1991 r. W mieszkaniach przy ul. Jagiellońskiej 40 B jest zatem już ciepło.

Zarząd PSM „Przymorze"
(podpisy nieczytelne)
Oprac. HOTA

(1649)

Świat od podszewki

PROBLEMY Z MLEKIEM

Węgierscy rolnicy mają podobne problemy z mlekiem jak polacy z masłem. Konsumpcja mleka poważnie spadła z uwagi na wysoką cenę. Węgier płaci obecnie za litr mleka w sklepie 22—24 forinty. Statystycy dowodzą, że spożycie mleka począwszy od roku 1987 do 1990 spadło ze 197 litrów na osobę do 152, przy czym produkcja mleka zwiększyła się z 2732 na 2850 milardów litrów. Węgry są dosłownie „zalane" obecnie mlekiem, na które brak zbytu. Co robić z nadwyżką mleka — tego nie wie jak na razie nikt. Stąd właśnie protest rolników, którzy nie tak dawno pod parlamentem rozdawali przechodniom bezpłatnie mleko.

NIEWYDARZONA REKLAMA

Gary Rappaport, dentysta z amerykańskiego miasta New Haven, postawił przed swoją kliniką oryginalny pomnik. Jest to ząb o wysokości i metra mający formę stołu oraz proteza o długości 3 m. Jednak władze miejskie nakazały usunąć ową reklamę jako „niewydarzoną" i ustawioną na ulicy bez uprzedniego uzyskania zezwolenia miejscowego architekta.

CO MOŻNA KUPIĆ BEZ KARTEK?

Na Kubie we wrześniu br. wprowadzono sprzedaż papierosów i tytoniu na kartki. Decyzję tę władze tłumaczą przestarzałym parkiem maszynowym i brakiem części zamiennych oraz niedostatkiem dyscypliny pracowników przemysłu tytoniowego. Bez kartek można tam więc kupić tylko nikomu niepotrzebne drobiazgi i jedyny wychodzący dziennik „Granma".

Ossolineana

POWRÓT W DZIECIŃSTWO

Opowieść przekornie adresowana i do dorosłych i do dzieci. W esencjonalnym słowie wstępnym Barbara Kryda mówi o przygodzie dorosłego Starego Doktora (Janusz Korczak), który ze smutków swego życia przedsięwziął ucieczkę w szczęśliwe lata dzieciństwa. Opowieść wzruszająca i pouczająca. Posłowie Barbary Krydy.

Janusz Korczak — **Kiedy znów będę mały**. wyd. Ossolineum. Wrocław 1991, str. 215.

POZNAJEMY GRZYBY

Książka znanych mikologów czeskich, o której wartości decyduje głównie część ilustracyjna. W części szczegółowej opisy około 280 gatunków, na ogół pospolitych w Polsce. Bogato ilustrowana książka — album służyć powinna amatorom grzybobrania, ale także nauczycielom, leśnikom, studentom. Wiele radości z poznawania, wiele pożytku z możliwości uniknięcia ryzyka zatrucia.

Aurel Dermek, Albert Pilat — **Poznajemy grzyby**, wyd. Ossolineum, Wrocław 1991, str.

Aż trudno w to uwierzyć ale jest to ponoć prawda: AIDS został podarowany światu przez 2 uczonych którzy w latach 20. naszego wieku wynaleźli szczepionkę przeciwko malarii! Tę sensacyjną wiadomość podali w ostatnich dniach uczeni z Oxfordu. Jest więc ona nie tyle sensacją prasy bulwarowej ile raczej sensacją naukową a także poważnym ostrzeżeniem.

Wirusa AIDS podarowali światu uczeni!

DR Charles Gilks z Oxfordu twierdzi, że AIDS wyszedł z laboratoriów Belgii i Stanów Zjednoczonych. Wirus HIV wywołujący tę straszną chorobę znajdował się bowiem przez całe stulecia w krwi szympansów i innych afrykańskich małp i nie działo się z tego powodu nic aż do dnia w którym w jednym z laboratoriów którego nazwy się nie wymienia, wstrzyknięto człowiekowi preparat pochodzący z krwi małpy, którą uprzednio zarażono malarią. Eksperyment się udał, świat uzyskał skuteczny lek przeciwko tej strasznej chorobie a jednocześnie została podłożona ludzkości bomba zegarowa z opóźnionym zapłonem który eksplodował w latach 80. ... Oczywiście, aby doszło do tego, co dzieje się dzisiaj — ludzie musieli już wcześniej chorować na AIDS i — jak wykazały badania — chorowali, tyle że medycyna nie znała ani tej choroby, ani wirusa który ją wywoływał toteż szukano przyczyn wszędzie, tylko nie we krwi szympansów. Inna rzecz że nawet dokładne badania tej krwi także nic by nowego do sprawy nie wniosły — wszak wirus pozostawał nieznany. I dopiero najnowsze badania wykazały, że to właśnie szympansy były nosicielami wirusa którego nazwano SIV, a który jest identyczny z HIV. Idąc tym tropem dr Gilks zaczął przeszukiwać stare archiwa gdzie odnalazł dane dotyczące 34 osób które w latach 20. — 60. poddawane były eksperymentom z krwią 17 szympansów a także dane dalszych 33 osób które dobrowolnie zgodziły się na zaszczepienie szczepionką uzyskaną z krwi poprzednich testowanych osób. Dzięki tym eksperymentom AIDS krok po kroku rozprzestrzeniał się dalej, inna rzecz, że np. w USA do doświadczeń ze szczepionką służyli także więźniowie. Dzisiaj na AIDS umierają już nie tylko narkomani, pederaści, prostytutki jak się powszechnie sądzi, ale także ludzie którzy zetknęli się z wirusem podczas transfuzji krwi, czasem w gabinetach lekarskich, w wypadkach, a nawet w łonie matki! Jak przypuszcza Światowa Organizacja Zdrowia — do końca tego stulecia na świecie będzie aż 40 milionów ludzi chorych na AIDS. Czy do tego czasu wynaleziona zostanie szczepionka — nie wiadomo, w każdym bądź razie Instytut Pasteura w Paryżu poszukuje w tej chwili 60 dobrowolnych kandydatów którzy zgodzą się na poddanie szczepieniu szczepionkom przeciwko AIDS. Wypróbowano je właśnie z powodzeniem na szympansach...

ALEKSANDRA SKIBIŃSKA

Lament nad futbolem

komentuje Kazimierz Górski

KLUBY sportowe ledwo wiążą koniec z końcem; z powodu braku pieniędzy wycofują się z rozgrywek ligowych. Stan zagrożenia odczuwa się nawet w najpopularniejszej dyscyplinie — piłce nożnej. Niedawno głośna była sprawa piłkarzy drugoligowego Górnika Wałbrzych, którym klub zaproponował przejście na... zasiłek dla bezrobotnych. Jeden mecz Górnik oddał walkowerem, w drugim wystąpili juniorzy, jakoś sprawę załagodzono, ale na jak długo? — Czy piłce nożnej nie grozi przypadkiem śmierć na turalna? Jakie są największe zagrożenia na tle obecnej bardzo trudnej sytuacji ekonomicznej?

O rozmowę poprosiliśmy prezesa PZPN — KAZIMIERZA GÓRSKIEGO, z którego nazwiskiem — jako trenera — nierozerwalnie wiążą się największe sukcesy naszego futbolu w latach siedemdziesiątych.

— Polski futbol nie umrze, o to jestem spokojny, ale zagrożenia są bardzo duże. Zacznę od sprawy podstawowej — od młodzieży. Gdy brakuje pieniędzy w szkołach likwiduje się względnie ogranicza się lekcje wf., a w klubach redukuje się budżet przeznaczony na szkolenie najmłodszych. Dotyczy to szczególnie małych klubów. A właśnie najwybitniejsi nasi piłkarze — Deyna, Lubański, Boniek czy Lato pierwsze kroki stawiali w niewielkich, mało znanych klubach. Grozi więc nam obcięcie podstawy piłkarskiej piramidy.

— Z drugiej strony ci najlepsi masowo emigrują do innych krajów...

— I to jest właśnie następne zagrożenie. Często kluby widzą ratunek jedynie w sprzedaży najlepszych piłkarzy. Potrzebują pieniędzy na przetrwanie. Wyjeżdżać chcą nie tylko „gwiazdy", ale nawet trzecioligowcy. W sposób sztuczny, np. drogą zakazu nie można powstrzymać tych wyjazdów. Musimy bowiem być w zgodzie z przepisami UEFA. Powołaliśmy specjalną komisję do dostosowania naszych przepisów z UEFA.

— Czyli niezbyt wesoło, a tu przed nami eliminacje mistrzostw świata, turniej olimpijski...

— Jestem przekonany, że wykorzystamy wielką szansę, jaką dla naszego futbolu są te dwie imprezy — olimpiada w Barcelonie i mistrzostwa świata w USA w 1994 r. Dobre wyniki będą miały kapitalne znaczenie dla polskiego futbolu. Możemy zdobyć nie tylko kapitał sympatii, ale także ten konkretny, od sponsorów. Można ich przecież znaleźć tylko wtedy, gdy się odnosi sukcesy. Przegrani nie mają czego szukać.

Rozmawiał:
MIROSŁAW SKÓRZEWSKI

Tak drzewiej bywało

Fałszerze

OSTATNIMI czasy dość często bombardują nas wiadomości o ukazujących się na rynku fałszywych banknotach o coraz to wyższych nominałach. Nieco rzadziej — o fałszerstwach obrazów czy dokumentów.

Fałszerstwo wszelkiego rodzaju było szczególnie surowo karane w dawnej Polsce. Prawo koronne z 1527 r. na fałszujących monetę nakładało karę śmierci i konfiskatę mienia. W niespełna wiek później tj. w 1611 r. zamieniono wprawdzie karę śmierci na pozbawienie praw czyli tzw. bezcelowość lecz już w 1659 r. przywrócono karę miecza. Statut litewski natomiast fałszujących pieniądze i podrabiających złoto lub srebro skazywał na spalenie. W praktyce jednak najczęściej karano fałszerzy piętnowaniem.

Karę gardłową zarówno w Koronie jak i Litwie pociągało za sobą fałszowanie aktów wieczystych przez urzędnika, który miał nad nimi dozór. Fałszowanie dokumentów w średniowieczu było zjawiskiem dość w Europie powszechnym, miewało też miejsce w Polsce. Do najsławniejszych polskich fałszerzy dokumentów należał niewątpliwie Krzysztof Stanisław Janikowski (wiek XVII), o którym nader interesujące opisy pozostawił ks. Ignacy Polkowski w „Roczniku dla archeologów".

Otóż ów Janikowski już jako młodzieniec oszukał księży franciszkanów kaliskich przedstawiając im listy niby to przez bogatego stryja pisane, w których obiecywał on zapisać bratankowi kilka intratnych wsi, jeśli do niego co prędzej przyjedzie. Dobroduszni zakonnicy dali temu wiarę i wyprawili wychowanka do rzekomego stryja parą koni dodając trzos wyładowany pieniędzmi na drogę — w mniemaniu, że dług po odziedziczeniu spadku zostanie wkrótce zwrócony...

Wybieg ten powtórzył Janikowski, gdy dostał się następnie na dworzanina do Pawła Działyńskiego — wojewody pomorskiego. Również podszedł swego chlebodawcę listami pisanymi jakoby przez jakąś bogatą wdowę. Na konkury do niej wojewoda wyekwipował swego dworzanina w powóz i czwórkę koni i... tyle go widział.

Z kolei Janikowski zebrał kilkadziesiąt starych dokumentów i po skumaniu się z fałszerzami niemieckimi zaczął się uczyć naśladowania dawnych pism. Pomocą służył mu ponoć niejaki Jan Kapnik z Schleschau, łacinnik Krzysztof Unger biegły w języku niemieckim oraz szwagier Korneli — gdańszczanin. Niejaki Pitzewicz — pieczętarz sporządził mu według dostarczonych wzorów trzy stalowe pieczęcie: dwie książąt pomorskich Mestwina i Filipa oraz jedną króla Zygmunta I. Dzięki temu Janikowski podrobił mnóstwo pergaminowych dokumentów dotyczących ziemi chełmińskiej i malborskiej. Wypuścił najpierw kilka w świat na próbę, a widząc, że nikt niczego nie podejrzewa zabrał się za fałszerstwo dokumentów na szerszą skalę.

Rozpowszechnił najpierw pogłoskę, że w papierach po swoich przodkach znalazł niezmiernie ważny skrypt, z którego wynika, że książęta pomorscy wywieźli do Szczecina i ukryli w tamtejszym zamku skrzynię z przywilejami różnych kościołów i klasztorów. Jeden z rzekomych przodków Janikowskiego miał jakoby razem z siedmiu szlachcicami i kilku mieszczanami szczecińskimi porwać ową skrzynię i umieścić w odległym o 30 mil od Szczecina zamku w Meterzynie. Tam ją zamurował a murarza zabił w obawie, by nie zdradził tajemnicy.

Janikowski obwieścił też, że ową skrzynię po mozolnych a kosztownych poszukiwaniach odnalazł, zachęca więc tych, którym w przeszłości zaginęły ważne dokumenty rodowe, aby podawali mu ich treść, a on je wyszpera i dostarczy. Wnuczka księcia pomorskiego Filipa II Anna de Croy próbowała pociągnąć Janikowskiego do odpowiedzialności karnej za potwarz rzuconą na jej przodka. Wniosła skargę do wojewody pomorskiego Denhoffa, jednak bezskutecznie, bowiem wojewoda sam nabył kilka cennych dokumentów rodowych wierząc w ich autentyczność. Janikowski oszukał też ponoć podobnie proboszcza z Grudziądza, dominikanów z Chojnic i jezuitów z Malborka.

Dopiero opat oliwski pomógł zdemaskować oszusta. Zapytał Janikowskiego (wątpiąc o autentyczności jego nazbyt już licznych dokumentów), czy w swoim zbiorze nie ma przypadkiem zaginionego niby to nadania przez króla Zygmunta I lasów dla oliwskiego opactwa. Janikowski, nie podejrzewając, że dokument ów wcale nie zaginął, a znajduje się w archiwum klasztoru, dostarczył po niedługim czasie falsyfikat. Miał on posłużyć za dowód, gdy oddano sprawę sądowi w Gdańsku. Janikowski dowiedział się jednak o tym wcześniej i uciekł z pieniędzmi za granicę. Skazano go zaocznie wraz ze wspólnikami na karę śmierci, ale wszyscy zawczasu ukryli się uciekając w głąb Niemiec. Jedynie szwagier Janikowskiego sam odebrał sobie życie w chwili, gdy próbowano go aresztować.

Oprac. tex.

SZUKASZ PREZENTU?

JUŻ ZNALAZŁEŚ !!!

BON DEPOZYTOWO-PREMIOWY "Inwest-Banku"

to:

- **wysokooprocentowana lokata (51,2 % rocznie)**
- **co 2 tygodnie szansa na samochód**

Gdańsk, ul. 3 Maja 9A, tel. 32-07-55 (9⁰⁰-17⁰⁰)

PRYWATNE PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

działające od 1989 r.
zatrudni

DYREKTORA

Oddziału - Hurtowni Przemysłowej w GDYNI

Wymagane:
- wykształcenie wyższe
- wiek od 35 do 45 lat
- staż minimum 10 lat
- posiadanie samochodu osobowego
- energiczność, rozeznanie, komunikatywność

Zgłoszenia: Koszalin, tel. 254-51 w. 14, lub 452-296 po 19.00

G-33020

Zarząd Gminy Kartuzy

ogłasza konkurs ofert na organizację parkingów strzeżonych na terenie miasta Kartuzy.

Oferty składać do dnia 31.12.1991 r. w Urzędzie Gminy pokój 109.

Dodatkowe informacje: tel. 81-15-05, pokój 308.

R-1417

JEANS

Hurtownia „DENIM" S. C. oferuje belgijski jeans, sztruks, oraz inne tkaniny.

Zapraszamy w godz. 8.00 — 16.00

81-810 Sopot
al. Niepodległości 801 A
Tel./ Fax (58) 51-14-88

G-23233

Państwowy Ośrodek Hodowli Zarodowej

Susz zs. w Lipinach ogłasza przetarg pisemny (ofertowy) na dzierżawę ZAKŁADU MECHANICZNO — NAPRAWCZEGO

zlokalizowanego w Suszu
przy ul. 15 Grudnia 32
na działce ogrodzonej o pow. 88 m²
z zabudowaniami warsztatowymi i socjalnymi.

Oferty należy składać w ciągu 10 dni od ukazania się ogłoszenia w dyrekcji POHZ Susz zs. w Lipinach, 82-540 Susz, tel. Susz 51 lub 52, tlx 057327 gdzie można otrzymać szczegółowe informacje.

R-1423

Najlepszy prezent pod choinkę!

powieści Karola Maya na kasetach wideo!

OLD SHATTERHAND
WINETOU W DOLINIE ŚMIERCI
SKARB AZTEKÓW

Atrakcyjne ceny! Dobra jakość nagrań!

SPRZEDAŻ SALON VIDEO NEPTUN FILM
Gdańsk ul. Piwna 22

godz. 12.00—18.00

29351

USŁUGI

PAKOWANIE wyrobów z tworzyw sztucznych, metalowych, zabawek, akcesoriów samochodowych, artykułów gospodarstwa domowego itp. metodą SKIN EURO-PAK, Tel. 82-21-68. 26785

PRALKI automatyczne — naprawa 32-34-25.

SPECJALISTYCZNE BIURO PRAWNE **FIDUCIA** świadczy usługi w przedmiocie:
— obsługi prawnej podmiotów gospodarczych,
— zakładania i likwidacji spółek prawa handlowego
— prywatyzacji,
— obrotu nieruchomościami
codziennie od 11.00 do 16.00 oprócz sobót. Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Jana Uphagena 14, tel. 41-31-54. G-99450

PARKIET eksportowy jesion dąb, buk — usługi, sprzedaż. Roczna gwarancja. 47-75-31. G-31443

USŁUGI poligraficzne niskie ceny i krótkie terminy. „NORMEX" Gdańsk, ul. Wałowa 52 tel. 31-96-72, 31-09-61. G-32029

TELEWIZYJNE radzieckie polskie, wideoprzystosowanie, 51-01-35. G-31990

HYDRAULICZNE 32-98-56. G-31815

CYKLINOWANIE, lakierowanie, 32-14-97.

MALOWANIE i tapetowanie, 51-04-73. G-27338

NAPRAWA pralek DIANA, tel. 32-51-19.

CYKLINOWANIE, 52-13-85. G-31307

DOMOFONY „AREX" 31-66-66. G-31457

ŻALUZJE „ŻALLUX" gwarancja bezterminowa, 51-51-37. G-31384

DOMOFONY 31-93-78. G-31373

ŻALUZJE — wybór, 52-19-92. G-31948

NAPRAWA pralek, 41-67-94. G-27780

USŁUGI księgowe oferuje Biuro Finansowe „ECONOMICA" tel. 52-12-36 w. 213 godz. 8-14. G-30934

NEPTUN COLORMAT 32-37-30. G-32077

NEPTUN Colormat 23-51-04. G-32078

ŻALUZJE, drzwi harmonijkowe, prowadnica górna, dolna. 52-41-06, 51-97-73. 29316

BIURO Tłumaczeń „BERSERK" poleca swoje usługi 51-86-22. 23244

MATRYMONIALNE

WDOWA 55 lat, z mieszkaniem pozna uczciwego pana. Oferty nr 17935 Targ Drzewny 3-7. 27935

PANOWIE! ciekawe oferty pań oraz wieczorki tylko w biurze „Sindi" Rumia, tel. 71-31-79. 30313

BIURO matrymonialne „OLA" — adresy krajowe, zagraniczne Starogard, skrytka 25. 27513

MGR. inż lat 28 z mieszkaniem pozna pannę absolwentkę lub studentkę średniego wzrostu, zwrot zdjęcia i dyskrecja zapewniona. Oferty 39268. Biuro Ogłoszeń Gdynia ul. Władysława IV-24. 39268

RÓŻNE

LIKWIDATOR P.B. „FILAR" Spółka z o.o. Gdynia, ul. Wielkopolska 44 -2 informuje że toczy się postępowanie upadłościowe. Roszczenia proszę zgłaszać w terminie trzech miesięcy od daty ukazania. 33350

ZARZĄD „MELCO" Sp. z o.o. ogłasza o rejestracji sygn. RHB-6965. 23656

TANIA wycieczka z SYLWESTREM w Paryżu 37-44-06; 41-07-18; 37-46-64. 23915

ISTAMBUŁ — wyjazd w każdą sobotę, SYLWESTER PRZEJAZDY, UBEZPIECZENIA — „HERMES" Gdańsk, Targ Drzewny 12-14, 31-71-11. 23912

LIKWIDATOR zawiadamia o otwarciu z dniem 10.10. 1991 r. likwidacji Przedsiębiorstwa Zagranicznego „WOODEX" Reda, ul. Ogrodników 12 i wzywa wierzycieli do zgłaszania wierzytelności w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. GW-31105

KALININGRAD. Tanie wycieczki, sylwester, biuro WIBATUR, Grunwaldzka 76/78 41-24-93. 23702

SPÓŁKI — zakładanie 57-54-06. 26759

PROFS — niezależne doradztwo informatyczne 374-570. 6891

AUTOCENTRALA — CUDZYM SAMOCHODEM, autokarami; SYLWESTER w Paryżu. Wczasy narciarskie. 374-406, 374-664, 20-16-30 (9.00 — 15.30), 56-39-53 wieczorem. 23939

HIGH SOCIETY, Elżbietańska 10-11 31-57-35, 31-51-11 Międzynarodowa komunikacja autobusowa, wczasy, wycieczki, wizy UBEZPIECZENIA. 23916

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 1991 roku, zmarł w wieku 90 lat, nasz najukochańszy Ojciec, Dziadek i Pradziadek

ś. † p.

FRANCISZEK JÓSKOWSKI

Wyprowadzenie Zwłok z domu odbędzie się dnia 20 grudnia 1991 roku, o godzinie 10.
Msza święta żałobna odprawiona zostanie w kościele parafialnym o godz. 10.30 w Chmielnie.
Pogrążona w smutku

RODZINA.
3093

W dniu 16 grudnia 1991 roku, w wieku 49 lat zmarła moja kochana żona, nasza najukochańsza mama, teściowa i babcia

ś. † p.

ALFREDA GLIWIŃSKA
z domu Radomska

Msza św. odprawiona zostanie dnia 20 grudnia 1991 roku, o godz. 7.00 w kościele parafialnym św. Alberta na Przymorzu, ul. Olsztyńska.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 12.00 na cmentarzu Łostowickim.

Pogrążona w smutku

RODZINA.
29048

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 16 grudnia 1991 roku, zmarła kochana żona, mama, teściowa i babcia

ś. † p.

ANIELA MIEDZIŃSKA
z d. JAKUBEK
lat 59

Msza święta odprawiona zostanie 20 grudnia 1991 roku, o godz. 10.30 w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni.
Pogrzeb po mszy świętej o godz. 12.00 na cmentarzu Witomińskim.
Pogrążeni w smutku

mąż, córki, zięciowie i wnuki.
39422

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że zmarł nasz były długoletni, ceniony i lubiany pracownik

inż. FELIKS SZAŁWIŃSKI

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie składają

koleżanki i koledzy z Zakładów Przemysłu Tłuszczowego w Gdańsku.

29037

Prof. dr. Tadeuszowi Korzonowi
dyrektorowi Instytutu Stomatologii AMG
wyrazy współczucia z powodu śmierci

MATKI

składają

współpracownicy z Zakładu Stomatologii Zachowawczej.

G-32210

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 17 grudnia 1991 roku, odszedł od nas kochany mąż, ojciec, dziadek i teść

KAZIMIERZ ZIEMIAŃSKI
DZIENNIKARZ
żołnierz Szarych Szeregów

Msza św. żałobna odprawiona zostanie w dniu 20 grudnia 1991 roku, o godzinie 9.00 w kaplicy na Płycie Redłowskiej.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godzinie 10.30 na cmentarzu przy ul. Spokojnej w Gdyni.
Pogrążona w smutku

RODZINA.
39430

Z żalem i smutkiem żegnamy naszą byłą panią dyrektor

mgr IRENĘ KOPICKĄ

Serdeczne wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie składają

zarząd i pracownicy z Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej „Kaszub" w Kartuzach.

R-1447

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 16 grudnia 1991 roku, zmarł po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentem Namaszczenia, mój ukochany, nieodżałowany mąż

ś. † p.

JERZY ZIELIŃSKI

były wieloletni dyrektor Korespondencyjnego Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Topolowej we Wrzeszczu, Wyróżniony odznaką honorową „Za Zasługi dla Gdańska" oraz medalem „Za udział w wojnie obronnej 1939".
Msza św. żałobna odbędzie się 20 grudnia br. o godzinie 8.00 w kościele Najświętszego Serca Jezusowego, Wrzeszcz, ul. Mireckiego.
Pogrzeb tego samego dnia o godzinie 13.00 z kaplicy cmentarza Centralnego Srebrzysko.

Żona z córkami, zięciami i wnuczętami.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 14 grudnia 1991 r. zmarł mój kochany mąż, nasz ojciec i dziadek

płk w st. sp. LEON ANDRZEJEWSKI

Pogrzeb odbędzie się w dniu 20 grudnia 1991 r. o godz. 12.30 na cmentarzu Łostowice.

Rodzina.
29016

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 13 grudnia 1991 r. zmarła tragicznie

KRYSTYNA MICHALSKA
lat 69

Msza święta żałobna odprawiona będzie dnia 20.12.1991 r. o godz. 11 w kościele parafialnym w Puku.
Pogrzeb odbędzie się bezpośrednio po mszy świętej.

Rodzina.
27997

Dnia 15 grudnia 1991 r. zmarł w Gdyni, przeżywszy 76 lat mąż i przyjaciel

ś. † p.

JULIAN CZERWIŃSKI
kmdr rezerwy

Oficer nawigacyjny ORP „Wicher" i obrońca Helu we Wrześniu 1939 r., jeniec oflagu II C w Woldenbergu, długoletni dowódca ORP „Iskra", publicysta, tłumacz i pisarz morski, kawaler Orderu Krzyża Grunwaldu III kl.
Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Michała Archanioła na Oksywiu w dniu 21 grudnia 1991 r. o godz. 9.30 i bezpośrednio po nabożeństwie pogrzeb na cmentarzu Oksywskim, o czym powiadamiają pogrążeni w smutku

żona, siostry i brat.
33111

W dniu 15 grudnia 1991 r. zmarł w Gdyni w wieku 76 lat

ś. † p.

JULIAN CZERWIŃSKI
kmdr rez.

Absolwent Szkoły Podchorążych Marynarki w Toruniu, oficer nawigacyjny ORP „Wicher" i obrońca Helu we Wrześniu 1939 r., jeniec oflagu II C w Woldenbergu, długoletni dowódca ORP „Iskra", publicysta morski, pisarz i tłumacz, wytrwały biograf Marynarki Wojennej RP, inicjator i organizator życia koleżeńskiego. Kawaler Orderu Krzyża Grunwaldu III kl.
Żegnają Go serdecznym żalem

koledzy z Toruńskiej SPMW.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 21 grudnia 1991 r. na cmentarzu Oksywskim po mszy świętej, która rozpocznie się w kościele św. Michała Archanioła na Oksywiu o godz. 9.30. 33112

Przyjaciołom, sąsiadom, znajomym, koleżankom i kolegom z PBUG „Gazomontaż" i WU PZL „Morpak" za okazanie mi współczucia pomoc w najtrudniejszych dla mnie chwilach i uczestnictwo w uroczystościach pogrzebowych mojego nagle zmarłego najukochańszego Męża

ś. † p.

ZBIGNIEWA MAZOWIECKIEGO
który przeżył tylko 49 lat

serdeczne Bóg zapłać składa

żona, córka i rodzina.
31347

Z prawdziwym żalem zawiadamiamy, że w dniu 11 grudnia 1991 roku zmarł nasz nieodżałowanej pamięci współpracownik

TADEUSZ CHMIELOWIEC

Dobry i szanowany człowiek, ceniony fachowiec i lubiany powszechnie Kolega.
Zarząd i pracownicy

agencji Nordmark Marketing w Gdyni.

39279

Pani ordynator, lekarzom i pielęgniarkom oraz innym pracownikom Szpitala Stoczni Gdańskiej, gorące podziękowania i wyrazy uznania za troskliwą opiekę nad naszym Ojcem

MARIANEM KELMASEM

składa

rodzina.
30924

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 16 grudnia 1991 roku, zmarła nieodżałowanej pamięci

mgr MARIA BUGNO

starszy kustosz dyplomowany, emerytowany dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku, współorganizatorka tej placówki, wielce zasłużona dla rozwoju naszego środowiska naukowego, niestrudzona w służbie czytelnika i książki. Człowiek szlachetny, o wielkiej wrażliwości i życzliwości.
Uroczystości pogrzebowe odbędą się we czwartek, 19 grudnia 1991 roku.
Msza św. o godz. 7.30 w kościele pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli w Gdańsku-Wrzeszczu przy ul. Mickiewicza; pogrzeb o godz. 12.00 na cmentarzu Gdańsk-Srebrzysko.
Rodzinie Zmarłej serdeczne wyrazy współczucia składają

Rektor, Senat, Rady Wydziałów Lekarskiego i Farmaceutycznego, współpracownicy z Biblioteki Głównej i cała społeczność Akademii Medycznej w Gdańsku. G-32198

Z głębokim żalem żegnamy naszą koleżankę

BARBARĘ MARCINKIEWICZ

wspaniałego człowieka, pedagoga i prawdziwego przyjaciela dzieci.
Basiu pozostaniesz na zawsze w naszej pamięci.

Koleżanki i koledzy ze Szkoły Podstawowej nr 16 w Gdańsku.

32143

W dniu 16 grudnia 1991 roku, zmarł nagle w wieku 77 lat

ppłk rez. FELICJAN MYSZKOWSKI

wspaniały Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, bezpartyjny, odznaczony wieloma odznaczeniami państwowymi i resortowymi.
Między innymi Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, dwoma Krzyżami Virtuti Militari, Za wojnę 1939, „Zasłużonym Ziemi Gdańskiej" i wieloma innymi.
Msza święta 19 grudnia 1991 roku, w kościele Garnizonowym Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Matejki, godz. 7.30.
Wyprowadzenie Zwłok 19 grudnia 1991 roku, o godz. 14.30, na cmentarzu Łostowickim.

RODZINA.

Prosimy o nieskładanie kondolencji

29049

Zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia 1991 roku, zmarł

EDMUND WOŹNIAK
lat 81

Msza święta żałobna odprawiona zostanie w Katedrze Oliwskiej o godz. 7.30, w dniu 19 grudnia 1991 roku.
Pogrzeb odbędzie się w dniu 19 grudnia 1991 roku, o godz. 14, na cmentarzu Komunalnym w Sopocie, ul. Malczewskiego.

Dzieci, wnuki, siostra i rodzina.

26933

Z wielkim bólem serca zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 1991 roku, odszedł od nas na zawsze, po długich i ciężkich cierpieniach mój ukochany mąż, tatuś i dziadek

STANISŁAW KOBYLSKI
lat 52

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w kościele św. Józefa na Przymorzu w dniu 20 grudnia 1991 roku o godz. 8.00.
Pogrzeb odbędzie się w tym samym dniu o godz. 14.30 na cmentarzu Łostowickim.
Pogrążeni w smutku i żalu powiadamiają

żona, córka, zięć i wnuczka.

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

G-32227

Kierownikowi Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej

prof. zw. dr. hab. Tadeuszowi Korzonowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MATKI

składają

pracownicy Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Przychodni Chirurgii Stomatologicznej.

27953

Jarkowi Chmielowcowi
wyrazy współczucia z powodu śmierci

TATY

składają

przyjaciele.
27682

Koleżance Barbarze Kifner

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci

OJCA

składają

koleżanki i koledzy ze Szkoły Podstawowej nr 16 w Gdańsku.

32142

Wyrazy współczucia

prof. T. Korzonowi
z powodu śmierci

MATKI

składają

pacjenci z Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej.

29057

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia 1991 roku, zmarła w wieku 79 lat nasza kochana matka, teściowa i babcia

STANISŁAWA DĄBROWSKA

Msza święta odprawiona zostanie w kościele św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Gdańsku-Wrzeszczu dnia 20 grudnia 1991 roku, o godzinie 7.15.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godzinie 12.00 na cmentarzu Centralnym Srebrzysko.

Syn, synowa, wnuki.
29041

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia br., zmarł nagle w wieku 41 lat wieloletni, prawy, sumienny i zasłużony pracownik Wydziału W5 Stoczni Gdańskiej SA mistrz

JAN DĄBROWSKI

Pogrzeb odbędzie się w dniu 20. 12. (piątek) o godz. 14.00 na cmentarzu Łostowickim.
Wyrazy współczucia Rodzinie składają

kierownictwo i załoga Wydz. W5.

G-32220

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 15 grudnia 1991 roku, zmarł nasz pracownik

STEFAN WITTBRODT

Wyrazy szczerego współczucia Rodzinie Zmarłego składają

Rada Nadzorcza, zarząd i współpracownicy ze Spółdzielni Inwalidów „Współpraca" w Sopocie.

G-32211

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 1991 roku, zmarła nasza najukochańsza mama, teściowa i babcia

ś. † p.

KRYSTYNA TABACZYŃSKA

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w kościele parafialnym przy ul. Gomółki we Wrzeszczu dnia 20 grudnia 1991 roku o godzinie 9.00.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 13.00 na cmentarzu Katolickim w Sopocie.
Pozostający w smutku

syn, synowa i wnuczka.

39435

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci naszego długoletniego pracownika

JÓZEFA WÓDKOWSKIEGO

Rodzinie oraz Jego Najbliższym składają

dyrekcja oraz pracownicy Okręgowej Dyrekcji „CPN" w Gdańsku.

32152

W dniu 13. grudnia 1991 roku, zmarł nasz były pracownik

WŁODZIMIERZ BĄKOWSKI

Wyrazy serdecznego współczucia Rodzinie Zmarłego składają

koleżanki i koledzy z MOSTOSTALU GDAŃSK S.A.

29354

Pani Stanisławie Tytule

wyrazy serdecznego współczucia z powodu śmierci

MATKI

składają

koleżanki i koledzy z Zespołu Szkół Medycznych i IX LO w Gdyni.

39307

Koleżance Janinie Cieniuch

głębokie wyrazy współczucia z powodu śmierci

SYNA

składają

pracownicy oświaty i Urzędu Gminy Kolbudy.

26910

Wyrazy głębokiego współczucia byłemu prezesowi

Edmundowi Kopickiemu

z powodu śmierci

ŻONY

składają

pracownicy Regionalnej Sp-ni Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego w Kartuzach.

R-1443

Koleżance Aleksandrze Glińskiej

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci

BRATA

składają

Zarząd Gminy Luzino oraz pracownicy Urzędu Gminy.

R-1425

Koleżance Helence Brozek

głębokie wyrazy współczucia z powodu śmierci

CÓRKI IZABELLI

składają

koleżanki z Gminnego Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół w Miłobądzu oraz pracownicy oświaty gminy Tczew.

R-1426

Wyrazy współczucia Rodzinie Zmarłego, naszego kolegi

ś. † p.

inż. WŁODZIMIERZA BĄKOWSKIEGO

składa

Zarząd Oddziału SIMP.
32102

Pracownikom Oddziału OIOM Szpitala Kolejowego w Gdańsku za serdeczną opiekę i pomoc w bardzo ciężkich, ostatnich dniach życia

JOACHIMA ZŁOCZEWSKIEGO

składa podziękowanie

rodzina.
32105

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

ś. † p.

HENRYKA JEZIORSKIEGO

pogrążonej w żałobie Rodzinie składają

pracownicy firmy Best-Serwice w Gdyni.

27679

Serdeczne podziękowanie wiel. ks. proboszczowi parafii św. Wawrzyńca w Gdyni, przyjaciołom, koleżeństwu z firmy „Las", znajomym biorącym udział w ostatniej drodze

ś. † p.

FELIKSA STEFAŃSKIEGO

składają

żona z rodziną.
31393

Pani Urszuli Koleckiej

serdeczne wyrazy głębokiego smutku i współczucia z powodu śmierci

MATKI

składają

dyrekcja i pracownicy z PZF „Cefarm".

G-32184

Koledze Alfonsowi Trapkowskiemu

serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają

zarząd i współpracownicy Stoczni Rybackiej w Gdańsku.

G-32194

Koleżance Krysi Krężel

wyrazy głębokiego współczucia z powodu bolesnej straty

MĘŻA

składają

koleżanki i koledzy z PBK nr 1.

G-32214

Rodzinie RYBAK

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MATKI

składają

koleżanki z hotelu „Marina".

39401

Panu Tadeuszowi Legutko

serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd Gminnej Spółdzielni „SCh", „Samopomoc Chłopska" Wejherowo.

R-1431

Serdeczne wyrazy współczucia

pani doc. Teresie Bogackiej

kierownikowi Zakładu Ochrony Wód Przymorza z powodu śmierci

MATKI

składają

pracownicy.
28000

PRACA

SPÓŁKA zatrudni elektronika – praktyka ze znajomością zagadnień transmisji TV, techniki TV-SAT i telekomunikacji, tel. 24-88-33, 24-88-53. 1398

BIURO DORADZTWA KADROWEGO poleca swoje profesjonalne usługi w zakresie:
– executive search
– badań psychologicznych przydatności zawodowej
– szkolenia personelu
– psychoterapii
80-856 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 1, (ZIELENIAK) p. 513, tel. 374-560 (9.00–13.00). 27603

ZATRUDNIMY AKWIZYTORÓW ATRAKCYJNA BRANŻA tel. 21-91-84, 20-19-29. 33006

AGENCJA Artystyczno-Usługowa „MANAGER” zatrudni fordanserki, hostessy ze znajomością j. ang. lub niem. 53-04-68 12.00–20.00. 27630

WYKWALIFIKOWANĄ księgową zatrudni spółka tel. 24-88-33; 24-88-24. 27913

MONTERÓW kadłubowych, spawaczy oraz monterów rurociągów okrętowych zatrudni spółka, tel. 43-04-47 do 15.00, tel. 43-52-39 po 15.00. 13468

EKONOMISTA, auto, telefon poszukuje pracy, tel. 20-37-49. 39263

VIGOR Serwice zatrudni inżynierów i techników elektroników do serwisu sprzętu komputerowego. Informacje: Gdynia, ul. Stryjska 24 tel. 20-61-03, 24-44-26, 22-39-01. 39250

FIRMA zatrudni konstruktorów w specjalności wentylacja i klimatyzacja, tel. 25-13-54 do godz. 17.00. 39252

PPHU „SAKO” zatrudni akwizytorów z własnym środkiem transportu, tel. 71-20-81. 27910

POSZUKUJEMY dozorców (Morena, Brzeźno) tel. 48-54-03. GW-31356

PODEJMĘ pracę chałupniczą 52-97-37. GW-31337

ZLECĘ kafelkowanie 32-79-52. 26694

BIURO ubezpieczeniowe zatrudni samodzielnych pracowników 31-04-62. 27471

EKSPEDIENTKĘ zatrudnię mała gastronomia, 52-17-46. G-32024

INŻYNIER mechanik, język angielski, szwedzki, samochód, telefon, pełna dyspozycyjność, poszukuje pracy. Tel. 57-27-88. G-32021

ZATRUDNIĘ presera na bardzo dobrych warunkach. Minimum 10 lat praktyki, referencje. Oferty G-32038 Biuro Ogłoszeń „GW” 80-958 Gdańsk.

KELNERKI do pracy w Niemczech zatrudnię od zaraz. Podstawa jęz. niemieckiego wymagana, tel. 51-77-25. 23238

NIERUCHOMOŚCI

DO wynajęcia 7500 m kw. – Gdynia-Cisowa przy CPN. Kunert, Wesoła 6 Raszyn. 32346

ORTECH – SITR
Usługi Techniczne
■ wycena nieruchomości grunty, budynki, maszyny
■ wycena przedsiębiorstw
■ projekty, ekspertyzy, opinie Gdańsk, ul. Rajska 6 31-04-23 Dom Technika pokój 317. 28694

KANCELARIA Prawnicza „LEX” w Gdyni, Focha (Nowotki) 31 tel. 20-61-45 sprzeda: – atrakcyjne działki w Kacku, Rumi – domy po atrakcyjnych cenach, – parter domu w Orłowie
poszukuje dużego mieszkania w Gdyni, mieszkań typu M-3 i M-4. 33400

DZIAŁKA budowlana 800 m kw. uzbrojona (woda, prąd) na obrzeżu Gdańska – sprzedam, tel. 38-07-47. 27872

SPRZEDAM parcelę budowlaną 20a, pod budynek pensjonatowo-mieszkalny w Muszynie, Nowy Sącz tel. 214-74. 26782

LUKSUSOWY segment na Płycie Redłowskiej sprzedam, tel. 22-41-69. 27880

DOM, Sopot, Gdynia kupię, tel. 22-41-69. 27881

CHWASZCZYNO 3300 m kw. uzbrojone sprzedam 51-97-65. A-12599

ATRAKCYJNY obiekt mieszkalno-handlowy Reda sprzeda Pośrednictwo MERPOL 23-29-45. 39254

ZŁOTA KARCZMA – dom szeregowy do wykończenia – sprzeda pośrednictwo MERPOL 23-29-45.

ODNAJMĘ pół willi z garażem i telefonem 22-04-25. 39258

ROZPOCZĘTĄ budowę szeregowca sprzedam 20-37-49. 39280

DOMY, działki, mieszkania kupuje, sprzedaje kancelaria prawnicza. Abramowski w Gdyni, ul. 10 Lutego 33 20-34-71, 9.00-17.00. 33439

SOPOT – luksusowy dom 240 m kw. pilnie sprzedam, ul. Polna 51. 26491

SPRZEDAM mały pawilon handlowy 27-08-94. 33562

INVESTMENT CONSULTING Co. Ltd
DOMY ■ MIESZKANIA ■ DZIAŁKI wszelkie nieruchomości
■ KUPNO – sprzedaż – zamiana.
■ Ekspresowe umowy notarialne.
■ Porady prawne
■ Ocena opłacalności inwestycji
Gdynia, ul. Świętojańska 87, tel. 20-65-58. 33516

KSK
GDAŃSKA KANCELARIA PRAWNICZA
O. Koprowski
T. Krzemiński
– KUPNO – SPRZEDAŻ – ZAMIANA mieszkań i nieruchomości.
PORADNICTWO PRAWNOPODATKOWE – NADZÓR PRAWNY I EKSPRESOWA REALIZACJA UMÓW NOTARIALNYCH.
– WYCENA MIESZKAŃ I NIERUCHOMOŚCI. Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Waryńskiego 46 (róg ul. Grunwaldzkiej), tel. 41-62-74 codziennie od 11 do 16 (oprócz piątków i sobót). G-30854

UZBROJONĄ działkę budowlaną sprzedam. Latocha, Kleszczewo, 83-034 Trąbki Wielkie. G-32064

MOTORYZACYJNE

ZAMIENIĘ garaż w Sopocie na Żabiankę, tel. 57-98-45. A-12577

OPONY MICHELIN oraz krajowe – sprzedaż. KOMPUTEROWE wyważanie kół. Serwis wulkanizacyjny na najnowszych maszynach zachodnich, Orłowo, Wrocławska 98, tel. 248-307. 39143

WYPOŻYCZALNIA samochodów dostawczych, tel. 24-80-77. 33572

SZYBY do samochodów zachodnich Gdynia. Kalksztajnów 39 20-92-45. 32254

ELEMENTY karoseryjne do samochodów zachodnich – sprzedaż hurtowa, detaliczna „MOTOS” Tczew, Warsztatowa 2, tel. (069) 315-396. A-12250

ZAMIENIĘ Robura diesel na Żuka, tel. 38-07-47. 27871

AMORTYZATORY – kontrola, regeneracja, wymiana na nowe, montaż w samochodach, GWARANCJE, SERWIS AUTORYZOWANY – GDAŃSK, Malczewskiego 103, tel. 32-56-33. 26789

ŁADĘ na części kupię, Koszalin, tel. 189-375. 33021

SIERRA kombi diesel 1985 sprzedam, tel. 24-00-04. 33014

SPRZEDAM Jelcza z naczepą kontenerową, tel. 21-04-32. 39232

SPRZEDAM Poloneza 1990 r. Opel Rekord 1980 r. Renault 11 TL 1985 r. Tel. 22-18-07. 39286

OPEL Ascona 1981 r. 1,6i 93 000 km, 29,9 mln zł (cło i podatek opłacone) stan idealny, tel. 710-613: 78-39-77. 39273

AUTOALARMY ASHER z pilotem już od 1 100 000 – PHILIPS, czujka ultradźwiękowa. Montaż radioodbiorników, CB-radio. Migowska 13 A 47-69-32. GW-31279

„SUNCAR” – import używanych silników i skrzyń biegów. Gwarancje. Terminy do 10 dni, tel. 710-613, 78-39-77. 39274

MARBOG – skup – sprzedaż – komis samochodów 27-08-94. 33561

MIRAFIORI na części sprzedam, tel. 52-59-60 godz. 15–17. 39241

OPEL KADETT 1981 r. ce na 25 mln. 23-38-91. 39259

NAPRAWA skrzyń biegów Żuk, Nysa III i IV-biegowe 51-59-54. A-12592

SPRZEDAM komplet naprawy, silnik Wołga, przyczepa Żuk D-17 51-59-54. A-12591

SPRZEDAM Audi 100 D Awant 84, Escort 1,6 D 85 oraz po wypadku Golf 1,6 D 85, Escort 1,3 83 71-28-41, 71-28-43. 39240

AUDI 80 rok 1987 sprzedam, tel. 22-41-57.

CITROEN dostawczy 25-11-14. 39270

SPRZEDAM Mercedesa 709 – meblowóz 21-72-75. 39251

AUTOPOŚREDNICTWO 20-57-29. 25582

KUPNO – SPRZEDAŻ Fiat 126 Gdynia Chylońska róg Północnej 23-72-59. 32660

WYPOŻYCZALNIA samochodów dostawczych, tel. 47-69-61. 21833

VECTRA 1991 r. 72-44-63. A-12339

LAWETA 23-75-02. 25433

WYPOŻYCZALNIA samochodów dostawczych, osobowych 56-83-20. A-12323

FORD Transit L 85 r. – sprzedam. Tel. 25-32-91. 39227

MERCEDES 220 D sprzedam 41-34-45. GW-31336

SKLEP – Opel, Ford – części. Wrzeszcz, Hallera 169, 10–18. G-30929

SPRZEDAM FSO 1990 r. Tczew 314-665. G-26452

MERCEDESA beczkę po wypadku kupię, 48-24-28. G-32034

SPRZEDAM Mercedesa 207 D, chłodnia, po wypadku na części. Tel. 81-65-00 wew. 265, po 19. G-32018

C-360 sprzedam, zamienię na samochód, przyczepę niską, Dacię 1991 r. sprzedam. Zenon Kusz. Wysin – Chrósty, gm. Liniewo. G-32035

126p, po wypadku od 1984 r. kupię. 57-29-51. G-32052

FORD Granada, benzyna, 1979 sprzedam, 57-29-51. G-32053

CZĘŚCI 126p, tanio + gwarancja. Mechanika Pojazdowa, ul. Jacka Soplicy 7 A. G-32055

GOBI S.A. Gdańsk, ul. Błękitna 11 kupi samochód dostawczy do 3,5 t. do 6 lat, tel. 53-24-64 w godz. 8.00–16.00. GW-31363

FIATA 125p, sprzęgło do remontu tanio 41-75-97, 31-50-41 w. 117. 27979

SPRZEDAM

HURTOWNIA „Centrum” Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 73, tel. 43-00-11 poleca:
– chemię gospodarczą
– kosmetyki
– karty świąteczne 28851

ERKA – alarmy, domofony, anteny, tel. 24-89-95, 24-81-94. 28661

TANI skład drewna „MAJSTER”, Orłowo, Architektów 30. 23213

ATRAKCYJNE wzory kolorowej, włoskiej glazury poleca hurtownia EUROCERAMIKA, Gdańsk-Ujeścisko, ul. Kielecka. Tel. 32-64-50 (11–17) dojazd ul. Kartuska/Łostowicka. A-12176

PUSTAKI, płyty, obrzeża, transport, tel. 48-78-00. 26420

KANTÓWKI, belki, tel. 25-34-84. 33484

KOPIX
NOWA dostawa odzieży dla dorosłych i dzieci, skarpet oraz zabawek importowanych. Godziny otwarcia 8.30–15.30: 1) Gdynia, Tatrzańska 12, tel. 20-05-60; 2) Elbląg, Kraszewskiego 34, tel. 275-52. 13740

FIAT 1500 FSO 77 r., 48-74-08, po 19.00. A-12531

SPRZEDAM kożuch męski, przyczepkę samochodową i działkę ogrodniczą, 43-24-53. 26779

WAGI KASY METKOWNICE
taniej! 1.000.000
ZADZWOŃ ZAPYTAJ PRZYJDŹ
GDAŃSK tel. 48 44 71
COPYFAX® 28938

DZIAŁKĘ uzbrojoną ok. 0,15 ha przy trasie nr 50 W. Dziak, Bałdowo 48, Tczew. 26783

ŁYŻECZKI I WIDELCZYKI JEDNORAZOWE OFERUJE PRODUCENT – TANIO. PRUSZCZ GDAŃSKI, UL. FORNALSKIEJ 4, TEL. 82-21-68. 26786

GRZEJNIKI, 41-76-09. GW-31071

WEEKEND
HURTOWNIA WEEKEND POLECA
– artykuły gospodarstwa domowego z tworzyw sztucznych
GDYNIA, Pucka 28
tel. 21 73 71
fax: 058/21 88 21
tlx 054356
GDYNIA, Graniczna 45
tel. 24 17 69 23921

OCIEPLACZ, kresz, dodatki krawieckie, dziewiarstwo pasmanteria. Hurtownia, 82-36-63 27750

TAL
oferuje sprzęt KOMPUTEROWY firm ATARI COMMODORE STAR EPSON Quick Joy Quick Shot Maxwell
CENY KONKURENCYJNE
HURT Letniewo ul. Wielopole 7 tel. 430-442
DETAL Vikom S.A. Gdańsk ul. Rajska 2 Mały Młyn tel. 319-461 26080

PACZKOWARKĘ próżniową, krajalnicę – tanio, 51-54-83. A-11869

HURTOWNIA Obuwia, Rumia, Owsiana 2. Obniżka cen obuwia zimowego. 33013

HURTOWO – szklanki cena 1200,– Informacja 71-31-60. 26561

CUKIER 4900, od tony taniej. Rumia-Wybudowanie tel. 71-17-75. 39288

WIEŻA RADMOR, kolumny 50 W, NEPTUN – 547. 22-29-13 po 17.00.

STARE skrzypce sprzedam, 711-687. 33041

AMERYKAŃSKĄ suknię ślubną na szczupłą osobę, 25-47-84 po 18.00. 33645

SUKNIĘ ślubną tanio, 26-33-51. 33644

MASZYNY stolarskie tanio 243-420. 33033

TANIO Commodore-128 ze stacją dysków, 22-13-10. 33023

MASZYNĘ do makaronu nową RFN, 80 kg/godz. z matrycami, piec cukierniczy 16 blach, walce, 20-54-88 Gdynia, Urszulanek 5. 27886

AMERYKAŃSKĄ maszynę do czyszczenia dywanów – nową, 53-00-92. 27941

OWCZARKI szkockie – collie, 32-38-47. 27517

SPRZEDAM ulgę celną, Gdynia, Żelazna 29-45. 39285

ZAMIENIĘ kamerę Hitachi na telewizor Sony, tel. 71-24-05 po 15. 39287

SPRZEDAM: Passat Combi 1,6 diesel – 1982, magnetowid HITACHI, telewizor PHILIPS 27 cali, tel. 48-72-48. A-11462

GRZEJNIKI aluminiowe 130 żeber, tel. 22-25-95. 39266

FIRMA „LUSTROPOL” Rewa, Morska 131, wykonuje szyby termiczne jedno-, wielokomorowe do okien piastykowych. Produkcja oparta na licencji duńskiej. Polecamy lustra szlifowane, w ramach drewnianych oraz wszystkie usługi szklarskie. 39243

TOKARKI
– VDF
– TUC 40
– TUE 35
– 16 B 16 KP
tel. 23-77-25. 39260

KOCIĘTA perskie sprzedam. Gdańsk-Stogi, ul. Niska 13/23. 26734

„Neotech”
Ceny świąteczne!
Panasonic
telefaxy z automatyczną sekretarką homologowane
KX-F50B
KX-F90B
"Neotech"
Gdańsk, ul. Grodzka 6 tel. 31-74-21/22
Sopot, tel. 51-85-42 25252

SPRZEDAŻ wag uchylnych 26-47-82. 33514

BOAZERIA – drzwi, 57-53-59. 28451

SEZONOWA obniżka ceny na garaże blaszane, 32-56-67. 28546

BLACHĘ falistą sprzedam. 32-56-67. 28647

RYNNY, rury spustowe, również z miedzi produkujemy, 32-56-67. 28646

BLASK
ZAPRASZAMY do HURTOWNI ART.CHEMICZNYCH
GDAŃSK ul. RZĘSNA 3 (GIEŁDA GDAŃSKA)
tel. 38 79 12
Szeroki asortyment towarów
• Towary krajowe w cenach fabrycznych !!! 19335

PUSTAKI, 20-10-92. 32281

ZBIORNIK do cementu, barakowóz, 48-57-41. 26773

FUTRA – kurtki ze skór naturalnych oferuje sklep firmowy B. Kęski, Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Marchlewskiego 6. GW-31327

ATARI 65 XE tanio, tel. 43-49-19. GW-31325

TANIO Telefaxy „Panasonic” KXF 110, 90, papier fax, kasety 60 m, 57-45-62. GW-31322

TRĄBKĘ BS, tel. 56-35-82. GW-31344

WYBIERZ SONY
w Salonie Gotcha
Gdynia ul. Poleska 31
tel. 21-85-12
NAJNOWSZE MODELE GWARANCJA-SERWIS 23254

CZĘŚCI do pralek, lodówek, tanio poleca hurtownia Gdańsk, Stągiewna 12. Sprzedajemy: pralki Diana, odkurzacze, miksery, 32-34-25. 27658

PODŁOGÓWKA, parkiet, boazeria, 8–17, Opacka 9a, 52-16-32. G-27782

BOAZERIĘ z transportem. 81-35-60. G-29433

NIEPRZEMAKALNE, ocieplane obuwie „SO-FIX”, 30 asortymentów włoskich zestawów szkła oferuje hurtowo i detalicznie AGROTEX Gdańsk, plac Gorkiego, zamówienia 31-37-72. G-29251

PAPIER, regały, garaże, 82-22-64. G-26439

SPRZEDAM tanio – telewizor kolorowy Elektron 24 cale, kineskop na gwarancji. Tel. 57-09-91 (17–20). G-32011

WÓZEK głęboki i samochód dziecięcy „Go-Cart” tel. 48-24-28. G-32033

PSA Foksteriera z rodowodem, 48-59-05. G-32028

OWCZARKI niemieckie rodowodowe. Oliwa, Bytowska 2/1, Karcz. G-32015

PIŁKI nożne zachodnie – skórzane 500 szt. – cena 65 000,– Tel. 32-94-08. G-32020

WIDEO wypożyczalnię, 32-05-97. G-32022

JENOTY futro, 32-05-97. G-32023

PRZEDŚWIĄTECZNA wyprzedaż odzieży! Obniżka do 50%. U nas kupisz dziecięcą kurtkę na misiu już za 100 000,– Sklep „CORADO” Sopot, Kościuszki 10. G-26476

ODTWARZACZ compactowy „SONY”, barakowóz, tel. 32-69-09. G-32061

JAMNIKI, 47-65-61. G-32065

MIĘSO wołowe, wieprzowe, tanio. 32-25-12.

POSZUKUJĘ odbiorcy tanich importowanych plastykowych artykułów GOSPODARSTWA DOMOWEGO. Każda ilość, tel. 51-86-22. 23241

WÓZKI DZIECIĘCE
Rewelacyjne ceny!
Bezpośredni importer
UNIBALT
Gdańsk-Wrzeszcz, Saperów 16
Tel. 41 40 06 32069

ATARI 65 XE 1 mln zł. Ciężarówkę VW LT 35, 15 mln zł, tel. 51-86-22. 23242

SPRZEDAM maszyny dziewiarskie Singer i Brother 840, 20-85-32. 39165

IC medium
metkownice
wagi i kasy elektroniczne
urządzenia do pakowania
próżniowego i materiały eksploatacyjne
sprzęt biurowy CANON
telefaxy i kserokopiarki
REWELACYJNE CENY!!!
Gdynia ul. Portowa 4
tel. 20-30-24 27754

KUPIĘ

HALĘ produkcyjną kupię ca 1000 m kw. Oferty 32867 Biuro Ogłoszeń „Przekazu”, Gdańsk, Targ Drzewny 3/7. 32867

KUPIĘ akcje „Polskie Żagle”. Oferty 28935 z ceną, Biuro Ogłoszeń „Przekazu” Gdańsk, Targ Drzewny 3/7. 28935

ZŁOM miedzi 16–19 000,– innych metali kolorowych, 51-80-36. A-12296

PÓŁTUSZE wieprzowe, 74-16-52. 33031

KUPIĘ belownicę do papieru, 82-28-06. 23545

KAŻDĄ ilość złomu kolorowego, 51-02-48. Odbiór własnym transportem. G-31703

TAKSOMETR elektroniczny, 48-51-65.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA wolne dwa budynki (cały bliźniak) blisko dworca w Gdyni-Orłowie, wiadomość, tel. 248-007. 33004

ODNAJMĘ mieszkanie, 23-85-47. 33631

POSZUKUJĘ pomieszczenia nadające się na hurtownię z telefonem. Około 200 m w Gdyni, 20 54-88. 27885

ATRAKCYJNĄ kawalerkę w Gdyni sprzedam, tel. 22-41-69. 27882

PILNIE sprzedam własnościowe komfortowe wyposażone i umeblowane mieszkanie dwupokojowe 50 m kw. w Gdańsku-Zaspie, tel. 32-29-08 po 17.00. 27515

ODDAM w najem pawilon, Lębork, pl. Pokoju 6, Krawiectwo damskie. 27895

POSZUKUJĘ pomieszczenia na bar-kawiarnię – Wrzeszcz, Zaspa, Oliwa, tel. 41-14-13. 30914

WYNAJMĘ mieszkanie, tel. 22-21-12. 39264

SPRZEDAM dwupokojowe, Sopot, Kujawska 29-56. 39256

ZAMIENIĘ dwa pokoje + weranda we wspólnym mieszkaniu w Sopocie na mniejsze lub większe samodzielne, tel. 47-89-86 po 15. A-12595

GDYNIA – atrakcyjne mieszkania sprzeda Pośrednictwo MERPOL 23-29-45. 39253

ZAMIENIĘ 2-pokojowe Chylonia na Witomino lub inne propozycje, 24-20-45. 39261

SPRZEDAM M-2 z telefonem, komfortowe tel. 24-01-01. 39277

FIRMA „24U” AGENCJA WYNAJMU, 41-94-34. GW-31254

AGENCJA – WYNAJEM mieszkań, lokali 23-44-19, 29-05-78 (9–18). 32189

POSZUKUJĘ mieszkania, 23-44-19, 29-05-78. 32191

POMIESZCZENIA NA BIURA centrum Gdyni odnajmę, tel. 22-39-28, 22-23-37. 39217

„U HANNY” – konkurencyjne ceny mieszkań do odnajmu 31-67-03 – informacja całodobowa. GW-17985

WYNAJEM 24-31-94. 39099

ZAPŁACĘ za odstąpienie mieszkania kwaterunkowego, tel. grzeczn. 41-91-55 po 17. GW-31350

ZAMIENIĘ 57 m kw. kwaterunkowe na mniejsze, 52-16-24. GW-31351

BYDGOSZCZ – 2 pokoje, wygody, na samodzielne Gdynia, tel. 20-68-08. 33951

M-5 na Chełmie sprzedam. Oferta nr 12281 Biuro Ogłoszeń AMITALL – Gdańsk, Wały Jagiellońskie 36. A-12281

ODNAJMĘ mieszkanie – 23-81-07. 25740

KAWALERKI z telefonem poszukuję, 20-68-12, 10.00–16.00. 32013

POSZUKUJĘ – wynajmuję mieszkania, lokale. 20 60-78. 32083

WYNAJEM – AGENCJA 71-17-36. Poszukujemy lokali. 32388

DO wynajęcia w centrum Sopotu 80 m kw., komputer – na biura – hurtownię lub inne propozycje. 51-32-63. G-25735

POSZUKUJĘ mieszkania – 56-41-40. GW-17983

KUPIĘ mieszkanie, dom – 23-60-16. 25805

POSZUKUJĘ mieszkania – 23-22-08. 25693

POSZUKUJĘ mieszkania – 56-40-21. 28978

GOBI S.A. w Gdańsku ul. Błękitna 11, tel. 53-24-64 poszukuje magazynu na parterze o powierzchni min. 100 m kw. z biurem i telefonem na trasie Zaspa – Oliwa – Sopot. GW-31315

SKLEP 80 m kw. Morena, oddam w dzierżawę, tel. 47-67-09 od godz. 15.00 do 20.00. 26791

DWA dwupokojowe, kwaterunek Słupsk – Gdańsk, na większe – Trójmiasto, tel. Słupsk 195-223-57. A-12530

WYDZIERŻAWIĘ lub kupię pomieszczenie w Trójmieście o powierzchni 50–100 m kw., na działalność medyczno-stomatologiczną. Oferty składać pod nr G-32005 Biuro Ogłoszeń „GW” 80-958 Gdańsk.

3-POKOJOWE z telefonem w Gdyni wynajmę, tel. Kielce 041 – 31-07-97 wieczorem. Oferty G-32012 Biuro Ogłoszeń „GW” 80-958 Gdańsk.

ODNAJMĘ M-3 Karwiny, tel. 43-51-70. G-32017

DWUPOKOJOWE w Oliwie odnajmę. 29-04-62. G-32039

2-POKOJOWE spółdzielcze 46 m, zamienię na większe, tel. 56-48-57.

POSZUKUJĘ mieszkania 2- lub 3-pokojowego na Morenie. Tel. 41-74-86 (10–19). G-32062

KUPIĘ 5-4-pokojowe, sprzedam 3-pokojowe, zamienię, najchętniej Sopot. Tel. 52-13-57. G-32070

WYDZIERŻAWIĘ pomieszczenia składowe z garażem około 100 m kw. Sopot-Wyścigi, tel. 51-77-25.

POŚREDNICTWO SPRZEDA MIESZKANIA:
– jednopokojowe Gdańsk, Przymorze, Morena, Sopot, Gdynia,
– dwupokojowe Wrzeszcz, Przymorze, Sopot, Gdynia Redłowo,
– trzypokojowe Morena, Witomino (garaż), Janowo. Ceny od 4,0 do 6,0 mln za 1 m kw. Zapraszamy – Sopot, 1 Maja 4/6. Wtorki, czwartki 12–17. 23247

LEKARSKIE

USŁUGI Medyczne – Sopot, Łazienki Północne – tel. 51-53-52
Badania USG – jamy brzusznej, ginekologiczno-położnicze (cały zakres badań)
Badania EKG – analiza komputerowa
Specjaliści – hematolog, nefrolog, pulmunolog. Co dziennie od 9 do 17. GW-31269

PSYCHIATRA 710-242. A-11202

ALKMED – domowe leczenie stanów poalkoholowych, specjaliści, Esperal, dyskrecja 41-42-44.

CENTRUM TERAPII NATURALNEJ, Wrzeszcz, Batorego 18. (BIOTERAPIA, ZIOŁOLECZNICTWO, HOMEOPATIA, MAKROBIOTYKA, KRĘGARSTWO, AKUPRESURA. Tel. 41-11-86 14.00–19.00.

STUDIO FLORIDA
poleca LIFTING
USUWANIE ZMARSZCZEK TWARZY I SZYI
- depilacja ciała
NOWOCZESNE SOLARIUM
- zapewniające szybką i zdrową opaleniznę
- masaż tel. 22-33-25
Gdynia ul. Focha 1 (boczna od ul. Kopernika) 25615

GABINET stomatologiczny – wypełnienia halogenowe, – protezy 51-17-17 od 14.00. A-12560

INTERNISTA EKG, wizyty domowe 26 38-41. 25819

DOMOWE WIZYTY
– chirurgiczne,
– onkologiczne
52-16-32, 51-67-22. A-11614

INTERNISTA – wizyty domowe, telefon 43-21-50. A-12264

NORD-MEDICA – USG, EKG, gastroskopia, konsultacje specjalistów. Sopot, Kościuszki 58, 51-05-04. Rejestracja od 8.00 do 18.00. 28703

GABINET psychiatryczny 31-58-20. A-11752

MEDICUS, 56-38-28, Przymorze, Opolska 8. USG – dorośli, dzieci, stawy biodrowe, EKG, gastroskopia, stomatologia, protetyka, lekarze specjaliści.

PEDIATRA, WIZYTY DOMOWE, tel. 23-64-08. 33590

GINEKOLODZY – Hubert Kamiński, Piotr Zygmuntowicz. Przychodnia – Jaskółcza, 15.30–16.30 oprócz wtorków. G-25785

WIZYTY domowe, 48-54-73. G-31669

GABINET stomatologiczny. Oksywie, Biała 2, 25-11-13. G-27804

NAUKA

Matematyka, INFORMATYKA, 24-00-32. 33646

PRAWO JAZDY, Gdynia, Wolności 25. Rozpoczęcie 6 stycznia, godz. 16.00, telefony 20-30-02; 25-49-50. 39257

„JOLKA” kursy kat. „B”, 31-34-96; 31-36-64; 39-40-17. A-11021

PŁYWANIE „AQUAFIT” – 41-96-82. GW-31175

PRAWO JAZDY kat. „B”, tel. 32-11-39. 28526

JĘZYK POLSKI, tel. 53-21-32. 39229

KURSY KOMPUTEROWE, 25-48-10. 32819

KURSY KOMPUTEROWE wielotematyczne, 20-62-25, 26-82-02. 25900

INFOMER – KURSY KOMPUTEROWE DWUSTOPNIOWE 32-11-39. 26705

JEŚLI chcesz poznać swoje możliwości, nauczyć się działania w handlu, administracji, akwizycji – skorzystaj z kursu organizowanego przez Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Proponujemy zajęcia warsztatowe i treningi w zakresie:
– prezentowania własnych zdolności, „promowania siebie”,
– nawiązywania kontaktów handlowych, prowadzenia rozmów, przekonywania, negocjacji,
– strategii walki w sytuacji konkurencji.
Informacje i zgłoszenia: ZW TWP, Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 76, tel. 41-29-60. GW-31331

ANGIELSKI, 56-34-37. GW-31349

NAJTAŃSZE KURSY:
– języków obcych
– przewodników turystycznych
– przygotowania do matur
Wiadomość – WOOMW, tel. 26-33-30. 39209

ANGIELSKI, 52-12-80. G-25768

MATEMATYKA, 56-37-71. G-31305

KURS reklamy i akwizycji, 41-12-36. G-31339

KURSY maszynopisania, sekretarek, księgowych, obsługi komputerów. 41-12-36, 41-12-31 w. 68.

ZGUBY

ZGUBIONO saszetkę czarną z dokumentami oraz pieczątki i dużą ilość pieniędzy. Znalazcę oczekuje duża nagroda pieniężna na nazwisko Bielawa Zygmunt 83-315 Szymbark Wieżyca 150. 33594

USŁUGI

NAPRAWA lodówek, zamrażarek. NAJTANIEJ!!! 51-44-68.

HYDRAULICZNE, tel. 248-115. 33016

UKŁADANIE boazerii tanio 71-09-22. 33038

USŁUGI hydrauliczne 52-25-36, 41-39-42 w. 9.

MALARSKO – murarskie 29-03-61. po 17. 27925

USŁUGI ARCHITEKTONICZNE 51-97-65, 18-20.

SPÓŁKI zakładanie, likwidacja 20-56-11 w. 299. A-12597

BALUSTRADY, ZAKŁADANIE BOAZERII 51-18-01. A-12588

GAZOWNICZE: Naprawa, konserwacja urządzeń gazowniczych, kuchenek, pieców kąpielowych wykonuje MISTRZ GAZOWNICTWA. 24-17-94. 24471

BIURO TŁUMACZEŃ „ALFA” 25-48-10. 32817

ZABEZPIECZENIA przeciwwłamaniowe, tapicerka drzwi 52-70-04, 32-08-41. 26433

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki 20-42-88, 20-92-50. 32270

MONTAŻ autoalarmów prod. zachodniej – ceny promocyjne Coax Gdańsk, ul. Sobieskiego 14 tel. 41-40-68. 28946

ZAMKI 41-39-39. 25863

ŻALUZJE 41-39-39. 25862

DEZYNSEKCJA 57-54-79. 20737

DEZYNSEKCJA 57-86-02. 26407

SYSTEMY ALARMOWE AUTOALARMY PRODUKCJI ZACHODNIEJ ZAKŁAD AUTORYZOWANY S.C. SUPRA Gdynia, Sieroszewskiego 12, 20-63-75. 33322

DEZYNSEKCJA, deratyzacja 51-87-59.

ELEKTROINSTALATORSTWO 25-55-10. 33565

AGENCJA REKLAMOWA „ALFA” 25-48-10. 32818

NAPRAWA pralek automatycznych 24-29-18. 32234

ALARMY autoryzowane inżynier elektronik 39-44-35. 27584

WIDEOFILMOWANIE 53-22-93. 28339

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki 53-22-93. 28338

PRALKI AUTOMATYCZNE tel. 23-44-48. 32738

MIKROPROCESOROWE systemy alarmowe 48-74-13. 28062

WIDEOFILMOWANIE 43-42-05. GW-31010

DRZWI dodatkowe 24-18-47. 39203

AUTOALARMY, radia, CB 52-41-75. 25775

FALOWANIE blachy 32-56-67. 28648

ANTENY 32-91-31. 26164

UKŁADANIE, cyklinowanie lakierowanie parkietów 48-79-71. 28997

ŻALUZJE – bez pobierania zaliczek 51-78-29. A-12301

OGRZEWANIE PODŁOGOWE, liczniki ciepła baseny 290-920. 32560

TRANSPORT towarowo-osobowy 710-634. 26389

KRATY i inne – tanio 53-20-31 w. 7, 41-86-43. A-12210

PRZYJMĘ zlecenia na telefon 52-97-37. GW-31338

ZŁOTA RĄCZKA 48-59-02. GW-31340

Trustee przedsiębiorstwo consultingowe kancelaria prawna sp. z o.o.
oferuje usługi adwokatów i radców prawnych w zakresie:
– zakładanie i obsługi podmiotów gospodarczych, w tym spółek,
– doradztwa i obsługi prawnej w pełnym zakresie
– pisania podań
zapraszamy
80-890 Gdańsk, ul. Heweliusza 11 tel. 31-16-31 w. 390, poniedziałek, środa, piątek 10.00-14.00.
81-963 Gdynia, ul. Jana z Kolna 12 tel. 20-56-11 w. 241, 243, 294 codziennie 8.00-16.00. 23406

NAPRAWA lodówek – usługi domowe tel. 24-88-70. 32685

KRATY, zabudowy balkonów konstrukcje stalowe 47-91-89. 26146

M.G. BIL SERVICE OF POLAND GDAŃSK-OLIWA, KOŁOBRZESKA 30 tel. 57-26-15 w. 248 poleca AUTOALARMY szwedzkiej firmy „CAR SAFE”
– wszystkie warianty – centralne zamki
– gwarancja fabryczna – 24 miesiące
– obsługa szkolona w Szwecii
– radia z kieszenią antywłamaniową
– głośniki. 13114

SPRZĄTANIE 48-59-02. GW-31339

ANTENY 43-18-27. A-12320

NEPTUN – COLORSERVIS NAPRAWA – PILOTY – DEKODERY PAL – TELEGAZETA 41-99-08. A-11751

NAPRAWY urządzeń chłodniczych 22-35-25. 32762

TELEWIZORY KRAJOWE, RADZIECKIE naprawy, przestrajanie 32 28-17. 26127

WIDEOFILMOWANIE 41-52-86. GW-17935

AQUA – MASTER CZYSZCZENIE dywanów, 31-02-56. 26659

CYKLINOWANIE 48-54-33. 26421

LAWETA 23-75-02. 25697

WIDEOFILMOWANIE 48-74-29. 21673

PRZESTRAJANIE TVR pilot telegazeta 39-68-64. 21883

NAPRAWY pralek 56-22-47. 28343

KAFELKOWANIE 23-78-72. 32752

ELEKTROINSTALATORSTWO 51-69-05. A-12561

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki 23-21-50. 39081

DOMOFONY „AS” Elbląg 287-03. E-13876

POLAR - SERVICE NAPRAWA GWARANCYJNA I ODPŁATNA
– lodówek
– chłodziarek
– zamrażarek
– schładzarek
– pralek automatycznych
ORAZ TANIA SPRZEDAŻ SPRZĘTU, Bajki 8 A, tel. 31-73-21. 28417

TV KOLOR Pogotowie 41-35-31 Grunwaldzka 128. A-11867

ANTENY 43-47-46. 28491

TELENAPRAWY, przestrajanie piloty telegazeta. 53-28-53. 26710

DRZWI dodatkowe, harmonijkowe 41-79-91. 26723

POLAR-SERVIS Gdynia tel. 25-05-05. 32602

HYDRAULICZNE 51-96-38. 26736

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki 32-14-29. GW-31020

ANTENY 20-37-97. 25526

AUTOALARMY – już od 700 000,- „SUPRALARM”, „CABA” 57-27-73. Oliwa, Grunwaldzka 487. 19039

TELEWIZYJNE 31-47-70. 28959

KAFELKOWANIE 32-79-52. 26693

ANTENY 51-79-01. A-12321

ANTENY 20-88-87. 32524

WIDEOFILMOWANIE 52-35-19. A-11063

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki 52-35-19. A-11062

UKŁADANIE parkietu (własny powierzony) cyklinowanie, lakierowanie 51-26-04. A-11668

ANTENY najtaniej 57-08-81.

WIDEOFILMOWANIE 32-07-85. 26456

DOMOFONY „PORTER” 20-07-79. 33564

NAPRAWA pralek automatycznych 41-50-86. 4386

LOGOS Gdańska Agencja Usługowa
41-80-66, 47-27-79. Prowadzenie ksiąg przychodów i rozchodów, doradztwo podatkowe. 27395

DOMOFONY ENERGOMONT 51-96-74. 25485

PROFESJONALNE AUTOALARMY francuskiej firmy „SUPRALARM” oraz „CABA” oferuje NAJSTARSZA W BRANŻY FIRMA na Wybrzeżu. Gwarantujemy fachowość, wieloletnie doświadczenie, atrakcyjne ceny
SOPOT al. Niepodległości 658 tel. 51-76-97. 27396

PRALKI 32-28-48. 26287

GOLD STAR – service tel. 32-51-68. 13985

TELEWIZYJNE 25-14-30. 33346

CYKLINOWANIE, lakierowanie 51-41-69. 28304

PIONEER®

The Art of Entertainment

Wieże stereo, odtwarzacze CD, korektory graficzne, tunery, wzmacniacze, magnetofony, kolumny i słuchawki oraz płyty CD

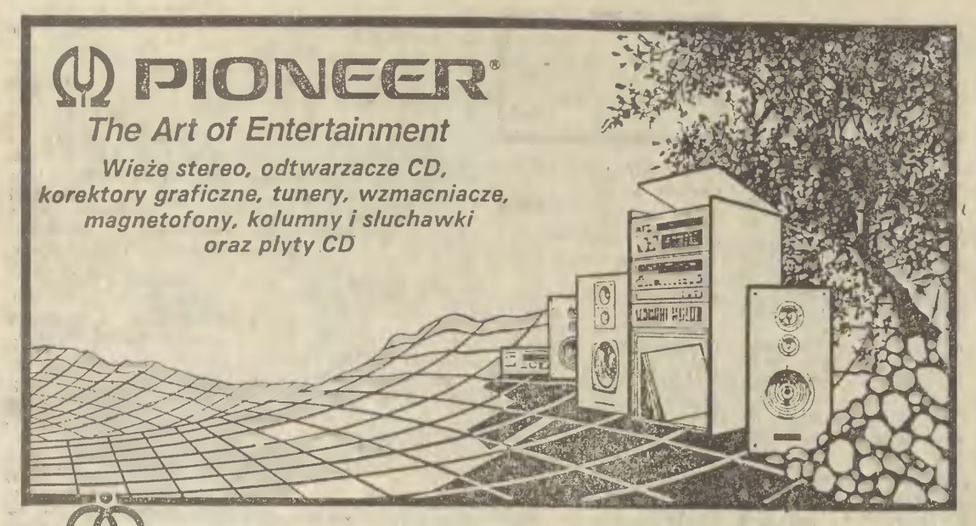

DIGITAL®

Zapraszamy na świąteczne zakupy do Salonu Sprzedaży firmy Digital, Sopot, ul. Boh. Monte Cassino 6, tel. 51-42-08, 51-22-35

KALENDARZE — 92 r.

Merkury, kieszonkowe, zrywane

oraz

papierosy, kosmetyki, art. chemiczne, rajstopy, skarpety

Starogard Gdański ul. Działkowa 20 tel. 224-77 w godz. 8.00 — 18.00

A-11426

consult sp z o.o.

„CONSULT" Korporacja Handlowa Import — Eksport, bezpośredni importer wysokiej jakości cukru z Europy zachodniej, oferuje odbiorcom hurtowym cukier w opakowaniach jedno- dwunasto- i pięćdziesięciokilogramowych.

Ilość bez ograniczeń. Wysoce konkurencyjne ceny. Możliwość negocjowania cen.

Sopot telefon 51-69-21, fax 51-82-74. telex 51-24-16

A 12596

NA NAJTAŃSZY SYLWESTER

w Trójmieście, bogaty w atrakcje i niespodzianki od 21.00 bez ograniczeń aż do ostatniego tchu, zaprasza Restauracja **„AMAZONKA"** kat. I. Gdańsk-Oliwa, ul. Krzywoustego 13.

Ponadto czynna codziennie w godz. 10.00 — 4.00 organizuje **TANIO** wesela, przyjęcia towarzyskie, imieniny, narady, spotkania itp. w wydzielonej intymnej sali o niespotykanym klimacie.

Codziennie dancing połączony z nagraniami dyskotekowymi do tańca lub do słuchania. Dobra kuchnia rano oraz obsługa młodych atrakcyjnych „Amazonek" nakarmi i zrelaksuje najbardziej wybrednych konsumentów.

Zapraszamy, tel. 52-22-16

G-27922

P.R.T.iA. „TERMOKOR" Spółka z.o.o.
Oddział Gdańsk ul. Narwicka 5

zatrudni

Kierownika budowy o specjalności: inżynier budowlany lub inżynier mechanik z dobrą znajomością języka niemieckiego.

Wskazana umiejętność projektowania izolacji cieplnych. Wszelkie informacje pod nr. 43-15-37 lub 474-495.

G-27898

Urząd Wojewódzki w Gdańsku

zatrudni

osobę z wyższym wykształceniem pracowniczym na okres 6 miesięcy w Wydziale Zdrowia.

Informacje można uzyskać w Wydziale Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego, ul. Okopowa 21/27 pok. nr 200 tel. 31-80-34 lub 377-510.

A-12537

„Społem" PSS w Gdańsku

odda w dzierżawę

lokal gastronomiczno-handlowy

„Wiking"

Gdańsk-Nowy Port, ul. Wolności 1 o pow. 1200 m²

Oferty z ceną prosimy składać w Zespole Administracji, Gdańsk, ul. Chmielna 81/82, I piętro, pokój 124 w terminie 14 dni od ukazania się ogłoszenia.

R-1429

LIKWIDATOR

Przedsiębiorstwa Budownictwa Komunalnego Tczew ul. Gdańska 33 tel. 31-40-03

ogłasza

pisemny nieograniczony przetarg ofertowy na sprzedaż w całości lub w zorganizowanych częściach bazy przedsiębiorstwa.

W skład ww. bazy wchodzą:

- budynek administracyjny
- budynki warsztatowe
- garaże
- magazyny
- place składowe
- drogi wewnętrzne
- instalacje: wod. — kan., telefoniczna, elektryczna wraz z przyłączami.

Informacje o cenie uzyskać można w siedzibie przedsiębiorstwa od likwidatora.

Oferty pisemne z podaniem warunków należy składać w sekretariacie przedsiębiorstwa w terminie do 30.01.1992 r.

Sprzedawca zastrzega sobie prawo dodatkowych rokowań z oferentami, prawo swobodnego wyboru oferty oraz odwołanie i unieważnienie przetargu bez podaniu przyczyn.

G-32067

RÓŻNE

PRZEJAZDY: RFN Gdańsk, Grunwaldzka 139, tel. 41-00-01 w. 254. Benelux, 23936

SĄD REJONOWY w Gdańsku, dnia 06.12.1991 r. wpisał do Rejestru Handlowego RHB-7061 Przedsiębiorstwo „REKO" sp. z o.o. Gdańsk ul. Fiszera 4 A. 27876

GDAŃSZCZANKA prosi starszego pana urodzonego w Bochum RFN o ponowny kontakt. 27873

POTRZEBNY wspólnik do firmy elektronicznej produkcyjnej od 16.00 do 20.00 32-59-40. A-12534

WYPRZEDAŻ z magazynów upadłej hurtowni, Gdańsk, Elżbietańska 10-11. 27883

PROFESJONALNY zespół muzyczny — bankiety, wesela. Cena konkurencyjna tel. 71-16-55 8.00-9.00 39180

WIZYTA Mikołaja 23-22-76. 27516

AS TUR

Zaprasza na cotygodniowe wycieczki do TURCJI, ATRAKCYJNY SYLWESTER w ISTAMBULE i PARYŻU. Przewozy autokarowe do: Niemiec, Paryża, Londynu, krajów Beneluxu. Ubezpieczenia, Gdynia-Chylonia, ul. Lubawska 3/39 tel. 23-04-62. 23929

„DELTA" poleca śmieszne rzeczy — zabawki dla żartów Sopot, 51-54-07. A-12715

EURO - TOUR

SOPOT, Helska 11, 51-66-60 (10—17)
— ekspresowe przewozy mikrobusami: Paryż, Holandia, Belgia, Frankfurt, Stuttgart
— wczasy narciarskie Francja i inne,
— wycieczki Turcja,
— sylwester w Paryżu.
Ubezpieczenia. Warta. 23947

VENTUS

ZAPRASZA:

- USA, KANADA, WENEZUELA,
- BRAZYLIA, KUBA,
- CHINY, JAPONIA, AUSTRALIA,
- SESZELE, KENIA, RPA,
- TUNEZJA, MAROKO,
- LONDYN, GRECJA, HISZPANIA,
- WŁOCHY,
- ANGLIA — kursy językowe,
- TURCJA, SŁOWACJA — narty.

IMPREZY KATALOGOWE TUI — UNGER — HANSA REISEN

BILETY LOTNICZE. Przewozy autokarowe — RZYM i inne. Gdańsk, Grunwaldzka 116 tel. 41-62-41. 13989

SKUTECZNA REKLAMA

NA GIGANTYCZNYM EKRANIE WIZYJNYM W HALI GDYŃSKIEGO DWORCA

- REALIZACJA ANIMACJI KOMPUTEROWYCH
- EMISJA GOTOWYCH FILMÓW

NIEWIARYGODNIE KORZYSTNE CENY

21-93-09

32527

MEGATUR

Telefony: 31-36-30 31-16-31 w. 151, 117

MEGATUR

Życzy Naszym Klientom radosnych Świąt Bożego Narodzenia i pomyślności w Nowym Roku 1992

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

BOVA MAN EOS

23900

PODRÓŻNIK

KOMFORTOWE PRZEWOZY LÜBECK, HAMBURG, BREMEN: wtorki i piątki — w przeddzień wyjazdu ZNACZNA ZNIŻKA CEN! Przewozy do pozostałych miast Niemiec, Berlina, Paryża, Londynu, Wiednia, Beneluxu. WARTA. Atrakcyjne wczasy na Litwie! SYLWESTER Biuro: kino „Kosmos" (Orunia), tel. 39-08-57. 23932

INTEX

Sopot, Boh. Monte Cassino 31, 51-11-83 zaprasza: wycieczki lotnicze, dla szkół, wyjazdy narciarskie, imprezy specjalne: Przewozy: Niemcy, Francja, Benelux, Londyn. Ubezpieczenia. Bilety lotnicze. 23935

BALTTUR

Sopot, ul. Chrobrego 3, tel. 51-64-44, 51-79-37

- przewozy — komfortowe autokary — Niemcy, Benelux, Włochy, Hiszpania, Francja, Anglia, Austria,
- wycieczki — Berlin, Wiedeń, Kaliningrad,
- wynajem autokarów,
- wczasy — odchudzające, świąteczno - sylwestrowe w Jastrzębiej Górze,
- kursy angielskiego w Londynie dla biznesmenów,
- ubezpieczenia — osobiste — komunikacyjne,
- ksero, laminowanie dokumentów. R-1200

Olivia

Biuro Turystyczne. Codziennie do Niemiec — także niemieckimi autokarami. Również Paryż, Lyon, Amsterdam, Bruksela, Rzym, Oslo, Madryt. Wczasy, wycieczki zagraniczne krajowe ubezpieczenia „Warty" komunikacyjne, osobowe. Gdańsk, Rajska 6 (NOT) 31-79-14, 31-13-24, Grunwaldzka 76-78, tel. 41-12-31 wew. 63 Żukowo, Wyspiańskiego 7, tel.: 81-73-78, Wytnij!!! Zachowaj!!! Zapamiętaj!!! 23945

ALMEX

SYLWESTER — 4 dni w BAŁTYCKIM KURORCIE NA LITWIE, dobra zabawa, promocyjna cena. 32-68-68 oraz 20-87-61, 56-83-32, 31-01-71.

AGENCJA PALM-REISEN RFN oferuje regularne lukusowe przejazdy autokarowe do **STUTTGARTU** przez Kassel, Frankfurt, Mannheim, Karlsruhe. Gdańsk, ul. Chmielna 11 22 BAZAR CENTRUM. Pawilon 37 tel. 47-94-32, 47-83-91, 31-42-34 w. 48. Studenci 30 % zniżki. G-26378

WSZYSTKIM NASZYM MIŁYM KLIENTOM DAWNYM, OBECNYM I PRZYSZŁYM, WESOŁYCH ŚWIĄT ORAZ UDANYCH ZAKUPÓW PRZEZ CAŁY NOWY 1992 ROK

życzy firma Digital

DIGITAL

Rada Nadzorcza Lokatorsko-Własnościowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Wrzeszcz" w Gdańsku

ogłasza konkurs na stanowisko prezesa spółdzielni.

Wymagane kryteria:

1. Wykształcenie wyższe
2. Znajomość problematyki spółdzielczości mieszkaniowej
3. Staż pracy minimum 5 lat na stanowiskach kierowniczych w spółdzielczości mieszkaniowej
4. Dobry stan zdrowia

Oferty z dopiskiem „Konkurs" zawierające:

1. Podanie
2. Kwestionariusz osobowy
3. Dokumenty stwierdzające posiadane wykształcenie
4. Zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do zajmowania stanowiska prezesa spółdzielni
5. Opinia służbowa z ostatnich 5 lat
6. Program działania jako prezesa sp-ni — koncepcja, model, kierunki

należy składać w terminie 14 dni kalendarzowych od daty ukazania się ogłoszenia pod adresem:

Lokatorsko-Własnościowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wrzeszcz" ul. Lilli Wenedy 13C, 80-419 Gdańsk-Wrzeszcz

G-32081

Zarząd Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej

im. Komuny Paryskiej w Gdyni, ul. Podgórska 14

ogłasza przetarg otwarty na wynajem lokali użytkowych:

1. Lokal użytkowy przy ul. Unruga 39 na I piętrze o powierzchni użytkowej 218,0 m² plus 18,5 m² — piwnica ze stawką wywoławczą 50.000.zł/ m² p.u. wadium na ww. lokal w wysokości 6 mln zł.
2. Lokal użytkowy przy ul. Cylkowskiego 12 — była hurtownia o powierzchni użytkowej 130 m² ze stawką wywoławczą 30.000 zł/ m² p.u. wadium na ww. lokal w wysokości 6 mln zł.
3. Pomieszczenia magazynowe w piwnicach budynków mieszkalnych na Płycie Redłowskiej.

Szczegółowe informacje o lokalach można uzyskać telefonicznie pod nr 25-00-36 wew. 36 w siedzibie sp-ni — pokój nr 27.

Przetarg odbędzie się w dniu 3.01.92 o godz. 10.00 w świetlicy zarządu sp-ni przy ul. Podgórskiej 14 w Gdyni.

Przystępując do przetargu należy wpłacić w kasie sp-ni wymagane wadium, najpóźniej do godz. 9.00 w dniu otwarcia przetargu.

Umowa najmu lokalu użytkowego zostanie podpisana z podmiotem gospodarczym, który zaoferuje najwyższą stawkę umowną za 1 m² p.u. lokalu oraz posiadającym uprawnienie do prowadzenia działalności gospodarczej.

Zarząd RSM im. Komuny Paryskiej zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu w całości lub części bez podania przyczyny.

G-39236

OKAZJA!

TYLKO ZA

1000 zł

kupisz wiązkę drewna

Zadzwoń pod nr tel. 71-06-47 Skład Opału nr 12 Rumia, ul. Mickiewicza 19

R-1434

AGENCJA PEKO serwis celny w dniach 7—10.1.92 organizuje szkolenie w wypełnianiu nowych dokumentów celnych

SAD

Zgłoszenia i informacje w godz. 8—15.00. Tel. 43-96-28.

27977

Stocznia Gdańska S.A. WYDZIERŻAWI

w Domu Stoczniowca nr 2 w Gdańsku-Wrzeszczu przy ul. Tuwima 9

— pomieszczenia biurowe o łącznej powierzchni ok. 150 m kw.
— pomieszczenia o powierzchni 52 m kw. i 92 m kw. z przeznaczeniem na hurtownię lub inne cele (forma działalności do uzgodnienia z wynajmującym)

Informacje w powyższej sprawie pod nr. tel. 32-38-44, 31-46-53, 39-25-30.

27490

Pespol

SOPOT Mickiewicza 54/56 tel. 51 72 04

Glazura, terakota, umywalki, baterie, rury pcv, muszle wc itd..

Cement, wapno, cegła, stolarka budowlana, rynny, papa, deski podłogowe, boazerie itd...

Usługi stolarskie

Gdańsk-Orunia, ul. Jedności Robotniczej 3/11, tel. 39-03-23 (hurt, detal)*
Gdańsk-Oliwa, ul. Śląska 7/15, tel. 52-03-56 w. 16 (hurt, detal)*
Gdańsk-Oliwa, ul. Piastowska 7/15, tel. 52-12-46 w. 204 (detal)
Gdynia-Grabówek, ul. Morska 115a (detal)
Gdynia-Grabówek, ul. Morska 46, tel. 20-56-21 (hurt, detal)*
Chwaszczyno, ul. B. Prusa 1, tel. 52-59-65 (hurt, detal)

*Sklepy czynne w soboty

BARDZO NISKIE MARŻE

Uwaga! Zakupiony towar dostarczamy do domu odpłatnie, transport można zamówić w punktach sprzedaży

Glazura i terakota na cele inwestycyjno-remontowe bez podatku obrotowego!

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „MULTISERVICE"

Przedsiębiorstwo Produkcyjno — Usługowe 81-963 Gdynia ul. Jana z Kolna 12 zawiadamia akcjonariuszy, że dnia 30.12.1991 godz. 13.00 odbędzie się w siedzibie spółki nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy z następującym porządkiem obrad:

1. otwarcie walnego zgromadzenia
2. wybór przewodniczącego zgromadzenia
3. informacja zarządu o bieżącej sytuacji ekonomiczno — finansowej spółki.
4. informacja zarządu o realizacji funduszu inwestycyjnego
5. powzięcie uchwały co do dalszego istnienia spółki.
6. zatwierdzenie zmienionego programu działalności spółki.
7. wolne wnioski.

Dokumentacja wymagana Kodeksem Handlowym zostanie wyłożona do wglądu w siedzibie spółki w obowiązującym terminie.

G-32689

Likwidator

Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego „METAL — SERVICE"

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Kobysewie RHB 2505

zawiadamia

że postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsku z dnia 21 LISTOPADA 1991 Spółka została postawiona w stan likwidacji.

W związku z powyższym wzywa się wierzycieli do pisemnego zgłoszenie swoich wierzytelności w terminie trzech miesięcy od daty ukazania się ostatniego ogłoszenia, tj. do dnia 31 MARCA 1992 pod adres likwidatora: 83-330 Żukowo, ul. Kościerska 9 pod rygorem pominięcia w postępowaniu likwidacyjnym.

G-27281

MBO International

Mercator SPÓŁKA CYWILNA

NIEZAWODNE KALKULATORY BIUROWE MBO (MONACHIUM)

12 — miejscowe — MBO 1975 PD z drukarką
14 — miejscowe — MBO 1421 PD z drukarką
12 — miejscowe — MBO 1201 DP bez drukarki z dużym uchylnym wyświetlaczem

- NAJTAŃSZE NOTESY ELEKTRONICZNE MBO (1 — 34 KB)
- ELEKTRONICZNE I MECHANICZNE MASZYNY DO PISANIA AEG OLYMPIA
- DYSKIETKI KOMPUTEROWE, KASETY I TAŚMY NA SZPULACH DO DRUKAREK KOMPUTEROWYCH, MASZYN DO PISANIA I KALKULATORÓW, KASETY DO STREAMERÓW I INNE MATERIAŁY DO SPRZĘTU BIUROWEGO
- PAPIER DO KALKULATORÓW, TELEXÓW I FAXÓW

Gwarancja 12-miesięczna. Dostawa do Klienta.

MERCATOR S.C., Gdynia ul. Zygmunta Augusta 3/5/7 Tel. 21 80 21 w. 290 Tlx: 54 196 ewcop pl

Bydgoszcz tel. (15—) 376 34
Grudziądz tel. (0—51) 248 29

G-39319

ANTOSIEWICZ & NOWOSIELSKI

KANCELARIE PRAWNICZE Gdańsk, ul. Pończoszników 2 tel. fax (0-58) 31-82-78

ANTOSIEWICZ & NOWOSIELSKI

OFERUJĄ

- pośrednictwo i poradnictwo prawne w zakresie kupna, sprzedaży i zamiany mieszkań, domów, działek budowlanych i rekreacyjnych;
- wyceny mieszkań i nieruchomości;
- pomoc prawną w zakresie: ustalania stanu prawnego mieszkań i nieruchomości oraz ekspresowej realizacji umów notarialnych;
- pomoc prawną w zakresie odzyskiwania nieruchomości wywłaszczonych, bądź przejętych przez skarb państwa z innych tytułów prawnych;
- poradnictwo w zakresie prawa ubezpieczeniowego, wekslowego, podatkowego i administracyjnego;
- zastępstwo procesowe podmiotów gospodarczych przed sądami powszechnymi i organami administracji.

Zapraszamy

codziennie (oprócz sobót) od godziny 11 00 do godziny 17 00

R-1427

ZAKŁADY PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO „PLASTYK" Sp-ka z o.o. w Elblągu

OGŁASZAJĄ PRZETARG PISEMNY

na sprzedaż lub wydzierżawienie budynku produkcyjno-magazynowego wraz z terenem, na którym stoi oraz częścią terenu przyległego, położonego w Dzierzgoniu, ul. Przemysłowa.

Charakterystyka obiektu:

— kubatura 4334 m sześc.
— pow. użytkowa 774 m kw.

Budynek wyposażony jest w pełny zakres inst. sanitarnych i elektrycznych oraz pomieszczenia socjalno-biurowe.

Oferty prosimy przesyłać pod adresem: Zakłady Przemysłu Skórzanego „Plastyk" Spółka z o.o. 82-300 Elbląg, ul. Królewiecka 195.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr tel.: 4 20 — wiceprezes, 418-11 wewn. 215 — główny mechanik.

Otwarcie ofert nastąpi 10 dni po ukazaniu się ogłoszenia. Zastrzega się prawo wyboru oferenta oraz odwołanie przetargu bez podania przyczyn.

R-1409

SPÓŁDZIELNIA PRACY PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO „PLASTYK" w ELBLĄGU

OGŁASZA PRZETARG PISEMNY

na wydzierżawienie lub sprzedaż budynku produkcyjnego bez wyposażenia, położonego w Braniewie przy ulicy Wileńskiej 72a.

Charakterystyka obiektu:

— kubatura 966 m sześc.
— pow. zabudowy 195 m kw.
— pow. użytkowa 284 m kw.
— instalacje: wod.,-kan., c.o., went. mech. elektryczne, telefoniczne.

Teren ogrodzony o pow. 894 m kw.
Oferty pisemne prosimy przesyłać pod adresem:

Spółdzielnia Pracy Przemysłu Skórzanego „PLASTYK" 82-300 Elbląg, ul. Królewiecka 195.

Dodatkowych informacji udzielają: wiceprezes — tel. 428-20, gł. mechanik — tel. 418-11 w. 215.

Otwarcie ofert nastąpi po 7 dniach od daty ukazania się ogłoszenia.

Zastrzega się prawo do wyboru oferenta lub odwołania przetargu bez podania przyczyn.

R-1410

Turniej wygrała Lechia, a gratulacje składa Roman Korynt.

Do zobaczenia za rok!

Więcej takich turniejów

TRUDNO nie chwalić imprezy, która musiała podobać się wszystkim. **Mowa o turnieju piłkarskim oldboyów o puchar Romana Korynta.** Jej pomysłodawcą i głównym sponsorem był **Roman Józefowicz**, który zresztą sam uwijał się na boisku hali MOSiR w drużynie TKKF Centrum. Po ostatnim meczu stwierdził natomiast, że zrobi wszystko, aby o ten puchar walczono co rok.

Mielibyśmy zatem w zimowym okresie stałą futbolową atrakcję, a piłka pod dachem ma przecież swoich zagorzałych zwolenników. Przez kilka poprzednich lat, w podobnym halowym hurnieju, grały drużyny seniorów o puchar prezydenta Gdańska, ale teraz z powodu braku pieniędzy zarzucono organizację tej imprezy. Szkoda, ale też prawda jest i taka, że „starsi panowie" potrafią stworzyć chyba nawet lepsze widowisko, bo przynajmniej z piłkarską techniką nie są na bakier.

Przez dwa dni, w minioną sobotę i niedzielę, zobaczyliśmy na parkiecie 8 drużyn. Wygrała ten turniej Lechia, wyprzedzając Bałtyk, TKKF Centrum i Arkę. Ci co przyjechali z głębi Polski czyli Lech i Olimpia Poznań oraz Pogoń Szczecin musieli obyć się smakiem. Złośliwi twierdzili, że fatalny wpływ na ich formę miała ciężka podróż, a i bankiet w trakcie turnieju też mu siał ich osłabić. To oczywiście pomówienia, bo ja przychyliłbym się do opinii, że to raczej trójmiejskie drużyny dysponowały znacznie lepszymi piłkarzami. Zresztą sprawozdanie z turnieju prezentowaliśmy w poniedziałek i nie trzeba już przypominać na zwisk. Szkoda tylko, że choroba wyłączyła z gry **Zdzisława Puszkarza** i nie dojechały wcześniej awizowane inne drużyny, a szczególnie łódzki Widzew. Sądzę jednak, iż wieści które rozejdą się po gdańskim turnieju — o jego perfekcyjnej i atrakcyjnej organizacji — spowodują, iż w przyszłym roku obejrzymy na parkiecie znacznie szerszą plejadę byłych futbolowych gwiazd znad Wisły. Bo przecież nie o samą grę chodzi, a także spotkanie po latach, wspólne rozmowy, które mają niepowtarzalny klimat. Tym bardziej, że oldboye nie muszą udawać wyczynowców i prowadzić nadmiernie higienicznego trybu życia. A przy piwku i czymś mocniejszym wspomnienia nabierają dodatkowych barw...

Znany niegdyś bramkarz, a obecnie ceniony ligowy arbiter **Andrzej Czyżniewski**, z humorem odniósł się do faktu, że nie wystąpił na swojej ulubionej pozycji, czyli bramkarza. Prowadzący oldboy Bałtyku **Tadeusz Motowidło** za spóźnienie na zbiórkę przed turniejem nie wstawił go do bramki, ale Andrzej wystąpił w polu i nawet strzelił dziennikarzom bramkę. Stwierdził jednak, iż następny turniej on zorganizuje, będzie sponsorował, ustalał skład i wówczas na pewno pojawi się pomiędzy słupkami.

Oczywiście najpilniejszym obserwatorem gier był sam Roman Korynt. To była naprawdę — powiedział — doskonała impreza. Kilka spotkań stało na bardzo wysokim poziomie, a niektóre akcje można by pokazywać jako szkoleniowe. Żal mi tylko, iż na widowni nie pojawili się, poza **Jerzym Apolewiczem** i **Andrzejem Kaczmarkiem**, piłkarze z którymi ja sam niegdyś grałem. Ale skoro ten turniej ma wejść na stałe do sportowego terminarza, to wszystko jest jeszcze do nadrobienia w następnych latach.

(jaw)

Drugie miejsce i puchar dla Bałtyku, który z rąk Romana Józefowicza odbiera Zbigniew Nowacki.

Fot. M. Kostun

Przy piłce uznany za najlepszego zawodnika imprezy Tomasz Korynt.

6 mln dolarów do podziału

Zarobił na prezenty

Tenisowy turniej Pucharu Wielkiego Szlema ma bardzo krótką tradycję. W miniony weekend, w Monachium, odbył się po raz drugi. Ma już jednak ustaloną renomę wśród kibiców i samych zawodników. Kwalifikuje się do niego 16 tenisistów, którzy zdobyli najwięcej punktów w czterech wielkoszlemowych turniejach, czyli mię dzynarodowych mistrzostwach Anglii, USA, Australii i Francji. Towarzystwo jest zatem elitarne. Z gry w Monachium kontuzje wykluczyły jednak tej klasy zawodników co **Boris Becker** i **Stefan Edberg**. Pozostali stawili się w komplecie. Przez 6 dni gier oglądało ich potyczki prawie 60 tys. kibiców.

Dla zawodników ten turniej ma jedną ogromną zaletę. Jest najlepiej opłacany na świecie. W Monachium wypisano czeki na 6 mln dolarów. Z tej sumy 2 mln przeznaczono dla zwycięzcy, a 1 mln dla drugiego finalisty. Zresztą od ubiegłego roku trwała dyskusja, czy to w ogóle moralne, aby tyle pieniędzy zarobić na korcie w trakcie jednego turnieju. Wszak zwycięzca najbardziej prestiżowego turnieju na świecie, w Wimbledonie, otrzymuje za swoje wysiłki na korcie „tylko" 350 tys. dolarów. Dyskusje to jedno, ale przecież chętnych do brania pieniędzy nie brakuje. Już w tym roku o wysokości nagród było jakby ciszej, a przecież były one wyższe niż w pierwszym turnieju Pucharu Wielkiego Szlema.

Kibice oczywiście wiedzą, kto w Monachium wygrał. Można nawet mówić o sporej sensacji, ale po kolei. Kilku faworytów odpadło już w pierwszych grach. Najwięcej emocji dostarczyły pojedynki półfinałowe. **W pierwszym z nich Czechosłowak Ivan Lendl spotkał się z Amerykaninem Michaelem Changiem.** W telewizji satelitarnej oglądałem tę potyczkę. Po dwóch setach Lendl wygrywał gładko 2:0 i wydawało się, że Ivanek jest już praktycznie w finale. Tym czasem nie docenił Changa. W trzech kolejnych partiach 19-letni Amerykanin przeszedł samego siebie. Jego niezaprzeczalnym atutem jest szybkość i ruchliwość na korcie, poparta plasowanym oburęcznym bekhendem bitym z głębi kortu. **I Chang zamęczył tymi uderzeniami Lendla. Ich mecz trwał 4 godziny i 42 minuty. To, w końcówce, był prawdziwy horror.** Lendl po zejściu z kortu powiedział, że nie ma do siebie pretensji. A radość Changa trudno nawet opisać.

W drugim półfinale faworyt i pupil gospodarzy, ich rodak, Michael Stich miał za przeciwnika Amerykanina Davida Wheatona. Ten pojedynek też był pełen dramaturgii, ale trwał niewiele ponad 3 godziny. Wheaton wygrał 3:0 w setach, a każda partia zakończyła się identycznym rezultatem, 7:6, czyli o wszystkim decydowała skuteczność i umiejętność wygrywania przez Wheatona tie breaków.

Wreszcie finał, w którym naprzeciwko siebie stanęli dwaj Amerykanie Wheaton i Chang. **W 3 godziny i 5 minut Wheaton zwyciężył 7:5, 6:2, 6:4.** Zwycięzca dysponował znacznie lepszym serwisem, a przede wszystkim skuteczną taktyką polegającą na trzymaniu Changa daleko od siatki. Do tego wszystkiego jeszcze Chang zmęczony był morderczą potyczką z Lendlem.

Obaj finaliści byli jednak zadowoleni. Obaj część wygranych pieniędzy zobowiązali się przeznaczyć na cele charytatywne. Rozradowany Wheaton dodał jeszcze, iż nie będzie miał problemów z wydaniem tak wysokiej nagrody. **Na pewno — powiedział — kupię swojej rodzinie na Gwiazdkę piękne prezenty.** Dodajmy jeszcze, iż dla Davida Wheatona był to rzeczywiście ogromny zastrzyk finansowy. Nie ma on na swoim koncie wielu wygranych turniejów, w ubiegłym roku tylko jeden, a zarobił w 1980 roku łącznie 479 tys. dolarów. Zatem w Monachium jednym czekiem załatwił sobie wiele problemów.

A na zakończenie jeszcze jedna ciekawostka. Podobny turniej zaproponowano również paniom. Jednak szefowa zawodowych tenisistek **Pam Shriver** jak na razie targuje się z organizatorami. O co? Oczywiście o pieniądze. **W kobiecym Pucharze Wielkiego Szlema ma być do podziału 3,5 mln dolarów, a Pam mówi, że to stanowczo za mało i zgodnie z zasadami równouprawnienia płci żąda 6 mln.** Widocznie panie też by chciały kupować prezenty dla rodziny.

JANUSZ WOŹNIAK

Wyszukane ciekawostki piłkarskie

Kto pobije rekord Dino Zoffa?

Udane debiuty i objawienia

ABSOLUTNYM rekordzistą jeśli o liczbę występów we włoskiej lidze piłkarskiej (Serii A) chodzi, jest Dino Zoff, który aż 570 razy bronił bramki. Słynny goalkeeper Juventusu nie musi się obawiać z niczyjej strony konkurencji, gdyż żaden z aktualnie jeszcze grających ligowców nie przekroczył granicy 400 meczy. Z wyjątkiem jednego — 33-letniego bramkarza **Giovanni Galli**. On to właśnie jako 35 z kolei piłkarz w historii włoskiego futbolu zanotował niedawno 400. występ. Ale żeby doścignąć Zoffa, musiałby występować nieprzerwanie w każdym meczu ligowym aż do sezonu 1996. Nie można tej ewentualności wykluczyć gdy się zważy, że bramkarze o wiele dłużej trwają na swoim posterunku w ligowej bramce niż gracze z pola.

Co zaś tyczy G. Galli, to rozpoczął karierę w 1977 r. w bramce Fiorentiny i w ligowym debiucie w Turynie musiał wyjmować piłkę aż pięć razy podczas turyńskiego spotkania z Juventusem. Mimo to pozostał aż 9 lat we Florencji i stamtąd przeniósł się do Milanu, gdzie podczas ostatniego roku pobytu w Mediolanie „zatrudniony" był połowicznie. Mianowicie w meczach ligowych bronił **Andrea Pazzagli**, zaś w europejskich pucharach — Galli. Przed półtora rokiem Galli opuścił Milan i stał się bramkarzem Napoli.

* * *

Znakomicie wypadł debiut Jugosłowianina **Davora Sukera** w hiszpańskim klubie Sevila. W swojej pierwszej grze w nowych barwach strzelił Espanolowi Barcelona aż trzy bramki (końcowy wynik tego pucharowego meczu 4:1), natomiast w pierwszym ligowym spotkaniu przeciw Real Sociedad trafił celnie do bramki rywala dwukrotnie, walnie przyczyniając się do remisu 2:2. Niebawem, bo 1 stycznia 1992 r. Suker obchodzić będzie swoje 24 urodziny.

Ciekawe są kulisy jego przejścia do Hiszpanii. Jugosłowiańscy funkcjonariusze piłkarscy nie pozwalali mu wyjechać, gdyż jego eks-klub Dynamo Zagrzeb „zapomniał" przekazać przysługującą jugosłowiańskiemu związkowi część sumy za transfer. Suker sam rozwiązał problem na swój sposób: sięgnął do portmonetki i przesłał ponad 40 tys. dolarów Belgradowi...

* * *

Pod piłkarskim firmamentem Czecho-Słowacji pojawił się nowy supertalent w osobie 19-letniego napastnika Slovana Bratysława **Petera Dubovsky'ego**. W 12 mistrzowskich meczach ligowych strzelił 16 bramek. Szczególnie imponująco wypadł podczas meczu na szczycie Slovan — Sparta Praga 3:2, strzelając trzy gole. Dubovsky, którego ojciec był znakomitym siatkarzem, wdział trykot Slovana jeszcze jako uczeń szkolny. Jest szalenie ambitny. Jego motto brzmi: „Chcę zawsze tak grać, by nie wstydzić się przed samym sobą". Ten chłopak może zajść bardzo daleko i wysoko.

* * *

Na zakończenie sekwencji ciekawostek „kawałek" o przyszłościowych „inwestycjach" jednego z włoskich klubów. Otóż AC Torino zakupił trio z Gany — z młodzieżowego zespołu narodowego tego kraju, który zdobył mistrzostwo świata 17-latków. Za 16-letniego **Mahomeda Gargo** Torino wydało równowartość 450 tys. franków szwajcarskich, a rodzinie zawodnika zapłaciło 120 tys. fr. **Emmanuel Duah** (15 lat) kosztował 300 tys. fr. plus 90 tys. dla jego bliskich, zaś **Osei Koffour** (15 lat) był najtańszy — za niego zapłacił klub 225 tys. fr. plus 75 tys. jego rodzinie. Kontrakt opiewa pobyt „czarnego trio" w AC Torino do 1995 r. Każdy z owego tercetu zarabia po 3600 franków szw. miesięcznie. Cała trójka trenować ma w pierwszych miesiącach wraz z juniorami AC Torino i pilnie uczyć się języka włoskiego.

Na podstawie zuryskiego „Sportu":

PAWEŁ KOWALSKI

Spotkanie po latach z Henrykiem Dampcem

„Kawka"

DWADZIEŚCIA lat występów na ringu, 10 lat w kadrze narodowej, dwukrotne mistrzostwo Polski juniorów, 12-krotne mistrzostwo Wybrzeża seniorów, mistrzostwo Polski seniorów, dwukrotne wicemistrzostwo Polski seniorów, wicemistrzostwo Europy, udział w olimpiadzie i dwukrotnie w mistrzostwach Europy, zwycięstwa w turniejach międzynarodowych. Stoczył 356 walk. Oto historia kariery sportowej 56-letniego dziś **HENRYKA DAMPCA** — „Kawki".

— Dlaczego „Kawka"?

— To za sprawą Zenka Stefaniuka. Byliśmy na obozie kadry. Poszukiwał mnie trener Feliks Stamm i pytał kolegów gdzie ja jestem. Zenek powiedział, że na kawce. Lubię kawę i wypijałem jej duże ilości, zresztą robię to nadal.

— Jak trafiłeś do boksu?

— Urodziłem się w Wejherowie. Mieszkaliśmy vis-à-vis hali sportowej miejscowego Gryfa. Był rok 1947. Poszedłem na trening bokserów, żeby popatrzeć. Spodobało mi się i zostałem. Moim pierwszym trenerem był Kazimierz Switek. W tym czasie trenowali też moi bracia Zygfryd i Edmund, który stał się w krótkim czasie czołowym zawodnikiem kraju wagi średniej. Jest to chyba ewenement, ale występowałem we wszystkich kategoriach wagowych od papierowej do ciężkiej.

— Która ze stoczonych walk utkwiła ci w pamięci?

— Ta z 1959 roku. Na mistrzostwach Europy w Lucernie. W finale spotkałem się z Nino Benvenuttim. Wszyscy bezstronni obserwatorzy pojedynku twierdzili, że byłem lepszy i zwycięstwo należało się mnie. Sędziowie widzieli to inaczej. O krzywdzie jaka mnie spotkała szeroko pisała miejscowa prasa. Niektórzy śmiali się, że wygraną „boskiemu Nino", ulubieńcowi publiczności dali sędziowie dlatego, że był ode mnie ładniejszy. Przyjęcie jakie mi zgotowano w rodzinnym Wejherowie po powrocie ze Szwajcarii, częściowo wynagrodziło moją krzywdę.

— W jakich klubach występowałeś?

— Z Gryfa przeszedłem do Gwardii Gdańsk, której byłem wierny przez cały czas z wyjątkiem służby wojskowej i występów w tym czasie w Legii Warszawa.

— Czy miałeś propozycję przejścia do innych klubów?

— Tak, z Bielska, Krakowa, Śląska i Warszawy.

— Czy myślałeś o przejściu na zawodowstwo?

— Nie.

— Kto był twoim największym rywalem w kraju?

— O, było ich bardzo dużo. W tamtych latach najlepsi w Polsce stanowili jednocześnie ścisłą czołówkę Europy. Ciągle się rozrastałem, przechodząc do coraz wyższej kategorii. Ciężkie boje toczyłem z Niedźwieckim, Milewskim, Janem i Józefem Pińskim, Drogoszem, Kudłacikiem, Czajeckim. Najbardziej jednak zacięta rywalizacja, która trwała długie lata, były pojedynki z Tadeuszem Walaskiem i Lucjanem Słowakiewiczem.

— Wróćmy jeszcze do ME w Lucernie. Kogo pokonałeś w drodze do finału?

— Stoczyłem trzy trudne walki. Pokonałem kolejno: Sobolewa (ZSRR), Kienasta (RFN) i Caroliego (NRD).

— A jak było na olimpiadzie w Rzymie?

— Mieliśmy wówczas wspaniałą drużynę. Złoty medal wywalczył Kazimierz Paździor, srebrne Jerzy Adamski, Tadeusz Walasek i Zbigniew Pietrzykowski, brązowe Brunon Bendig, Marian Kasprzak i Leszek Drogosz. Ja, niestety, wróciłem bez medalu. Miałem pecha. Byłem w dobrej formie. W czasie pierwszej zwycięskiej walki z Duńczykiem Hansenem poczułem potworny ból po jego uderzeniu głową. Twarz puchła jak bania. Kiedy pan Stasio Zalewski mył po walce ochraniacz szczęki, wypłukał z niej mój wybity ząb. W zasadzie nie nadawałem się do dalszej walki, jednak ambicja nie pozwoliła mi zrezygnować. Stanąłem do drugiej walki z Irlandczykiem Reidą, którego pokonałem. Dopiero w trzeciej walce przegrałem ze znakomitym Szkotem Fisherem. Szkoda, bo w normalnych warunkach była szansa na medal.

— Może jakieś wydarzenie nie zostało ci szczególnie w pamięci?

— Pamiętam jak w 1958 roku wracaliśmy z meczu międzypaństwowego z RFN. Ja zajmowałem w wagonie sypialnym przedział razem ze Zbyszkiem Pietrzykowskim. Przyszła niemiecka kontrola celna i spytała, co mamy do oclenia. Nic nie mamy — odpowiedzieliśmy. Następny przedział zajmowali Tadek Walasek z Leszkiem Drogoszem. Leszek miał taki odruch kiwania głową w górę. Na pytanie celników, co mają do oclenia zamiast odpowiedzi celnicy zobaczyli jak Leszek podryguje głową w stronę bagaży. Zrobili kontrolę i znaleźli paczkę z 200 długopisami. Wrócili do nas i też znaleźli paczkę z chustkami, długopisami i innymi rzeczami. Za ten „cynk" Leszka mieliśmy do niego pretensje. Tłumaczył się, że to nie jego wina, że ma te drgawki. Kierownikiem ekipy był członek Biura Politycznego KC i przewodniczący GKKF Włodzimierz Reczek. Jakoś sprawę załatwili i była cisza. Nic nam nie zabrali. Na olimpiadzie w Rzymie też miałem swoje przeżycie. Każda ekipa miała wydzielone godziny na konsumpcję w stołówce. Jedna stołówka była czynna całą dobę. Miałem problemy z utrzymaniem limitu wagi lekkośredniej. Głodowałem. Żyłem czekoladą i jajkami. Muszę się przyznać, że byłem największym żarłokiem w kadrze. Kiedy byłem już po trzeciej walce, mogłem sobie pozwolić na wyżerkę. Stasio Zalewski był głodny i zaproponował, abyśmy się udali do stołówki nocnej. Niech pan przyjdzie do mego pokoju — zaproponowałem. Miałem chyba 10 kurczaków pieczonych, masę różnej wędliny, masło, dużo chleba i całą skrzynkę wody mineralnej. Kiedy pan Stasio to zobaczył, spytał, czy to dla całej drużyny. Powiedziałem, że nie, to wszystko moje. Jego zdziwienie było niesamowite. Wyjeżdżając z Rzymu miałem 10 kg nad wagi. W kraju musiałem te kilogramy zrzucać, ale co pojadłem, to pojadłem. Zamiast medalu — śmiali się koledzy — przywiozłem 10 kilogramów tłuszczu.

Rozmowę naszą prowadziłem w klubie policyjnym w Gdyni. Na moje pytanie, co teraz porabia powiedział: jestem na emeryturze, a dorabiam grą w karty — dodał, śmiejąc się. Właśnie zaczynał kolejną partię „skróconego brydża", popijając kolejną filiżankę kawy.

Rozmawiał:
RAJMUND KUŹMICKI

Bilans wybrzeżowej la 2)

LEKKOATLECI Wybrzeża nie mogą zaliczyć minionego sezonu do specjalnie udanych. Tylko 5 medali na mistrzostwach Polski pozostawiło niedosyt (złote — Jarosław Kaniecki na 100 m i 200 m oraz sztafeta 4×100 m AZS AWF Gdańsk, srebrny — Piotr Wejman w tyczce i brązowy — Dariusz Klein na 3000 m z przeszk.). Padło 5 rekordów okręgu (Karol Dudij — 4, Jarosław Kaniecki — 1), jeden został wyrównany (4×100 AZS AWF Gdańsk). Dobrze spisała się natomiast młodzież na OSM i mistrzostwach Polski juniorów w Zabrzu, skąd przywiozła 13 medali (6 złotych, 3 srebrne, 4 brązowe).

Na mistrzostwa świata do Tokio pojechali — 24-letni Jarosław Kaniecki i młodszy o 3 lata Karol Dudij (obaj AZS AWF Gdańsk). Ten pierwszy był w br. najszybszym Polakiem (nr 1 na liście klasyfikacyjnej na 100 m i 200 m), a przypomnijmy, iż pierwszy wielki sukces odniósł pięć lat temu na mistrzostwach świata juniorów w Atenach, gdzie wraz z kolegami wywalczył srebrny medal w sztafecie 4×100 m. Problem w tym, że w jego specjalności panuje w świecie ogromna konkurencja i wybić się jest szalenie trudno. Nie inaczej dzieje się wśród średniodystansowców. Dudij musi na 1500 m biegać przynajmniej 3 sek. szybciej, by myśleć o olimpijskim finale w Barcelonie (czego szczerze mu życzymy). W kraju przewodzi zawodnikom na 1500 m, a na 800 m ustępuje jedynie utytułowanym — Piotrowi Piekarskiemu i Ryszardowi Ostrowskiemu.

W gronie juniorów nadzieje wiążemy z wybitnie utalentowanym duetem chodziarzy, braćmi-bliźniakami, Jackiem i Grzegorzem Muellerami (Lechia Gdańsk). W br. więcej rekordów Polski juniorów pobił co prawda Jacek, ale z najpoważniejszej imprezy — mistrzostw Europy juniorów w Salonikach — srebrny medal przywiózł Grzegorz. Niespełna 18-latkowie znajdują się już w ogólnopolskiej czołówce seniorów, co w konkurencjach wytrzymałościowych zdarza się niezmiernie rzadko. W Salonikach apetyt na medal miał również kolega klubowy Muellerów, Piotr Gładki (rekord Polski jun. na 5000 m — 13:56.38), ale na finiszu nie dopisało mu szczęście. Może w przyszłości pójdzie w ślady Kazimierza Zimnego?

Niestety, całkowity regres notujemy w rzutach i — poza tyczką — w skokach. Zadziwiające postępy stały się udziałem 17-letniego tyczkarza Krzysztofa Kusiaka (kolejny lechista) — w sierpniu przeszedł poprzeczkę na wysokości 5.20, co daje mu w kraju drugą lokatę wśród seniorów! W 1992 r. mistrzostwa świata juniorów rozegrane zostaną w Seulu. Lecz czy na wysłanie tam braci Muellerów i Kusiaka starczy PZLA pieniędzy?

WŁODZIMIERZ SZYMAŃSKI

100 M

RP Marian Woronin 10.00 (1984)
RO Jarosław Kaniecki 10.29 (1991)
10.29 Jarosław Kaniecki 67 (AZS AWF Gdańsk)
10.63 Marcin Czajkowski 68 (AZS AWF Gdańsk)
10.75 Jarosław Białek 68 (AZS AWF Gdańsk)
10.85 Marcin Motyl 74 (WMKS Gdańsk)
11.00 Jarosław Woszczejko 70 (Flota Gdynia)

200 M

RP Leszek Dunecki 20.24 (1979)
RO Czesław Prądzyński 20.70 (1984)
20.70 Jarosław Kaniecki 67 (AZS AWF Gd.)
21.27 Marcin Czajkowski 68 (AZS AWF Gd.)
21.91 Jarosław Białek 68 (AZS AWF Gd.)
22.53 Piotr Klewenhagen 69 (Bałtyk Gdynia)
22.66 Michał Michalski 71 (Flota Gdynia)

400 M

RP Tomasz Jędrusik 45.27 (1988)
RO Andrzej Stępień 46.10 (1981)
49.86 Marcin Dąbrowski 70 (AZS AWF Gd.)
49.98 Wiademar Jaskuła 72 (WZ LSZ Gd.)
50.49 Wojciech Stachowiak 70 (SKLA Sopot)
50.52 Krzysztof Stasiak 73 (SKLA Sopot)
50.72 Michał Michalski 71 (Flota Gdynia)

800 M

RP Ryszard Ostrowski 1:44.38 (1985)
RO Karol Dudij 70 1:47.25 (1991)
1:47.25 Karol Dudij 70 (AZS AWF Gdańsk)
1:48.76 Marcin Dąbrowski 70 (AZS AWF Gd.)
1:53.22 Wojciech Stachowiak 70 (SKLA)
1:54.74 Leszek Zblewski 73 (SKLA Sopot)
1:55.03 Wiktor Pietrzyk 65 (AZS AWF Gd.)

1000 M

RP Ryszard Ostrowski 2:18.41 (1990)
RO Włodzimierz Bujniewski 2:20.0 (1978)
2:24.3 Karol Dudij 70 (AZS AWF Gdańsk)
2:27.57 Leszek Zblewski 73 (SKLA Sopot)
2:28.75 Marcin Dąbrowski 70 (AZS AWF Gd.)
2:28.90 Adam Dobrzyński 74 (Lechia Gd.)
2:29.71 Waldemar Lisicki 62 (Flota Gdynia)

1500 M

RP Mirosław Żerkowski 3:36.19 (1980)
RO Karol Dudij 3:38.18 (1991)
3:38.18 Karol Dudij 70 (AZS AWF Gdańsk)
3:44.58 Dariusz Klein 70 (WZ LZS Gdańsk)
3:52.89 Piotr Gładki 72 (Lechia Gdańsk)
3:53.21 Wojciech Jaworski 61 (SKLA Sopot)
3:53.44 Wincenty Guz 64 (Flota Gdynia)

3000 M

RP Bronisław Malinowski 7:42.4 (1974)
RO Kazimierz Zimny 7:54.6 (1961)
8:07.04 Piotr Gładki 72 (Lechia Gdańsk)
8:10.03 Waldemar Lisicki 62 (Flota Gdynia)
8:10.60 Dariusz Klein 70 (WZ LZS Gdansk)
8:13.64 Jan Białk 69 (Gryf Wejherowo)
8:17.44 Wojciech Jaworski 61 (SKLA Sopot)

5000 M

RP Bronisław Malinowski 13:17.69 (1976)
RO Leopold Tomaszewicz 13:43.4 (1975)
13:56.38 Piotr Gładki 72 (Lechia Gdańsk)
14:07.15 Jan Białk 69 (Gryf Wejherowo)
14:11.84 Wojciech Jaworski 61 (SKLA Sopot)
14:24.60 Waldemar Lisicki 62 (Flota Gdynia)
15:10.29 Maciej Socha 74 (Lechia Gdańsk)

10 000 M

RP Jerzy Kowol 27:53.61 (1978)
RO Kazimierz Zimny 28:46.0 (1965)
29:41.68 Dariusz Ossowski 65 (WZ LZS Gd.)
29:48.03 Dariusz Klein 70 (WZ LZS Gdansk)
30:28.09 Wojciech Jaworski 61 (SKLA Sopot)
30:39.19 Waldemar Lisicki 62 (Flota Gdynia)

MARATON

NWP Antoni Niemczak 2:09:41 (1990)
NWO Wojciech Ratkowski 2:12:49 (1984)
2:20:56 Wojciech Jaworski 61 (SKLA Sopot)
2:21:04 Stanisław Lange 58 (Lechia Gdansk)
2:21:50 Wojciech Ratkowski 54 (AZS AWF Gd.)
2:22:47 Andrzej Magier 62 (Bałtyk Gdynia)
2:29:56 Waldemar Lisicki 62 (Flota Gdynia)

110 M PPŁ.

RP Tomasz Nagórka 13.35 (1990)
RO Piotr Klewenhagen 13.81 (1990)
13.83 Piotr Klewenhagen 69 (Bałtyk Gdynia)
14.71 Bogdan Deoniziak 68 (Bałtyk Gdynia)
15.22 Jarosław Witkowski 72 (Lechia Gd.)
15.52 Arkadiusz Lewiński 73 (AZS AWF Gd.)
15.69 Adam Siluta 72 (WMKS Gdańsk)

400 M PPŁ.

RP Ryszard Szparak 49.17 (1983)
RO Jerzy Hewelt 49.69 (1976)
55.60 Rafał Ćwikliński 73 (WZ LZS Gdańsk)
56.00 Marek Gdaniec 71 (WZ LZS Gdańsk)
56.56 Adam Makara 73 (Bałtyk Gdynia)

3000 M Z PRZESZKODAMI

RP Bronisław Malinowski 8:09.11 (1976)
RO Leopold Tomaszewicz 8:24.6 (1975)
8:38.45 Dariusz Klein 70 (WZ LZS Gdansk)
9:22.64 Marek Gdaniec 71 (WZ LZS Gdansk)
9:40.22 Czesław Ladmann 70 (WZ LZS Gd.)

4×100 M

RP reprezentacja 38.33 (1980)
Legia Warszawa 39.39 (1978)
RO AZS AWF Gdańsk 40.59 (1983)
40.59 AZS AWF Gdańsk
42.40 WMKS Gdańsk
42.97 Flota Gdynia
43.33 Bałtyk Gdynia
44.09 Lechia Gdańsk

4×400 M

RP reprezentacja 3:00.58 (1988)
Wawel Kraków 3:07.19 (1985)
RO Flota Gdynia 3:07.90 (1981)
3:23.89 SKLA Sopot
3:28.43 WZ LZS Gdańsk
3:31.87 Bałtyk Gdynia
3:33.79 WMKS Gdańsk

CHÓD 10 KM (BIEŻNIA)

RP Zdzisław Szlapkin 39:42.64 (1988)
RO Grzegorz Ledzion 40:27.0 (1986)
40:42.83 Jacek Mueller 73 (Lechia Gdańsk)
40:58.06 Grzegorz Mueller 73 (Lechia Gdańsk)
41:32.00 Mariusz Ornoch 69 (Flota Gdynia)
41:37.93 Stanisław Stosik 72 (Lechia Gdansk)
41:56.8 Krzysztof Richter 68 (Lechia Gd.)

CHÓD 20 KM (SZOSA)

NWP Robert Korzeniowski 1:19:32 (1990)
NWO Grzegorz Ledzion 1:24:17 (1986)
1:25:41 Mariusz Ornoch 69 (Flota Gdynia)
1:25:52 Krzysztof Richter 68 (Lechia Gd.)
1:25:52 Jacek Mueller 73 (Lechia Gdańsk)
1:26:18 Grzegorz Mueller 73 (Lechia Gdańsk)
1:26:47 Jan Holender 64 (Flota Gdynia)

CHÓD 50 KM (SZOSA)

NWP Jan Kłos 3:49:30 (1991)
NWO Grzegorz Ledzion 3:52:23 (1986)
3:58:47 Jan Holender 64 (Flota Gdynia)
4:11:13 Krzysztof Krysiak 69 (Flota Gdynia)
4:42:36 Przemysław Torłop 66 (SKLA Sopot)

WZWYŻ

RP Jacek Wszoła 2.35 (1980)
RO Dariusz Zielke 2.31 (1984)
2.12 Jarosław Ochotny 66 (AZS AWF Gd.)
2.00 Krzysztof Dzikiewicz 68 (AZS AWF Gd.)
1.92 Wojciech Hoppe 74 (WZ LZS Gdańsk)
1.92 Jarosław Cylman 73 (WZ LZS Gdańsk)
1.92 Krzysztof Małkiewicz 73 (WMKS Gd.)

TYCZKA

RP Mirosław Chmara 5.90 (1988)
RO Marian Kolasa 5.80 (1985)
5.20 Krzysztof Kusiak 74 (Lechia Gdańsk)
5.10 Piotr Wejman 69 (Lechia Gdańsk)
5.01 Radosław Topolewski 71 (Lechia Gd.)
5.00 Marian Kolasa 59 (Bałtyk Gdynia)
4.80 Krzysztof Siekierski 69 (AZS AWF Gd.)
4.80 Zbigniew Kępka 68 (Bałtyk Gdynia)

W DAL

RP Grzegorz Cybulski 8.27 (1975)
RO Andrzej Klimaszewski 8.20 (1980)
7.43 Semir Sidya 70 (AZS AWF Gdańsk)
7.33 Stefan Gierwatowski 66 (AZS AWF Gd.)
7.09 Mariusz Rakowski 73 (WMKS Gdansk)
6.96 Krzysztof Małkiewicz 73 (WMKS Gd.)
6.93 Paweł Markowski 74 (Flota Gdynia)

TRÓJSKOK

RP Zdzisław Hofmann 17.53 (1985)
RO Zbigniew Wojciechowski 16.36 (1978)
15.21 Semir Sidya 70 (AZS AWF Gdańsk)
14.15 Ryszard Kański 73 (WMKS Gdańsk)
13.15 Radosław Malinowski 74 (Flota Gdynia)
14.64 Rafał Zwolicki 74 (WMKS Gdańsk)

KULA

RP Edward Sarul 21.68 (1983)
RO Mieczysław Kropelnicki 20.00 (1982)
16.84 Piotr Konefke 65 (Flota) Gdynia)
16.51 Sławomir Miernicki 68 (AZS AWF Gd.)
15.77 Krzysztof Kaszuba 70 (Lechia Gdańsk)
13.40 Tomasz Kujot 73 (WMKS Gdańsk)
13.39 Piotr Chmara 73 (WZ LZS Gdańsk)

DYSK

RP Dariusz Juzyszyn 65.38 (1985)
RO Andrzej Bejrowski 63.50 (1978)
48.32 Tomasz Kujot 73 (WMKS Gdańsk)
45.64 Zenon Bistram 54 (WZ LZS Gdańsk)
45.62 Piotr Chmara 73 (WZ LZS Gdańsk)
45.24 Sławomir Miernicki 68 (AZS AWF Gd.)
39.90 Tomasz Szostak 69 (nie stowarzyszony)

MŁOT

RP Zdzisław Kwaśny 80.18 (1983)
RO Stanisław Lubiejewski 72.34 (1979)
58.44 Piotr Kuchciński 69 (SKLA Sopot)
52.72 Adam Muchowski 72 (WZ LZS Gd.)
52.62 Jarosław Godowski 73 (WZ LZS Gd.)
48.16 Adam Witko 73 (WMKS Gdańsk)
46.86 Grzegorz Bereśniewicz 71 (SKLA Sopot)

OSZCZEP

RP Zbigniew Bednarski 80.82 (1988)
RO Stanisław Górak 78.32 (1986)
71.48 Mirosław Kętrzyński 65 (Lechia Gd.)
67.34 Jacek Welicki 72 (Lechia Gdańsk)
56.20 Piotr Rytlewski 74 (SKL Sopot)
52.78 Wojciech Audiejus 73 (WMKS Gdańsk)
52.68 Mariusz Burczyk 74 (Bałtyk Gdynia)

DZIESIĘCIOBÓJ

RP Ryszard Skowronek 8229 (8207) 1974
RO Dariusz Ludwig 8204 (8222) 1981
5015 Krzysztof Małkiewicz 73 (WMKS Gd.)
5514 Arkadiusz Lewiński 73 (AZS AWF Gd.)
4965 Jacek Cholc 73 (WMKS Gdańsk)

Tabele opracował **JÓZEF PREUSS** (GOZLA), konsultacja **WOJCIECH GACZKOWSKI** (Komisja Statystyczna PZLA).

Piłkarskie tabele

Publikujemy dziś zweryfikowane tabele klasy „B" pierwszej rundy rozgrywek sezonu 1991—92 okręgu gdańskiego.

GRUPA I

1.	LZS Starzyno	12: 0	26:16
2.	LZS Łętowo	7: 5	24:11
3.	LZS Gniewino	6: 6	16:15
4.	LZS Zwartowo	6: 6	15:14
5.	LZS Perlino	5: 7	16:17
6.	LZS Orle	4: 8	10:20
7.	LZS Prusiewo	2:10	6:20

GRUPA II

1.	LZS Rekowo G.	12: 2	30: 8
2.	Rzemieślnik Reda	11: 3	24: 6
3.	LZS Łebcz	8: 6	43:19
4.	LZS Chłapowo	8: 6	25:26
5.	Nauta Gdynia	7: 7	21:18
6.	LZS Połchowo	6: 8	19:27
7.	LZS Swarzewo	4:10	16:36
8.	LZS Połczyno	0:14	7:45

GRUPA III

1.	LZS Bystra	15: 3	44:18
2.	LZS Kiełpino	10: 8	21:14
3.	LZS Straszyn	10: 8	21:27
4.	LZS Rotmanka	9: 9	25:21
5.	LZS Czerniewo	9: 9	31:22
6.	LZS Przywidz	9: 9	29:32
7.	Champion Gdynia	8:10	26:24
8.	LZS Będzieszyn	8:10	24:40
9.	LZS Wieniec	7:11	14:32
10.	LZS Jasień	5:13	15:23

GRUPA IV

1.	LZS Stężyca	14: 2	41:14
2.	LZS Karsin	11: 5	42:18
3.	LZS Lipusz	11: 5	27:21
4.	LZS Sierakowice	10: 6	27:17
5.	LZS Skorzewo	10: 6	24:14
6.	LZS Wiele	6:10	25:24
7.	LZS Grabowo	6:10	27:17
8.	LZS W. Klincz	3:13	22:41
9.	LZS Liniewo	1:15	17:60

GRUPA V

1.	Pomorzanka S.	13: 3	26:12
2.	LZS Szlachta	13: 3	23: 9
3.	LZS S. Kiszewa	10: 6	22:14
4.	LZS Zblewo	9: 7	14:10
5.	LZS Borkowo	6: 8	20:21
6.	LZS Starogard	6: 8	14:14
7.	LZS Lelkowy	5:11	18:29
8.	LZS Miradowo	4:12	7:22
9.	WDA Czarna W.	2:14	7:20

Uwaga! mecz LZS Starogard — LZS Borkowo zostanie rozegrany na wiosnę.

GRUPA VI

1.	LZS Kulice	14: 2	27: 9
2.	LZS Walichnowy	12: 4	29:16
3.	LZS Subkowy	11: 5	31:15
4.	LZS Pszczółki	10: 6	41:23
5.	LZS Dąbrówka	8: 8	31:24
6.	LZS Grabina	7: 9	15:21
7.	LZS Półko	5:11	22:26
8.	LZS Miłocin	5:11	21:30
9.	LZS Juszkowo	0:16	15:66

(W. Br.)

KOLUMNĘ OPRACOWAŁ
Paweł Kowalski

Wieści z Trójmiasta

● *DLA UPAMIĘTNIENIA POBYTU OJCA ŚWIĘTEGO. Gdyńskie organizacje społeczne wystąpiły z inicjatywą ufundowania tablicy upamiętniającej dzień i miejsce, w którym papież Jan Paweł II w czerwcu 1987 r. błogosławił mieszkańców tego miasta, ziemi kaszubskiej oraz ludzi morza. Tablica, umieszczona na głazie wydobytym z dna Bałtyku, ma być odsłonięta w alei Zjednoczenia w piątą rocznicę pobytu Ojca Świętego w Gdyni.*

● *RACZKUJĄCA GIEŁDA. W Klubie Techniki i Racjonalizacji PKP przy ul. Podwale Grodzkie 3 w Gdańsku od niedawna spotykają się kolejarze — kolekcjonerzy. Zbieracze staroci mają tam okazję nie tylko sprzedać, kupić i wymienić eksponaty, ale porozmawiać o swoim hobby.*

● *OLIWSKIE ZOO — ZAKŁADEM BUDŻETOWYM. Podczas sesji Rady Miasta w Gdańsku podjęto decyzję o przekształceniu oliwskiego zoo w zakład budżetowy. Dotacja dla niego wyniesie w przyszłym roku niecałe 7 miliardów (o miliard więcej niż w tym), zaś 2 miliardy zoo musi na siebie zarobić. To finansowe minimum do jego utrzymania.* (mt)

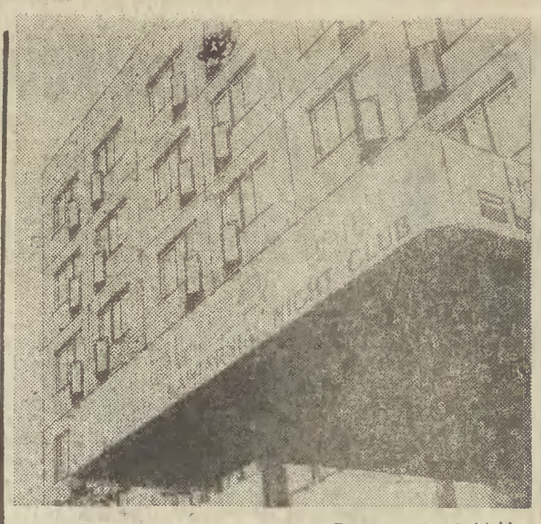

Fot. Jarosław Rybicki

Ewenement, czy normalność

Wójt z Przodkowa otrzymał dodatkową pensję

Wójtowi gminy Przodkowo inż. Brunonowi Taube radni przyznali specjalną nagrodę w postaci dodatkowej pensji.

— Gdy ster wziął w swoje ręce wójt **Taube**, nastąpiły czas konkretów — powiedział p. **Marian Laskowski** przewodniczący Rady Gminy. — Radni jednogłośnie byli za przyznaniem nagrody. Nasz wójt jest niezwykle operatywnym zarządcą. W okresie 1,5 roku zrobił więcej, aniżeli kilku jego poprzedników. Podwoiła się liczba telefonów, przybyło wiele kilometrów nowych dróg, wodę w mieszkaniu otrzymali m. in. mieszkańcy Kobysewa, Bursztyniku, Czeczewa, Osowej Góry, Smołdzina, Szarłaty, Rębu itp., a aktualnie roboty wodociągowe trwają na odcinku Szarłata — Hopy.

— Panie przewodniczący; w czerwcu jeden z radnych postawił podczas sesji wniosek o odwołanie wójta z zajmowanego stanowiska...

— Radni już zapalili „fajkę pokoju", bo ten fakt, który miał rzeczywiście miejsce, spowodowany został emocjami. Zresztą radny przeprosił wójta. Człowieka można bardzo szybko „wykopać", gdy w grę wchodzi konflikt różnych interesów. (dom)

JAK MINAŁ ROK?

Subkowy

Dom Strażaka, szkoła i ośrodek zdrowia

Dziś na pytanie o najpilniejsze sprawy, jakie udało się załatwić w gminie w mijającym roku odpowiada wójt gminy Subkowy **Zdzisław Makowski.**

— Wybudowaliśmy w naszej gminie w bieżącym roku 7,5 km wodociągu wiejskiego w miejscowości Narkowy. W Subkowach zmodernizowano 1,5 km sieci wodociągowej. Ważnym przedsięwzięciem było oddanie do użytku Domu Strażaka oraz Szkoły Podstawowej w Gorzędzieju. Poprzez rozbudowę ośrodka zdrowia w Subkowach możli we stanie się polepszenie opieki medycznej nad mieszkańcami naszej gminy.

— Jakie ważne dla mieszkańców problemy czekają na rozwiązanie w waszej gminie w nadchodzącym roku?

— W dalszym ciągu do załatwienia pozostaje problem doprowadzenia wody w Subkowach, a także Małej Słońcy oraz Gorzędzieju. Jeszcze trochę czasu i środków finansowych potrzeba na dokończenie i oddanie do użytku ośrodka zdrowia w Subkowach.

— Co osobiście wójt może zapisać na swój sukces w pracy zawodowej?

— Moim zdaniem na podkreślenie zasługuje bardzo dobra współpraca Rady Gminy, Zarządu Gminy oraz społeczeństwa. Dzięki temu, mimo skromnych środków budżetowych, można było zrealizować wspomniane już przedsięwzięcia.

— Co natomiast stało się porażką?

— Z pewnością — zatrzymanie na czas nieokreślony rozbudowy szkoły podstawowej w Subkowach, co nastąpiło z powodu braku środków finansowych. M.T.

Pelplin

Nowe wysypisko śmieci i cytrogipsów

Już w przyszłym roku powstanie w Pelplinie nowe wysypisko śmieci. W budżecie przeznaczono na ten cel 1 mld złotych. Władze miasta liczą także na finansową pomoc ze strony Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. Planuje się, że prace zakończą się w grudniu przyszłego roku. Wysypisko wybudowane zostanie na obrzeżach gminy Pelplin przy drodze do wsi Klonówka.

Podobnie stanie się z tzw. cytrogipsami — odpadami z Fabryki Kwasu Cytrynowego. Do tej pory składowane one były tuż obok miasta, 500 metrów od ujęcia wody. Po trwających przeszło rok rozmowach pomiędzy Urzędem Miasta i dyrekcją zakładu postanowiono, że składowisko zostanie przeniesione. Pomimo przeprowadzanych przez san.-epid. szczegółowych badań, których wyniki nie odbiegały od przyjętych norm i dokładnego zabezpieczenia placu, mieszkańcy Pelplina oraz pracownicy UM domagali się zmiany miejsca składowania szkodliwych cytrogipsów. Zgodnie więc z podjętą decyzją umiejscowione ono zostanie w pobliżu nowego wysypiska śmieci, na gruntach nierolniczych. Budowa ruszy na początku przyszłego roku. (RZ)

Świąteczna komunikacja w Redzie i Wejherowie

W Wigilię, 24 bm, autobusy linii zwykłych kursować będą w REDZIE do godz. 18 wg. rozkładu dnia powszedniego. Linia „R" funkcjonować będzie wg. rozkładu soboty roboczej, także do godz. 18.

W dniach 25, 26 grudnia i 1 stycznia w Redzie nie będą kursować linie 84, 85, 86 i 88. Linie 83 i „R" funkcjonować będą wg. rozkładu dnia świątecznego, od godz. 8.00.

W dniach 27, 28, 30 i 31 grudnia wszystkie linie kursować będą wg. rozkładu soboty roboczej z tym, że 31 bm. tylko do godz. 21. Natomiast 29 bm. autobusy wszystkich linii kursować będą wg. rozkładów dnia świątecznego.

W WEJHEROWIE w dniach 21, 22 i 23 bm. autobusy kursować będą zgodnie z podanym rozkładem, z tym, że przygotowane zostaną dodatkowe rezerwy pojazdów, które zostaną wykorzystane w razie potrzeby. W tych dniach kursować będzie dodatkowa linia nr 8; relacji osiedle Kaszubskie — dworzec PKP Wejherowo.

W Wigilię komunikacja miejska w Wejherowie funkcjonować będzie wg. rozkładów z dnia powszedniego, z tym, że ok. godz. 18 część autobusów zjeżdżać już zaczynie do zajezdni. W pierwszy dzień świąt obowiązywać będzie rozkład dnia świątecznego, a na niektórych liniach, jak np. nr 1, 2, 3, 5 i 7, autobusy wyjadą z zajezdni nieco później niż zwykle — ok. godz. 8. Podobnie świąteczny rozkład jazdy obowiązywać będzie 26 bm. oraz 1 stycznia. W sylwestra komunikacja miejska w Wejherowie funkcjonować będzie wg. rozkładu dnia powszedniego, z tym, że autobusy niektórych linii, np. łączących Śmiechowo, Gościcino, Orle oraz szpital z centrum miasta, wcześniej będą zjeżdżać do zajezdni, już po godz. 20. (mt)

Kto ma chrapkę na wejherowską „Blizę"?

Apartamenty z sauną i... deficytem

W Wejherowie, między torami kolejowymi a morenowymi wzgórzami, stoi „Bliza". Ma 5 pięter. Po kaszubsku „bliza" — to latarnia morska. Skąd ona w mieście oddalonym od brzegów Bałtyku? Otóż wejherowski obiekt o tej nazwie wcale nie służy nawigacji. Jest to bowiem dość ekskluzywny hotel, należący do likwidowanej budowy elektrowni jądrowej „Żarnowiec". Posiada 25 pokoi jednoosobowych, 60 dwuosobowych i 3 apartamenty, a także saunę i pralnię. Razem z 5 blokami i kotłownią wchodzi w skład osiedla Przyjaźń, które powstało jako jedna z wielu inwestycji towarzyszących EJŻ.

GDY w ubiegłym roku zapadła decyzja o wstrzymaniu budowy jądrówki, stanęły także prace przy wznoszeniu hotelu. Na około pół roku. Po postawieniu elektrowni w stan likwidacji małe były szanse, że ów obiekt, prawie już ukończony, zostanie szybko przekazany do użytku. Wysechł bowiem strumień gotówki dopływającej do Żarnowca. Likwidator doszedł jednak do wniosku, że „Blizę" należy dokończyć. Znaleziono kilkaset milionów złotych. Dziś wydaje się to kwota olbrzymia, lecz w porównaniu do całości nakładów na wzniesienie hotelu jest to odsetek niewielki.

Otwarcie podwojów „Blizy" nastąpiło na początku kwietnia br. Już na początku lata hotel wystawiono na sprzedaż. W wybrzeżowej prasie ukazało się ogłoszenie o przetargu. Cena wywoławcza: 15 miliardów złotych.

Na prasowe anonsy nikt nie zareagował. Nie zgłosił się ani jeden chętny. Nawet po to, by obserwować przebieg licytacji.

Eksploatacja „Blizy" przynosi miesięcznie kilkadziesiąt milionów deficytu. Rekord liczby gości był w sierpniu, podczas mistrzostw Europy w windsurfingu, jakie odbywały się na Zatoce Puckiej. Wówczas w hotelu zamieszkało 115 osób. Żeby budynek opłacił się użytkować, musiałoby korzystać z niego codziennie około 60 klientów. Tymczasem „obłożenie" kształtuje się na poziomie 10—15 procent.

Po przetargu było już głośno, że „Blizę" sprzedano.

— Znajomy opowiadał mi, że jego syn spotkał na Jarmarku Dominikańskim syna właściciela — mówi kierownik „Blizy" **Bogusław Maciulewicz** — pytał, czy to prawda. Uważam, że lokowanie tu dużej gotówki byłoby niezbyt dobrym pomysłem. Inwestując w jakikolwiek inny interes — więcej się zarobi. Wkład się zwróci może za 5 albo za 8 lat. Jest to bardzo tani hotel. Nocleg w pokoju jednoosobowym kosztuje 180 tysięcy złotych, w dwuosobowym 240 tysięcy, w apartamencie pół miliona. W te opłaty wliczona jest cena śniadania.

Powszechnie wiadomo, że wiele osób i firm interesuje się losami „Blizy". Usiłowaliśmy się dowiedzieć, kto ma zamiar ją kupić. Niestety, nikt z przedstawicieli likwidatora „jądrówki" nie potrafił nam podać dokładniejszych danych na ten temat. Podobno nie jest prowadzony tam żaden rejestr zainteresowanych nabyciem hotelu.

Od listopada część gastronomiczną „Blizy" dzierżawi trzyosobowa spółka. Chętnie wzięłaby ona w odpłatne użytkowanie cały obiekt. Na co najmniej 5 lat. Ma już pomysł na uczynienie go rentownym. Strzałem w dziesiątkę okazało się urządzenie sali bilardowej. Przyciąga wielu klientów grających do późnej nocy.

Likwidator przekazałby hotel w dzierżawę. Niestety, władzę będzie sprawował nad nim prawdopodobnie tylko do końca przyszłego roku. Do tego czasu bowiem musi być zakończony proces likwidacji i zagospodarowanie placu budowy elektrowni wraz z inwestycjami towarzyszącymi w okolicznych gminach i miastach (także w Lęborku).

— „Bliza" ma swoje zalety — mówi zastępca dyrektora likwidowanej budowy elektrowni jądrowej dr **Henryk Torbicki** — jest to budynek nowy, o niezłym standardzie. Ma gastronomię czynną całą dobę. Wada, to oddalenie, co prawda niewielkie, od głównej trasy Trójmiasto — Szczecin. Wznoszony był z myślą o mieszkaniach dla nadzoru fabrycznego. Fachowcy, wraz z rodzinami, mieli przyjeżdżać z zagranicy na kilkuletnie kontrakty. Liczono się z większą prężnością Wejherowa, ze wzrostem ruchów ludności.

Przy takiej sytuacji niektórzy się spodziewają, że hotel zostanie za symboliczną złotówkę przekazany miastu. Być może znajdą się nabywcy, gdy zostanie ogłoszony drugi przetarg. Ma to nastąpić w styczniu i cena wywoławcza zostanie obniżona o jedną trzecią. Czy ta oferta przyciągnie nabywców? Wszak konkurencja jest duża. Wiele hoteli stoi w Trójmieście, a nad samym Jeziorem Żarnowieckim też jest podobny obiekt.

Częste są głosy, że chrapkę na „Blizę" ma komunistyczna nomenklatura. Ludzie dziwią się, że ci, co kiedyś czytali „Kapitał", objawiali wszem i wobec swą niechęć do kapitału, teraz nagle chcą zostać kapitalistami. Wielu zastanawia się, skąd wzięliby pieniądze na kupno tak drogiego przecież obiektu.

Póki co, hotel po jądrówce przyciąga wzrok przechodniów. Kusi. Znany jest już podobno na Zachodzie. Podczas świąt znowu będzie w nim więcej gości. Zamieszkają ci, którzy niedawno wyjechali na stałe do Niemiec i na Boże Narodzenie przyjadą odwiedzić swych bliskich. KAZIMIERZ NETKA

Kościerzyna

Pożyczka dla „Niedźwiadka"

Ośrodek wczasowy „Pod Niedźwiadkiem" położony nad jeziorem we Wdzydzach Kiszewskich ma historię długą i zawiłą. Kiedyś stanowił ulubione miejsce najróżniejszych organizacji społecznych, politycznych, prawnych itp. organizowania konferencji, spotkań, balów. Dziś świeci pustkami. Klientów jak na lekarstwo.

Ponad rok temu decyzją ówczesnych władz Kościerzyny postanowiono wystawić go na sprzedaż. Zgłosiło się kilku chętnych, głównie z zagranicy. Podpisano stosowne dokumenty i wtedy kościerscy radni nie wyrazili zgody na sprzedaż.

Nadeszła zima, budynek niszczał pod wpływem warunków atmosferycznych. Dopiero później okazało się, że teren (6,5 ha) i budynek nie zostały jeszcze skomunalizowane i nie mogą zostać sprzedane.

Obecnie „Niedźwiadek" prowadzi normalną działalność dzięki pożyczce (200 mln zł), której Ośrodkowi Sportu i Rekreacji (opiekunowi domu wczasowego) udzieliły władze miasta. Jak powiedział nam burmistrz Kościerzyny **Jerzy Makarewicz**, trwają przygotowania do organizacji wczasów i balów noworocznych. O sprzedaży już zapomniano. Ponoć ponownie zgłosili się chętni, ale po usłyszeniu ceny wywoławczej (6 mld za ziemię i budynek) odjechali w siną dal. I nie ma się czemu dziwić, po uiszczeniu tej sumy musieliby kolejne miliardy przeznaczyć na remonty kapitalne itp.

Być może obecny administrator „Niedźwiadka" dzięki „zapomodze" zadba o lepsze warunki dla przyjeżdżających tu turystów? (RZ)

Wieś pod Skarszewami:

JUNKROWY

Ta wieś pod Skarszewami stanowiła własność cystersów w Pogódkach, potem w Pelplinie. Zakonnicy w XVI w. dzierżawili ją gdańszczaninowi Beyerlingkowi, potem w XVII w. miał ją w dzierżawie Krzysztof Czarliński. Opustoszała w wojnach szwedzkich, tak że trzeba było ją odnowa lokować.

Cystersi, szczególni czcicie le Matki Bożej, nadali tej osadzie nazwę na część Bogarodzicy w formie niemieckiej *Jungwrowe, Jungfrouwe* (to zapisy z r. 1258). W zapisach tych kryje się staro niemiecki rzeczownik *juncvrouwe*, dziś brzmiący w niemczyźnie *Jungfrau* o znaczeniu 'dziewica'. Wiemy, że *Dziewica* jest tytułem Matki Bożej w liturgii katolickiej. W XIV w. jednak do tego rzeczownika dodano jeszcze człon *Berg* 'góra' i stąd późniejsze zapisy *Jungfrauberg* lub częściej *Jungfernberg* (niemieckie *Jungfer* to też 'dziewica'). Dlatego też w dokumentach łacińskich mamy określenie *Mons Virginis* 'Góra Dziewicy'. Polska wersja nazwy *Junkrowy* lub niekiedy *Jąkrowy*, która pojawiła się dopiero w drugiej połowie XIX w., jest adaptacją niemieckiego rzeczownika *Juncvrouwe*.

Świadectwem, że to była niegdyś *Góra Dziewicy*, jest dzisiejsza nazwa pobliskiego wzgórza, śladu dawnego grodziska, *Panina Góra* lub *Panieńska Góra* czy *Panienna Góra*. *Pani*, po łacinie *Domina*, a po niemiecku *Frau* bowiem często była synonimem Matki Bożej, por. np. *Frombork* z niemieckiego *Frauenburg*, czyli dosłownie 'Gród Pani' czy w Gdańsku *Frauengasse* na ul. Mariacką.

Inaczej wzgórze nazywa się *Zamkową Górą*, po niemiecku *Schlossberg*, jako że niemieckie *Schloss*, to polski 'zamek'. W najbliższej okolicy współczesnych Junkrów był bowiem gród zapisywany w XIII-wiecznych dokumentach łacińskich najczęściej jako *Gnosna*, *Gnesna* lub *Keneszina*. Zapisy te kryją nazwę *Gniezna*, pochodną od rzeczownika *gniazdo*, a więc taką samą jak *Gniezno* w Wielkopolsce. Gród ten zburzyli w r. 1258 Prusowie i w jego okolicy powstała wieś nazwana przez cystersów po niemiecku *Jungfrau* 'Dziewica' na część NMPanny. Jest to więc nazwa kultowa, jak *Święty Wojciech*, *Święta Katarzyna*, *Święta Marza*, czyli *Maria*, *Malbork* z niemieckiego *Marienburg* czy wspomniany wyżej *Frombork* i wiele innych w Polsce, a szczególnie w Ameryce, jak *San Domingo*, *San Francisco*, *San Diego*, czyli Święty Dominik, Święty Franciszek, Święty Jakub itd.

Niektórzy historycy sądzą, że nazwa *Junkrowy*, po niemiecku *Jungfrau*, jest świadectwem jakiegoś kultu przed chrześcijańskiego. Cystersi tylko skierowali myśl poddanych od pogańskiej bogini ku Matce Bożej, jak to często kościół wkładał w treści różnych kultów i praktyk religijnych przedchrześcijańskich wartości i symbole chrześcijańskie. EDWARD BREZA

Czy wolno odmówić pomocy?

O życie dla Andrzeja...

Coraz większy jest krąg ludzi, instytucji, przedsiębiorstw, spółek prywatnych i innych, które włączyły się w akcję niesienia pomocy **Andrzejowi DOBKOWI**, zamieszkałemu w Luzinie, niedaleko Wejherowa. Przypomnijmy: 22-letni student Politechniki Gdańskiej, Andrzej Dobek, wiosną br. nagle zmuszony został do przerwania studiów. Stwierdzono u niego straszliwą chorobę, białaczkę limfatyczną (przypadłość nowotworową).

Rozpoczęła się walka o uratowanie życia Andrzeja, który podczas pobytu w Klinice Chorób Wewnętrznych Szpitala Klinicznego nr 3 w Gdańsku przechodził dwie „chemie" w celu osiągnięcia remisji, czyli cofnięcia się komórek rakowych ze szpiku kostnego. Jest to koniecznym warunkiem do przeprowadzenia najważniejszego zabiegu — przeszczepu szpiku kostnego. Jednocześnie ludzie „dobrej woli" z własnej inicjatywy powołali tzw. Społeczny Komitet Ratowania Życia Andrzeja, uruchamiając dwa konta bankowe, na które wpływają dobrowolne kwoty pieniężne.

— Ludzi, którzy pomogli, jest blisko 200 — mówi ojciec Andrzeja. — Przekazali w sumie kwotę ok. 190 mln zł. Jest to ciągle zbyt mało. Na zabieg potrzeba 100 tys. dolarów, by zlecić operację specjalistom w Szwecji, zaś jeszcze więcej, bo 120 tys. dolarów w Stanach Zjednoczonych (nie licząc ogromnych kosztów dojazdu i powrotu). Chciałbym w imieniu rodziny, a szczególnie Andrzeja, podziękować wszystkim znanym i anonimowym ofiarodawcom i prosić o dalszą pomoc. Nasz starszy syn Kazimierz gotów jest oddać mu część swego szpiku, ale co z tego wyniknie — po prostu nie wiemy...

Nr kont „Społecznego Komitetu Ratowania Życia Andrzeja":

— Gdańsk: II Oddz. Banku Gdańskiego nr 301901-7719-132-3;

— Luzino: Bank Spółdzielczy nr 919520-200325-132-3. (dom)

Co, gdzie, kiedy?..

Muzea

W Będominie: Hymnu Narodowego, w g. 9—15
W Pelplinie: Diecezjalne, w g. 11—16
W Tczewie: Wisły, w g. 10—16
W Pucku: Ziemi Puckiej, w g. 9—15
W Sztutowie: Stutthof, w g. 8—15
We Wdzydzach: Park Etnograficzny, w g. 10—15
W Wejherowie: Piśmiennictwa, w g. 10—16

Kina

PRUSZCZ, Krakus. Wszyscy wyrywają, USA, od 15 l., g. 16.30, 18.30
Ikar, Rozdarci, USA, od 15 l., g. 18; Dzika orchidea, USA, od 18 l., g. 20
TCZEW, Wisła. I kto to mówi II, USA, od 12 l., g. 17; Ognisty podmuch, USA, od 15 l., g. 19
Best, DKF — Nad rzeką, której nie ma, pol.
WEJHEROWO, Świt, Odwet, USA, od 15 l.; Oscar, USA, od 15 l.
NOWY DWÓR, Żuławy, Sami swoi, pol.; Nie ma mocnych, pol.; Kochaj, albo rzuć, pol.
LINIA, Lotos, Klejnot Nilu, USA, od 15 l.
SKARSZEWY, Alfa, Conan barbarzyńca, USA, od 15 l.
DZIERZĄŻNO, Bór, Piramida Boga Słońca, RFN; Gabriela, brazyl., od 18 l.
KOŚCIERZYNA, Rusałka, Zielona karta, USA, od 15 l.
IDF zastrzega sobie możliwość zmiany repertuaru.

Dyżury

OSTRE DYŻURY PEŁNIĄ: Instytut Chirurgii, Instytut Chorób Wewn., Klinika Chorób Oczu AM Gdańsk, ul. Dębinki 7

APTEKI

Kartuzy (Kościuszki 17 i Rynek 10), czynne do godz. 20; Puck (pl. Wolności), dyżur całonocny; Starogard Gdański (al. Wojska Polskiego, Rynek, osiedle Kopernika), dyżur nocny.

KWPG

Dyżur oficerów Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku, tel. 39-53-33.

„VIVERO"

Usługi pogrzebowe, przewoz zwłok, tel. 41-76-12 (8—20).

Telefon zaufania „Pogotowie Makowe", środy, piątki, 16—18, tel. 51-59-22.

Poradnia dla Rodzin Narkomanów „Powrót z U", środy, piątki w g. 15—18, Sopot, ul. 3 Maja 71.

STACJE BENZYNOWE (czynne całą dobę): nr 177 Tczew, al. Solidarności (trasa E-1), nr 915 Starogard Gd., ul. Mickiewicza, nr 1435 Wejherowo-Bolszewo, nr 1468 Rumia.

SKLEPY NOCNE: Kartuzy, sklep GS, osiedle Wybickiego, Puck, spoż.-monop., ul. Pokoju, (czynny do godz. 22).

Telewizja

PROGRAM I

8.00 Wiadomości
8.10 Magazyn rozmaitości
9.10 Domowe przedszkole
9.35 Przyjemne z pożytecznym
10.00 „Na krawędzi mroku" (1) — serial sensacyjny prod. ang.
10.55 Po sześćdziesiątce
11.50 Wiadomości
12.00 Agrozkoła — Tęcza w wodzie
12.35 „Cudowna planeta" (2) — serial dok. prod. fran.
13.25 30 na 50, czyli ślady stałych mieszkańców — przyroda w grudniu
13.40 „Gnąca przyroda" (5) — serial dok. prod. węgier.
14.10 Mieszkamy w Polsce — W krainie wielkich jezior
14.35 Zwierzęta świata „Bezcenna przyroda" — „Yellowstone zima", cz. 2 — serial dok. prod. ang.
15.10 Bios znaczy życie
15.40 „Dzisiaj w Betlejem" — film dok.
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla młodych widzów: Kwant
17.15 Teleexpress
17.35 Telemuzak — mag.
18.05 Laboratorium — Tajemnice z buta
18.25 „Podróże do Polski"
18.45 Magazyn katolicki
19.15 Dobranoc „Dziwny świat kota Fitemona"
19.30 Wiadomości
20.10 „Na krawędzi mroku" (1) — serial sensacyjny
21.10 ABC ekonomii
21.25 „Kariery i bariery" — program publ.
22.40 Pegaz
23.10 Wiadomości
23.45 Family album
0.10 Poezja na dobranoc

PROGRAM II

7.30 Panorama
7.35 Rano
8.00 Gazeta domowa
8.10 „Łebski Harry" — serial animowany
8.35 Telewizja biznes
8.55 Świat kobiet
9.20 „Pokolenia" — serial
9.40 Rano
10.00 CNN
10.10 Język angielski (12)
10.40 Język niemiecki (12)
11.10 Język angielski (42)
16.15 Gazeta domowa
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 „Pokolenia" — serial
17.05 Giełda — magazyn kupców i przemysłowców
17.35 „Cudowne lata" — „Awans" — serial
18.00 PANORAMA
18.30 „Ambasador Edward Raczyński" — film dok.
18.50 „Po drodze do świątyni" — film dok.
19.30 Język francuski (10)
20.00 Studio Sport
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.35 Studio teatralne „Dwójki" — Stanisław Brzozowski „Tylko matka"
22.40 Wieczory z Tadeuszem Kantorem
23.40 „Edward Raczyński"
0.00 Panorama
0.05 Pasmo hipermultimedialne Marcina K.

TV-sat

MTV

7.00 Awake on the Wildside, 10.00 VJ Paul King, 13.00 Rapumentary, 13.30 Saturday Night Live, 14.00 Best of MTV's Hotseat, 15.00 Famous last Words with Mick Jagger, 15.30 MTV Unplugged, 16.00 MTV'S Greatest Hits — Elton John, (Paul King), 17.00 MTV'S Coca — Cola Kristiane Backer, 17.15 MTV At The Movies — Pip Dann, 17.30 MTV News At Night, 17.45 3 From 1, 18.00 MTV Prime, 19.00 YO! MTV Raps Today, 19.30 Dial MTV — Rebecca de Ruvo, 20.00 Rem Rockumentary, 20.30 Famous Last Words with Sting, 21.00 The Best Of MTV's Bootleg, 21.30 Rapumentary, 22.00 MTV'S Greatest Hits, 23.00 MTV'S Coca — Cola Report, 23.15 MTV At The Movies, 23.30 MTV News At Night, 23.45 3 From 1, 0.00 MTV Unplugged with Elvis Costello, 0.30 MTV's Post Modern — znane utwory, popularni wykonawcy 1.00 Best Videos of the Year, 3.00 Nocne video.

SKY ONE

7.00 The DJ Kat Show — dla dzieci, 9.40 Mrs Pepperpot, 9.55 Playabout, 10.10 Filmy rys., 10.30 Mister Ed — ser., 11.00 Maude, 11.30 The Young Doctors — ser., 12.00 The Bold and the Beautifull — ser., 12.30 The Young and the Restless, 13.30 Barnaby Jones — ser., 14.30 Another World — ser., 15.20 Santa Barbara — ser., 15.45 Wife of the Week — telet., 16.15 The Brady Bunch — kom., 16.45 The DJ Kat Show, 18.00 Different Strokes — ser., 18.30 Bewitched — ser., 19.00 Family Ties — ser., 19.30 One False Move — telet., 20.00 Love at First Sight, 20.30 Growing Pains — ser., 21.00 Full House — ser., 21.30 Murphy Brown — ser., 22.00 China Beach — ser., 23.00 Love at First Sight, 23.30 Designing Women — kom., 0.00 Saint Elsewhere — ser., 1.00 Rush — ser.

Pro PACE
REWELACYJNE
ZESTAWY TV-SAT
BIS Gdańsk, Fahrenheita 4
tel. 47-25-52, 41-51-64

Wejherowo

Wszystkie dzieci są nasze

Gośćmi eleganckiej restauracji w wejherowskim hotelu „Bliza" byli ostatnio dziewczynki i chłopcy z Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą (KOP) oraz dzieci z Domu Rodzinnego nr 3 Fundacji „Rodzina Nadziei". Te pokrzywdzone przez los dzieci spędziły miłe godziny, jakie niestety, nie bywają ich udziałem we własnych, smutnych, rozbitych domach.

Dyrekcja gastronomicznej części hotelu (spółka „Top-3") ugościła ponad 80 dzieci (torty, pączki, kakao itp.). Ponadto każde dziecko otrzymało atrakcyjną paczkę gwiazdkową. Spotkanie — poranek przedświąteczny odbył się przy muzyce dobieranej dla małych gości przez zawodowego prezentera **Maćka Nikielskiego** z firmy „Image". Dzieciom jako opiekunowie towarzyszyli kuratorzy zawodowi i społeczni z „Rodziny Nadziei" i KOP. W imieniu dzieci podziękował fundatorom imprezy **Adrianek R.**, z rodziny w której jest 15 dzieci. Kilkoro jego rodzeństwa też uczestniczyło w spotkaniu.

Pomoc dzieciom niosą także panie z hotelowego zakładu fryzjerskiego, **Barbara Losiak** i **Aleksandra Lepiocha**. Będą one gratisowo strzyc podopiecznych obu placówek. Przedstawiciel spółki „Top-3", odwiedził Dom Rodzinny nr 3, by zapoznać się z warunkami, w jakich on działa i omówić ewentualne dalsze formy pomocy. Słowa Janusza Korczaka — „wszystkie dzieci są nasze", znajdują w Wejherowie często piękne ucieleśnienie. (r.os.)

Stężyca stawia na turystykę

W pięknie położonej wśród kaszubskich lasów i jezior gminie Stężyca, gdzie istnieją wymarzone wprost warunki do wypoczynku zarówno latem jak i zimą, mocno stawia się na rozwój infrastruktury turystycznej. Wśród wielu z tym związanych zamierzeń jest m.in. powstanie szkoły średniej o profilu turystycznym.

Kształciłaby ona młodzież dla potrzeb firm i obiektów turystycznych, które w przyszłości powstawać będą na tym terenie. O tym, czy pomysł ten godny jest praktycznej realizacji, zadecydują jednak miejscowi radni po rozpatrzeniu wszystkich możliwości w tej dziedzinie. (mt)

Gangster z Lęborka

Napadał gwałcił groził pistoletem

10 grudnia około godziny 18 w Lęborku przy ul. św. Jakuba pewien mężczyzna napadł na panią H. zamieszkałą w miejscowości Wysoka w województwie gdańskim. Grożąc pistoletem, zabrał kobiecie torebkę z pieniędzmi. Następnie zaczął uciekać w kierunku ulic Kossaka i Wita Stwosza. Za rozbójnikiem biegła napadnięta, wołając o pomoc. Między ul. Korczaka i Kossaka, sprawcę usiłował schwytać przechodzący tamtędy mężczyzna i kobieta. Wówczas rabuś wyciągnął pistolet i skierował go w ich stronę. Odstąpili więc od prób by zatrzymania.

Po około półtorej godziny, bandyta został ujęty przez policję w jednym z mieszkań. Znaleziono przy nim pistolet gazowy z magazynkiem pełnym amunicji. Jest to recydywista, wielokrotnie karany za włamania, pobicia i gwałty. W październiku został warunkowo zwolniony z więzienia.

Komenda Rejonowa Policji w Lęborku prosi kobietę i mężczyznę, którzy próbowali zatrzymać bandziora, o zgłoszenie się osobiste do KRP, przy ul. Toruńskiej 5, lub kontakt telefoniczny: 621-955, wewn. 208, 215, 235. Przestępca został aresztowany. (ken)

Kronika policyjna

ZATRUTE RYBY W STAWIE

Hodowca ryb z miejscowości Boroszewo powiadomił Komendę Rejonową Policji w Tczewie o tym, że ktoś zatruł wszystkie ryby w należącym do niego stawie. Jak ustalili policjanci, ok. godz. 4—5 rano, 17 bm., nieznany sprawca wrzucił do stawu hodowlanego nie ustalony środek trujący. Przypuszcza się, że mógł to być chlor. Zatruciu uległo ok. tony karpia, tona narybku pstrąga, 700 kg tarlaków oraz kilkaset kilogramów pstrąga hodowlanego. Łączna wartość śniętych ryb sięga ok. 120 mln zł. Czyżby była to jakaś zemsta?

CORRIDA PO POLSKU

Do Komisariatu Policji w Łeczycach zgłosił się mieszkaniec wsi Rozłazino, by powiadomić o stracie byka. Była to dorodna sztuka, o wadze 350 kg, wartości ok. 2,5 mln zł. Byczek pasł się wraz z innymi zwierzętami w pobliskim lesie i ukradziony został stamtąd — tuż przed świętami.

KRADZIONYM „FIATEM"

Tuż po północy 17 bm. wejherowscy policjanci podczas kontroli samochodów na terenie miasta wszczęli pościg za „Fiatem 125p". Samochód ten nie zatrzymał się bowiem do kontroli, a kierowca — widząc policjantów — dodał gazu. Umykający pojazd doganiono. Jechali nim dwaj mieszkańcy Wejherowa, Jarosław D. oraz Karol S., który był poszukiwany listem gończym, wydanym przez prokuraturę w Lęborku. Jak się okazało, wspomniany „Fiat" skradziony został w nocy z 13 na 14 bm. w Redzie. Dwaj panowie z kradzionego „Fiata" kwalifikowali się do odwiezienia najpierw do izby wytrzeźwień. Po wytrzeźwieniu — czeka ich rozmowa z prokuratorem. (mt)

DZIENNIK BAŁTYCKI

„DZIENNIK BAŁTYCKI" — NIEZALEŻNE PISMO WYBRZEŻA. ADRES REDAKCJI: 80-886 Gdańsk, Targ Drzewny 3/7, skrytka pocztowa 419. Centrala redakcji 31-50-41, telex 0512858. Red. naczelny Jan Jakubowski — tel. 31-33-60; sekretarze redakcji: Danuta Kuta i Grzegorz Rybiński — tel. 31-27-33; Dział Miejski — tel. 31-45-17 i wew. 153, 222; Dział Terenowy — tel. 31-20-27 i wew. 173, 224; Biznes Forum — tel. 31-53-28 i wew. 172, Dział Samorządowy — tel. 31-53-28; „R jsy" — wew. 175, Dział Łączności z Czytelnikami „Śmiało i Szczerze" — tel. 31-20-62; Dział Sportowy — tel. 31-18-97; red. nocna — tel. 31-78-26. ODDZIAŁ W ELBLĄGU, ul. Łączności 3, tel. 273-26, fax: 270-94 (wspólny dla redakcji i biura ogłoszeń). Nie zamówionych rękopisów redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania lub omawiania nadsyłanych komunikatów, oświadczeń, apeli itp. Wydawca: „Przekaz" spółka z o.o. Gdańsk, Wały Piastowskie 24. WŁAŚCICIEL: Gdańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa-Książka-Ruch" w likwidacji. 80-886 Gdańsk, Targ Drzewny 3/7.
DRUK: Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Prasowe S.A 80-958 Gdańsk, Targ Drzewny 9/11. OGŁOSZENIA przyjmują: Dział Marketingu — Gdańsk, Targ Drzewny 3/7, pok. 217, tel.: 31-80-62, fax: 31-85-05, oraz B. Ogł.: Gdańsk - Targ Drzewny 12/14, tel. 31-35-80 i 31-04-42; Gdynia — ul. Władysława IV 24, tel. 20-08-32 Elbląg — ul. Łączności 3, tel. 270-94 oraz urzędy pocztowe: UPT Gdynia, ul. 10 Lutego, tel: 21-75-79; UPT Sopot 1, ul. Kościuszki 2, tel. 51-17-84; Woj. Urząd Poczty Elbląg, pl. Słowiański 1/2. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Informacji w sprawie prenumeraty udzielają ekspozytury Przedsiębiorstwa Kolportażowo-Handlowego „Ruch". Nr indeksu 35002 PL ISSN 0137-9062 Zam. 2515

NOTOWANIA

EUROPA Ile za dolara?

Waluta (kurs średni)	16.12.91	Przed tygodniem	Przed miesiącem	Min. 91	Max. 91
DEM (marka niem.)	1.5816	1.587	1.638	1.440	1.833
GPB (funt bryt.)	0.549	0.552	0.565	0.500	0.623
FRF (frank franc.)	5.424	5.427	5.565	4.930	6.230
CHF (frank szwajc.)	1.397	1.405	1.449	1.230	1.588
ECU (cur. j. wal.)	0.779	0.772	0.797	0.709	0.892
Złoto (USD za uncję)	358.6	367.8	355.8	351.1	405.5

Waluty wschodnie

Waluta	Kurs oficjalny (ile za 1 USD)		Kurs czarnorynkowy (ile za 1 USD)		Kurs w kantorach gdańskich (ile zł)	
	16.12.91	Przed tyg.	16.12.91	Przed tyg.	16.12.91	Przed tyg.
Rubel	90-99 (KT) 1.719 (KK)	- 1.719	95-100	100	104 (K) 180(S)	108 (K) 184 (S)
Korona czeska	28.66	28.60	33	33	365 (K) 395 (S)	352 (K) 387 (S)

Notowania: rubel - Moskwa, korona - Praga. Oznaczenia: KT - kurs turystyczny, K - kupno, S - sprzedaż

AKCJE

Kto następny?

Przy końcu roku akcje giełdowe zyskują na wartości. Kolejne notowania na Giełdzie Papierów Wartościowych przynoszą zawrotne obroty, zwyżkują kursy poszczególnych papierów wartościowych. Lider „Exbud" ciągnie całą stawkę do góry.

Dzieje się tak, gdyż firma kierowana przez jednego z głównych akcjonariuszy - dyrektora Zarazkę - ma dobre wyniki ekonomiczne. Nastąpiło sprzężenie zwrotne między działalnością gospodarczą spółki - pozycją akcji na giełdzie oraz „image" firmy, dzięki obecności na forum publicznym (notowania warszawskiej giełdy są publikowane w prasie zachodniej). Exbud zyskuje podwójnie z obecności na giełdzie.

Powoli zaczynają doceniać tę korzyść inne firmy zabiegające o dopuszczenie ich akcji do obrotu wtórnego na giełdzie. Przykładem jest Universal - spółka akcyjna, której walory znajdują się już od dawna w obrocie wtórnym, lecz tylko na jednej quasi-giełdzie, czyli w biurze maklerskim BIG. Notowania tych akcji spadły po zablokowaniu wejścia Universalu na oficjalną giełdę. Jednakże po wygraniu przez spółkę sprawy sądowej (zarzut dotyczył nieprawidłowości w przekształceniu tego przedsiębiorstwa ze spółki z o.o. w akcyjną) kurs tych akcji podskoczył. Na ostatniej sesji BIG-u zawieszono nawet handel, gdyż chętnych do kupienia akcji było ponad 5-krotnie więcej niż sprzedających. Kurs podwyższono - do 20 tys. zł i na następnej sesji można spodziewać się dużych obrotów. Rentierzy wiedzą o co toczy się ta gra - niebawem akcje Universalu zostaną bowiem dopuszczone do obrotu giełdy warszawskiej i wówczas okaże się, czy warto było lokować kapitał w te „trefne" papiery.

Obecnie w obrocie jest dziewięć „papierów". Emitowane są akcje Okocimia, które w styczniu być może pojawią się na giełdzie. W tym tygodniu do sprzedaży w biurach maklerskich banków skierowano kolejny papier wartościowy - akcje Elektrimu (po 70 tys. zł).

Systematycznie na rynku przybywa akcji, w które można lokować wolny kapitał. Przełamywana jest bariera niechęci i nieufności do tego rodzaju spekulacji i zarabiania pieniędzy. Machina giełdowa rozkręca się powoli, lecz z większą pewnością, że uniknie się machinacji, machlojek i „spekulacji" w tradycyjnie złym znaczeniu.

Grającym w „papiery" przypominamy, że 24 grudnia br. nie odbędzie się sesja giełdowa. Ostatnie w tym roku notowania i handel akcjami przewidziano na 31.XII. (W.)

BIZNES FORUM

DZIENNIK BAŁTYCKI

Gdańsk, 19 grudnia 1991 r. Nr 26

Koniunktura, opinie, prognozy

BUDŻETOWA PROWIZORKA

Zwykle używa się bardziej uroczystego określenia: prowizorium budżetowe. Słowo „prowizorium" dodaje urzędowej powagi całemu działaniu, jakie zwykle mu towarzyszy. Jest jednak również zwykłe polskie określenie: stan tymczasowy, które w pełni odpowiada łacińskiemu provisorium. Stąd już tylko krok do słowa „prowizorka" używanemu przecież u nas na co dzień. Właśnie obecne działania rządu w zakresie ustalania projektu budżetu na I kw. 1992 mają wyraźny kształt prowizorki. Dopiero Sejm - zapewne po burzliwej dyskusji - nada mu kształt prowizorium budżetowego. To ważne zastrzeżenie, bo jeszcze wiele może się zmienić w projekcie rządowym.

Przejdźmy do faktów. W styczniu br. saldo budżetu wynosiło 0,9 bln zł. Cały rok natomiast przyniesie ok. 31 bln 50 mld złotych deficytu budżetowego. Taki spadek pozostawi po sobie rząd premiera J.K. Bieleckiego. Nowy rząd stanie więc przed ogromnie trudnym zadaniem. Musi pracować już od samego początku bez żadnej budżetowej „rezerwy". Szczególnie trudny stanie się właśnie I kwartał, kiedy będzie obowiązywało zatwierdzone przez Sejm prowizorium budżetowe.

Jakie są jego główne założenia? Otóż po stronie dochodów występuje suma **68 bln 550 mld zł**. Składają się na nią głównie: podatek dochodowy i obrotowy - 45 bln zł (w tym podatek dochodowy - 9 bln zł), z ceł zamierza się uzyskać - 6 bln zł, ze „starych" podatków od wynagrodzeń i innych - 2 bln zł, rozliczenia z NBP mają przynieść 1,5 bln zł oraz prywatyzacja - 1 bln zł.

Wydatki natomiast pochłoną kwotę **86 bln 150 mld zł**. Główną ich część przeznacza się dla sfery budżetowej - 42 bln zł, renty i emerytury - 8 bln zł, rozliczenia z bankami (m.in. dopłaty do kredytów mieszkaniowych) - 10 bln zł, dotacje - 6,5 bln zł, obsługa długów zagranicznych - 4 bln zł, inwestycje - 3 bln zł oraz subwencje dla gmin - 1,4 bln zł.

Przewiduje się, że deficyt budżetowy w I kw. 92 r. utrzyma się na poziomie **17.6 bln zł**. W ciągu roku zakłada się deficyt łączny w kwocie **48 bln zł**, czyli prawie dwukrotnie większy niż przewidywany w br. Przy założonej inflacji 4,5 - 5 proc. miesięcznie, w I kw. jej stopa ma wynieść **ok. 16 proc.** Z tego wynika, że w skali roku będzie ona wynosiła ok. 60 proc., tzn. prawie tyle samo co w br.

Tu potrzebny jest krótki komentarz. Stosunkowo wysoka inflacja w I kw. przyszłego roku, łączy się z przewidywanymi zmianami cen urzędowych energii elektrycznej i gazu, opłat za mieszkania kwaterunkowe, opłat za c.o. i ciepłą wodę, podniesienie niektórych stawek podatku obrotowego oraz objęcie 5-proc. stawką podatkową części wyrobów i usług, które obecnie nie są opodatkowane.

Załącznikiem do prowizorium budżetowego jest tzw. **program działań koniecznych.** Sprowadza się on - krótko mówiąc - do dalszego ograniczenia wydatków budżetowych. Oto zawarte w nim **propozycje**, które opublikowała m.in. „Rzeczpospolita" nr 280 z dnia 2 grudnia br.:

- podwyższenie z 43 do 45 proc. składki na ubezpieczenia społeczne, a od pracowników rolnictwa z 25 do 35 proc. (rolnicy indywidualnie mają płacić zamiast 25 proc. - 40 proc.),
- weryfikacja decyzji dla rent III grupy, z zawieszeniem wypłat tych rent osobom pracującym,
- ograniczenie zasiłków dla bezrobotnych do minimalnej wysokości,
- podwyższenie w 1992 r. najwyższej stawki podatku dochodowego od osób fizycznych z 40 do 50 proc.,
- redukcję zatrudnienia w sektorze budżetowym,
- wstrzymanie zezwoleń na przekształcenia przedsiębiorstw w zakłady budżetowe,
- zmniejszenie zakresu odpraw dla pracowników likwidowanych zakładów pracy,
- zniesienie dotacji dla stołówek pracowniczych,
- podwyższenie opłat paszportowych i maksymalnej wysokości mandatów (z 200 tys. zł do 500 tys. zł)
- podwyższenie stawek podatku od środków transportu,
- rozłożenie wypłat z Zakładowego Funduszu Nagród równomiernie w ciągu roku,
- zniesienie indeksacyjnej zasady waloryzacji płac w strefie budżetowej, zmiana automatycznej indeksacji emerytur i rent wobec płac,
- zaniechanie umorzeń kredytów mieszkaniowych,
- zniesienie ulg w przejazdach PKP i PKS,
- wstrzymanie dotacji do przedpłat na samochody.

Jak widać, katalog proponowanych zmian jest bardzo długi, chociaż w głównym swym zarysie nienowy. Jeżeli nie można nic skutecznego uczynić dla szybkiego dopływu większych środków po stronie dochodów, to trzeba ograniczać wydatki. Tyle tylko, że jest to coraz trudniejsze z punktu widzenia społecznego. Wiele proponowanych ograniczeń dotyka w mniejszym lub większym stopniu wszystkich obywateli, ale część z nich jest niezwykle bolesna dla tych najbiedniejszych.

Projekt prowizorium został przygotowany przez Ministerstwo Finansów pod kierownictwem Leszka Balcerowicza.

Jak już zaznaczyliśmy na początku, **prowizorium wraz z załącznikami** musi być zatwierdzone i uchwalone przez Sejm. Zasiadają w nim m.in. przedstawiciele ugrupowań politycznych, które zdecydowanie odcinają się od polityki finansowej Leszka Balcerowicza. Wiele z nich - już w swej kampanii wyborczej - zapowiadało radykalne zmiany w zakresie polityki budżetowej państwa. Być może właśnie w Sejmie rozstrzygną się losy prowizorium budżetowego z większą korzyścią dla społeczeństwa - o ile przyjąć, że jest jakaś alternatywa wobec dotychczasowej polityki finansowej ustępującego rządu.

SZCZEPAN KRYDA

CYTOWANE BEZ KOMENTARZA

Andrzej Olechowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Współpracy Gospodarczej z Zagranicą:

(...) Na razie oceniamy, że z tytułu obniżek ceł i zwiększenia kontygentów przywozowych dla Polski nasz eksport każdego roku będzie wzrastał o ok. 600 mln dolarów.

- W układzie wyraźnie powiedziano, kiedy można podnieść lub przywrócić cła. Są to bardzo nieliczne przypadki. Trzeba też „zapłacić" samemu udzielając koncesji w innej dziedzinie. Powrót do raz zniesionych kontygentów w ogóle jest nie do pomyślenia. Generalnie obowiązuje zasada zachowania przynajmniej obecnego status quo, jej nierespektowanie oznaczałoby faktycznie wypowiedzenie umowy.

- Przy okazji chciałbym zauważyć, że jak na europejskie stosunki nasze cła wcale nie są niskie. Tak było do wiosny 1991 roku. Ale to już historia. Średnia stawka celna na produkty rolne wynosi dzisiaj ponad 30 proc., a na wyroby przemysłowe 15 proc. Do tego dochodzi podatek obrotowy. Uważam więc, że wcale nie jesteśmy bezbronni jak to niektórzy sugerują. Mamy też z czego opuszczać. Dawno minęły też już czasy kiedy każdy cywilizowany kraj mógł sobie modelować taryfy celne jak chciał. Obowiązują nas zasady GATT, a teraz umowa z EWG i zobowiązań tam przyjętych musimy dotrzymywać. Alternatywą jest utworzenie nowego RWPG. Ale to mało kogo przyciąga.(...)

„Polityka" nr 50, 14.12.1991 r.

Anna Fornalczyk - prezes Urzędu Antymonopolowego:

(...) Uważam, że w długim okresie nie ma konfliktu pomiędzy regułami konkurencji i polityką przemysłową. W okresie krótkim niewątpliwie on istnieje.

W roku ubiegłym rząd był krytykowany za nadmierne otwarcie granic i zniesienie barier celnych. Uważam, że taka terapia szokowa była potrzebna, aby nasi producenci uświadomili sobie, co to znaczy rynek.

Zdajemy sobie jednak sprawę, że niektóre działania ochronne powinny być wprowadzane nie po to, aby chronić słabego, tylko żeby chronić tego producenta, który prowadzi restrukturyzację i który wie, gdzie sprzeda wyprodukowany przez siebie towar, natomiast potrzebny jest mu czas na zainwestowanie.

Jeśli więc zgodzimy się na ochronę celną, to przewidujemy także degresję stawek. Musimy także porozumieć się z tym producentem, aby dokładnie wiedział, że owe podwyższenie stawki ma tylko na pewien okres i każdego roku konsekwentnie ochrona celna będzie obniżana. Jeśli ktoś z tym polemizuje, to chciałabym przypomnieć, że przez 45 lat mieliśmy szczelną ochronę celną naszego rynku, bo miało to nam umożliwić prześcignięcie kapitalizmu. Efekty tej polityki są znane. Zamiast ceł będziemy więc teraz mieć konkurencję i jej zdrowe zasady. (...)

„Rzeczpospolita" nr 290

WYŻSZE KARY

Jak już swego czasu na naszych łamach zapowiadaliśmy, z dniem 7 grudnia 1991 r. wchodzą w życie znowelizowane przepisy ustawy karno-skarbowej. Mówiąc najogólniej zaczną obowiązywać znacznie wyższe niż dotychczas rozmaite kary za przestępstwa karnoskarbowe. Zmiany są poważne i bardzo obszerne. Z tej racji trudno je wszystkie tutaj przedstawić.

Wymieńmy więc dla przykładu tylko niektóre z przewidzianych ustawą kar. Oto za uchylanie się od podatku, kara wzrosła z 50 do 500 mln zł, za wyłudzenie zezwolenia dewizowego obecnie kara może wynosić nawet 500 mln zł, za uchylanie się od cła - pobiera się grzywnę w wysokości do 10-krotnej wartości towaru. Nieco niższe górne granice kar pieniężnych są przewidziane np. za odmowę okazania ksiąg rachunkowych - do 50 mln zł, a za nierzetelne prowadzenie ewidencji w księgach - do 25 mln zł.

Jak już wspomnieliśmy, znowelizowane przepisy ustawy karno-skarbowej, są bardzo obszerne w swej treści. Z tej też racji warto się z nimi dokładniej zapoznać. Polecamy to szczególnie tym osobom, które zajmują się zagranicznym obrotem towarowym, przewożą dewizy przez granicę, obracają wartościami dewizowymi, są podatnikami należnych państwu podatków itp. Jak wiadomo nieznajomość prawa nie zwalnia z odpowiedzialności za jego naruszenia. Warto o tym pamiętać. (SzK)

BANKI

Czytelnicy „Rankingu Banków", zamieszczanego dotąd w „Boom-ie" (dodatku gospodarczym „Tygodnika Gdańskiego"), często sugerowali, iż dane o stopach procentowych oferowanych przez banki powinny być co jakiś czas poparte adresami instytucji, proponujących klientom najlepsze warunki depozytowo-kredytowe. Dzisiaj spełniamy te życzenia. Wybraliśmy (z listy 58 banków) te, które znajdują się w pierwszej dwudziestce w Polsce w klasyfikacji właściwej dla lokat 3-, 6- lub 12-miesięcznych. Jest ich w sumie 33; obecnie podajemy dane o pierwszych 17 bankach z zestawienia rankingowego (dokończenie w najbliższym numerze „Biznes Forum"). Pamiętajmy jednak przy tym, iż stopy procentowe od lokat - podawane w stosunku rocznym - są w niemal wszystkich bankach zmienne (zależą w praktyce od stopy procentowej kredytu refinansowego Narodowego Banku Polskiego).

Oprócz adresów banków (central) publikujemy również efektywne stopy procentowe (tzn. oprocentowanie po uwzględnieniu kapitalizacji odsetek) i miejsca w „Rankingu Banków" poszczególnych instytucji odpowiednio dla lokat 3-, 6- i 12-miesięcznych.

Zauważmy, iż z banków trójmiejskich w ścisłej czołówce jest jedynie Sopocki Bank Inicjatyw Gospodarczych „Sopot-Bank" S.A. (w opracowaniu efektywne oprocentowanie od proponowanych przez bank lokat 4- i 8-miesięcznych zostało przeliczone na 3- i 6-miesięczne), ale tylko odnośnie depozytów krótkoterminowych (4-miesięcznych). W Gdańsku działa także oddział Bydgoskiego Banku Komunalnego S.A. (80-237 Gdańsk, ul. Uphagena 27; tel. 41-40-11), a w 1992 r. utworzona zostanie prawdopodobnie placówka Kredyt Banku S.A. Najbliższy oddział oferującego najkorzystniejsze oprocentowanie Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. w Lublinie jest w Poznaniu.

1) **Pierwszy Komercyjny Bank S.A. w Lublinie**: 20-109 Lublin; tel. 284-09; fax 284-09.
47,00 (1) - 55,38 (1) - 67,42 (3)

2) **Bank Budownictwa S.A. w Szczecinie**: 71-617 Szczecin, ul. Żubrów 3; tel. 890-61.
45,00 (2-4), 52,00 (4) - 70,38 (2)

3) **Wschodni Bank Cukrownictwa S.A.**: 20-022 Lublin, ul. Okopowa 1, skr. poczt. 122; tel. 222-24.
45,00 (2-4) - 53,13 (3) - 63,05 (8-11)

4) **Bank Cukrownictwa „Cukrobank" S.A.**: 50-973 Wrocław, ul. Supińskiego 3; tel. 619-320, 615-913, fax 610-816.
45,00 (2-4) - 50,88 (6-7) - 61,61 (12-13)

5) **Sopocki Bank Inicjatyw Gospodarczych „Sopot-Bank" S.A.**: 81-838 Sopot, al. Niepodległości 764; tel. 516-401 (2), fax 516-402.
44,00 (5) - 47,25 (18) - 53,41 (36)

6) **Bank Komercyjny „Privat" S.A.**: 60-783 Poznań ul. Grunwaldzka 21; tel. 666-917, fax 661-292.
43,49 (6) - 51,85 (5) - 71,22 (1)

7) **Bank Handlowo-Kredytowy S.A. w Katowicach**: 40-163 Katowice, pl. Gwarków 1, skr. poczt. 189; tel. 582-410, 592-542, fax 582-410.
43,00 (7) - 50,00 (8) - 56,00 (28)

8) **Bank Turystyki S.A.**: 00-030 Warszawa, pl. Powstańców Warszawy 2; tel. 261-452, 625-63-68; fax 816-701.
42,00 (8-15) - 48,65 (10-15) - 57,35 (26-31)

9) **D.E.G. Bank Secesyjny S.A. w Katowicach**: 40-123 Katowice, ul. Czerwieńskiego 6; tel. 539-783.
42,00 (8-15) - 46,00 (25-27) - 54,00 (33-35)

10) **Bank Morski S.A. w Szczecinie**: 70-100 Szczecin, ul. Dąbrowskiego 38; tel. 380-64(67), fax 893-16.
42,00 (8-15) - 48,65 (10-15) - 58,76 (19-24)

11) **Gliwicki Bank Handlowy S.A.**: 44-100 Gliwice, ul. Królowej Bony 2/4, skr. poczt. 517; tel. 311-861 (5), 31-64-69, fax 319-818.
42,00 (8-15) - 48,65 (10-15) - 65,95 (4-7)

12) **Bank Staropolski S.A.**: 61-731 Poznań, ul. Nowowiejskiego 5/2, skr. poczt. 560; tel. 699-261, fax 522-568.
42,00 (8-15) - 49,76 (9) - 61,61 (12-13)

13) **Kredyt Bank S.A.**: 01-211 Warszawa, ul. Kasprzaka 22; tel. 32-10-91, 32-41-92, fax 32-41-92.
42,00 (8-15) - 48,65 (10-15) - 57,35 (26-31)

14) **Bank Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego S.A.**: 00-099 Warszawa, ul. Senatorska 29/31; tel. 635-94-68, fax 27-73-49.
42,00 (8-15) - 45,00 (33) - 54,00 (33-35)

15) **Bydgoski Bank Komunalny S.A.**: 85-907 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34; tel. 22-90-61, fax 21-19-02.
42,00 (8-15) - 47,00 (19) - 52,00 (37-38)

16) **Dolnośląski Bank Gospodarczy S.A.**: 50-061 Wrocław, pl. Solny 13; tel. 390-71(5).
41,10 (16) - 54,25 (2) - 65,95 (4-7)

17) **Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A.**: 60-959 Poznań, ul. Mickiewicza 35; tel. 665-061(5), fax 426-17.
41,00 (17-19) - 48,65 (10-15) - 63,05 (8-11)

W.Sz.

JAKIE SZANSE ZŁOTÓWKI?

Jak wiadomo od pewnego czasu kurs złotego jest ustalany z uwzględnieniem tzw. koszyka walut. Dla przypomnienia: koszyk ten składa się z pięciu podstawowych walut tj. dolara US, marki niemieckiej, funta brytyjskiego, franka francuskiego i franka szwajcarskiego.

Ostatnio, departament ekonomiczny Banku Handlowego przeprowadził badania stabilności kursu złotego wobec walut koszyka i na tej podstawie opracował prognozę przyszłego poziomu kursu złotówki. Okazało się, że w badanym okresie w stosunku do wyjściowej wartości koszyka z 17.05. br. złotówka uległa deprecjacji o ok. 2,4 proc. (do 26.11. br.) Ta obniżka była zgodna z założoną od połowy października codzienną zmianą kursu o 9 zł (czyli 0,8 proc. dziennie).

Okazuje się jednak, że w stosunku do poszczególnych walut umieszczonych w koszyku, zmienność kursu złotówki była niejednakowa. Lekko rosła w stosunku do dolara, ale obniżała się jej wartość w stosunku do pozostałych walut, a zwłaszcza marki niemieckiej. Wynikało to z wahań kursowych na międzynarodowym rynku walutowym.

Autorzy badań z naciskiem podkreślają, że obecnie prognoza przyszłego poziomu kursu złotego jest bardzo trudna. Wiąże się to ze skomplikowaną sytuacją polityczną po wyborach. Większość ugrupowań zasiadających dziś w Sejmie odżegnywała się przecież od stosowania polityki finansowej Leszka Balcerowicza. Być może wystąpi więc silna presja na kolejną dewaluację złotówki.

Ocena ważniejszych wskaźników ekonomicznych, które prezentujemy na wykresach, skłoniła ekspertów do sformułowania następujących wniosków:

1. Zdewaluowanie złotówki w maju br. przyczyniło się do poprawy bilansu handlu zagranicznego.

2. Mimo zmiany taryf celnych (ich podwyższenia) silny wzrost importu we wrześniu i październiku, przyczynił się do wystąpienia ujemnego salda bilansowego handlowego.

3. Wzrost inflacji wynikał głównie z szybkiego tempa wzrostu importu - (droższego niż poprzednio).

4. Z porównania dwóch wielkości: tempa wzrostu inflacji i stopniowej deprecjacji złotówki - wynika wniosek, że nadal występuje jej nadwartościowość. Jest to finansowane rosnącym deficytem budżetowym i spadkiem rezerw walutowych.

5. Prawdopodobnie w najbliższej przyszłości będzie musiała nastąpić kolejna dewaluacja złotego albo nastąpi zmiana (przyspieszenie) tempa deprecjacji (np. o 20 zł w skali dnia).

(SzK)

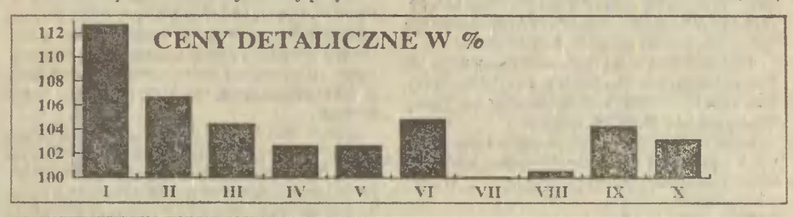

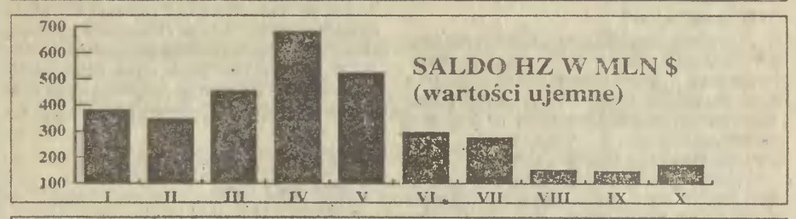

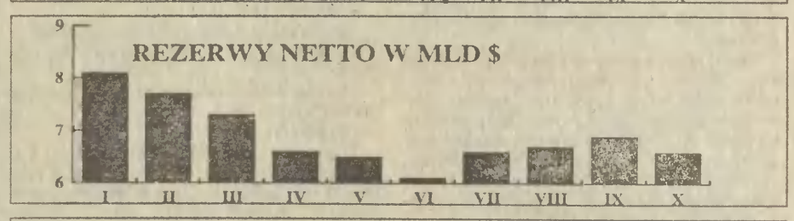

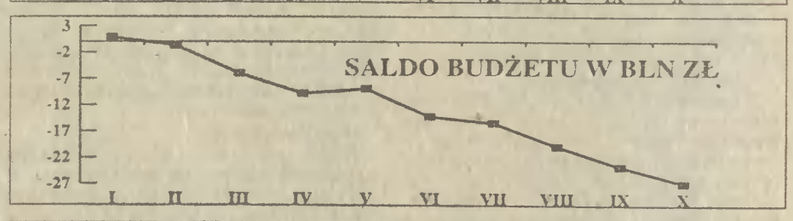

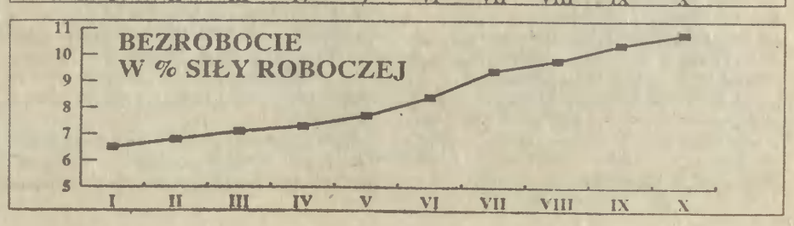

Okolice biznesu

W OGONIE PELETONU

Zachód ma także znane nam problemy: recesję, inflację, bezrobocie, lecz skala jest inna i szanse przeciwdziałania większe. Państwa EWG podjęły próbę utworzenia unii politycznej oraz ekonomiczno-monetarnej. W przyjętym traktacie czołową pozycję zajmuje zapis o efektywnej polityce zmierzającej do wyeliminowania różnic w poziomie rozwoju ekonomicznego między słabszymi a silniejszymi państwami poprzez inwestowanie. Jeżeli zamiary „jedenastki" plus grymaszącej Wielkiej Brytanii zostaną zrealizowane, Europa znowu nam odskoczy w najbliższych latach.

W dyskusjach ekonomistów pojawia się dylemat - czy zbliżać się do gospodarki zachodniej (w domyśle - czy uzależniać się od finansjery zachodniej), czy iść swoją drogą, budując jakiś system dobrobytu, lecz bez kapitalizmu? Jednakże najpierw należałoby odpowiedzieć sobie na pytanie, czy Zachód - oprócz deklaracji intencji i dbania o swoje interesy na polskim rynku (gdzie ma utopione niemałe kredyty dewizowe), rzeczywiście chce tego zbliżenia. A jeżeli tak, to czy mamy szansę sprostać wymogom instytucjonalnej współpracy gospodarczej w ramach EWG?

W scenariuszu tworzenia wspólnoty europejskiej przewiduje się przyjęcie w najbliższych pięciu latach do EWG Austrii oraz Szwecji. Do końca tego dziesięciolecia ma być wprowadzona do obiegu we wspólnocie waluta - ECU. Poza unią monetarną pozostaną państwa nie dopuszczone z powodów pragmatycznych do wspólnoty (inflacja powyżej przyjętego pułapu, recesja, niestabilność społeczno-ekonomiczna). W interesach z Europą istotne jest nie tylko to, czy my chcemy wchodzić w układ, lecz czy potencjalni partnerzy, mają także na to ochotę. Inwestowanie kapitału zagranicznego w Polsce w ostatnich dwóch latach jest bardzo ostrożne. Przez lekko uchylone drzwi przemykają jedynie mali inwestorzy, działający na zasadzie „okazji", „sępa" lub balonów próbnych. Nawet w tak intratnej dziedzinie jak motoryzacją, firmy zachodnie kokoszą się, negocjują w nieskończoność korzystne dla siebie warunki inwestowania. Lecz przede wszystkim czekają na rozjaśnienie sytuacji, co tutaj nad Wisłą i Bałtykiem będzie się działo. W nowym układzie powyborczej „surowej" demokracji przecież wszystko może się jeszcze zdarzyć.

Zachód pokazał w jakim zakresie jest w stanie nam pomóc. Deklaracje, kredyty obwarowane wymogami trudnymi do spełnienia przez biedne, wyeksploatowane i zjadające swój ogon przedsiębiorstwa, gesty braterstwa i bodaj współczucia. Dużo i nic. Fascynacja budzącą się na Wschodzie demokracją i rozkładaniem się gospodarki zarządzanej metodami nakazowo-rozdzielczymi już im przeszła. Nasze „pięć minut" minęło i czas wziąć się samemu do ambitnej przebudowy systemu. Jednakże sposób, w jaki elity polityczne zabierają się do stworzenia rządu nie mogą napawać optymizmem co do skuteczności wdrożenia jakiegokolwiek programu gospodarczego.

Dla polskiego biznesu schody są coraz wyższe, nie tylko za granicą. Deficyt budżetowy państwa determinuje pociągnięcia fiskalne. Rosną cła, ceny zaopatrzeniowe. Według prowizorium budżetowego na I kwartał 92 r. przewiduje się podniesienie składek ubezpieczeniowych funduszu składkowego rolników. Fiskus będzie ściągać bez litości. Czy będzie miał z czego, gdy zadłużone i bez środków obrotowych i inwestycyjnych przedsiębiorstwa pogrążą się w recesji?

Kto zechce słabeuszy wziąć ze sobą? Do zamykania peletonu?

LIBEKO

"MAŁA SKALA" W KOOPERACJI

W rozwoju działalności kooperacyjnej istotną rolę mogą pełnić jednostki małej skali. W większości krajów przyjęto, że miernikiem określającym przynależność do małego, średniego czy dużego przedsiębiorstwa przemysłowego jest liczba zatrudnionych.

W krajach EWG do małych przedsiębiorstw zalicza się zatrudniające do 100 osób, a do średnich od 100 do 500 osób. Wyjątek stanowią: Wielka Brytania, Francja i Szwecja (gdzie górna granica małych przedsiębiorstw jest na poziomie 200 zatrudnionych) oraz RFN (gdzie limit ten wynosi 10 osób). W Polsce pojęcie jednostek małej skali nie jest tak jednoznaczne, zalicza się tu zarówno przedsiębiorstwa jednoosobowe jak i zatrudniające nawet kilkuset pracowników.

Przedsiębiorstwa małej skali mają cechy szczególne, predystynujące je do roli zaplecza przemysłowego wysoko wyspecjalizowanych wielkich producentów finalnych.

Cechuje je relatywnie większa - niż w przedsiębiorstwach wielkich - elastyczność techniczno-technologiczna stwarzająca możliwość szybkiej zmiany asortymentu produkcji odpowiednio do zmieniających się potrzeb odbiorców krajowych i zagranicznych. Elastyczność w dostosowywaniu się do potrzeb odbiorców jest równocześnie i zaletą i warunkiem utrzymania się na rynku.

Małe przedsiębiorstwa górują nad wielkimi innowacyjnością w postaci liczby innowacji przypadających na jednego pracownika. Za jedną z przyczyn tego zjawiska uważa się istnienie ściślejszego związku pracownika (potencjalnego nowatora) z produktem finalnym jego działalności wytwórczej. Należy zaznaczyć, że chociaż małe przedsiębiorstwa górują innowacyjnością, to różne badania wskazują, że wielkie przedsiębiorstwa mają przewagę w popieraniu i wdrażaniu poważnych wynalazków.

Kolejną cechą jest możliwość wytwarzania wyrobów i świadczenia nietypowych usług, w krótkich seriach, na indywidualne zamówienie, przy czym największe znaczenie ma bezpośredni fizyczny i intelektualny wysiłek ludzi. Należy zauważyć, że łatwiejsze ulokowanie zamówień na krótkie serie dostaw w przedsiębiorstwie małym, niż dużym, jest związane z różnymi proporcjami udziału pracy żywej i uprzedmiotowionej, które wpływają na zróżnicowanie struktury kosztów w tych przedsiębiorstwach. Małe zakłady mają wprawdzie relatywnie wyższe koszty zmienne, ale dzięki niskiej sumie kosztów stałych osiągną nadwyżkę przychodów nad kosztami przy krótszej serii wyrobów, niż duży producent.

Różnice w proporcjach zaangażowania poszczególnych czynników produkcji w procesach wytwarzania pociągają za sobą odmienne kształtowanie się (w przemyśle wielkim i małym) wskaźników efektywności w relacji: majątek - praca - produkcja. Korzystniejsze - niż w przemyśle kluczowym (utożsamianym z wielkim przemysłem) są współczynniki nakładochłonności i efektywności wykorzystania zasobów w przemyśle drobnym.

Z uwagi na posiadaną bazę techniczną głównym zadaniem przemysłu drobnego jest wytwarzanie wyrobów o uproszczonej technologii, a zadaniem przemysłu kluczowego (wielkich przedsiębiorstw) - wytwarzanie artykułów o skomplikowanych procesach technologicznych. Przedsiębiorstwa małej skali mogą więc współegzystować z wielkimi producentami przede wszystkim na zasadzie współpracy, a nie konkurencji.

Jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, że drobni wytwórcy mają przede wszystkim wykonywać wyroby i usługi o niewielkiej złożoności, to bezsporne staje się wytwarzanie tych elementów przez zaplecze zlokalizowane możliwie blisko odbiorcy. Kooperację z odległymi zakładami mogą usprawiedliwiać jedynie efekty wynikające ze specjalizacji.

Przedsiębiorstwa „małej skali" mogą pełnić dwojaką rolę:

- mogą wchodzić w luki produkcyjne wielkich producentów i urozmaicać ofertę asortymentową,
- mogą uczestniczyć w łańcuchach kooperacyjnych.

Małe przedsiębiorstwa zaczynają pełnić w Polsce coraz ważniejszą rolę. Jeszcze kilka lat temu wytwarzały one zaledwie 0,7 proc. produkcji sprzedanej i zatrudniały 0,8 proc. pracowników przemysłu. Natomiast w większości krajów rozwiniętych małe przedsiębiorstwa zatrudniają z reguły ponad 50 proc. pracowników przemysłu i wytwarzają ponad 30 proc. produkcji. W małych przedsiębiorstwach zachodnich powstaje 30 proc. wszystkich innowacji, znaczny jest także - chociaż zróżnicowany w poszczególnych krajach - udział tych przedsiębiorstw w wytwarzaniu wartości produkcji dodanej, np. w Holandii bardzo małe przedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób wytwarzają ok. 15 proc. wartości produkcji dodanej, a w Szwajcarii - 31 proc.

W jaki sposób małe przedsiębiorstwa mogą być kooperacyjne? Rynek kooperacyjny cechuje w kapitalizmie wielka dekoncentracja zamówień i pełna zależność dostawcy od odbiorcy. Ponieważ jest to z reguły rynek nasycony, przejście do innego łańcucha jest bardzo trudne, a utrata zamówień od dotychczasowego odbiorcy oznacza często w praktyce upadłość małych dostawców, dlatego też rozgrywa się między nimi ciągła walka konkurencyjna. Głównym instrumentem konkurencji są ceny. Ponieważ odbiorcy mają pełny przegląd ofert dostawców, mogą wybrać najdogodniejszego, oferującego najkorzystniejsze warunki. W ten sposób dostawcy są zmuszani do licytacji cenowych w dół, dostarczając elementy kooperacyjne o pożądanej jakości i w ustalonym terminie. W rezultacie, posiadanie rozbudowanej sieci trwałych powiązań z małymi przedsiębiorstwami jest koniecznym warunkiem funkcjonowania przedsiębiorstw wielkich, a pozostawanie w związkach kooperacyjnych z jednostkami dużymi jest czynnikiem determinującym działanie przedsiębiorstw małych.

W Polsce warunki sprzedaży są jeszcze odmienne. Często jedno małe przedsiębiorstwo zaopatruje kilku dużych odbiorców. Zamówienia składane przez odbiorców i ich wymogi dotyczące jakości i terminów wykonania nie stanowią jeszcze dla dostawców podstawowej przesłanki podejmowania ryzyka.

Oprac. DEM

W tekście wykorzystano materiał dr. E. Getka (U.Sz.)

BUTELKOWY KOŁOWROTEK

Obok płynów w opakowaniach jednorazowych - w tym również szklanych, napoje i wody gazowane, soki i piwo kupujemy w typowych, znormalizowanych butelkach wielokrotnego użytku o pojemnościach od 0,25 do 1 l. Nabywając napoje płacimy równocześnie za ich opakowania. Na przykład pusta butelka 0,33 l kosztuje 500 zł, a 0,5 l - 1000 zł. Placówki handlowe przyjmują butelki, ale „na wymianę": Podjęliśmy próbę odsprzedania butelek po piwie i wodzie mineralnej w kilku sklepach zlokalizowanych w centrum Gdańska.

W sklepie spożywczym przy ul. Szerokiej nie skupuje się opakowań szklanych, lecz w drodze wyjątku ekspedientka gotowa była przyjąć nie więcej, niż... 2 butelki 0,5 l. W kiosku, na rogu ulic Kowalskiej i Podwale Staromiejskie, skupują butelki po piwie, gdy mają „wolne kontenery" i płacą za nie po 600 zł. W „Delikatesach Gdańskich" przyjmują opakowania tylko „na wymianę", co nie dotyczy nietypowych butelek po piwach, winach i alkoholach wysokoprocentowych pochodzących z importu. Jednak panie ze stoiska monopolowego nie odmawiają przyjęcia kilku butelek od klientów.

Ponieważ właściciele sklepów i firmy handlowe zaopatrują się w towary przede wszystkim w hurtowniach, poprosiliśmy o wypowiedzi na temat butelek kilku hurtowników gdańskich.

W Hurtowni Piwa „Fass" w Gdańsku kaucja za 1 butelkę 0,5 l wynosi 1100 zł. Hurtownia nie skupuje opakowań, ale sklepy powinny je zwracać, aby otrzymać następną partię piwa. Toteż punkty sprzedaży detalicznej zaopatrywane przez hurtownię zwracają kontenery z pustymi butelkami. Sklepy przyjmują je płacąc po 1000 zł. Zatem skup opakowań jest opłacalny.

W hurtowniach gdańskich „Standard" i „Empol" uważają, iż obrót opakowaniami szklanymi stanowi poważny kłopot. Skup, gromadzenie, przeładunek i wreszcie transport wykluczają opłacalność nawet stosowania wymiany. Obie firmy preferują dostawy napoi i alkoholi niskoprocentowych w butelkach jednorazowego użytku, w przypadku zaś butelek znormalizowanych 0,5 l po piwie, to pakowane są one w bezzwrotne kartony.

Tak więc hurtownie prywatne starają się nie zajmować problemem opakowań zwrotnych ze szkła, pozostawiając jego rozwiązywanie sklepom i ich klientom.

Z kolei firmy państwowe jak: Przedsiębiorstwo Hurtu Spożywczego w Gdańsku i Hurtownia Artykułów Spożywczych „Sopot" w Sopocie, dostarczające duże ilości napoi i soków krajowych w butelkach 0, 33 l, ponoszą ewidentne straty. Ceny naczyń kapslowanych, nie gwarantują ich odkupywania. Tymczasem hurtownie ponoszą koszty związane z odbiorem opakowań ze sklepów, transportem i magazynowaniem.

W rezultacie przedsiębiorstwa te dokładają do obrotu napojami gazowanymi, wodami mineralnymi i sokami. Zwłaszcza, iż w skupie za butelki 0, 33 l płaci się... 150 zł. W PHS zmagazynowano niedawno taką liczbę opakowań szklanych, że jedynym wyjściem było upłynnienie ich za każdą cenę. Aby uniknąć zwielokrotniania strat, magazyny opróżniono sprzedając butelki 0, 33 l po 350 zł. Dodajmy, iż obie hurtownie nie prowadzą skupu butelek.

Warto jeszcze wspomnieć, iż zdaniem hurtowników nadmiar opakowań w zamkniętych obiegach (wytwórnie - hurtownie - sklepy - hurtownie - wytwórnie) wynika z sezonowości sprzedaży napoi, pojawienia się na rynku dużej liczby butelek po piwach importowanych i notowanego ostatnio spadku popytu na artykuły spożywcze. Cóż, wolny rynek nie zawsze oznacza, że jest to rynek klienta. Jeśli chodzi o butelki, zapewne zyskuje na nich producent płynnego towaru, ale chyba jednak... kosztem klienta.

JACEK SIEŃSKI

SZPALTA PRAWA

W sektorze prywatnym pojawiła się „nowa" forma organizacji - spółdzielnia. Ta forma własności dotychczas była klasyfikowana jako sektor uspołeczniony. Obecnie nie ma takiej kategorii własności. Konieczne będą zatem zmiany w zapisach ustaw i rozporządzeń, gdzie sektor uspołeczniony był wyodrębniony i miał także swoje przywileje.

Spółdzielczość gospodarcza ma swoje dobre tradycje, lecz w ostatnich dziesiątkach lat idea ta została wypaczona. Spółdzielnie miały charakter przedsiębiorstw państwowych. Wiele jednostek było tylko z nazwy spółdzielniami. Jednakże jako forma organizacji gospodarczej, nie wymagającej przy założeniu wysokiego kapitału (tak jak to jest w przypadku tworzenia spółki prawa handlowego - akcyjnej lub z o.o.), spółdzielnie w czystej formie - jako sektor prywatny - mają przed sobą etap przekształceń i rozwoju. Tym bardziej, że prawo dopuszcza tworzenie spółdzielni osób fizycznych, prawnych (spółdzielnia spółek, przedsiębiorstw, instytucji mających osobowość prawną) jak i możliwe jest założenie **spółdzielni mieszanej.**

Zasadnicza różnica w tworzeniu tych różnych odmian spółdzielni, lecz mających takie same prawa i status, tkwi w liczbie założycieli spółdzielni. Prawo spółdzielcze ustala, że spółdzielnia musi liczyć **co najmniej 10 członków** (art. 15, pkt.1). Członkowie w przyjętym statucie mogą tę liczbę zwiększyć. Jest jednakże następny punkt w wymienionym artykule 15 Prawa spółdzielczego (pkt.5), w którym zapisano, że w przypadku, gdy członkami spółdzielni są osoby wyłącznie prawne, wymagana jest liczba tylko **trzech członków**.

Problem powstaje w przypadku spółdzielni, której założycielami są osoby fizyczne i prawne. Jest to w ostatnim okresie powszechny trend, gdy przedsiębiorstwa zamierzają z pracownikami mającymi pomysły (projekty, patenty, programy innowacyjno-wdrożeniowe) utworzyć wspólne przedsięwzięcie. Nie zawsze forma spółki jest obustronnie korzystna, więc szuka się innych możliwości organizacyjno-prawnych.

Jaka liczba poszczególnych członków w takiej spółdzielni mieszanej jest konieczna? Niektórzy sędziowie rejestrujący spółdzielnię interpretowali Prawo spółdzielcze w ten sposób, że musi być zachowane minimum dla poszczególnych rodzajów założycieli, a więc koniecznych jest w sumie co najmniej 10 członków założycieli, w tym co najmniej 3 posiadających osobowość prawną!

W tej sprawie głos zabrał Sąd Najwyższy, który stwierdził autorytatywnie, że **„liczba założycieli spółdzielni, której członkami mogą być zarówno osoby fizyczne jak i osoby prawne, nie może być mniejsza od dziesięciu"**. Praktycznie oznacza to, że spółdzielnię może założyć jedno przedsiębiorstwo (spółka lub inna instytucja prawna) z dziewięcioma osobami. Resztę spraw dotyczących organizacji wewnętrznej spółdzielni reguluje się zapisami w przyjętym wspólnie statucie.

W okresie przekształcania gospodarki na tory działań o charakterze kapitałowym i rynkowym forma spółdzielczości nie jest chyba doceniana. Traktuje się ją jako relikt poprzedniego systemu gospodarki socjalistycznej, lecz warto chyba na spółdzielczość spojrzeć jako na sektor prywatny - zorganizowany przy niewielkich nakładach, lecz skupiający potencjał intelektualny i organizacyjny ludzi przedsiębiorczych. (DEM.)

NOWE STAWKI CELNE

Aż sześć rozporządzeń w sprawie ceł przyjęła Rada Ministrów na swym posiedzeniu 12 grudnia br. W myśl tych postanowień **od 1 stycznia 1992 r. odwieszone zostaną cła na: ropę naftową, gaz ziemny, samochody osobowe i ciężarowe, podwozia do nich oraz elektronikę użytkową i papierosy.**

Cło na komputery będzie obecnie wynosiło **20 proc.** (zamiast 5 proc.), mikrofony, gramofony, magnetofony i inne urządzenia do zapisu dźwięku, magnetowidy, telewizory i kamery - obłożono cłem w wysokości **30 proc.** (zamiast 20 proc.).

Odwieszono cło na papierosy, które obecnie wynosi **90 proc.**, z jednoczesnym obowiązkiem cła minimalnego w wysokości **10 dolarów od każdego 1000 szt. papierosów.**

Ustalono jednolitą stawkę celną dla samochodów w wysokości **35 proc.** Dotyczy ona samochodów osobowych, ciężarowych, autokarów i autobusów. Jednocześnie podwyższono minimalną wartość cła na samochody osobowe i samochody o ładowności do 1000 kg, zbudowanych na bazie nadwozi samochodów osobowych lub osobowo-towarowych: do 4 lat na 1500 USD (zamiast 800 USD), powyżej 4 lat - 3000 USD (zamiast 1500 USD).

Na silniki i nadwozia zastosowano stawkę celną w wysokości 35 proc., przy czym dla nadwozi - minimalna stawka celna wynosi 1000 dolarów.

Spośród innych artykułów cło na herbatę czarną przewożoną luzem będzie wynosiło 15 proc., a na paczkowaną 20 proc.

Nadal obowiązują też zakazy importu samochodów z silnikiem dwusuwowym (oraz silników dwusuwowych), a także samochodów osobowych ponad 10-letnich. Przypomnijmy, że **od 14 grudnia br. obowiązuje również zakaz sprowadzania samochodów ciężarowych starszych niż 6-letnie.** Utrzymano zakaz importu spirytusu i wódek czystych.

(SzK)

CUP O SYTUACJI PALIWOWO-ENERGETYCZNEJ

Zwykle o tej porze roku, pojawiały się dramatyczne informacje o sytuacji w naszym górnictwie i energetyce. W br. jest spokojnie. Wynika to głównie ze zmniejszonego zapotrzebowania prawie na wszystkie nośniki energii. Przewiduje się, że wydobycie węgla wyniesie w br. 139,0 mln ton. Energia elektryczna wyprodukowana w 1991 r. zaspokoi w pełni bieżące potrzeby odbiorców, mimo że będzie jej o 2,4 proc. mniej niż w roku ubiegłym. Mniej się też przerobi w krajowych rafineriach ropy naftowej, bo tylko 12 mln ton (spadek o 1 mln ton w porównaniu z ub.r.).

Centralny Urząd Planowania myśli już jednak o roku przyszłym. Przewiduje się więc wydobycie węgla w ilości od 136 do 140 mln ton, z czego ok. 22 mln ton przeznaczy się na eksport. Węgiel brunatny, którego wydobycie utrzymuje się na stabilnym poziomie 69 mln ton - w podobnej ilości w roku przyszłym - również zaspokoi potrzeby odbiorców. Jeśli chodzi o paliwa gazowe, to w zależności od tego czy przyszłoroczna zima będzie ostra lub łagodna, zapotrzebowanie może się zmieniać. Dlatego CUP przewiduje ewentualność zwiększenia wydobycia gazu ze źródeł krajowych. Import gazu z ZSRR ma wynieść w 1992 r. ok. 6,5 mld m. sześc.

Z innych przewidywań CUP wynika, że straty energii elektrycznej w sieciach, w przyszłym roku powinny się obniżyć o 2 mld kWh. Przewiduje się zwiększenie przerobu paliw płynnych do 13 000 tys. ton. Wzrośnie ich podaż na rynek krajowy, ale niezbędny jest dalszy, uzupełniający import paliw.

Natomiast Państwowa Agencja Węgla Kamiennego, przewiduje, że w br. średnia cena węgla wzrośnie do 270 tys. zł za tonę. W porównaniu z jej kosztem wydobycia - 328 tys. zł/t. przewidywane tegoroczne dotacje dla węgla kamiennego mogą okazać się za małe.

Pocieszające jest to, że np. zapasy węgla w energetyce przed sezonem zimowym wynosiły w br. 7,3 mln ton. Był to najwyższy z dotychczasowych poziom zapasów. CPN w ciągu trzech kwartałów sprzedała ponad 2 mln ton benzyn silnikowych, czyli 98,05 proc. tego co w ub.r. Jeszcze mniej sprzedano oleju napędowego, bo tylko 64,55 proc. ilości ubiegłorocznej.

(SzK)

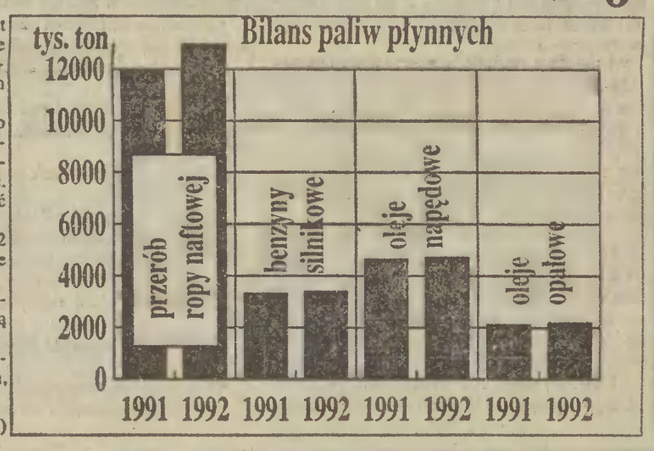

NA POŁATANIE DZIUR

Co planuje się na I kwartał 1992 roku? Jakie są najważniejsze elementy projektu prowizorium budżetowego, proponowanego przez „stary" rząd?

Ceny mają wzrosnąć o ok. 14-15 proc. (głównie energia, gaz, opłaty za kwaterunek, c.o., ciepła woda).

Podatek obrotowy ma być podniesiony i zakres stosowania rozszerzony (dotychczas niektóre towary i usługi były zwolnione z tego podatku).

Wzrost składek ubezpieczenia społecznego (ZUS - z 43 proc. do 45 proc. plus oczywiście 2 proc. na Fundusz Pracy). Fundusz składkowy rolników ma być podniesiony z 25 proc. do 40 proc. podstawowej emerytury kwartalnie.

Oczywiście liczy się na to, że **fiskus będzie kosić podatki równo i bezlitośnie.** Każdy pracujący będzie płacić podatek powszechny, nastąpi podwyżka ceł (na samochody). Nie wiadomo jeszcze co będzie z „popiwkiem".

Przewiduje się w I kwartale deficyt budżetowy na poziomie 17,5 bln zł. Taki ma być początek nowego roku, nazywanego przez niektórych „przejściowym" a przez innych „przełomowym". Dla pracujących oraz bezrobotnych będzie to zapewne rok trudny...

(W.)

ABC biznesu

CO POD SZYLDEM?

Dobra nazwa spółki lub przedsiębiorstwa to ponoć gwarantowany sukces. Dlatego też twórcy nowych przedsięwzięć gospodarczych wymyślają przeróżne nazwy mające torować im drogę pomyślności na rynku krajowym i zagranicznym. Niepisaną zasadą jest używanie skrótów pachnących zachodem. Pojawiają się zatem dopiski typu Co., Ltd, itp. „Ltd." to skrót słowa „limited", czyli oznaczającego ograniczoną odpowiedzialność - normalne z o.o.

Pomysłowość w wymyślaniu sobie nazwy firmy jest nieograniczona. Niestety, często te wystrzałowe firmy, o europejskich nazwach, mają charakter walizkowy (pieczątka i dokumentacja w walizce).

Image firmy to nie tylko piękna nazwa i znak firmowy. Na rynku liczą się te przedsiębiorstwa, które mają rzeczywiste elementy „company identity" (CI) czyli tożsamość firmy.

Praca nad „image"

„Tożsamość firmy" (Company identity) określana jest jako „image" - obraz tworzony odbierany przez samą firmę oraz jej otoczenie (klientów). Na kampanię CI wydawane są przez firmy zachodnie duże pieniądze. Angażowane są specjalistyczne ośrodki marketingowe. Menedżerowie przypisują „company identity" niemal magiczne właściwości. Nie chodzi tu tylko o kampanię reklamową, o promocję firmy, wyrobu, znaku graficznego. Na obraz firmy składa się cały szereg czynników związanych z kulturą przedsiębiorstwa i jego „filozofią" działania.

Między obrazem zewnętrznym firmy (znakiem, nazwą, wzornictwem) i „wnętrzem" organizacyjnym i działalnością rynkową musi istnieć zgodność. Nie można reklamować się na wyrost. Dobre produkty i usługi nie powinny być reklamowane w sposób wulgarny, odpychający - wbrew zasadom marketingowym.

Amerykański specjalista od reklamy Walter Margulies definiując Company Identity wymienia trzy zasadnicze składniki tożsamości firmy:

- kultura przedsiębiorstwa
- wzornictwo (identyfikujące firmę na rynku)
- komunikacja wewnątrz organizacji.

W znanych firmach zachodnich „image" tworzą indywidualności. Szefowie-właściciele są wzorami dla pracowników i klientów. Tożsamość firmy tworzy się bowiem z cech przedsiębiorcy, jego idei, specyfiki i innowacji w podbijaniu rynku.

W małych firmach zdarza się, że posiada ona osobowość lidera. Jednakże zbyt często tą „osobowością" jest jedynie patrzenie przez pryzmat własnej kieszeni, dążenie do robienia szybkiego biznesu. Kultura firmy sprowadzana jest w najlepszym przypadku do szykownego garnituru, wizytóweczki, ładnego szyldu i w miarę kulturalnej obsługi klientów. Menedżerowie - zbyt mało uwagi i znaczenia w osiągnięciu sukcesu przypisują swojej wiarygodności wobec klientów oraz sile zależnej od kultury organizacyjnej firmy.

Kultura organizacyjna

Niemiecki specjalista zarządzania, prof. Edmund Heinen twierdzi, że kultura firmy to cały system wartości i norm uznawanych przez pracowników i zrodzonych w firmie. Twórca koncernu IBM Thomas Watson uważa, że każda organizacja powinna mieć mocne podstawowe zasady, na których opiera swoją politykę i działanie. Podbudowujące te działania filozofia, duch i werwa firmy mają o wiele większe znaczenie w osiąganiu sukcesu niż siła technologiczna i ekonomiczna. W IBM naczelną zasadą jest „kierowanie uwagi na pracownika".

Konsultanci firmy Hewlett-Packard analizujący możliwości rozwoju i dalszych sukcesów rynkowych uznali, iż zasadniczym czynnikiem pomyślności firmy jest jej specyficzna kultura organizacyjna, odpowiadająca potrzebom poszczególnych pracowników. Wśród istotnych elementów tej kultury wymieniono możliwość rozwijania innowacji, autonomię pracowników, klarowną ścieżkę awansu i nowatorów, oraz zachęty do podejmowania ryzyka (akceptowanie niepowodzenia w działalności innowacyjnej, wymagającej ryzykownych decyzji).

Na poczucie tożsamości składają się:

- potrzeby i możliwości pracowników
- identyfikacja z firmą
- możliwości samorealizacji
- sensowność poszczególnych czynności i zadań
- odpowiedzialność pracownika za konkretne zadania
- wymogi etyczne związane z przynależnością do „rodziny" (załogi) firmy
- filozofia firmy.

W uzyskaniu odpowiedniej wydajności pracy i efektywności produkcji oprócz fizycznych możliwości pracownika (uzdolnienia, umiejętności, przygotowania zawodowego i doświadczenia) duże znaczenie ma motywacja (nie tylko materialna). Najprostszą metodą „kupienia" pracowników jest windowanie wynagrodzenia. Jednakże pracownik zatrudniający się tylko dla dużych pieniędzy nie jest zbyt cenną inwestycją firmy. Magnes pieniężny szybko się wyczerpuje...

Identyfikacja z firmą

Niektóre firmy zachodnie wdrażają zasady kultury organizacyjnej aż do przesady. Pracownicy noszą firmowe stroje, przypinają sobie do prywatnych ubrań znaczki i symbole, utożsamiające ich zewnętrznie z przedsiębiorstwem. W Polsce także można spotkać się już z taką praktyką. Nie chodzi jednakże o uniformizację w pejoratywnym znaczeniu. Ma to wpływać na związek emocjonalny - na dumę z pracy w uznanym przedsiębiorstwie.

Firmy dbające o reputację i „company identity" organizują dla swoich pracowników swoje „święta". Nie chodzi tu o tzw. popijawy w terenie i zakładowe „bibki". Takie „święta" tylko pozornie mieszczą się w obszarze kultury organizacyjnej firmy. Imprezy cementujące załogę nie mogą bowiem sprowadzać się do bratania się pracowników z kierownictwem przy kielichu.

Nie wystarczy także zafundować sobie znaczek firmowy, aby zyskać image. Dobra marka na rynku to nie tylko nazwa i celne reklamy. Aby z nazwą firmy kojarzyła się dobra marka, trzeba włożyć w swój interes oprócz pieniędzy, wysiłek w tworzenie obrazu firmy wiarygodnymi faktami.

(W.)

ROZMAITOŚCI GOSPODARCZE

• Jak podaje Ministerstwo Przekształceń Własnościowych, kondycja przedsiębiorstw, które uczestniczą w programie powszechnej prywatyzacji jest na ogół lepsza niż całego polskiego przemysłu. Wynika to m.in. z danych dotyczących wyników finansowych tychże przedsiębiorstw. W pierwszym półroczu uzyskały one zysk brutto w wysokości ok. 300 mln USD oraz zysk netto - 178 mln USD przy wartości sprzedaży - 2,3 mld USD.

• Ministerstwo Finansów zabiega o kredyty w Banku Światowym i Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju, które zostałyby wykorzystane na zwiększenie kapitału 9 banków komercyjnych przed ich prywatyzacją. Prawdopodobnie chodzi tu o sumę ok. 200 mln dolarów.

• Jakby w uzupełnieniu poprzedniej informacji, warto zwrócić uwagę na zabiegi ekspertów z Ministerstwa Finansów, starających się rozwiązać problem tzw. złych czyli nieściągalnych kredytów, udzielonych przez 9 banków komercyjnych. Specjalne grupy ekspertów najpierw badają możliwości wypłacalności kredytobiorców, a później mają sformułować zalecenia dla banków jak mają postępować wobec niewypłacalnych przedsiębiorstw. Przewiduje się takie postępowanie jak: redukcja odsetek, umorzenie części odsetek oraz - w ostateczności - ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa.

• Głośna była przed dwoma laty sprawa powołania do życia polsko-włoskiej spółki „SIPMA" w Lublinie. Była to jedna z pierwszych, największa wówczas spółka joint venture. Stronę polską reprezentował Kombinat Maszyn Rolniczych „Agromet", stronę włoską trzej znani producenci: Ruggerini, Barbieri i Omas. Głównym produktem nowej firmy miał być - szeroko reklamowany wówczas - mikrociągnik „Gepard". Obecnie Lubelski Sąd Gospodarczy wykreślił z rejestru wpisu podwyższenie kapitału akcyjnego „SIPMY", co oznacza wyeliminowanie z gry partnerów włoskich. Stało się tak na wniosek Lubelskiej Fabryki Maszyn Rolniczych. Zdaniem przedstawicieli tej fabryki, interes robiła tylko strona włoska - kosztem współudziałowców polskich.

• Okazuje się, że nawet pomidory można... przemycać. Stało się tak w Szwecji, gdzie - zdaniem rodzimych producentów - polskie pomidory pakowano do szwedzkich opakowań i sprzedawano je po cenie 10-krotnie wyższej. O nieuczciwe machinacje oskarża się szwedzkich importerów jarzyn. W podobny sposób postępuje się z ogórkami. Chodzi również o to, że polskie warzywa są opryskiwane w trakcie ich uprawy zabronionymi w Szwecji środkami chemicznymi. Jest w tej sprawie prowadzone dochodzenie ze strony rzecznika ochrony konsumentów.

(SzK)

Zdaniem eksperta

FIRMOWE AUTO TAŃSZE?

W ostatnim czasie pojawia się coraz więcej firm oferujących do wydzierżawienia wysokiej klasy samochody zachodnie. Warto zatem przeanalizować zasady finansowe takich transakcji.

Dzierżawa taka korzystna jest przede wszystkim dla podmiotów gospodarczych, z uwagi na sposób rozliczania podatku dochodowego. Osoba fizyczna, mogąca nawet przeznaczyć ze swojej pensji od kilku do kilkunastu milionów zł miesięcznie na opłaty dzierżawne, nie może odjąć sobie tych kwot w formie kosztów uzyskania przychodów, gdyż zarówno obecna ustawa o podatku wyrównawczym, jak i obowiązująca od 1 stycznia 1992 ustawa o powszechnym podatku dochodowym tego nie przewidują.

W przypadku firm (także bez osobowości prawnej), opłaty dzierżawne stanowią koszty uzyskania przychodów i pomniejszają dochód do opodatkowania. Nie wszystkie tego typu umowy mają charakter dzierżawy, część samochodów użyczana jest w formie leasingu.

W przypadku leasingu finansowego, tj. umowy zawierającej prawo zakupienia samochodu przez leasingobiorcę po upływie okresu obowiązywania umowy za ustaloną w niej cenę, opłaty leasingowe nie stanowią kosztów, wlicza się do nich tylko odsetki leasingowe. W zamian za to leasingobiorca dokonuje w czasie trwania umowy odpisów amortyzacyjnych. W przypadku leasingu operacyjnego, bardzo zbliżonego do popularnej dzierżawy, zarówno raty leasingowe jak i odsetki stanowią koszty dla leasingobiorcy. Wydzierżawienie samochodu pozwala zatem jednocześnie użytkować reprezentacyjny samochód, jak i zapłacić mniejszy podatek dochodowy. Oczywiście transakcja taka możliwa jest tylko dla firm o ustalonym i wysokim standingu.

Realnie najkorzystniejsze oferty pochodzą od firm współpracujących ze znanymi markami zachodnimi. Firmy takie zwykle gwarantują wysoką jakość samochodów, jak również w ramach opłat dzierżawnych zapewniają bieżący serwis. Ponadto samochody te przebywają na terenie naszego kraju w czasie określonym terminem dzierżawy, tym samym nie podlegają obciążeniom granicznym - co zmniejsza wysokość opłat. Jeszcze istotniejsze stanie się to w roku przyszłym, wraz ze wzrostem stawek celnych na samochody importowane. W takiej sytuacji praktycznie najtańszą możliwością dostępu do wysokiej klasy samochodów będzie ich dzierżawa.

Opłaty dzierżawne przeważnie ustalane są w walutach zachodnich przeliczanych wg aktualnych kursów NBP. W związku z tym opłaty są stabilne, ale tylko w sytuacji wygaszonej inflacji. Podsumowując wielkość zapłaconych rat miesięcznych otrzymujemy wprawdzie kwotę przewyższającą aktualną cenę nowego samochodu, ale płatność ta rozłożona jest na kilka lat i obciąża stopniowo bieżące koszty eksploatacyjne.

LONGIN MAŻEWSKI

STUDENCI DO WZIĘCIA

Z Polski corocznie wyjeżdża na praktyki zawodowe na Zachód tysiące studentów. Za pośrednictwem międzynarodowej organizacji AIESEC dla najlepszych studentów załatwiane są staże w renomowanych firmach oraz instytucjach obsługujących biznes.

Praktyki zagraniczne są traktowane jako wyróżnienie. Kiedyś jednym z kryteriów oceniających studentów była aktywność społeczno-polityczna. Zdarzało się, że praktykantów odsyłano z firm zagranicznych, gdyż nie można było się z nimi porozumieć. Politycznie byli dobrzy, lecz językowo cieniutko.

W uczelnianej organizacji AIESEC na Politechnice Gdańskiej twierdzą, że obecnie takie przypadki są niedopuszczalne. Praktykanci muszą znać język kraju, w którym mają odbywać praktykę lub „ostatecznie" - język angielski. Konieczne jest także przygotowanie się merytoryczne do wyjazdu. Nie są to bowiem wyjazdy turystyczne, lecz staże i praktyki zawodowe, mające w przyszłości zaowocować w działalności gospodarczej (w przemyśle, nauce, biznesie).

Firmy zagraniczne zatrudniające i opłacające pobyt praktykanta chcą mieć z praktykantów korzyści. Po powrocie do kraju i obronie dyplomu przez studenta kontakt z firmą jest podtrzymywany. Wielu obecnych menedżerów oraz promotorów gospodarki rynkowej w Polsce szlifowało ostrogi biznesu na praktykach studenckich. Później odbywali staże. Obecnie są partnerami, znającymi realia, potrzeby i możliwości współpracy z zagranicznymi przedsiębiorstwami i instytucjami.

Dużym zainteresowaniem studentów zagranicznych cieszy się także polska gospodarka. W ramach wymiany praktykantów przyjęto zasadę, że za granicę wyjeżdża tylu studentów, ilu jest w stanie przyjąć polska strona organizacji praktyk. Liczba ta wzrasta w ostatnich latach. Oprocz tradycyjnych kontrahentów wspomagających działalność AIESEC, takich jak banki, centrale handlu zagranicznego (m.in. „Navimor") studentami zagranicznymi zainteresowany jest sektor prywatny. Otrzymują określone stawki, wynegocjowane za pośrednictwem organizacji studenckiej. Przedsiębiorcy traktują często praktyki jako okazję do wdrażania innowacji w działalności firm.

Z organizacją studencką współpracuje Klub Prywatnego Przedsiębiorcy. Zainteresowanych zatrudnieniem u siebie praktykantów zagranicznych kierujemy do AIESEC przy PG. Można tam ustalić dowolny termin praktyki, okres i warunki pobytu studentów zagranicznych. Można ponoć wybierać określoną specjalność, pochodzenie, znajomość języka. Warto chyba skorzystać z tego transferu know how i innego stylu działania ludzi żyjących w gospodarce rynkowej.

(DEM.)

BAŁTYCKIE FORUM GOSPODARCZE

Gdańsk, 19 grudnia 1991 r. Nr 19

redagowane przy współpracy Gdańskiej Izby Gospodarczej, Izby Rzemieślniczej w Gdańsku i Fundacji Gospodarczej NSZZ "Solidarność".

JAK POŻYCZYĆ 35 TYSIĘCY DOLARÓW?

Istnieje specjalny program kredytowy dla młych i średnich przedsiębiorstw. Jak informuje Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości, program ten realizowany jest we współpracy z bankami, a mianowicie: Powszechnym Bankiem Kredytowym, Bankiem Gdańskim, Bankiem Przemysłowo-Handlowym, Bankiem Depozytowo-Kredytowym, Powszechnym Bankiem Gospodarczym, Wielkopolskim Bankiem Kredytowym, Pomorskim Bankiem Kredytowym oraz Bankiem Zachodnim

W ramach programu udzielane są kredyty dewizowe do wysokości 35 tysięcy USD. Kredyty mogą być wykorzystane na cele inwestycyjne. Komitet Kredytowy Funduszu szczególną uwagę przywiązuje do doświadczenia składającego wniosek, w działalności gospodarczej, którą zamierza podjąć.

Szczegółowe informacje można uzyskać w 56 okienkach uruchomionych we współpracujących bankach. W siedzibie Funduszu w Warszawie, ul. Nowy Świat 6/12 (4 piętro) działa punkt informacyjny w godzinach 9-16. Telefon informacyjny 625-19-21.

Poniżej przedstawiamy plan mający na celu uproszczenie przygotowania właściwej prezentacji przedsięwzięcia, przedkładanej Polsko-Amerykańskiemu Funduszowi Przedsiębiorczości.

Prezentacja powinna zawierać:

• Tło projektu wraz z krótkim zarysem historycznym przedsiębiorstwa;

• Opis działalności z wyszczególnieniem wielkości, liczby pracowników, lokalizacji i wyposażenia oraz profilu działalności;

• wizję przedsięwzięcia z wyszczególnieniem proponowanego produktu lub usługi;

• kierownictwo - kluczowi ludzie i opis ich doświadczenia;

• przedstawienie właścicieli - członków zarządu, akcjonariuszy;

• opis rynku ze wskazaniem ważniejszych klientów na rynku zbytu i przyczyn takiego wnioskowania, zasad ustalania cen zbytu, kluczowych konkurentów na rynku, a także czynników czasowych - tj. dlaczego inicjatywa następuje właśnie teraz.

O pożyczki mogą ubiegać się osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą oraz prywatne podmioty gospodarcze wszystkich branż realizujące przedsięwzięcia gospodarcze (niewielkie i średnie).

A oto wielkość, oprocentowanie, okres spłaty i zabezpieczenie pożyczki:

• kwota nie przekraczająca 35 000 USD udzielana i spłacana w tej samej walucie.

• stopa procentowa, ustalana przez PAEF, wynosi 12 proc. i jest stała w okresie trwania pożyczki (stopa procentowa może ulec zmianie, ale tylko w przypadku nowych pożyczek).

• okres spłaty - ustalany indywidualnie dla każdego przedsięwzięcia, maksymalnie 3 lata,

• zabezpieczenie - w przypadku zakupów inwestycyjnych będzie nim ich przedmiot - nie może być niższe niż 50 proc. kwoty pożyczki.

Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości (PAFP) jest instytucją, której celem jest popieranie rozwoju polskiego sektora prywatnego poprzez wdrażanie w Polsce tych sposobów prowadzenia działalności gospodarczej, które przyczyniły się do sukcesów amerykańskiej przedsiębiorczości. Udziela pożyczek polskim przedsiębiorcom NA CELE ZWIĄZANE Z ROZWOJEM PRZEDSIĘBIORSTWA.

Środki pieniężne są ograniczone. Brani są pod uwagę tylko przedsiębiorcy, którzy pokażą, że są zdolni odnieść sukces i spłacić pożyczkę. Spośród takich wnioskodawców tylko najlepsi ją otrzymają. Proces oceny jest bardzo selektywny.

Pożyczki SBFC NIE BĘDĄ UDZIELANE na cele lokacyjne, ani na spłaty istniejącego zadłużenia. Podobnie, nie będą rozpatrywane wnioski tych przedsiębiorstw, których zadłużenie z innych tytułów ogranicza zdolność do spłacenia nowych pożyczek.

Przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność są poddawane znacznie bardziej rygorystycznym procedurom oceny. Właściciele muszą posiadać co najmniej 30 proc. środków własnych, mogą też otrzymać pożyczki na środki obrotowe. Nie będą w ogóle rozważane wnioski na nowo otwierane restauracje. Spółki mogą ubiegać się tylko o jedną pożyczkę z tego programu.

SBFC dokonuje rzetelnej i starannej oceny wszystkich wniosków, która będzie obejmować również wizyty w siedzibie przedsiębiorstwa oraz weryfikację proponowanego zabezpieczenia zwrotności pożyczki. Pożyczkobiorcy powinni przedstawić dowody, iż maszyny i urządzenia, zakupione z pożyczki, mają odpowiednią gwarancję i serwis na terenie Polski.

Proces oceny wniosków pożyczkowych może wydawać się skomplikowany, jednakże opiera się on na wzorcach amerykańskich, które zapewniają dokładną ocenę zdolności kredytowej wnioskodawców. Proces ten może mieć walory edukacyjne nawet dla wnioskodawców, którzy nie otrzymają pożyczki, ponieważ pomoże im przemyśleć różne aspekty funkcjonowania ich przedsiębiorstw.

ter.

W SUKURS EKSPORTEROM

Nigdy za dużo działań mających na celu promocję i tworzenie korzystnych warunków naszego eksportu, który wobec malejącej wciąż siły nabywczej ludności w kraju, będzie miał zasadnicze znaczenie m.in. w zwalczaniu recesji. W tym też celu, o czym zapewne nie wszyscy przedsiębiorcy zainteresowani eksportem wiedzą, że powstała już wiosną br. **Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych.** Na zasadzie spółki akcyjnej powołały ją: Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Współpracy Gospodarczej z Zagranicą, Narodowy Bank Polski, TUiR „Warta", Bank Turystyki, Bank Handlowy, PHZ „Varimex" oraz Metalexport i Polimex-Cekop.

Korporacja stara się tworzyć sprzyjające okoliczności oraz wzmacniać pozycję polskich eksporterów na rynkach międzynarodowych, drogą ubezpieczania należności, wynikających z realizacji umów eksportowych. Udziela w związku z tym tzw. pokrycia ubezpieczeniowego w zakresie ryzyka handlowego, a także niehandlowego tj. politycznego, bądź związanego z działaniem sił natury, czy też ryzyka przewlekłej zwłoki w przypadku dłużnika publicznego.

Ubezpieczenie dotyczące ryzyka niehandlowego obejmuje szkody mogące powstać w związku z wojną, wojną domową, w przypadku powstania, rewolucji, rozruchów, lokautów, strajków, konfiskaty mienia dłużnika, wywłaszczenia, nacjonalizacji, wprowadzenia ogólnego moratorium płatniczego, ograniczeń handlu zagranicznego, zakazu transferu należności w walucie płatności lub zakazu konwersji na walutę płatności, wreszcie takich katastrof jak trzęsienie ziemi, wybuch wulkanu, powodzie, huragany, cyklony itp.

Pokrywanie szkód, wynikających z ryzyka handlowego, dotyczy m.in. całkowitej lub częściowej utraty należności na skutek prawnej lub faktycznej niewypłacalności dłużnika oraz niezrealizowania należności w wyniku pogorszenia się sytuacji finansowej dłużnika czy też poręczyciela. Korporacja prowadzi także - na podstawie zezwolenia ministra finansów - szerszą działalność ubezpieczeniową.

ch.

Ważne, by miał kto przejąć pałeczkę

RZEMIEŚLNICZA SZTAFETA POKOLEŃ

IZBA RZEMIEŚLNICZA IR W GDAŃSKU

Dzieje naszego rzemiosła w okresie powojennym są niewątpliwie ciekawsze od niejednej powieści sensacyjnej. Składają się na nie długoletnie zmagania właścicieli warsztatów z urzędnikami reprezentującymi władze PRL oraz liczne kolorowe światła dla rzemiosła - raz zielone, raz czerwone. Inż. Stanisław Małuszek pamięta czasy, gdy na przemian zachęcano i zniechęcano rzemieślników - to do podejmowania produkcji, to do świadczenia usług.

Państwo „ludowe" ustalało sztywne cenniki usług i bezwzględnie egzekwowało należności finansowe. Natomiast przejawem braku zaufania do „prywaciarzy" były sławetne domiary. Urzędnicy sprawdzali dochody i zyski warsztatów metodami, które dziś wydają się anegdotyczne. Żmudnie kontrolowano zużycie energii elektrycznej i materiałów oraz rachunki, nawet na kilka gwoździ.

Doszukując się dowodów nadmiernych zysków, w domach prywatnych i warsztatach przeprowadzano gruntowne rewizje, i to w asyście funkcjonariuszy MO. Skrupulatnie dochodzono, skąd rzemieślnik wziął pieniądze na zakup samochodu, będącego jednym ze znamion „rozrzutnego trybu życia" i „luksusu". Toteż przetrwanie firmy prywatnej zależało w dużej mierze od orientacji jej właściciela w zawiłościach prawa i przepisów oraz znajomości „obyczajów" urzędników.

Mgr inż. Stanisław Małuszek, prezes Izby Rzemieślniczej w Gdańsku i właściciel warsztatu szklarskiego, należy do tej nielicznej grupy rzemieślników gdańskich, którzy kontynuują działalność firm powstałych na Wybrzeżu jeszcze w okresie międzywojennym. Toteż jak paradoks brzmi stwierdzenie prezesa, że rzemieślnikiem został z konieczności. Stało się to w 1961 roku, gdy podjął decyzję o przejęciu warsztatu po zmarłym ojcu.

Ojciec inż. S. Małuszka prowadził własną firmę szklarską w Gdyni już przed wojną. W roku 1945 wznowił działalność usługową, tworząc wraz ze wspólnikami Zakład Szklarsko-Malarski - Małuszek, Samardek i S-ka w Gdyni, mieszczący się przy ul. Świętojańskiej. Firma rozwijała się pomyślnie i wzniosła w Gdańsku-Oruni drugi warsztat. Jednakże w miarę upływu czasu sytuacja prywatnych przedsiębiorców w PRL zaczęła ulegać pogorszeniu. Najpierw znacjonalizowano większe zakłady produkcyjne, a pod koniec lat 40. przystąpiono do „uspołeczniania" nawet niedużych warsztatów rzemieślniczych.

Firmy Małuszek, Samardek i S-ka również nie pozostawiono w spokoju. Zakład w Gdyni przekazano spółdzielni „Szklarz", a jego filię w Gdańsku-Oruni - przemysłowi terenowemu. Na szczęście, w zrujnowanym wtedy Gdańsku założenie warsztatu było łatwiejsze niż w Gdyni. Zwłaszcza, że trwała odbudowa zabytkowego centrum miasta i istniało ogromne zapotrzebowanie na roboty szklarskie. Nowy warsztat, mieszczący się przy ul. Węglarskiej 13 został uruchomiony w grudniu 1949 roku.

Obecny prezes IR rozpoczął edukację rzemieślniczą dość wcześnie, bo już jako kilkunastoletni chłopak zajmował się obróbką szkła w ojcowskim warsztacie. Wykonywał prace mniej skomplikowane np. wiercenie otworów. Jednakże, w ten sposób powoli poznawał tajniki szklarskiego fachu i zarabiał na swoje kieszonkowe. Po ukończeniu szkoły podstawowej przez 2 lata uczył się zegarmistrzostwa, następnie pracował w warsztatach jubilerskim i zegarmistrzowskim, a jednocześnie uczęszczał do liceum. W 1954 roku zdał egzamin maturalny. Potem podjął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Gdańskiej. Dyplom tej uczelni uzyskał dopiero w roku 1961, gdyż studiował z przerwami, podczas których pomagał ojcu w prowadzeniu warsztatu. Chciał zostać projektantem maszyn, ale trudna sytuacja rodzinna spowodowała zmianę planów zawodowych. Ktoś musiał pokierować firmą, gdyż alternatywą była jej likwidacja.

Karierę rzemieślniczą ułatwiła inż. S. Małuszkowi wieloletnia praktyka warsztatowa i obycie z problemami, które wiązały się z kierowaniem prywatną firmą w epoce realnego socjalizmu. Tradycja rodzinna i prowadzenie warsztatu obligowały też do czynnego uczestnictwa w życiu gdańskiego środowiska rzemieślniczego. Stąd inż. S. Małuszek już od prawie 40 lat działa w IR w Gdańsku.

Na początku był członkiem cechu, a w późniejszych latach - członkiem, zastępcą przewodniczącego i przewodniczącym Komisji Oświatowej IR, członkiem Rady IR i Zarządu Cechu Rzemiosł Różnych, starszym Cechu Rzemiosł Budowlano-Drzewnych, przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej i wreszcie wiceprezesem IR. Od 2 lat inż. S. Małuszek pełni funkcję prezesa IR, której sprawowanie nie ułatwia mu kierowania własną firmą.

Inż. S. Małuszek pamięta okresy prosperity i ograniczeń. W latach 50. i 60. najwięcej zleceń dotyczyło szklenia okien i oprawiania wizerunków dostojników państwowo-partyjnych PRL, których portrety zawieszano wszędzie. Kiedy na początku lat 60. rzemiosłu wyznaczono zadanie podjęcia produkcji rynkowej i zapalono „zielone światło", warsztat zajął się wytwarzaniem luster i kloszy ze szkła giętego. Jednak wkrótce zapalono „czerwone światło" w postaci domiarów i podatków. Zakład wrócił do świadczenia usług - oprawy obrazów, szklenia okien, szlifowania płyt szklanych i luster. Jedyną produkcją pozostaje wykonywanie klejonych akwariów, a ostatnio - modnych, obrotowych półek szklanych. Nietypowymi odbiorcami są laboratoria Uniwersytetu Gdańskiego i Politechniki Gdańskiej, zamawiające klejone naczynia, pojemniki i zamknięte profile szklane.

Dzisiaj kolorowych świateł dla rzemiosła nikt nie zapala i nie gasi, lecz sytuacja warsztatów nie jest najlepsza. Wyraźnie spadło zainteresowanie usługami szklarskimi i wyrobami gotowymi, zwłaszcza zaś - akwariami i lustrami. Młodzież nie garnie się do nauki szklarstwa, preferując zawody bardziej intratne i mniej uciążliwe. Rosną koszty materiałów, enegii i opłaty czynszowe. W rezultacie zmniejsza się liczba warsztatów szklarskich, a sam zawód szklarza uznano za profesję zanikającą.

Inż. S. Małuszek ma dwóch synów, którzy podobnie jak on zdobywają wykształcenie wyższe. Co prawda, zaglądają do warsztatu, ale nie wiadomo czy zdecydują się w przyszłości na przejęcie firmy.

JACEK SIEŃSKI

UŁATWIENIA

W myśl uchwały rządu Białorusi o rozwoju stosunków handlowych z Polską wszystkie, wwożone tam z naszego kraju, towary przemysłowe i żywnościowe zostaną zwolnione z opłat celnych oraz podatku od importu.

Otwarte zostaną w Polsce białoruskie przedstawicielstwa konsularne. Uruchomi się dwa dodatkowe przejścia graniczne między obu krajami, a także bezpośrednie połączenie kolejowe Mińsk - Warszawa - Mińsk. Obie strony zastanawiają się też nad uproszczeniem procedury podróży służbowych i prywatnych między obu krajami. Podjęto rozmowy w tej sprawie

ter.

Ze stolicy

OTWIERAJĄ BIURO W WARSZAWIE

Do przygotowania komentarza nowej ustawy o obrocie papierami wartościowymi, a także stworzenia prawnej struktury dla polskich funduszy powierniczych, polski rząd wytypował dwie zachodnie firmy adwokackie: brytyjską Allen and Overy oraz francuską Gide Loyrette Nouel. Firmy te z końcem listopada br. otworzyły w Warszawie wspólne biuro.

Firma brytyjska zorganizowała też Wschodnioeuropejską Grupę Ekspertów, która prowadzi doradztwo w sprawach związanych z prywatyzacją, finansowaniem lotnictwa cywilnego, bankowością, prawem budowlanym i wspólnymi przedsięwzięciami typu joint ventures. Warszawa jest czwartym miastem europejskim, po Londynie, Paryżu i Brukseli, w którym brytyjsko-francuska organizacja prawnicza otwiera swoje biura, rozpoczynając specjalizowanie się w świadczeniu usług dla państw Europy Środkowej i Wschodniej.

t.

Czyżby wreszcie zaczęła działać nasza wolnorynkowa konkurencja?...

Fot. Maciej Kostun

STAŁY SĄD POLUBOWNY ZDOBYWA ZAUFANIE PRZEDSIĘBIORCÓW

GiG

Przyzwyczailiśmy się do pewnej bezwładności. Do stereotypów zakorzenionych w naszej świadomości od lat. Wyjście poza tę barierę informacyjną, jaką posługujemy się na co dzień jest krokiem nad przepaścią pomiędzy dwoma skałami. Zmiana systemu gospodarczego, wzory innych gospodarek rynkowych w sposób bezwzględny kształtują sposób naszego postępowania.

Jedną ze sfer, co do której postępowanie Polaków i stosunek do niej prawie się nie zmienił jest sądownictwo. Przyzwyczajeni do omnipotencji państwa prawie w ogóle nie bierzemy pod uwagę innych, praktykowanych **w demokratycznych państwach, możliwości. Klasycznym przykładem regulacji sporów gospodarczych w większości państw zachodnich jest korzystanie z tzw. sądownictwa polubownego. A trzeba wziąć pod uwagę fakt, że właśnie taki sposób rozstrzygania sporów jest podstawowym modelem funkcjonującym w gospodarczych arbitrażach międzynarodowych.**

Jak sugeruje wielu praktyków „główne hamulce w posługiwaniu się alternatywnymi, w stosunku do sądownictwa państwowego, metodami rozstrzygania sporów gospodarczych nie mają swojej przyczyny w istniejących rozwiązaniach prawnych, lecz przede wszystkim w sferze świadomości prawnej". Szkoda, że większość polskich menedżerów, a także część prawników podchodzi z rezerwą do sądownictwa polubownego. Właściwie nie ma się czemu dziwić. Brak zaufania i niewiara w skuteczność tej formy jest spuścizną sposobu myślenia, jaki narzucał nam poprzedni system, w którym państwo było najwyższą wykładnią. Dlatego też jesteśmy zdani na protagonistów w tej dziedzinie. Tych, którzy będą chcieli w ten sposób rozstrzygać spory pomiędzy sobą i tych, którzy takie sądy stworzą, wierząc w to, że nie dołączą do rzeszy bezrobotnych.

Warto spróbować, bowiem sądownictwo polubowne w wielu przypadkach bywa rozwiązaniem znacznie praktyczniejszym dla każdej ze stron. W naszych polskich warunkach przy niesamowitym wzroście liczby podmiotów gospodarczych i - niestety - przy zastoju w rozwoju sądownictwa państwowego (mam tu na myśli tylko liczbę sądów i ich „przepustowość"), sądy polubowne działają znacznie szybciej. Dodatkowym ważnym aspektem ich popularności jest znacznie mniejszy koszt postępowania, zwłaszcza przy dużej wartości przedmiotu sprawy.

Sądy polubowne ze swej natury są dużo bardziej aprobowaną społecznie metodą rozstrzygania sporów. Z natury swej konstrukcji nie antagonizują stron tak znacznie, jak tradycyjny proces przed sądem państwowym. Jest to szczególnie istotne w działalności gospodarczej, gdyż umożliwia stronom współpracę w przyszłości, pozostawiając im płaszczyznę porozumienia.

Ta niecodzienna, jak na arbitraż sądowy, sytuacja jest podstawową zaletą tego systemu. Obie strony sprawy mają wpływ na ustalenie składu rozstrzygającego konflikt, a także na zasady procedury stosowanej przez wybranych arbitrów. Wyboru sędziów strony dokonać mogą nie tylko kierując się zaufaniem do ich bezstronności, lecz także uwzględniając ich specjalistyczne kwalifikacje zawodowe i doświadczenie. Z tej to przyczyny orzeczenia sądów polubownych cieszą się zaufaniem i wyjątkowo rzadko są kwestionowane, a ich rzetelność jest ceniona. Sądy polubowne mogą poświęcić każdej sprawie dużo czasu i uwagi. Mają też nieograniczoną możliwość korzystania z biegłych i ekspertów, arbitrów cieszących się prestiżem w środowisku biznesu.

Korzystnym zjawiskiem, pomimo innej mentalności naszego społeczeństwa, jest powstanie tego typu stałych instytucji, które zmieniają stare przyzwyczajenia i postrzeganie prawa. Sądy te to nie tylko profesjonalizm, ale także autorytet organizacji gospodarczych, w ramach których działają. Do takich sądów, mających ustawową podstawę swego istnienia, należy, cieszący się dużą popularnością i zaufaniem w wybrzeżowym środowisku biznesu, **Stały Sąd Polubowny przy Gdańskiej Izbie Gospodarczej w Gdyni, przy ul. Pułaskiego 6**, którego prezes, **dr Mirosław H. Koziński**, zaprezentował nam system funkcjonowania tej instytucji. Instytucji, w której postępowaniu można zapewnić stronom duży komfort psychiczny. Brak oficjalności, możliwość nieskrępowanej wypowiedzi stron i ich pełnomocników, czas na przedstawienie pełnej argumentacji prawnej i faktycznej, czyni z rozprawy sądu polubownego instrument o szczególnie dużych walorach.

PIOTR MACHEL

POLSKO-NIEMIECKIE FORUM BIZNESU GDAŃSK '92 - JUŻ WKRÓTCE!

GiG

W lutym 1992 r. będziemy świadkami polsko-niemieckiego **Forum Biznesu Gdańsk'92.**

Do spotkania dojdzie z inicjatywy izb przemysłowo-handlowych **Hamburga, Bremy i Gdańska** oraz władz regionalnych Wybrzeża, które to organizacje wiążą z tym wydarzeniem nadzieje na ożywienie stosunków gospodarczych między tymi regionami.

Do tej pory współpraca z niemieckimi partnerami opierała się głównie na przekazywaniu sobie wzajemnych ofert przedsiębiorstw pragnących rozwinąć swoją działalność oraz na wzajemnych wizytach i konsultacjach władz izby. Efektem tych spotkań było przekazanie przez stronę niemiecką (Izba Kilońska) systemu komputerowego wraz ze sprzętem, niezbędnego do promocyjnego charakteru funkcjonowania Gdańskiej Izby.

Teraz lutowe spotkanie stanie się okazją do bezpośredniej, wzajemnej prezentacji biznesmenom obu krajów warunków i możliwości współpracy gospodarczej i handlowej w regionach, które będą brały udział w Forum.

Gdańska Izba Gospodarcza zamierza zaaranżować spotkania biznesowe pomiędzy, zainteresowanymi współpracą, przedsiębiorcami. Ze strony niemieckiej oczekiwany jest przyjazd przedstawicieli ponad 50 firm i grupy ekspertów, którzy szczegółowo, w każdym przypadku określą możliwości i warunki współpracy strony niemieckiej. Firmy zainteresowane udziałem w Forum proszone są o zgłoszenie swojego uczestnictwa w Biurze Gdańskiej Izby, tel. 20-41-52 lub w biurze PiHZ - CP, tel. 20-46-63, w Gdyni, przy ul. Pułaskiego 6, pokój 306 lub 317

A dawniej...

czynali również od skromnych urzędów - jeden na dworze Batorego, a drugi - Zygmunta III Wazy, by potem wyjść na senatorów.

Jednak, aby w ogóle móc pełnić służbę na królewskim dworze, trzeba było być raczej zamożnym szlachcicem, bowiem dworzanie królewscy od najdawniejszych czasów nie pobierali stałej gaży, otrzymując jedynie wyżywienie z królewskiego stołu oraz kosztowniejsze szaty. Istniało też powiedzenie: „Błogo temu przy dworze, komu pług doma orze".

Bywało jednakże, iż uboższy szlachcic szukał chleba przy urzędach koronnych. I tak np. przy podskarbich trzymali się dworzanie do wykonywania dorywczych zadań, m.in. różnego rodzaju posyłek. Dworzanin spisywał też inwentarz starostwa przed przekazaniem go nowemu posesorowi, ze szczegółowym opisem zamku, okolicznych wsi, powinności włościan i wszelkich dochodów. Wszystko to doręczał nowo mianowanemu staroście, od którego, bywało, otrzymywał za to jakieś wynagrodzenie, ale nie była to stała pensja.

Mądrość pana odzwierciedlała się zwykle w doborze i postępowaniu jego dworzan. Stąd też powstały przysłowia: „jaki pan, taki kram" czy też „równe sobie sługi mam, tacy dobrzy jakem sam".

Dworzanie, którymi zarządzał marszałek dworu, wstawali zwykle rano i szli do kościoła lub dworskiej kaplicy, a po mszy św. i śniadaniu czekali zwykle na rozkazy przed pańską komnatą, do której wzywani byli kolejno i gdzie otrzymywali przeróżne zlecenia. Musieli też towarzyszyć panu na każde wezwanie i w różnych okolicznościach - czasami dla dodania mu swoją liczebnością świetności, a czasami w ważnej potrzebie.

Każdy dworzanin miał swoje zadania. Marszałek sprawował pieczę nad całym dworem i jego gospodarstwem, sekretarz zajmował się przygotowywaniem i ekspedycją korespondencji, koniuszy stajnią, podskarbi skarbem, podczaszy winem - mając do pomocy piwniczego, do którego należało wydawanie piwa. Szatny miał nadzór nad szatami i sprzętem pańskim. Dopiero od czasów saskich pojawiła się funkcja kamerdynera, który służył najczęściej pani, podczas gdy pan zwykle nadal korzystał z usług szatnego.

Oprac. ter.

KATALOG POLSKIEGO PRZEMYSŁU

W **Fundacji Gospodarczej NSZZ „Solidarność"** na ukończeniu są prace przygotowawcze do wydania drugiej edycji Katalogu Polskiego Przemysłu. Obecnie katalog ten, oprócz rynku krajowego, jest rozprowadzany przede wszystkim w USA i w Europie Zachodniej przez Fundację oraz amerykańską firmę GEX International.

Pierwsza edycja zawierała głównie informacje o polskich producentach. W drugim wydaniu, którego ukazanie się przewidziane jest na marzec 1992 r., zaplanowano trzy podstawowe części.

W pierwszej zamieszczone zostaną informacje o przeszło 7500 polskich producentach i o około 60 000 produktów, ustawionych według systemu HS. Będą to dane teleadresowe, numer statystyczny, przedmiot produkcji oraz osoby do kontaktu.

Druga część poświęcona będzie firmom, które pragną współpracować z partnerami zagranicznymi. Ich zamieszczenie jest bezpłatne. Będą to informacje o działalności firmy, o tym, co chce robić, a więc czego oczekuje od ewentualnego partnera, czym dysponuje (budynki, maszyny, załoga, pomysły...).

Trzecia część to zestaw reklam wszelkich firm, a więc nie tylko produkujących, także - handlowych, konsultingowych, usługowych i in., które zechcą skorzystać z tej formy promocji.

Dodatkowo katalog zawierać będzie wiadomości o uwarunkowaniach ekonomicznych i prawnych w Polsce, a także cały szereg informacji przydatnych potencjalnym partnerom lub inwestorom.

Istnieje jeszcze możliwość zgłoszenia własnej oferty do Katalogu. Terminy: do części pierwszej i drugiej - do 10 stycznia 1992 r., pozostałe - do 30 stycznia 1992 r.

Informacje oraz formularze można uzyskać w **Banku Informacji Gospodarczej FG, 80-855 Gdańsk, Wały Piastowskie 24, p.324, tel. 31-40-51.**

JEŻELI CHCESZ BYĆ EKSPERTEM W SPRAWACH EWG...

Informowaliśmy już niezgdyś na łamach „Dziennika Bałtyckiego" o powstaniu w 1990 r. Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Gromadzi ono i udostępnia zainteresowanym informacje o Wspólnocie Europejskiej, ma też na celu kształcenie specjalistów w tej dziedzinie na poziomie studiów wyższych.

Dziś dodajmy, że Centrum Europejskie UW prowadzi Ośrodek Informacji i Dokumentacji rozbudowany o Centrum Depozytowe Wspólnot Europejskich zaopatrywane we wszystkie oficjalne publikacje EWG za pośrednictwem Komisji Wspólnot. Przy Centrum afiliowany jest jedyny w Polsce Ośrodek Informacji i Dokumentacji Rady Europy.

W skład Centrum Europejskiego wchodzi także Sekcja Studiów Europejskich. To ważne, bowiem według wstępnych ocen w najbliższych latach zapotrzebowanie ze strony administracji centralnej i biznesu na specjalistów w dziedzinie prawa i gospodarki europejskiej sięgnie kilkunastu tysięcy osób. Obecnie w grę wchodzą intensywne kursy trzysemestralne, a od lutego 1992 r. roczne studia podyplomowe, specjalizacja na studiach dziennych dla prawników i ekonomistów oraz inne formy.

Istnieje także dział ekspertyz prawno-ekonomicznych dotyczących prywatyzacji, prawa Wspólnot Europejskich ze szczególnym uwzględnieniem prawa handlowego i podatkowego.

Jutro naszej gospodarki

OPCJE I WARIANTY

Dyskutowane są - m.in. na forum Rady Rozwoju Gospodarczego, która jest ciałem doradczym Centralnego Urzędu Planowania - trzy opcje związane z dalszym funkcjonowaniem naszej gospodarki.

Opcja pierwsza to zgoda na wzrost inflacji za cenę przezwyciężania recesji. Opcja druga polega na szybkim sprywatyzowaniu gospodarki, bez czego nie może powieść się polityka antyrecesyjna. I wreszcie opcja trzecia, przyjęta w dokumencie CUP pt. „Kluczowe problemy polityki ekonomicznej i społecznej w latach 1992-1994" sankcjonuje dotychczasową politykę szabilizacyjną przy jednoczesnym szukaniu nowych sposobów ożywienia polskiej gospodarki.

Projekt programu gospodarczego uwzględniający opcję trzecią przygotowano w wersji pesymistycznej i optymistycznej. Według wariantu pesymistycznego następować będzie stopniowe hamowanie recesji aż do 1994 r. W tym przypadku dochód narodowy wytworzony brutto powinien osiągnąć w br. 89,6 proc. poziomu roku ubiegłego. W 1992 r. w porównaniu z rokiem bieżącym osiągnąłby poziom 95 proc., a w 1993 r. odpowiednio 98 proc. i w 1994 r. 100 proc.

Natomiast już w przyszłym roku zakłada się wyhamowanie recesji w drugim wariancie - optymistycznym. Uwzględniając przy tym taki sam punkt wyjściowy, tj. osiągnięcie w br. 89,6 proc. poziomu dochodu narodowego wytworzonego brutto w porównaniu z poprzednim rokiem przewiduje się w tej wersji dojście pod koniec przyszłego roku do 101,3 proc. tegorocznej wielkości.

ter.

ELBLĄSKIE FORUM PRACY

Nowa ustawa
JAKIE BĘDĄ KONSEKWENCJE?

Według prognozy, przygotowanej przez Wojewódzkie Biuro Pracy koniec tego roku niesie z sobą 38,5 tys. bezrobotnych, czyli 17,5 % czynnych zawodowo mieszkańców Elbląskiego.

Zmiana ustawy o bezrobociu ma sprawić, by ogromne środki przeznaczane na osłonę, faktycznie trafiały do osób nie z własnej woli pozostających bez pracy i pomimo swojej aktywności nie mogących tej pracy otrzymać. Nie zmniejszy ona bezrobocia, natomiast znacznie zredukuje ilość osób uprawnionych do pobierania zasiłków. Automatycznie zwiększy się natomiast rzesza bezrobotnych bez prawa do zasiłków. Według wstępnych szacunków w województwie elbląskim ich liczba wzrośnie o ok. 15 %.

Wobec osób bez świadczeń biura pracy będą miały obowiązek prowadzenia wszelkich działań aktywizujących zawodowo: przekwalifikowań, przemieszczeń, aktywnego pośrednictwa pracy. Po jakiekolwiek wsparcie materialne, osoby bez prawa do zasiłku odsyłane będą do gminnych zespołów pomocy społecznej.

Co się wówczas stanie? Ano to, że niejako prawem naturalnej selekcji, oddzielona zostanie ta część pozostających bez pracy, której jest taka sytuacja na rękę. „Bezrobotne paniusie", podjeżdżające samochodami po „socjal", wszelkiego typu lumpy, dla których już samo oderwanie się od budy z piwem, po zasiłek, jest wystarczająco męczącym zajęciem, by nie myśleć o jakimkolwiek innym zatrudnieniu.

Oczywiście sama ustawa ma, jak każdy tego typu akt prawny, swoje mankamenty i dopiero życie stanie się jej wymiernym weryfikatorem. **Dziś w istotny sposób daje się we znaki brak obowiązku zgłaszania przez zakłady wolnych miejsc pracy. Oblicza się, że do biur pracy trafia ledwo jedna czwarta ofert.**

Innym zagadnieniem, trudnym do rozszyfrowania jest **określenie choćby przybliżonej liczby osób zatrudnianych „na czarno". Tu zapewne w sukurs ustawie przyjdą nowe zasady podatkowe, i znaczne sankcje karne, za ukrywanie faktycznych dochodów.**

Należy się spodziewać raczej wzrostu ilości faktycznie nie pracujących (z różnych powodów), zwłaszcza, że nadal utrzymuje się znaczne bezrobocie utajone, spowodowane recesją. Dodawszy do niego postępującą racjonalizację zatrudnienia, prywatyzację zakładów wymuszającą kierowanie się zasadami rachunku ekonomicznego, przyszłość maluje się raczej ciemnymi barwami. Już dziś bowiem można spodziewać się naturalnych konsekwencji wzrostu tak ogólnej ilości bezrobotnych, jak i poszerzenia się armii zostających bez środków do życia.

Ustawowe działania biur pracy mogą jedynie w niewielkim stopniu łagodzić, lecz nie będą w stanie rozwiązać problemu narastającego bezrobocia. I to zarówno w skali lokalnej jak i globalnej. Bez radykalnych zmian w polityce gospodarczej, bez podkręcenia koniunktury nie ma mowy o tworzeniu mechanizmów pobudzających rynek pracy.

Rzecz w tym, że wobec przemian ustrojowych, przestaje to zwolna być wyłącznie obowiązkiem bliżej nieokreślonego „państwa". Odpowiedzialność za sytuację na danym terenie spada coraz bardziej na władze lokalne, czyli samorządy terytorialne, związki zawodowe, pracodawców.

MAREK KOPYLA

I ZNOWU CIASNO!

Rejonowe Biuro Pracy w Elblągu, w styczniu tego roku, przeprowadziło się do nowej siedziby przy ul. Saperów. Przeprowadzka znakomicie poprawiła warunki pracy zatrudnionch tutaj pań i ułatwiła obsługę, odwiedzających Biuro bezrobotnych petentów.

Dzisiaj, 11 miesięcy po przeprowadzce, Biuro „pęka w szwach". 30 listopada w Elblągu było już ponad 11 tysięcy bezrobotnych, dwa razy więcej niż w styczniu bieżącego roku. Podwoiła się również liczba pracowników zatrudnionych w Biurze. Czterdzieści pań pracuje przy biurkach ustawionych „na styk", a zdarza się, że wykorzystywane są też, jako biurka zastępcze, ostatnie wolne fragmenty podłogi.

Wyjściem z tej sytuacji jest tylko adaptacja nowych pomieszczeń na potrzeby Biura Pracy. Znowelizowana ustawa o bezrobociu ogranicza prawo do zasiłku wielu ludziom, ale odwiedzających Biuro Pracy chyba nie ubędzie - elbląskie zakłady zapowiadają nowe zwolnienia grupowe.

(pik)

Fot. P. Kajmer

W malborskiej OSM
MLECZARZE NA BRUK

Mleczarnia w Malborku nie sprostała konkurencji. Stopniowo eliminuje ją z rynku OSM Gdańsk-Maćkowy, która podkupiła dostawców, płacąc im za litr mleka o kilkaset złotych więcej. Już 40 proc. dostaw, które do niedawna przerabiał Malbork, trafia do Gdańska.

Mleczarnia w Malborku popadła więc w tarapaty, bo po prostu zaczęło jej brakować surowca i tym samym pracy dla ludzi. Zamknięto dwa oddziały - w Lasowicach i Nowym Stawie. W Malborku trzeba było zatrzymać linię produkującą twarożek homogenizowany, a masło wyrabia się tu co trzeci dzień.

Nie można też było utrzymać dotychczasowego zatrudnienia. Doszło więc do redukcji o połowę. Wypowiedzenia otrzymało 70 osób. 17 odejdzie jeszcze w grudniu, pozostali w styczniu i lutym. Fakt utraty miejsca pracy oceniany był różnie. Były i takie osoby, które wręcz zabiegały o znalezienie się na liście zwalnianych grupowo, bo w zanadrzu mają prywatną działalność. Inne przyjęły wiadomość o zwolnieniu ze spokojem, bo zarobek 800-900 tys. zł nie stanowił dla nich zachęty do pracy.

Na liście znalazły się jednak i pracownice o ponad 20-letnim stażu, lecz nie kwalifikujące się jeszcze do uzyskania emerytury. One i samotne matki przeżywają zwolnienia najbardziej. Bo na stałą pracę w Malborku raczej liczyć nie mogą. Kto bowiem potrzebuje dzisiaj referentek albo kobiet z wykształceniem podstawowym, przyuczonych jedynie do pracy w mleczarni.

Wprawdzie prezes OSM Kazimierz Ciechowski przyszłości aż tak czarno nie widzi. Mówi, że spółdzielnia produkowała za dużo asortymentów. Teraz chce ograniczyć produkcję do twarogu, który będzie sprzedawany na miejscowym rynku i wysyłany do Gdańska. Zatrudnienie dla tych, którzy pozostaną będzie.

Natomiast część wolnych pomieszczeń (biura i magazyny) spółdzielnia wydzierżawi firmom prywatnym. Rozwinie również prowadzoną przez siebie hurtownię. Jest więc szansa, że choć dla kilku osób, spośród zwalnianych, nowa praca się znajdzie. Może właśnie w hurtowni, może u dzierżawców. Lecz teraz będzie się spośród nich wybierać najlepszych.

(p)

Owocna wizyta w Królestwie Belgii
POMYSŁY Z IMPORTU

Na zaproszenie Ministerstwa Pracy Królestwa Belgii przebywała w tym kraju delegacja dyrektorów Wojewódzkich Biur Pracy i przedstawicieli naszego Ministerstwa Pracy i Płacy. Jednym z uczestników był dyrektor Wojewódzkiego Biura Pracy w Elblągu - **Ryszard Stolarowicz.**

- Było to interesujące doświadczenie - mówi. - Okazuje się, że w Belgii jest daleko posunięta decentralizacja w prowadzeniu ubezpieczeń społecznych. W regionach Walencja, Flandria i Bruksela funkcjonują odrębne systemy ubezpieczeniowe, chociaż ogólne zasady reguluje ustawa krajowa, zaczynająca się od sentencji **„Każdy Belg ma prawo do godnego życia". I cały system zmierza do tego, by to umożliwić mieszkańcom tego kraju. Pomoc państwa koncentruje się w Belgii na takich kierunkach, jak praca obywatela na własny rachunek, praca w innych firmach, zasiłki, pomoc społeczna i inkubatory przedsiębiorczości.**

- Jakie konkretne doświadczenia z wizyty chciałby pan przenieść na grunt województwa elbląskiego?

- Interesujące są doświadczenia z systemem przekwalifikowań osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych. W Belgii działa kilkadziesiąt specjalistycznych ośrodków, zarządzanych przez Biura Pracy wspólnie z organizacjami związkowymi, administracją rządową i stowarzyszeniem pracodawców. Ciałem nadrzędnym nad takim ośrodkiem jest rada nadzorcza, określająca kierunki przekwalifikowań i ich wielkości, w zależności od specyfiki danego regionu.

Generalną ideą przekwalifikowania bezrobotnego jest nauczenie go zawodu, w którym mógłby pracować samodzielnie. **Przed uruchomieniem kursu zawodowego, każdy przechodzi testy kwalifikacyjne, oceniające predyspozycje do nowego zawodu. Komisja specjalistów, na podstawie tych testów, określa indywidualny cykl przygotowania bezrobotnego do nowego zawodu.** Kurs, w zależności od cech osobowych bezrobotnego, trwa od 16 do 42 tygodni, z czego aż 80 proc. stanowią zajęcia praktyczne. W naszym systemie przekwalifikowywania zawodowego nie dopracowaliśmy się jeszcze sposobów na indywidualne przygotowanie programu szkolenia. **Ciekawe są przypadki, w których testy nie przynoszą rezultatów. Wówczas takiego delikwenta kieruje się na 6 tygodni do różnych robót, a w tym czasie pracuje on w kilku zawodach. Efekty pracy są obserwowane i na tej podstawie typowany jest bezrobotny do konkretnego szkolenia. Po kursie specjalistycznym 85 proc. szkolonych otrzymuje natychmiast zatrudnienie i jest szczególnie cenionych przez pracodawców. Pozostali czekają najdłużej do 6 miesięcy.** W takim postępowaniu widzimy szanse na zmniejszenie bezrobocia na terenie naszego województwa. Hamulcem w szybkim wdrożeniu takich metod u nas jest brak środków. Natomiast już rozpoczynamy wprowadzanie belgijskiego doświadczenia na organizację tzw. inkubatorów przedsiębiorczości. Zajmuje się tym zagadnieniem Zespół ds. przeciwdziałania bezrobociu. W tym upatruję także szans na zmniejszenie bezrobocia w Elbląskiem.

Rozmawiał: ANDRZEJ MINKIEWICZ

Ciekawostka z Belgii
BEZROBOTNY SAM SIĘ ZATRUDNIA

W każdym kraju różne panują zwyczaje, usankcjonowane prawnie w przypadku ubiegania się o zasiłek z racji bezrobocia. W Belgii ubiegający się o zasiłek bezrobotny sam dostarcza dokumenty, które są wielokrotnie sprawdzane przez Biuro Pracy.

Często się zdarza, że procedura trwa nawet sześć miesięcy. Nie zostaje jednak bez środków do życia, bowiem korzysta w tym czasie z innych form pomocy społecznej. Z chwilą przyznania zasiłku ta pomoc pieniężna jest potrącana z kwoty jaką otrzymał. System jest niespójny. Inna instytucja przyznaje zasiłki, inna zajmuje się pośrednictwem pracy i przekwalifikowaniem bezrobotnego.

(am)

Sztumski POM w zawieszeniu
MEANDRY PRYWATYZACJI

Nie tak dawno o przekształceniu POM w Sztumie-Górkach mówiło się z optymizmem. W tej beczce miodu zadowolenia znalazła się łyżka dziegciu. I nie dlatego, że POM miał kupić przemysłowiec niemiecki. Do tego nikt nie miał zastrzeżeń. Pracownicy mówili: nie jest istotne dla kogo się pracuje w jednoczącej się Europie. Ważne jest, aby była praca, a za nią wynagrodzenie gwarantujące utrzymanie rodziny.

Opinię publiczną deprymowało jedynie to, że wraz z budynkami i urządzeniami sprzedaje się też ziemię. Po dłuższych naradach i debatach uznano, że sprzedaż POM jako całości Niemcowi, jest jednak lepszym rozwiązaniem, aniżeli przekazanie części majątku (ok. 10 %) spółce, jaką zamierzali powołać dyrektorzy tegoż przedsiębiorstwa, panowie Sulewski i Andrzejewski. POM za czasów swojej świetności, stanowił jeden niepodzielny „organizm" zatrudniający ponad 350 pracowników. I ten jednolity, zdawałoby się, niepodzielny majątek usiłowano poszatkować na kilka małych spółek. Wydawało się to nierealne, mogące przynieść więcej strat, aniżeli korzyści.

Kiedy pojawił się w Sztumie były Polak z Ryjewa, a obecnie Niemiec i na dodatek przemysłowiec Stanisław Wiczkowski oświadczając, iż kupi POM w całości za 19 mld zł, bez gospodarki mieszkaniowo-komunalnej, zapanowała ogólna radość. Przygotowania do sprzedaży nabierały realnych kształtów. S. Wiczkowski udał się do swej nowej ojczyzny po pieniądze, a Urząd Miasta i Gminy powołał likwidatora w osobie Stefana Muszalskiego, który rozpoczął proces likwidacyjny.

Wszystko przebiegało zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, aż tu jak grom z jasnego nieba, spadła na głowę burmistrza Waldemara Wnuka wiadomość, że Niemiec POM-u nie kupi. Jak się okazało, owego pana nie było nawet stać na wpłacenie 10-procentowego wadium, by przystąpić do przetargu. Można domniemywać, że liczył na uzyskanie w swoim kraju kredytów i się przeliczył. Innych, nawet teoretycznych nabywców POM nie było i nie ma.

Co w tej sytuacji stanie się z przedsiębiorstwem, które niby pracuje i produkuje, chociaż jak twierdzi likwidator, dekapitalizuje się, a sytuacja zatrudnionych w nim jeszcze około 130 pracowników jest, jeśli nie tragiczna, to z całą pewnością dramatyczna.

Preferowane są dwie koncepcje wyjścia z impasu. Burmistrzowie i likwidator opowiadają się za utrzymaniem POM-u w całości, jako jednoosobowej spółki samorządu miasta i gminy. Z kolei przewodniczący samorządu Wacław Bielecki, popierany przez radnego, a zarazem przewodniczącego miejscowej „Solidarności", Lecha Wnukowskiego, proponują podzielenie przedsiębiorstwa na małe spółki, co pozwoliłoby utrzymać zatrudnienie na dotychczasowym poziomie.

Burmistrz, Waldemar Wnuk, poniekąd się z tym zgadza. Zakłada jednak z góry fiasko przedsięwzięcia, ponieważ jak twierdzi, chętni do pracy w spółkach są. Gdyby je powołano, znaleźliby się także amatorzy wykupienia udziałów, lecz nie ma menedżerów, którzy by nimi pokierowali.

Jaki naprawdę będzie koniec POM, dowiemy się jeszcze w bieżącym roku. Na razie wszyscy boją się kolejnej redukcji.

E.S.

WIDZĘ CZŁOWIEKA...

Wiesław Sniecikowski, zastępca burmnistrza Pasłęka, „z urzędu" zajmuje się sprawami pomocy społecznej na terenie miasta i gminy. Anna Szyszka, dyrektorka Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej podkreśla, że również sercem czuje on potrzeby ludzi najuboższych i pokrzywdzonych przez los.

- Dobrze się stało, że nowa ustawa wiąże opiekę społeczną z działalnością administracji samorządowej. Dopiero żyjąc w określonym środowisku, można dostrzec wszystkie jego potrzeby. I najważniejsze - spojrzeć na nie z punktu widzenia nie tylko prawa: „należy się, nie należy", ale również przez pryzmat czysto ludzkich odczuć.

W gminie staramy się prowadzić własną politykę w zakresie pomocy społecznej. Ustawodawca ujął ją w normy prawne, natomiast my musimy jej nadać wymiar ludzki. W naszym urzędzie, z nowa ustawą zaznajomili się nie tylko pracownicy socjalni - co jest oczywiste - ale też wszyscy urzędnicy. Żeby w każdej chwili wiedzieli, jak pomóc znajdującemu się w potrzebie człowiekowi.

Uważam, że mamy doskonałe rozeznanie potrzeb w środowiskach zagrożonych, lub już dotkniętych ubóstwem. Wszystkie panie, pracujące w Ośrodku mają przygotowanie zawodowe i długoletnie doświadczenie w kontaktach z ludźmi. A skoro powierzono mi opiekę nad „opieką", staram się im stworzyć jak najlepsze warunki pracy. To procentuje zadowoleniem podopiecznych.

Boli mnie, gdy pomoc społeczna utożsamiana jest z żebractwem. Gdy człowiek znajduje się w potrzebie, powinien napotkać wyciągniętą do niego dłoń. Ostatnio otoczyliśmy opieką chorych dializowanych. Oni odchodzą na naszych oczach... Czy prośba wysłana do Itzehoe o igły jednorazowego użytku i dializatory stanowi dla nas ujmę? Na pewno nie. Z nadwyżki budżetowej przeznaczamy 23 miliony złotych na zakup dla nich ultrasonografu. Chcemy też zorganizować koncert, z którego dochód zasili konto ich Klubu.

(gog)

JAK SOBIE RADZIĆ

Nowa ustawa o pomocy społecznej umożliwiła, a sytuacja wymusiła, inne spojrzenie na formy wspierania ludzi znajdujących się w potrzebie. **Anna Szyszka**, dyrektorka Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej mówi, iż nie można przecenić zwłaszcza jednej z nich - pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie się. Satysfakcja z samodzielnego wydźwignięcia się z biedy jest dodatkową nagrodą dla osób, które decydują się na wzięcie losu we własne ręce.

Niestety, środki na ten cel są ograniczone. Dyrektor Szyszka nie tai więc, że w województwie elbląskim, w przyznawaniu pożyczek preferowane są osoby z rodzin, dotkniętych chorobą lub innym nieszczęściem oraz młodzi inwalidzi. Zwłaszcza dla tych ostatnich, „zastrzyk finansowy" przy starcie w dorosłe życie może zaważyć na ich przyszłości.

Do tej pory z tej formy pomocy skorzystało 30 podopiecznych. Dla ilu z nich będzie to ostatni kontakt z pomocą społeczną - wszak życiowe usamodzielnienie się jest najlepszym sprawdzianem skuteczności jej działań - dzisiaj jeszcze nie wiadomo. Zachętą do zgodnego z deklarowanym przeznaczeniem zużytkowania środków jest możliwość całkowitego umorzenia pożyczonych kwot.

Na razie, pracownicy ośrodków pomocy społecznej z dużą rezerwą podchodzą do zgłaszanej przez podopiecznych woli rozwinięcia działalności gospodarczej na własny rachunek. Nie kryją, iż obawiają się, że ludzie mogą oszukiwać... Wprawdzie w każdej chwili z nieuczciwym pożyczkobiorcą może być zerwana umowa, ale wówczas sprawę o zwrot zmarnotrawionych sum trzeba oddawać do sądu. I nawet wówczas nie można mieć pewności, że pieniądze będą odzyskane.

Mimo obaw, bezprocentowe pożyczki będą proponowane ludziom, którzy mają własny pomysł na wzbogacenie rodzinnej kasy i uniezależnienie się tym samym od pomocy społecznej. Jest to szansa dla osób, które chcą pomóc same sobie.

(gog)

SĄ WŚRÓD NAS

Już w 1990 roku, Bank Światowy oceniał, że w Polsce około 25 procent społeczeństwa żyje poniżej granicy ubóstwa. Rozrachunek z mijającym rokiem byłby, na pewno, jeszcze smutniejszy. Niedostatek, bieda, nędza - to pojęcia, o których wolelibyśmy nie pamiętać. Dopóki nas nie dotyczą...

Za ubogą uznaje się rodzinę, która z własnych środków nie jest w stanie zaspokoić swoich najpilniejszych potrzeb. Prawo do pomocy społecznej mają ci, na których przypada dochód nie przekraczający najniższej renty. Opieką otaczane są osoby, dotknięte nie tylko ubóstwem, ale również: sieroctwem, bezdomnością, bezrobociem, upośledzeniem umysłowym lub fizycznym, długotrwałą chorobą, alkoholizmem, narkomanią, klęskami żywiołowymi lub ekologicznymi, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstw domowych, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych oraz trudnościami w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Ideałem sprawnie funkcjonującej pomocy społecznej byłoby doprowadzenie, cierpiących - z różnych powodów - niedostatek ludzi do życiowego usamodzielnienia się. Nie zawsze jest to możliwe. Tak, jak niektóre osoby skrzętnie ukrywają swoją biedę, wstydząc się jej, tak - na drugim biegunie - plasują się etatowi klienci pomocy społecznej, którzy z ochotą zapominają o własnej zapobiegliwości, mogąc zawsze wyciągnąć rękę po wsparcie.

Nie do wszystkich pracownicy socjalni mogą dotrzeć. Ale w każdym mieście i w każdej gminie działają terenowe ośrodki pomocy społecznej, dokąd zawsze można się udać, gdy samodzielne sprostanie trudnej sytuacji życiowej wydaje się niemożliwe. Po radę i pomoc można też się zwracać do punktu informacyjno-interwencyjnego przy Wojewódzkim Zespole Pomocy Społecznej. Przy WZPS uruchomiono jest konto specjalne, z którego środki wspierają wszelkie lokalne inicjatywy, służące pokrzywdzonym przez los ludziom. Każda złotówka, wpłacona do Banku Gdańskiego, Oddział Elbląg 301602-7155-131 łagodzi czyjeś cierpienie.

EKSPERYMENT?

Elżbieta Marszałkowska, kierowniczka Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku z wielkim zdziwieniem słuchała - podczas jednego ze szkoleń - wykładu koleżanki z Gdańska na temat prowadzonego w jej Ośrodku eksperymentu. Nie mogła oprzeć się wrażeniu, że opowiada ona o pracy... pasłęckiej pomocy społecznej. Dlatego, gdy usłyszała propozycję formalnego zainicjowania „eksperymentu" na jej terenie, zgodziła się bez chwili zastanowienia.

- Pracownik socjalny, tak jak lekarz domowy, powinien prowadzić podopiecznego od momentu, gdy popadł w kłopoty, aż do chwili wydźwignięcia go z nich. W Gdańsku jedna pracownica opiekuje się 60 osobami, bądź rodzinami. U nas, już od stycznia, każda z koleżanek będzie odpowiedzialna za los stu podopiecznych. Ale na pewno damy sobie radę.

Podstawową zasadą ma być nie dawanie ludziom pieniędzy do ręki. W Pasłęku jest już ona stosowana od dawna. Panie z Ośrodka współpracują ze sklepami, w których, potrzebujące wsparcia rodziny, mogą zaopatrywać się w artykuły spożywcze, odzież, obuwie. Wystarczy telefoniczne zawiadomienie, że zgłosi się klient, za którego zapłacą rachunek.

Nie wszystkim odpowiada taka forma pomocy. Niedawno starsza kobieta poprosiła o opał, którego zakup przekraczał jej możliwości finansowe. Kiedy przywiedziono jej węgiel do domu, nie ukrywała zdenerwowania. Tak bardzo liczyła na pieniądze...

- Znamy swoich podpiecznych doskonale i dobrze wiemy, komu możemy dać pieniądze do ręki - mówi E. Marszałkowska. - I, oczywiście, robimy to, ufając że będą one spożytkowane z korzyścią dla rodziny. Zawsze z wielką sympatią wspominać będę ośmioro dzieci, w wieku od 2 do 17 lat, które pozostały same, gdy rodzice, uzależnieni od alkoholu, zdecydowali się poddać leczeniu. Daliśmy im pieniądze. Dzieci kupiły przybory szkolne, kurtki, buty. A my cieszyliśmy się razem z nimi.

E. Marszałkowska ma nadzieję, że uda im się uaktywnić podopiecznych, organizując ich w „grupy samopomocy". Jeżeli jedna kobieta potrafi robić sweterki, a druga szyć - mogą, z pożytkiem dla obu rodzin, korzystać z własnych umiejętności. Niedawno starsza kobieta poprosiła o pomoc w przestawieniu pieca. Zdun, również korzystający z pomocy społecznej, aż z Drulit przyjechał do Pasłęka. „Bumar" dał glinę, a jedna z podopiecznych wózek do jej przewozu...

Od stycznia, Ośrodek w Pasłęku świadczyć też będzie usługi opiekuńcze. W związku z tym, E. Marszałkowska liczy na poszerzenie kręgu osób, zainteresowanych pomocą sąsiedzką. Wprawdzie opłata za nią jest niewielka - 200 tysięcy złotych - ale przy trzech, objętych opieką osobach, może to już być kwota znacząca w skromnym, domowym budżecie.

- Będziemy szukać stale nowych form pomocy człowiekowi, nie zawsze z własnej winy, znajdującemu się w potrzebie - mówi E. Marszałkowska. - Ale robilibyśmy to, niezależnie od nazwania naszych działań „eksperymentem"...

GRAŻYNA GOSK

POTRZEBUJESZ POMOCY - ZADZWOŃ!

Punkt informacyjno-interwencyjny Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej służy codziennie (od poniedziałku do piątku) radą osobom zagubionym wśród przeciwności losu. Po godzinach przyjęć (7.30 - 15.00) oraz w wolne soboty i dni świąteczne, sygnały od ludzi potrzebujących pomocy przyjmuje automat zgłoszeniowy, czynny całą dobę. Proszę dzwonić pod numer - 262-82.

PLACÓWKI POMOCY INSTYTUCJONALNEJ WOJ. ELBLĄSKIEGO

1 - Dom Pomocy Społecznej dla Ludzi Starych 2 - Dom Pomocy Społecznej dla Inwalidów 3 - Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Umysłowo Upośledzonych 4 - Dom Pomocy Społecznej dla Ludzi Umysłowo Upośledzonych

JAK W BANKU

Teresa Raczyńska, kierowniczka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach trochę zaryzykowała. Ale też nigdy przedtem nie stawała przed dylematem: jak wesprzeć rodziny, które czasowo popadły w finansowe tarapaty, a do konwencjonalnych form pomocy się nie kwalifikują? Ilość posiadanych „hektarów przeliczeniowych" przestała być miernikiem faktycznej zamożności rolników.

Jeden z nich musiał zapłacić rachunek wyrównawczy za prąd w wysokości 2 milionów 700 tysięcy. Gdy się ma ośmioro dzieci, bojler i pralka pracują bez przerwy. Gdyby w normalnym trybie sprzedał swoje płody rolne, nie miałby problemów z uregulowaniem należności. Nie mógł dopuścić do wyłączenia prądu w gospodarstwie. Nie miał wyjścia: musiał pieniądze pożyczyć.

T. Raczyńska „użyczyła" mu - jak mówi - potrzebną sumę. Miał ją oddać do końca października. Od tamtej pory nie pojawił się w Ośrodku. Chociażby po to, żeby przeprosić za zwłokę... Również druga osoba, której - ze środków pomocy społecznej - pożyczono 3 miliony złotych na zapłacenie raty za, wykupione od gminy, mieszkanie, nie dotrzymała terminu zwrotu długu. Ale przynajmniej poprosiła o jego przesunięcie.

Nie są to przykłady budujące. T. Raczyńska, która sondażowo zdecydowała się zastosować tę formę pomocy mówi, że niesolidni dłużnicy zamknęli innym rolnikom drogę do kasy Ośrodka. Teraz martwi się, jak odzyskać pieniądze.

(gog)

30% BONIFIKATA 30%

BONIFIKATA

KONFEKCJA DLA DZIECI
30%
TANIEJ

KURTKI:

~~265.000~~ - 200.000 zł

~~268.000~~ - 200.000 zł

KOMBINEZONY:

~~300.000~~ - 230.000 zł

SPODNIE I SPÓDNICZKI

~~109.000~~ - 85.000 zł

~~115.000~~ - 85.000 zł

~~110.000~~ - 85.000 zł

PONADTO:

- lalki
- samochody zdalnie sterowane
- gry i układanki
- pluszowe maskotki
- i inne...

ZAPRASZAMY

I PIĘTRO - DOM TOWAROWY "SEZAM"
GDAŃSK-WRZESZCZ, ul. GRUNWALDZKA 56
"KINDERWELT" Spółka z o.o.

BONIFIKATA

complex Usługi ślusarskie, obróbka mechaniczna

Specjalność: drzwi, płoty, kraty, siatki zbrojeniowe zgrzewane.

Tel. 52-00-93/94 wewn. 53 lub 71-11-85. 27865

---

complex Impregnacja drewna

Galanteria ogrodowa z drewna

Tel. 52-00-95. Gdańsk-Oliwa, ul. Abrahama 1 27863

NIERDZEWNE, KWASOODPORNE RURY ARMATURA, PASTA DO SPAWÓW, SZCZOTKI Z DRUTU AUSTENICZNEGO

Sprzedaż ze składu i na zamówienie.

BHZ KANTOR S.A.
ul. Piastowska 108
80-345 Gdańsk
tel. 53-17-18 tel./fax 53-26-06
tlx 0513139 30593

CHCESZ MIEĆ ŁADNY TRWAŁY DACH?! CHCESZ OCIEPLIĆ ŚCIANY?!

kup blachę trapezową T-18 powlekaną fabrycznie na gorąco

Informacje i sprzedaż: „IREZ" tel. 72-48-56
Wejherowo-Bolszewo, ul. Leśna 1B 30309

---

pack plast POLECA

SZEROKI ASORTYMENT REKLAMÓWEK I TOREBEK FOLIOWYCH W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY

TAKI DODATEK DO KAŻDEGO TOWARU TO STALI I ZADOWOLENI KLIENCI

W Warszawie, Trójmieście i na terenie Górnego Śląska realizujemy zamówienia telefoniczne z dostawą do sklepu.

Siedziba spółki 02 - 784 Warszawa, ul. Służby Polsce 2
tel./fax 641 58 11, 641 29 51, 643 02 22, 643 02 24, tlx 816355

40 - 318 Katowice, ul. Szronowa 15, tel. 56 91 52
80 - 531 Gdańsk, ul. Sucha 31 (WPT), tel. 43 22 41 w. 68

PARYŻ

autokarem na ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA I NOWY ROK

SPRZEDAŻ BILETÓW:

Biuro Turystyki Cliff-Tour Gdańsk, ul. Dąbrowszczaków 37 tel. 56-35-13

Agencja HIGT SOCIETY Gdańsk, ul. Elżbietańska 10/11 I p. pok. 102 tel.31-57-35

Linia autoryzowana PEKAES — POLKA SERVICE 19509

Hurtownia Dresexim informuje Szanownych Klientów

o nowej dostawie atrakcyjnej odzieży i towarów świąteczno-noworocznych z Korei i Tajlandii.

Życzymy udanych zakupów

Sopot ul. Armii Krajowej 137
tel. 51-32-21 w. 52
czynne 8-17, sobota 9-13 18439

---

pack plast

Autoryzowany Przedstawiciel Firmy AUDION ELEKTRO

- maszyny do pakowania próżniowego
- zgrzewarki impulsowe
- zgrzewarki do folii termokurczliwej

Nowoczesne - energooszczędne

- polecamy również torebki do pakowania próżniowego (5-cio warstwowe w szerokim asortymencie).

Okazja ! - promocyjne ceny do końca roku.

Zapraszamy do stałej ekspozycji w siedzibie firmy.

BIURO HANDLOWE
80-531 GDAŃSK
ul. Sucha 31 (WPT)
tel. 43-22-41 do 46 wew. 68
pon. - piąt. 8⁰⁰ - 16⁰⁰
sobota 8⁰⁰ - 13⁰⁰

pack plast GWARANCJA WYSOKIEJ JAKOŚCI AUDION ELEKTRO

ODZIEŻ ROBOCZA

— ubrania i kombinezony również KOLOROWE o standardach zachodnich
— obuwie
— odzież zimowa
— rękawice robocze różnego typu
— ręczniki, mydło, pasta BHP

Zapraszamy od 8 do 15
HANDEL HURTOWY „WOJTKIEWICZ"
GDAŃSK-ORUNIA
ul. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 223
(na terenie Eltoru) tel. 39-02-20 w. 210 27717

Importerzy-Handlowcy

FIRMA Z ŁODZI

POSZUKUJE PARTNERÓW DO WSPÓŁPRACY –

CZEKAMY NA OFERTY:

„GRACJA" ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 122
tel. 32-34-59 39080

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA ALFA

Gdańsk, Wały Piastowskie 1, ZIELENIAK, tel. 374-485, 374-428

- osprzęt elektryczny - przewody

---

200 różnych wzorów włoskich kafelków

sprzedaż ze składu i na zamówienie
Przedstawiciel producenta na Polskę:
Firma Kantor SA, ul. Piastowska 108
80-358 Gdańsk, tel. 53-17-18, 53-26-06,
fax: 53-26-06, tlx 0513139 kntr pl 30592

- TAPETY
- SUFITY STYROPIANOWE
- GLAZURA (TANIO)
- BOAZERIA
- MEBLE
- ZABUDOWY KUCHNI

oraz inne art. wyposażenia wnętrz oferuje

PHU „INTERDOMUS"

Pruszcz Gd. tel. 82-30-79
ul. Powstańców W-wy
(obok giełdy samochodowej)
czynne: 9-18, soboty, niedz. 10-15

ZAPRASZAMY

DRUKARKI

C.ITOCH 15" (prod. japońskiej)
- wysoka jakość standardowych wydruków
- gwarancja 12 miesięcy
Cena: 1,9 mln zł!

Uwaga! Do 31.12.br z bonifikatą 0,5 mln !!!

Sprzedaż oraz serwis prowadzi
EXCELL Gdańsk, Bielańska 5
tel. 31-46-28; fax 31-27-73 6271

MITSUBISHI NOWY TELEWIZOR NA POLSKIM RYNKU

21" płaski, prostokątny ekran, telegazeta, wyłącznik czasowy, automatyczne strojenie, niska cena

DYSTRYBUTOR PHP brabork

SPRZEDAŻ HURTOWA BRABORK — NORD
Gdańsk, ul. Szafarnia 10, tel. 31-39-51, fax 31-06-16

Sprzedaż detaliczna: sklep patronacki Sopot, ul. Boh. Monte Cassino 13
sklep firmowy Kwidzyn, ul. Toruńska 1 (d. Nowotki)
oraz autoryzowana sieć sklepów na terenie woj. gdańskiego i elbląskiego:
informacja pod telefonem jak wyżej.
Serwis w autoryzowanej sieci na terenie całego kraju. G-16379

BĄDŹ SAM SOBIE SZEFEM!

Stań do wyścigu o sukces

i wystartuj z powodzeniem w nowe dziesięciolecie z własnym biznesem w Twoim rodzinnym mieście.

Jesteśmy włoską firmą, od lat odnoszącą sukcesy w branży usługowej w EUROPIE i szukamy w Polsce Partnerów o technicznych umiejętnościach. Jeżeli masz odwagę i siłę do samodzielności, to powinieneś do nas napisać.
Kapitał własny w wysokości 32 000 000 zł.
Z zadowoleniem powitamy Twoją odpowiedź, skierowaną na adres naszej Agencji.

53-407 WROCŁAW ul. Pretficza 49/44 R-1407

YES® ZARZĄD I BIURO-HANDLOWO-MARKETINGOWE
80-207 Gdańsk, Al. Zwycięstwa 50,
tel. 32-39-91, tel./fax 32-31-20, tlx 513-179 yes

KOMPUTER DLA KAŻDEGO!

XT-JUNIOR 3,8 mln

AT-12MHz; HDD 40 MB; MONO 7,6 mln

Autoryzowany Dystrybutor firmy PANASONIC posiada w bieżącej sprzedaży

BATERIE R-6; R-14; R-20

sprzedaż hurtowa i detaliczna w cenie już od 2.450,-

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

SKLEP FIRMOWY, SERWIS, DZIAŁ SPRZEDAŻY:
80-464 Gdańsk-Zaspa, ul. Leszczyńskich 9,
tel. 57-63-51

Sklep budowlany

poleca

szeroki wybór glazury i terakoty prod. włoskiej, jug. i polskiej oraz chemii budowlanej.
Udzielamy do 20% upustu na zakupy inwestycyjne glazury i terakoty produkcji polskiej

Pruszcz Gd. ul. Wojska Polskiego 3
tel. 82-35-29 28606

Chcesz wiedzieć więcej o swoim kontrahencie?

Skontaktuj się z Nami!!!

Przygotujemy i dostarczymy Ci profesjonalny raport o niemal każdej firmie na świecie.

Taki wywiad — to rutynowa ostrożność, stosowana przez firmy całego świata.

Zespół Informacji Przemysłowo-Handlowej PIHZ-Centrum Promocji — Krajowa Izba Gospodarcza

tel. 635-99-21, 635-98-51, 26-73-76
fax 27-40-88
tlx 814361 22658

TECHNIKA SPAWALNICZA
80-298 GDAŃSK-MATARNIA
ul. JESIENNA 23 tel./fax 475-635

OFERUJE URZĄDZENIA PRODUKCJI WŁASNEJ ORAZ „OZAS" — OPOLE i „SAF" — FRANCJA

DO SPAWANIA WSZYSTKIMI METODAMI (ręcznego, w osłonie gazów, pod topnikiem, TIG)
DO CIĘCIA PLAZMOWEGO
DO ZGRZEWANIA PUNKTOWEGO:
ręczne i stacjonarne

ponadto

osprzęt spawalniczy i materiały dodatkowe

- USŁUGI SERWISOWE I CONSULTINGOWE W ZAKRESIE TECHNIKI SPAWALNICZEJ
- ODBIORCOM HURTOWYM UDZIELAMY RABATU 13125

Firma joint venture wydzierżawi w Trójmieście pomieszczenie biurowo - magazynowe o powierzchni powyżej 400 m² tel./fax 51-34-85

GRZEJNIKI ALUMINIOWE
włoskiej firmy Pasotti

- nowoczesne wykonanie
- różne kolory
- 5 wymiarów, wys.: 48, 58, 68, 78, 88 cm
- zestawy o różnej ilości żeberek
- wybór elementów dodatkowych do montażu

Zapraszamy klientów i dystrybutorów od 8 do 16

Firma Bhz Kantor SA, ul. Piastowska 108, 80-358 Gdańsk-Oliwa
telefon: 53-17-18, 53-26-06, fax 53-26-06, tlx 0513139 kntr pl 30591

Przykładowe ceny : fax-270 S - 13,9 mln, kserokopiarka NP 1020 - 15,9 mln

Canon

KSEROKOPIARKI, TELEFAXY, MASZYNY DO PISANIA, KALKULATORY Z DRUKARKAMI, KOPIARKI LASEROWE

„NEW - TECH" Sp. z o.o.

TEL. 41 60 34
GDAŃSK ul. Ludowa 6 NEW-TECH

ODZIEŻ ROBOCZA

— ubrania i kombinezony również KOLOROWE o standardach zachodnich
— obuwie
— odzież zimowa
— rękawice robocze różnego typu
— ręczniki, mydło, pasta BHP

Zapraszamy od 8 do 15
HANDEL HURTOWY „WOJTKIEWICZ"
GDAŃSK-ORUNIA
ul. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 223
(na terenie Eltoru) tel. 39-02-20 w. 210 27717

Szukasz prezentu ?
ŚWIĄTECZNE ANGIELSKICH
10% taniej !
Gdynia — III LO ul. Legionów 27
Gdańsk — 16 - 20 grudnia

Przyjdź ! English
KIERMASZE KSIĄŻEK
Specjalna oferta !
Gdańsk — UG ul. Wita Stwosza 55
ul. Kołodziejska 4
godz. 11⁰⁰- 18⁰⁰

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 1991.11.26 oraz 1991.12.02 zostało zarejestrowane Przedsiębiorstwo „WIGMOR" Spółka z o. o. z siedzibą w Gdyni, ul. Krzywoustego 12. Rejestr handlowy R. H. B. - 7010

Przedsiębiorstwo WIGMOR Hurt Detal

Gdynia-Chylonia, ul. Krzywoustego 12 (przy Puckiej) ☎ 23-37-69, 23-00-95

oferuje:
- meble - sypialnie, stołowe, wypoczynkowe i kuchenne
- dywany i wykładziny podłogowe
- stolarkę budowlaną oraz materiały drewnopochodne

Ceny konkurencyjne !

NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI
ZAMKI BŁYSKAWICZNE
FIRMY "SOLA TECHNICS"
- 4 rodzaje
- 40 kolorów
- dowolne długości

CENY FABRYCZNE
RABATY CENOWE

Zapraszamy: PRODUCENTÓW ODZIEŻY, KALETNIKÓW i HANDLOWCÓW

GDAŃSK - JELITKOWO ul. POMORSKA 69 w godz. 9-15
TEL. 51 05 11 wew. 227

SOLA TECHNICS

Wszystkim swoim P.T. KLIENTOM

WESOŁYCH ŚWIĄT

oraz zadowolenia z udanych zakupów w naszych sklepach na terenie Gdańska, Gdyni, Wejherowa oraz Malborka i Elbląga

Życzy A-Z

ZAPRASZAMY PAŃSTWA TAKŻE PO ŚWIĘTACH I W NOWYM ROKU

---

*TRADYCJA * SOLIDNOŚĆ * DOŚWIADCZENIE*
*WYKWALIFIKOWANY PERSONEL * NOWOCZESNE FORMY DZIAŁANIA*

te cechy naszego Towarzystwa są gwarantem fachowej, sprawnej obsługi i rekompensaty poniesionych strat.

Zachęcamy Państwa do UBEZPIECZENIA swego pojazdu w zakresie:
ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ w:

1920 TOWARZYSTWIE UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI 1991

TUiR "WARTA" S.A. * 81-332 GDYNIA, ul. Kołłątaja 1

WARTA S.A.

FIRMIE Z 70-LETNIĄ TRADYCJĄ

NASZE ATUTY:

- niezmienność składki w ciągu całego roku
- specjalna zniżka dla naszych Klientów wykupujących ubezpieczenie OC na wyjazd zagraniczny. Płacicie Państwo tylko 30% obowiązującej składki, której wysokość już trzeci rok nie ulega zmianie;
- zniżki składki do 60% za bezwypadkową jazdę, przy czym tylko w WARCIE stosujemy zasadę - po dwóch latach - za każdy rok - 10% obniżki (honorujemy ulgi nabyte u innych ubezpieczycieli).

Proponujemy także Państwu ubezpieczenia:
Auto-Casco /AC/ i od następstw nieszczęśliwych wypadków /NW/

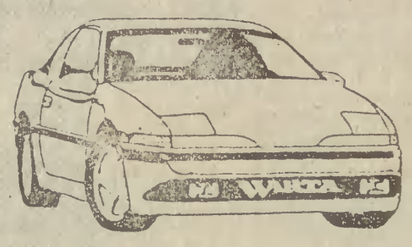

Zapraszamy do naszego Oddziału i Agentów na terenie całego województwa w godz. 8.30 - 17.30, w soboty 9.00 - 13.30

Ośrodek Jeździecki „Almaturu"
organizuje
zabawy choinkowe dla dzieci
(w programie zabawa z kucykiem)
i karnawałowe dla dorosłych
Inf. Oliwa, ul. Bytowska 1, tel. 52-11-19
Organizujemy kuligi.
26868

Klub ✶ Kaponiera ✶
zaprasza na
bal sylwestrowy
cena: 200 000,- od osoby
Bliższe informacje pod nr tel. 32-23-33
27893

MIKOŁAJKOWE ZAKŁADY SPECJALNE
25 GRUDNIA 1991
☆ GŁÓWNA WYGRANA W WYSOKOŚCI 765 MILIONÓW ZŁ
☆ ATRAKCYJNE WYGRANE RZECZOWE — W TYM SAMOCHÓD „MERCEDES"
☆ KUPON ZAKŁADÓW SPECJALNYCH NAJLEPSZYM UPOMINKIEM POD CHOINKĘ
NIE ZWLEKAJ — ILOŚĆ KUPONÓW OGRANICZONA WSTĄP DO KOLEKTURY „TOTO"
27495

Zielony Trójkąt
HURTOWNIA
Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku
życzymy Szanownym Klientom
wszystkiego najlepszego
oraz
zdrowych, pogodnych świąt i do siego roku
Jednocześnie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do zrobienia u nas przedświątecznych zakupów
Hurtownia Chemii Gospodarczej i Kosmetyków Gdańsk ul. Marynarki Polskiej 37
tel. 31-29-40, 31-29-37 codziennie w godz. 8 — 16 w soboty w godz. 9 — 13

NIERDZEWNE, KWASOODPORNE RURY
ARMATURA, PASTA DO SPAWÓW,
SZCZOTKI Z DRUTU AUSTENICZNEGO
Sprzedaż ze składu i na zamówienie.
BHZ KANTOR S.A.
ul. Piastowska 108
80-345 Gdańsk
tel. 53-17-18 tel./fax 53-26-06
tlx 0513139
30593

SANYO SONY
UWAGA! UWAGA! SUPEROKAZJA!
Kupując sprzęt Sanyo za 3 mln otrzymasz WALKMANA.
Kupując magnetowid lub odtwarzacz otrzymasz dwie kasety video.
Kupując radiomagnetofon otrzymasz kasetę świąteczną plus dwie baterie.
A dla klientów, którzy zdecydują się na kupno sprzętu SONY czeka specjalna niespodzianka.
A to wszystko w salonach PRINCE
Gdynia ul. Świętojańska 86
Cechowa 8
tel. 20-61-47
33032

KOPIARKI I TELEFAXY
Canon
AUTORYZOWANA DYSTRYBUCJA I SERWIS
ODAX Sp. z o.o.
81-374 GDYNIA, ul. Sienkiewicza 34
tel. 21-87-44, tel./fax 20-67-17, tlx 054135

PHU „HATRANS"
Hurtownia nr 1
poleca w nowej generacji Cocktaile firmy
CIN CIN
po najniższych cenach w butelkach 1-litrowych
- CIN CIN Vermouth Bianco
- CIN CIN Vermouth Rosso
- CIN CIN Sherry Tiamo
- CIN CIN Cocktail Wisky
- CIN CIN Sangria
- CIN CIN Banana
- CIN CIN Valentino
- Kijafa 0,7 l

Zapewniamy pełen asortyment wyrobów, dostawę do odbiorcy przy większych ilościach zakupu.
Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-15.00
Gdańsk-Orunia, ul. Sandomierska 11a
tel. 39-05-21 wew. 28, 39-49-56
wjazd od ul. Jedności Robotniczej
16442

OFERTA ŚWIĄTECZNA
Największy na Wybrzeżu wybór choinek, ozdób choinkowych, sylwestrowych i karnawałowych.
Girlandy
bombki,
łańcuchy,
stroiki,
choinki.
Atrakcyjne ceny
Dystrybutor:
„BALTECO"
Sp. z o.o.
Gdynia
ul. Rotterdamska 3
tel. 21-50-71
ZAPRASZAMY
w godz. 10 — 14
Również w soboty!
24345

BUDUJESZ!
Oferujemy:
— OGRZEWANIE PODŁOGOWE
— OGRZEWANIE TRADYCYJNE (GRZEJNIKI) Z RUR Z USIECIOWANEGO POLIETYLENU PRODUKCJI „REHAU" RFN
— ORGANIZUJEMY SZKOLENIA firm instalatorskich i projektanckich zakończone wydaniem autoryzacji przez producenta „REHAU"
— zawory termostatyczne i pompy cyrkulacyjne
— w przygotowaniu oferta pieców c.o. na gaz i ropę naftową.
Wejherowo-Bolszewo, ul. Leśna 1 C.
30310

KOMPUTEROWE WSPOMAGANIE POLIGRAFII
Ventura Publisher 2.0
wersja polska
LUSTRO
PROGRAMY GRAFICZNE
ZESTAWY KOMPUTEROWE DLA DTP
USŁUGI POLIGRAFICZNE
computer studio kąkolewski
Sopot, ul. Polna 1 • tel. 51-17-78

SZANSA DLA ŁYSIEJĄCYCH
PRZESZCZEPY WŁOSÓW
☎ 52-35-34
2075

Konstrukcje aluminiowe i stalowe
complex
Wyposażenie sklepów z kształtowników aluminiowych
Reklamy
Nowoczesna technologia
krótkie terminy, atrakcyjne ceny
Gdańsk, ul. Abrahama 1, tel. 52-00-95.
27866

---

nowoczesny sprzęt do nowoczesnych biur
kopiarki-telefaxy
Canon
tel. 522068 522069 Gdańsk Oliwa
Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego AUTIS
Bora-Komorowskiego 2

OGRZEWANIE PODŁOGOWE
I TRADYCYJNE
z rur z usieciowanego POLIETYLENU
Organizujemy kolejne szkolenie zakończone autoryzacją na montaż tych systemów przez producenta RFN. Prowadzimy sprzedaż niezbędnych materiałów i narzędzi oraz montaż kompletnego ogrzewania.
Inf. „ALPOL" Wejherowo — Bolszewo
ul. Leśna 1 B tel./fax 72-48-56
30322

LICZNIKI CIEPŁA,
REGULATORY POGODOWE
WODOMIERZE oraz
REMONTY WĘZŁÓW CIEPLNYCH
od projektu
poprzez wykonawstwo
do odbioru technicznego
poleca
ZAiE „SERWISER" Gdańsk, ul. Równa 19/21
tel. 39-08-61 w. 213, fax 39-00-64, tlx 0512325
16388

WSZYSTKO DLA BIURA!
WSZYSTKO DO KUPIENIA!
Zapraszamy na wystawę sprzętu firmy **Canon**
FAXY, KOPIARKI
MATERIAŁY, KALKULATORY
ELITA sp. z o.o.
80-352 Gdańsk
ul. Dyrekcyjna 6, I/p.
Tel./fax: 31-24-17
Tlx. 51-21-70

VINCENT
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE
poleca:
- taśmy samoprzylepne:
  - opakowaniowe
  - dwustronnie klejące
  - lakiernicze
- taśmy teflonowe, izolacyjne
- taśmy biurowe i szkolne
- przyrządy do wszystkich taśm
- folie i produkty foliowe
- spraye teflonowe
- klej PCV
- sznurki

!!GWARANTUJEMY WYSOKĄ JAKOŚĆ!!
NASZE CENY NALEŻĄ DO NAJNIŻSZYCH W KRAJU
Gdańsk, ul. Czarny Dwór 6
tel./fax 56-41-50, tel. 53-12-71 w. 68
13102

Firma „LEG — ART" Co. Ltd.
Oferuje w sprzedaży hurtowej doskonałe i tanie wyroby Firmy „GOLD — STAR":
telewizory, magnetowidy, lodówki, kuchnie mikrofalowe.
Poza tym posiadamy baterie „GOLDEN POWER" w cenach: R-6 1400 zł za szt., R-14 1800 zł za szt. R-20 2400 zł za szt.
Eurotranslatory (6 języków) — 850 000 zł za 1 szt.
Komputer-zabawka (1 100 000 zł za szt)
Zapraszamy do naszej hurtowni w Gdańsku przy ul. Stary Dwór 9 (teren „Petrobalticu") w godz. 8.30 - 16.00, tel. 31-30-61 w. 341
G25733

Prywatna Spółka z o.o.
„BOOKING SERVICE"
Gdynia, ul. Jana z Kolna 12, pok. 402, 405
tel. 20-56-11 wew. 232, 334
OFERUJE:
- prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- prowadzenie księgi przychodów i rozchodów,
- sporządzanie deklaracji podatkowych,
- weryfikację bilansów,
- wycenę majątków przedsiębiorstw,
- obsługę księgową, finansową, ekonomiczną
- kompleksowo lub w uzgodnionym zakresie.

PROPONUJE:
- konsultacje i doradztwo w zakresie podatków, finansów i rachunkowości.

Nasze doświadczenie, fachowość i dyskrecja gwarantem najwyższej jakości usług.
25707

ORYGINALNE DRZEWKA JAPOŃSKIE
„BONSAI"
ORAZ INNE
OZDOBNE ROŚLINY DONICZKOWE
HURT-DETAL
GDYNIA ul. POZNAŃSKA 2
33621

SKUP ZŁOMU
METALI KOLOROWYCH I KABLI
FIRMA „FERMEX"
składa Szanownym Klientom
serdeczne życzenia
Świąteczne i Noworoczne
Jednocześnie uprzejmie informujemy, że w bieżącym roku skup złomu prowadzimy do 16 XII 91.
Wznowienie działalności — od dnia 2.01.1992 r.
Biuro: SOPOT, ul. 3 Maja 56
tel. 51-27-43 w. 23 tel./fax 058-514582
od godz. 8 do godz. 14
Magazyn: ŻUKOWO k. Gdańska na terenie bazy GS
tel. 81-82-57
od godz. 7 do godz. 15
A-12266

ZAKŁAD PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
W WEJHEROWIE
OFERUJE PO KONKURENCYJNYCH CENACH:
— parkiet
— okleinę

ORAZ USŁUGI W ZAKRESIE:
— przetarcia drewna
— produkcji fryzów i listew
— skrawania oklein
— strugania parkietu, boazerii
— i inne

84-200 WEJHEROWO, ul. TARTACZNA 1
tel. 72-23-61 do 63, telex 054760
30324

ELEKTROSTATYCZNE LAKIEROWANIE PROSZKOWE.
JAKOŚĆ, Z KTÓRĄ MOŻESZ EKSPORTOWAĆ.
KOLOR DO WYBORU, FAKTURA MŁOTKOWA,
KUTE ZŁOTO, STARE SREBRO.
GHSH „HANSA"
ZAKŁAD PROD.-USŁ. BOJANO k/Chwaszczyna
32-98-50, 21-93-50 w. 16
26793

PRIVATE COMPANY
HELLTOY
Dystrybutor obuwia na każdą okazję
serdecznie zaprasza sklepy i domy towarowe
codziennie w godz. 8 — 16.
Gdańsk, Wały Piastowskie 1,
VI p., pok. 616
tel. 374-696 do 9.
W naszych butach nigdy nie wejdziesz na minę.
G16144

CEMENT 530 000 zł/tona
WAPNO 560 000 zł/tona
STYROPIAN 470 000 zł/m³
CEGŁA 1300 zł/szt.
(pełna, dziurawka)
WĘGIEL 640 000 zł/tona
dostawy, rozładunki, zamówienia telefoniczne
tel. 43-15-46 TRANGO II
Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 73 A
A-11004

KÄRCHER
OFERUJE
- agregaty wysokociśnieniowe na zimną i gorącą wodę (155°C)
  - — udrażnianie kanalizacji
  - — piaskowanie na mokro
  - — wapnowanie
- odkurzacze przemysłowe na mokro i sucho (szeroka gama możliwości)
- urządzenia do prania dywanów i tapicerki (samochodowej)
- myjnie samochodowe
- głowice do czyszczenia beczek, kadzi, cystern
- urządzenia do czyszczenia i pielęgnacji posadzek i podłóg (hotele, supermarkety)

UNGER
- zestawy do mycia okien i powierzchni okafelkowanych

SUKCES PRZEZ CZYSTOŚĆ!!!
Autoryzowany dystrybutor: PTH COMPACT — Gliwice
Filia Gdańsk: 80-257 Gdańsk-Wrzeszcz
ul. Słowackiego 4 (hala Spójni Gd.) tel. 41-69-79 (8.00-15.15)
SPRZEDAŻ I SERWIS!!!
GW-31355

HASPOL
Przedsiębiorstwo Handlu i Usług
Techniczno — Produkcyjnych
ZOT Malbork ul. Chrobrego 28
Oferujemy do sprzedaży:
szeroki asortyment urządzeń chłodniczych i gastronomicznych
Chłodnictwo:
zamrażarki o poj. od 200l do 600l, szafy chłodnicze o poj. od 500 l do 1400l, lady chłodnicze krajowe i włoskie witryny kawiarniane, regały chłodnicze 90 i 120 cm, automaty do produkcji lodów, komory chłodnicze, kostkarki do lodów, agregaty chłodnicze do urządzeń oraz montażu komór chłodniczych i mroźniczych
Gastronomia:
kotły gazowe i elektryczne, zestawy kociołków elektrycznych i parowych, trzony gazowe, taborety gazowe i elektryczne, lady bemarowe, rożna — Grille, maszyny do krojenia żywności-wędlin, pieczywa, maszyny do jarzyn, maszyny do mielenia mięsa, maszyny do naczyń, obieraczki do ziemniaków, patelnie elektryczne, piekarniki elektryczne, wyparzacze do naczyń, frytkownice, młynki do kawy, warniki elektryczne, maszyny do pakowania próżniowego
Ponadto:
regały, lady sklepowe, wagi elektroniczne i zwykłe, kasy
Udzielamy porad w zakresie wyposażenia sklepów oraz restauracji, barów, bufetów.
Sprzedajemy na raty
(przy zakupie na kwotę powyżej 50 milionów)
Udzielamy rabatów!
Nasze oddziały w kraju
Malbork — Chrobrego 28 telefon 37-71 telex 57 346
Warszawa — Racjonalizacji 5 43-28-02
Chorzów — Michałowicka 20 41-27-55
Szczecin — Mazurska 19a 22-53-01
Oława — Portowa 1 327-17
E-15918

ZAWORY KULOWE
• wodne • gazowe
ZASUWY WODNE od Ø15 do Ø50
ZAWORY TERMOSTATYCZNE (c.o.)
ZAWORY i KRANY CZERPALNE
PASTA GRAFITOWA, TAŚMY TEFLONOWE
"GAMA", Gdańsk, ul. Arkońska 11, tel. 52 20 20
DLA PRZEDSIĘBIORSTW BEZ PODATKU

ŻALUZJE ★ MARKIZY w 48 godz.
ALUCOLOR - jedyny autoryzowany producent oryginalnych wyrobów *AMARANT*
OFERUJE
ŻALUZJE I MARKIZY
szybko ◆ tanio ◆ różne typy ◆ kolory
materiały wyłącznie z importu.
zamów ◆ zadzwoń DZISIAJ
przyjedziemy ◆ pomierzymy DZISIAJ
dostarczymy ◆ zamontujemy JUŻ JUTRO
ZAMÓW BEZPOŚREDNIO U PRODUCENTA
Gdańsk - Oliwa, ul. Beniowskiego 5
☎ 52-39-23, 52-00-71, fax 52-36-14

PHU „MOTOSTALZBYT"
oferuje wyroby hutnicze:
UWAGA: od 1.01.92 do rozlosowania raz na kwartał odtwarzacz wideo wśród odbiorców, którzy jednorazowo zakupią n/w materiały za kwotę min. 30 mln zł (stale zwykłe), 100 mln zł (stale nierdzewne)
- ☆ blachy czarne
- ☆ blachy aluminiowe
- ☆ stal zbrojeniową
- ☆ kształtowniki
- ☆ drut spawalniczy śr. 0,8, śr. 1,2
- ☆ blachy, rury, pręty ze stali nierdzewnej w gat. 0,8H18N10T

Informacje pod tel. 57-12-95 w. 139
57-64-64
G-025766

PEUGEOT
bezpośrednio z fabryki
bez dodatkowych opłat
roczna gwarancja bez limitu kilometrów
dzisiaj płacisz
dzisiaj odbierasz
☆ Model 205 — cena od 98 mln zł
☆ Model 309 — cena od 124 mln zł
☆ Model 405 — cena od 151 mln zł
☆ Model 605 — cena od 250 mln zł
Salon Sprzedaży „Hanex" Elbląg, ul. Grunwaldzka 2 przy „Elzamie"
☎ 276-31 w. 432 i 257-89
4255

TV-SAT Benjamin

100 programów, stereo Wegener, timer, pilot

4.290 tys. zł !

51-63-13
21-63-56
72-27-57
TOP-ART

Jest firmą o sensacyjnie niskich cenach

NASZA OFERTA SPRAWIA, ŻE NAWET M2 STAJE SIĘ MIESZKANIEM O EUROPEJSKIM STANDARDZIE!

1 GDAŃSK UL. MARYNARKI POLSKIEJ 136 A 2. Gliwice, ul. Derkacza 3. Koszalin, ul. Szczecińska 59 4. Nysa, ul. Podolska 43 5. Poznań ul. Grunwaldzka 152 6. Szczecin ul. Marii Dąbrowskiej 34 7. Wrocław ul. Krakowska 13. Zapraszamy w godz. 9-18 również w każdą sobotę handlową i roboczą

KAWA JACOBS

OD IMPORTERA

tel. 47-61-62

39269

Instytucja państwowa

z l e c i

ogrzewanie pomieszczeń biurowych o powierzchni 7 tys. m²

Kotłownia wyposażona jest w kotły E-KA IV
Informacje tel. 377-626.

A-12288

Skup Skór Lisów

⇒ Firma „LSM" ⇐

84-207 Koleczkowo
tel. 21-93-50 w. 34
w godz. 8.00-15.00

39276

Przedsiębiorstwo Usług Turystycznych
zaprasza na pobyt noworoczny i

☆ BAL SYLWESTROWY ☆

w ośrodku wczasowym „Mausz"

informacja
Gdańsk-Wrzeszcz ul. Fiszera 2
tel. 41-68-67

27756

AGENCJA HANDLOWA
TRADE AGENCY
Hanna Braun-Małas

UNIPOL

80-952 GDAŃSK ul. Grunwaldzka 76/78,
TEL/FAX 41-12-35, TLX 512632 bpbw pl

- WYPEŁNIA DOKUMENTY SAD — SZYBKO I FACHOWO
- DYSPONUJE PROFESJONALNYM SKŁADEM CELNYM O POW. 2000 m²
- ZAPEWNIA KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ CELNĄ

GODZ. 8.00-15.30

ZAPRASZAMY

27661

NOWOCZESNA STOLARKA BUDOWLANA

OKNA i DRZWI

balustrady, poręcze, ścianki działowe

WITRYNY SKLEPOWE

z trwałych, szczelnych elementów metalowych włoskiej firmy **SECCO**

- siedem kolorów
- dowolne wymiary

KRÓTKIE TERMINY REALIZACJI

„ENGINEERING-GDAŃSK"

Gdańsk-Kokoszki ul. Fundamentowa
tel. 475-380 lub 41-12-81 wewn. 380

A-9068

SZANSA POPRAWY JAKOŚCI PRACY TWOJEJ FIRMY

nowoczesne biuro

WSZYSTKO CO NIEZBĘDNE W TWOIM BIURZE, URZĘDZIE, INSTYTUCJI:
•MIKROKOMPUTERY•INSTALACJE SIECIOWE•OPROGRAMOWANIE•
•URZĄDZENIA PERYFERYJNE•ZASILACZE AWARYJNE•DYSKIETKI•
•KSEROKOPIARKI: CANON NP 1020•CANON NP 1520•
•MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE•SERWIS•24 M-CE GWARANCJI•
•TELEFAXY CANON 270S•TELEXY SIEMENS 100S, 1000, 1000S•
•MASZYNY DO PISANIA OLIVETTI ETP 55•KALKULATORY•
•PAPIER DO TELEKSÓW, FAKSÓW, KALKULATORÓW I DRUKAREK•
•SYSTEM INFORMACJI WIZUALNEJ: SZYLDY, WIZYTÓWKI, TABLICE•
•KRZESŁA I FOTELE BIUROWE /OD 440 TYS. DO 3.360 TYS./
•WIELOFUNKCJONALNE MEBLE POD SPRZĘT KOMPUTEROWY•
•PEŁNE ZESTAWY MEBLI BIUROWYCH: DLA SEKRETARKI I DYREKTORA•
WSZYSTKO TO DO KUPIENIA W JEDNYM MIEJSCU I W JEDNEJ CHWILI
NIE TRAĆ CZASU ! ZAPRASZAMY CODZIENNIE OD 8 DO 16

EVEREST

kompleksowe wyposażenie biur

GDYNIA ul. Legionów 140 tel. 21 96 01 fax 22 48 26 tlx 054275

GDAŃSK-WRZESZCZ ul. LUDOWA 6

ZADZWOŃ ! 41 60 34

NATYCHMIASTOWY MONTAŻ PRZESZKOLENIE

SPRZĘT BIUROWY, KSEROKOPIARKI, TELEFAXY; FAX 270S-13,0mln
KSEROKOPIARKA 1020-15,4mln

NEW-TECH **Canon**

Międzywojewódzka Usługowa Spółdzielnia Inwalidów
w Gdańsku ul. Wajdeloty 28
posiadająca koncesję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w Warszawie na prowadzenie usług dozoru mienia

OFERUJE

Zakładom Pracy usługi dozorowania obiektów na terenie województwa gdańskiego.

Informacji udzielają nasze n/w Oddziały Dozoru:

➡ 1. Oddział nr 4 w Gd.-Wrzeszczu ul. Wajdeloty 28
tel. 41-54-43 na terenie Gdańska, Wrzeszcza, Oliwy, Nowego Portu i Sopotu,

➡ 2. Oddział nr 5 w Gdyni ul. Warszawska 76
tel. 20-73-38 lub 20-04-13 na terenie Gdyni, Wejherowa, Pucka, Kościerzyny, Żukowa i Kartuz.

Spółdzielnia świadczy ww. usługi od 1950 r. oraz posiada fachowy nadzór nad strzeżonymi obiektami.

Ceny konkurencyjne!

Uwaga!

Jednocześnie informujemy, że Zakłady korzystające z naszych usług są częściowo zwolnione z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z art. 4 i 5 ustawy z dnia 9.05.1991 r. o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz.U. nr 46/91, poz. 201).

032049

Likwidator

Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Turystycznej „El-Tourist" w Elblągu, al. Grunwaldzka 49
ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na sprzedaż za gotówkę nieruchomości stanowiącej obiekt hotelowo-gastronomiczny „Zbyszko" wraz z budynkami towarzyszącymi zlokalizowany przy ul. Kościuszki 43 w Malborku.

Charakterystyka obiektu hotelowo-gastronomicznego:
— kubatura: 6044,0 m³
— pow. użytkowa: 1169,0 m²
— ilość miejsc konsumpcyjnych w restauracji i kawiarni: 135 + 46
— ilość miejsc hotelowych: 80
W skład budynków towarzyszących wchodzą: garaże, portiernia, pralnia, pizzeria.

Wymienione obiekty kubaturowe położone są na działkach o numerach 193 i 187 o łącznej pow. 3210 m², na które przedsiębiorstwo posiada prawo użytkowania wieczystego przewidziane do przeniesienia na przyszłego nabywcę obiektów po uiszczeniu przez tego nabywcę obowiązujących z tego tytułu opłat.
Cena wywoławcza wynosi: 1 750,0 mln zł.
W cenie wywoławczej ujęta została wartość opłat z tytułu przeniesienia prawa użytkowania wieczystego na nabywcę obiektu.
Oferty w zalakowanych kopertach wraz z ceną z dopiskiem na kopercie „przetarg »Zbyszko«" należy składać w sekretariacie przedsiębiorstwa lub nadsyłać pocztą najpóźniej w przeddzień przetargu.
Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie do kasy przedsiębiorstwa wadium w wys. 100,0 mln zł najpóźniej na godzinę przed przetargiem.

Całość kosztów związanych z zawarciem umowy kupna-sprzedaży ponosi nabywca obiektu.
Aktualnie wszystkie obiekty są eksploatowane w systemie dzierżawy.
Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 15.01.1992 r. o godz. 12.00 w siedzibie przedsiębiorstwa przy al. Grunwaldzkiej 49 w Elblągu.
Wszelkie informacje można uzyskać pod numerem tel. 265-71 w Elblągu.

Sprzedawca zastrzega sobie prawo do:
1. swobodnego wyboru oferenta,
2. zatrzymania wadium, jeżeli oferent, którego oferta została przyjęta, uchyli się od zawarcia umowy,
3. unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

15930

MEBLE

do wszelkiego typu pomieszczeń w nowo otwartym sklepie przy ul. Struga 16 w Gdańsku (róg Kartuskiej i Łostowickiej)

- promocyjne ceny do końca roku
- nowości producentów z całego kraju

po raz pierwszy w Trójmieście

A-11419

Stowarzyszenie Ekspertów Księgowych i Podatkowych — Sp. z o.o.
tel. 41-25-30

przyjmuje zlecenia na:

- organizowanie i prowadzenie księgowości wszystkich podmiotów gospodarczych,
- sporządzanie sprawozdań finansowych,
- wykonywanie ekspertyz finansowo-księgowych (weryfikacja sprawozdań finansowych),
- przeprowadzanie oceny sytuacji finansowej firmy.

Zgłoszenia pisemne lub osobiste: 80-246 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Jaśkowa Dolina nr 6 — II p. godz. pracy 8.00 — 16.00.

A-11402

DC S.C. informatyka telekomunikacja — ul. 23 Marca 9, 81-808 Sopot, e-mail: DC-INFORMATYKA@MUL1

Komputery NOTEBOOK 386SX
- licencjonowany MS-DOS 5.0
- HDD 20, 40, 60, 80 lub 100MB !
- FDD 1.44 MB
- RAM 1, 2 lub 5MB
- 9" LCD VGA
- Waga: 3.2 kg
- ceny już od 22.5 mln!

tel. 51 13 71

Zespół Elektrociepłowni „Gdańsk" w Gdańsku ul. Wiślna 6/16
ogłasza I przetarg nieograniczony (pisemny) na sprzedaż niżej wymienionych pojazdów:

1. Kamaz — wywrotka nr rej. GDK-718 B, rok prod. 1979, cena wywoł. — 62 500 000,-
2. Kamaz — wywrotka nr rej. GDK-720 B, rok. prod. 1979, cena wywoł. — 62 500 000,-
3. Kamaz — wywrotka nr rej. GDL-886 A, rok prod. 1985, cena wywoł. — 62 500 000,-
4. Steyr — wywrotka nr rej. GDK-954 B, rok prod. 1979, cena wywoł. — 95 000 000,-
5. Steyr — wywrotka nr rej. GDM-419 B, rok prod. 1980, cena wywoł. — 95 000 000,-
6. Autosan H 11 nr rej. GDH-123 E, rok prod. 1989, cena wywoł. — 167 000 000,-

Pojazdy oglądać można — poz. 1, 2, 3, 4, 5 na terenie Ec III Gdynia, ul. Pucka 118, poz. 6 na terenie Ec II Gdańsk, ul. Wiślna 6/16.
Pisemne oferty należy składać w Wydziale Transportu ZEc Gdańsk, ul. Wiślna 6/16 do dnia 2.01.92 r.
Komisyjne otwarcie ofert nastąpi dnia następnego o godz. 10.00 w świetlicy Zespołu Elektrociepłowni Gdańsk, ul. Wiślna 6/16.
Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej w kasie Zespołu, Gdańsk ul. Wiślna 6/16, najpóźniej w przeddzień przetargu.
Przedsiębiorstwo zastrzega sobie prawo unieważnienia lub odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn.

025790

Likwidator

Przedsiębiorstwa Budownictwa Komunalnego w Tczewie ul. Gdańska 33
ogłasza I przetarg nieograniczony na n/w sprzęt:

1. Koparka Białoruś szt. 1 cena do wglądu
2. Żuk A06 rok prod. 1974 szt. 1 cena do wglądu
3. Ciągnik C-360 rok prod. 1971 szt. 1 cena do wglądu
4. Dźwig „Kraz" rok prod. 1970 szt. 1 cena do wglądu
5. Multikar szt. 1 cena do wglądu
6. Agregat tynkarski szt. 2 cena do wglądu
7. Żuraw ŻB-1,5 szt. 1 cena do wglądu
8. Betoniarka 250l szt. 4 cena do wglądu
9. Betoniarka 150l szt. 5 cena do wglądu
10. Betoniarka 50l szt. 5 cena do wglądu
11. Przyczepa dwukołowa typ PD-2K rok produkcji 1959 szt. 1 cena do wglądu
12. Pomost roboczy szt. 1 cena do wglądu
13. Komputer szt. 2 cena do wglądu

W/w sprzęt można oglądać na dzień przed przetargiem na terenie bazy PBK w Tczewie ul. Gdańska 33.
Przetarg odbędzie się w dniu 6.01.1992 o godz. 10.00 w siedzibie przedsiębiorstwa.
Zainteresowani winni wpłacić wadium w wysokości 10 % ceny wywoławczej w kasie przedsiębiorstwa na 1 godz. przed rozpoczęciem przetargu.
W razie niedojścia do I przetargu, II przetarg odbędzie się w tym samym dniu o godz. 13.00.
Przedsiębiorstwo zastrzega sobie prawo odwołania przetargu bez podania przyczyn.

032068

Główny Inspektor Techniki Wojska Polskiego ogłasza konkurs na stanowiska

1. Dyrektora Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2 w Bydgoszczy
2. Dyrektora Stoczni Marynarki Wojennej w Gdyni

Kandydaci przystępujący do konkursu powinni spełniać następujące wymagania:
— wykształcenie — wyższe techniczne, ekonomiczne lub prawnicze,
— staż pracy — minimum 10 lat, w tym na stanowiskach kierowniczych 5 lat,
— wiek — do 50 lat,
— dobry stan zdrowia

Kandydaci proszeni są o złożenie następujących dokumentów:
— pisemne zgłoszenie udziału w konkursie
— kwestionariusz osobowy + 2 fotografie
— życiorys z opisem pracy zawodowej
— uwierzytelnienie odpisu dokumentów stwierdzających wykształcenie i staż pracy, opinie z ostatnich 5 lat pracy, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia stwierdzające brak przeciwwskazań do zajmowanego stanowiska kierowniczego.
Oferty należy składać do wydziału kadr Szefostwa Wojskowych Przedsiębiorstw Remontowo-Produkcyjnych, 00-909 Warszawa ul. Złota 5 w terminie 21 dni od daty ukazania się ogłoszenia. Informacji o działalności przedsiębiorstw udzielają dyrekcje:
— Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2, 85-915 Bydgoszcz ul. Szubińska 107, tel. 32-937
— Stoczni Marynarki Wojennej, 81-919 Gdynia, ul. J. Śmidowicza 48, tel. 212-203, 25-01-48.

032031

NIE PŁAĆ ZA INNYCH!

FEST SP 200 *oferuje pełną gamę tanich i niezawodnych*

WODOMIERZY
do zimnej i ciepłej wody

2 lata gwarancji, pełny serwis oraz:
— ciepłomierze
— zawory termostatyczne
— zawory wodne i gazowe

80-313 Gdańsk—Oliwa, ul. Kasprowicza 7, tel./fax 52-09-39

CENY FABRYCZNE

27255

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA
OGÓLNOKRAJOWY SYSTEM INFORMACJI GOSPODARCZEJ

Korzystając z systemu informacyjnego Krajowej Izby Gospodarczej masz pewność że:
1. Twoja oferta kooperacyjna i eksportowa zostanie umieszczona w komputerowej bazie danych KIG.
2. Twoja oferta kooperacyjna i eksportowa poprzez międzynarodowe kanały informacyjne dotrze do analogicznych baz danych organizacji izbowych na całym świecie.
3. Twoja oferta kooperacyjna i eksportowa zostanie udostępniona organizacjom popierania handlu na całym świecie, dotrze do biur EWG.
4. Do Twojej firmy poprzez specjalne biuletyny informacyjne KIG dotrą zagraniczne oferty kooperacyjne i eksportowe.

W celu uzyskania bliższych informacji i odpowiednich formularzy skontaktuj się:

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA
POLSKA IZBA HANDLU ZAGRANICZNEGO — CENTRUM PROMOCJI
Biuro Promocji Krajowej
00-074 WARSZAWA ul. TRĘBACKA 4
tel. 022-26-73-76, 26-82-31, telex 81-43-61, fax 27-40-88

ADRES DLA KORESPONDENCJI: 00-950 WARSZAWA, SKRYTKA POCZTOWA 361

Biuro Polskiej Izby Handlu Zagranicznego — Centrum Promocji w Gdyni, 81-368 Gdynia, ul. Pułaskiego 6, tel. 20-46-63, tlx 054504, fax 21-87-46.

22656